

EM

LIS A

CIET

MA

DE C

16

Imprim

EMMANVE-
LIS ALVARI E SO-
CIIETATE IESV, GRAM-
MATICARVM INSTI-
TUTIONUM

Liber Secundus.

DE CONSTRUCTIONE
octo partium orationis.

NISSE,

Imprimebat IOHANNES SCHU-
BART.

Anno
M DC. XXX.

DEOC

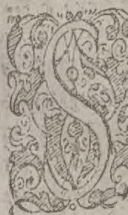
VM OR
STR

LIBE

QUID

ET IN

DI

te scripserunt.

Transitiva, cur

incasum dissim

Cic. ad Att. lib.

habet: altera

partes aut nullu

idem ad Q. Fr.

discunt, diligen

diversum ab eo

Pax est tranqui

nam, & Figur

suis numeris pe

DE OCTO PARTI- VM ORATIONIS CON- STRUCTIONE.

LIBER SECUNDUS.

QUID SIT SYNTAXIS,
ET IN QUOT PARTES
DISTRIBUATUR.

SYNTAXIS GRÆCÆ.

latine constructio; est re-
cta partium orationis in-
ter se compositio. Porro
recta compositio ea cen-
senda est, quæ usi sunt au-
tores, qui purè & emenda-

te scripserunt. Hæc duplex est, altera
Transitiva, cum partes nimirum orationis
in casum dissimilem præcedenti transeunt.
*Cic. ad Att. lib. 2. Pompejus amat nos, carosq;
habet:* altera Intransitiva; cum orationis
partes aut nullum post se casum habent:
*idem ad Q. Frat. lib. 3. Valenti pueri, studiose
discunt, diligenter docentur:* aut certè non
diversum ab eo, qui antecessit: *idem Phil. 3
Pax est tranquilla libertas.* VTRAQUE in lu-
stam, & Figuratam dividitur: illa omnibus
suis numeris perfecta, atq; expleta est: *idem*

Distributio
Syntaxeos.

I.

II.

Lentula lib. 1. Ego omni officio, ac potius pietatē, erga te, ceteris satisfacio omnibus, mihi ipse nunquam satisfacio: in hac, ut plena sit, non nihil desideratur: idem ad Att. lib. 15. Ego, si Tyro ad me, cogito in Tusculanum, quæ omnibus suis numeris absoluta erit si duo verba addas hoc modo. Ego, si Tyro ad me venerit, cogito in Tusculanum proficisci: aut mutatur aliquid, ut iusta efficiatur. Idem ad eundem lib. 13. Quam turpis est assentatio, quam vivere ipsum turpe sit nobis. Si vita ipsa, dixisset, Iusta erat. De Figurata compesius postremo loco dicendum est. Nunc à iusta, eaq; Intransitiva, quod facitior, expeditiorq; sit, initium faciemus. Ad quam antequam aggredior, illud etiam atq; etiam eos rogatos velim, qui hunc libellum sunt lecturi, ut ne agrè ferant, si Syntaxeos præcepta pluribus iterum illustrata exemplis offenderint: neq; enim casu, aut temerè, sed consilio & cogitatio id factum est. Nam cum Grammatica præceptiones arida, jejuna, & insulsa ipsæ per se sint, nisi veterum scriptorum nitore & elegancia condiantur, brevi domestica barbarie Latina lingua rudēs infuscabunt.

DE CONSTRUCTIONE INTRANSITIVA.

Verbum

*V*erbum per
cedit. No
cultē, ejusdem
Cicero, Sival
leo. Terentius in
dem ibidem, Qu

*E*rsi ve
ferè antecedit
cultē, ut suis lo
mon viliū est à
ne non discedere
menti commovere
in quorum animi
infedisset. Qua
secare velit, non
et, quæ nullum p
VARRO lib. 3. de
appellat declinati
pora sine personis,
ROGANDI, ut se
SPONDENDI, ead
bis demptis. Or
veretur, amaret
Varronis locus lo
Ciceronis etate f
impersonalia non
13. more nostro li
ficut Pndatum,

Verbum personale finiri modi antecedit Nominativus aperte vel occultè, ejusdem numeri & personæ.

Cicero, Si vales, bene est, ego quidem valeo. Terentius in Eunuch. Quis hic loquitur? Idem ibidem, Quid stamus, cur non inus hinc?

Lib. 14.

ETSI verba, quæ Impersonalia vocantur, ferè antecedit nominandi casus aperte vel occultè, ut suis locis planum faciemus: satius tamen vilum est à vulgari, & communi præceptione non discedere, atq; in re non ita magni momenti connivere, quam stomachum ijs movere, in quorum animis, vetus opinio tam olim penitus insedisset. Quamquam si quis hæc ad verum referre velit, nonnulla procul dubio verba reperiet, quæ nullum prorsus ante se casum habeant. VARRO lib. 3. de analog. verba impersonalia appellat declinationum species, quæ habent tempora sine personis, quas species ait esse quatuor, ROGANDI, ut seriturus? & sereturus? RESPONDENDI, eadem figura fieri, exiremis syllabis demptis. OPTANDI, ut vivatur, ametur, viveretur, amaretur. IMPERANDI, & ceterum, qui Varronis locus locupletissimus testis est, etiam Ciceronis ætate fuisse cognita verba, quæ posteri impersonalia nominarunt. Gellius lib. 15. cap. 13. more nostro locutus est, Veritum, inquit, sicut Pudicum, Pigritum, non personaliter per-

Impersonalia antecedit Nominativus.

Species impersonalium.

Impersonalium antiquitas.

infinitum modum dictum esse, non à vetustioribus tantum videmus, sed à M. quoque Tullio in 2. de Fin. Primum, inquit, Aristippi, Cyrenaeorumque omnium, quos non est veritum in ea voluptate, quae maxima dulcedine sensum moveret, summum bonum ponere. Hec ideo attulimus, ut intelligeremus non esse hoc verbum genus à junioribus Grammaticis confectum, Qui impersonalia de medio sustulerunt, non satis eorum naturam vindicant, vocabuli videntur perperasse. NON enim ita impersonalia appellantur, ut in, praepositio privationem nominativi persona, ut vocant, agentis, vel patientis declaret, ut vulgò persuasum est, sed ideo impersonalia sive species declinationum, quae habent tempora, sine personis à Varrone dicuntur, propterea quod privantur praecipuis personis, hoc est prima, & secunda: atque ita se rem habere ex eodem Varrone suo loco apertissime demonstrabimus. Quae de re hoc loco ne verbum quidem faciat praeceptor, qui suis auditoribus consultum volet. Agentis & Patientis voces, quas plerique huic praecepto addunt, consultò praetermisimus, tum quod parum faciant ad eius cognitionem, tum vel maxime, ne cui ansam praeberemus philosophandi, non sine temporis iactum, & puerorum cruciatu.

APPENDIX.

PRIMA, & secunda persona ferè non expli-

Cur impersonalia dicantur.

explicantur, nificamus.

Autor ad Herennulum patriam liblo esse non curat.

Aut cum dicimus.

Idem, Tu in Verrem, Tu in

Tu, plus si psum per se e

Hic, ne au ne terreantur ty discant suo rem numero, ne teri. Nos Vos, non si terea de causis e terum scriptis le docebit.

II.

Verbum i nomina

Cic. in Oratore clarat officij.

Non est ment

explicantur, nisi cum diversa studia significamus.

Autor ad Herennium, Ego capitis mei periculo patriam liberavi, vos liberi sine periculo esse non curatis?

Aut cum plus significamus, quam dicimus.

Idem, Tu istud ausus es dicere? *Cicero in Ibidem l. 56*
Verrem, Tu innocentior, quam Metellus?

Tu, plus significat, quam verbum ipsum per se declarat.

HIC, ne aut discretionis, aut emphasis nomine terreantur tyranes, rem teneant, vocabula discant suo tempore. ADMONEANTUR saepenumero, ne tercio quoque verbo, ut sit, Ego, Tu, Nos Vos, non sine nausea effutiant. Alijs praeterea de causis explicantur haec persona, quas veterum scriptis legendis, usus optimus magister docebit.

II. APPENDIX.

Verbum infinitum interdum partes nominativi agit.

Cic. in Oratore, Oportere, perfectionem declarat officij. *Terentius in Heautontimorumeno,* Non est mentiri meum.

Item verbum cum suo casu.

Lib. 7.

Lib. Epi. ad
Brutum.

Cicero ad Marrium, Vacare culpa, magnum
est solatium. Brutus ad Att. Dolet mihi
quod tu non stomacharis.

Membrum
orationis
pro Nomi-
nativo, cum
verbis certis

I.

VERBA Apparet, Fallit, Fugit, Præterit,
Latet interdum loco nominativi membrum
orationis habent. Cic. 2 Phil. Non dissimulat
P. C. apparet esse commotum, sudat, passet Idem
in Bruto: Legimus epistolas Cornelia maris
Græchorum, apparet filios non tam in gremio
educatos, quam in sermone maris. Idem ad Att.
lib. 12. Approbat illas ceteras non illius esse.
Idem in Oratore. Quem queso nostrum fefellit,
ita vos esse facturos? Livius 1. bell. Maced. Non
fefellit Achæos, quospectasset tam benigna polli-
citatio. Cic. ad Att. lib. 7. De Dionysio fugi me
ad te ante ascribere. Idem ad Silium libro 13.
Non me præterit nos eam Ephesi experios esse.

Plin. lib. 2 cap. 20. Latet plerumque magna casti-
tate affectatione compertum à principibus doctrine
viris, superiorum trium siderum ignes esse.

II.

IDEM accidit nonnunquam verbis Passivis.
Cic. de Amic. Tarquintum dixisse ferunt, tum-
cùm exul esset se intellexisse, quos fidos amicos
habuisset, quosque infidos. Idem 5. Tusc. Ex qui-
bus bonorum beatam, esse vitam, concluditur.

III.

Plin. lib. 8. cap. 32. Qualem fuisse imditur Q.
Sertori cernam. Quo d idem verbo vide-
tur,

usu venit: mod-
i videtur ad bea-
tem: modo ob-
b. 12. Velim aliquando
um, puerum Lentu-
is, quod tibi vide-
tribunda esse.
Lentulum in-
i quod, & quos
esse. Plura ejusdem
leus in Comment.
b. 12. Fit S. C. ut
adhiberent Tribu-
videretur. Idem
Senatus permittit,
ante vendere in S.
Roma venderent.
videretur, edicerent
ad hac quæ visum e-
dam si vides plura.

III.

Vocales cop-
rale deside-
Cic. ad Att. H
Valerius,
Nonnunqua

LIBER II

et uenit: modo apertè. Cic. 5. Tusc. Non
 hic uidetur ad beatè vivendum satis posse vir-
 tem: modo obscurè. Idem ad Atticum
 lib. 12. Velim aliquando, cum erit tuum commo-
 dum, puerum Lentulum inuisas, eiq; de manci-
 piis, quæ tibi uidetur, attribuas: deest enim,
 tribuenda esse. Ad eundem ibidem, Quod
 Lentulum inuisas, valdè gratum, pueros attribue
 quot, & quos videbitur, deest attribuos
 Plura ejusdem exempla adjungam, quæ Bu-
 rius in Comment. Lingua Græca affert. Ego Rab-
 bith. Tit S. C. ut C. Marcus, L. Valerius COSS.
 adhiberent Tribus plebis, & Prætores, quos ipsis
 uideretur. Idem in Fruentaria Compulsus
 enarius permittit, ut vini, & olei decumas, quas
 ante vendere in Sicilia Quæstores conque-
 rent, vendere, legemque his rebus, quam ipsis
 uideretur, edicerent. Caesar lib. 4. de bell. Gal.
 Ad hæc quæ tibi est, Caesar respondit, lege Bu-
 rium si uoles plura.

III. APPENDIX.

Vocales copulatæ sæpe verbum plu-
 rale desiderant.

Cic. ad Att. Hic nobiscum sunt Nicias, & Lib. 16.
 Valerius.

Nonnunquam omittitur conjunctio.

A 5 Idem

Lib. 12

Idem ad Q. F. Frons oculi, vultus persape-
mentuntur, oratio verò sapissimè.

Voces copu-
latæ.

VOCES copulatas appellamus, conjunctioni-
bus copulatis vinctas. Hic nulla facienda est
mentio syllipseos, aut zeugmatis, nec agrè ferre
magister bene docendi studiosus, si tenelli audito-
res figurarum nomina ignorent, dummodo rem ip-
sam teneant.

Vocibus co-
pulatis sin-
gulari tribu-
tur.

SUNT, qui non audeant vocibus copulatis
verbum singulare attribuire: cum M. Tullius
aliq; idonei auctores quàm frequentissimè ita
loquantur; maximè ubi de rebus inanimis est
sermo. Cic. pro C. Rab. Virtus & honestas, & pu-
dor cum Consulibus esse cogeat. Idem de Senect.
Mens enim, & ratio, & consilium, in senibus est.
Idem ad Q. Fr. lib. 3. Me jam & mare istuc soli-
citat. Idem ad Octavianum, Nisi fortè eos appello,
quorum aures, atq; animus à nobis abhorret. I-
dem ad Att. lib. 12. Mihi & res & conditio pla-
cet. Idem ad Pompejum lib. 5. Scribam aperire,
sicut & mea natura, & amicitia postulat. Idem
pro Quint. Non eò dco C. Aquilli quo mihi ve-
niat in dubium tua fides & constantia. Idem ad
Att. lib. 7. Dionysius noster, qui est nobiscum, &
Nicias Cons non rebatur oppidum esse Pireæ. Idem
ad eundem lib. 16. Egit pater & filius, ut tibi
sponderem, Idem pro domo sua: Ubi enim tuleras,
ut aqua & igni mihi interdiceretur? Idem ad
Catonem lib. 2. Dux nobis, & auctor opus est. O-
misso

mitto plura ejusdem
Gell. Gaius al. siq;
Relig. Matrona Sen.
Libertas & anima
ista vobis mansueti-
ceperint, in mite
si sius prædixit ut
anno 1. ab lib.
gloria animum h
Consul fuit Tull
1. Affert inq; m
gnora. Plin. lib.
chias bis anno pa
Aucheruas digi
et sedenti. Cui
disciplina delect
aliquando inter
Virg. 1. An. Ren
hunc Oratores si
Donatus cum dte
dem i. Castin O
us consularis. Ide
Sextus, sine velin

IV.

VERBUM p
nam sequi
quàm secund
appropinquit.

multis perape
me.
conjunctioni
la facienda est
net agere fene
tenelli auditi
lummoaorem i.

coribus copulatis
um M. Tullius
quentime iam
manuina est
one ius, & pu
dem de Senec
infensum est
mano ius du
te eos appo
bboret. I.
condemno pa
rabam aperit
inuat. Idem
i quo mihi ve
ria. Idem ad
nobuim. &
Te Piræa. Idem
fians, ut ubi
enim iuleras,
ur? Idem ad
er opus est. O
muito

plura ejusdem testimonia. *Cæsar lib. 1. bell. Gall. Gallos ab Aquitanis Garumna flumen, & Belgis Matrona Sequana dividit. Salsus. in Cat. Libertas & anima nostra in dubio est. Ibid. Na ista vobis mansuetudo & misericordia, si illi arma ceperint, in miseriam converteretur. Ibidem, Dispositis praesidijs uti res atq; tempus monebat. Livius 1. ab Urb. Tum ætas viresq;, cum avita gloria animum sollicitabat. Varro. 1. de analog. Consul fuit Tullius & Antonius. Quint. lib. 6. cap. 1. Affert in ijs momentum & ætas, & sexus & pignora. Plin. lib. 9. cap. 50. Pisum lupus & trichias bis annoparit. Sueton. in Claud. cap. 30. Auctoritas dignitasq; forme non desunt stanti, & ei sedenti. Curtius lib. 8. Persarum te vestis & disciplina detestat. Poetæ etiam verbo plurali aliquando intercedente præpositione, Cum, Virg. 1. Æn. Remo cum fratre Quirinus jura dabunt. Oratores singulari. Cic. ad Q. Fr. lib. 3. Domitius cum Atellula certus esse videbatur. Idem 1. Catilin. Occisus est cum liberis M. Fulvius consularis. Idem ad Atticum, 1. Tu ipse cum Sexto, scire velim, quid cogites.*

IV. APPENDIX.

Verbum plurale nobiliorem personam sequitur. Prima nobilior est quàm secunda & tertia: Secunda tertiæ anteponitur.

Cicero

Postquam
popula.

Lib. 14.

Cic. ad Terentium. Si tu & Tullia lux nostra
valeris: ego & suavissimus Cicero valemus.

Hic utuntur interdum oratores numero singulari, sed rarius, *Cic. pro Rab.* Nam cum existerent nonnulla, sed per pauca tamen sententiae, quae conferrent, ut Tribuni, ut praefecti, ut comites omnes magistratum hac lege tenerentur, vos, vos inquam ipsi & senatus frequens respicit. Idem in *Silast.* Qui mihi dies, si cum reliqua vita referatur, animo quidem meo superet, cum universi vos, populumque Romanus frequens advenit meo gratulatus est. Poetae etiam intercedente praepositione, Cum, verbum multitudine praestantiori personae reddunt. *Virgil.*

Nota.

2. *Accid.*

-- divellimur inde Iphitus, & Pelias mecum.

Oratores vero verbum nominativo reddunt nulla habita ratione ablativi. *Cic. ad Att. lib.*

3. *Atq.* utinam jam ante vidisses, nec totum animum tuum meorum mecum dedisses. Quod idem & poetae faciunt. *Horat. in arte poet.*

Tu quid ego, & populus mecum desideret, audi,

Ovid. l. 1. Fast.

Tu quoque cum Druso premia fratre feres.

Verbum personale infiniti modi postulat ante se accusandi casum.

Lib. 15.

Cic. ad Att. Hunc quidem nubem cito transisse lator. *Ter. in Adelphis,* Salvum te advenire gaudemus.

DE

DE AD
SUBSNOMINA AD
PARTICIPA

STANTIS GENER

Cic. in *Verrum*

tas perfrigida,

Sunt. Ille bon

Curat, Parva s

gnum excavavit

PARTICIPA

Dicendus, Visus,

dem generis. h

tur, non continu

tinent. Quis enim s

a Cicerone appellat

Tullius, agunt dicitur

post utrumque co

contenti: poteru

propositus eorum h

et. Respice. postu

e. Quid quid

ultimo, habenda

confractioem

verborum, sed

permixta verboru

fractioem nro.

DE ADIECTIVIS ET
SUBSTANTIVIS.

Nomina Adiectiva, Pronomina, &
Participia, coherent cum suis sub-
stantivis genere, numero & casu.

Cic in Verrem, Erat hyems summa, tempe- Lib. 6.
tas perfrigida, imber maximus. *Terent: in*
anach. Ille bonus vir nusquam apparet.
Terentius, Parva saepe scintilla contempta, ma- Lib. 5.
num excitavit incendium.

PARTICIPIA factus, Creditus, Dictus,
dicendus, Visus, Appellatus, & cetera ejus-
dem generis, si inter duo substantiva ponan-
tur, non continuo cum precedente consen-
sent. *Quis enim sic audeat loqui? Reio: pestis*
Cicerone appellata est Antonius. Furiam à M.
ullio, ajunt dictam Clodium. Nec indem li-
cet utrumque collocemur, cum alterutro
consentire poterunt, nisi quis existimet (ne a
repositis exemplis recedamus) bene Latine ai-
t, *Reipub. pestis à Cicerone Antonius appellata*
est. Quid igitur observandum? Leo Alexan-
drinus, habendam esse rationem, quod ad
constructionem attinet, non collocationis
verborum, sed ipsarum rerum: ut enim
commutatis verbis non mutatur sensus, ita nec con-
structionis mutatio. itaque quocumque modo disponan-

Participia
inter duo
substantiva
posita.

substantiva, eadem erit constructio. Antonius à Cicerone appellatus est Reip. pestis, hic rerum simplex ordo. Commutata, versa, ut liber substantiva muta quadam rotundis: Antonius & participium Appellatus semper cohercetur. Liv. lib. 6. bell. Mac. Lucig, ob dedicationem facti, quos primos scenicos fuisse Valerius Antiauctor est; Megalesia appellatos. Idem lib. 8. bell. Pun. Care porcus biceps, & idem magnus, idemq. femina natus erat, Plin. lib. 5. cap. 5. Dein Puteoli colonia Dicæarchia dicti. Ibidem, Oppidum Pestum Græcis Posidonia appellatum. Justin. lib. 1. de Seminide, Sic inquit, primis inijs sexum mentita, puer creata est. NON me fugit improbatos scriptores aliter locutus fuisse: sed tunc figurata est constructio, quos ita imitabimur, ut ab eorum vestigijs ne digitum quidem discedamus, nisi volumus in solacismum, aut eius speciem incidere. Cic. de Divin. O definitionem incredibilem: non enim omnis error stultitia dicenda est.

Terent. in Phorm.

... nunquam aque, inquit, ac modò.

Paupertas mihi onus visum est, & miserum & grave. Liv. 1. ab Urb. Gens universa Veneti appellati. Idem lib. 9. bell. Pun. Populus frequens dona Deo in Palatium tulit, lectisterniumq. & ludu fuisse Megalesia appellat. ILLA nescio quid absente nobis domi turbatum est: Triste lupus stabulis. Dulce satis humor: & quæ sunt ejusdem

em generis, ad figuram
us Hellenismum spec

APP

Substantiva c
vni multitu
Livius Hippo
hagine, sed ori
Quod si ad

neri, cum vit
numero, & ca
Cic. de petitio
rogantia, multo
superbia, multo
enda est. Ter. in
us quid faciat ali

CONIUNCT

qua connexiva con
Paulus Jureconsultu
significatione. On
tionem, neg. desj
pronuntians vel
pitur. Idem ibid.
conjuncta pro dis
la pro conjuncti
gulari adjectivi
additur, ita tan
cat, Cic. de univ

in generis, ad figuratam constructionem, vel potius Hellenismum spectant, quare referuntur suis.

APPENDIX.

Substantiva conjuncta ferè adjectivum multitudinis requirunt.

Livius Hippocrates, & Epicides nati Carthagine, sed oriundi ab Syraculis. Bell. Pun. 4.

Quodd si adjectivum singularis sit numeri, cum vitinore substantivo genere numero, & casu consentient.

Cic. de petitione Consulatus, Multorum arrogantia, multorum contumacia, multorum superbia, multorum odia, ac molestia persequenda est. Ter. in Eunuch. Viden' omnium, & quis quid faciat alienus?

CONIUNCTA appellamus substantiva, Substantiva
que connexiva conjunctione colligata sunt, sic conjuncta
Aulus Jureconsultus lib. 50. Pand. de Verborum
significatione. Oratio, inquit, quæ neq. conjunctionem, neq. disjunctionem habes, ex mente pronuntiantis vel disjuncta, vel conjuncta accipitur. Idem ibid. Sepe ita comparatum est, ut & conjuncta pro disjunctis accipiantur, & disjuncta pro conjunctis. NONNUMQUAM singulare adjectivum, & pluribus substantivis additur, ita tamen ut cum vitinore coherat. Cic. de univers. Nox igitur, & dies ad hunc modum

modum, & ob has generata causas unum circum orbis efficit, Idem in Pisonem, Lex Elia, & Fusia eversa est, propugnacula, muriq; tranquillatis, & orij. Poetæ substantivis præpositione, Cum, copulatis, plurale adjungunt sibi jure. Ovid 2. Metum. Sors eadem Ismaricos Helicæ brum cum Sarymone fecat.

IN APPENDIX.

Adjectivum plurale præstantius genus sibi vendicat. Virie præstantius est muliebri, & neutro.

Bell: Maced.
7.

Ab Urbe.
7.
Æneid. 7.

Ter in Andria; Domus, uxor, liberi invento invito patre. Livius, Decem ingenui, decem virgines patrum omnes, inartimq; adhibiti. Idem; Consilia, populi, exercitus vocati Virg.

Casosq; reportant

Almonem puerum, tædatisq; ora Galeis.

Neutram muliebri præfertur, præcipuè cum de rebus inanimatis ferimus.

In Catil.
Idem.

Salustius, His genis, ætas, eloquentia proparia fuere. Idem, Divitiæ, decus, gloria oculis sita sunt.

ADJECTIVUM FEMININUM interdum respondent viciniori substantivo pluralis numeri. Liv 7. bell. maced. Hoc S. C. literarq; a Sp. Postulo propterea in Pertrantam melle sine Lucanus in menlio. (si locus non est vitiosus) adner. oculis est.

--menj

Venerat, hinc est
Quo exemplo quida
pro gener. in imperij
dij vero tam se mu
onunt, cum a re
veria & ejus man
ne jus docent, n
q. arpeatur)

procedit jam ma
epter dūderis fla
estimans id men
tu, utius fuerit
veria cas. fima
mancipio; foru
simle. Liv 1. 3. d
est. Latum (in
non cum ad eodem
est, Latum & Cam
ment lingue græc
Poet & hoc mori
fitione, Cum, nu
isq; præstantiam
hancam La

Cum substantivum plurale præstantius multitudinis.

— *mensuraq; juris*

Vis erat, hinc leges, & plebiscita coacta.

Quo exemplo quidam adducti arbitrati sunt neutro generi in universum, femininum præstare: alij vero tum demum muliebri neutrali anteponunt, cum de rebus animatis agitur, ut Lucretia & ejus mancipium sunt caste: alij paulò reffusus docent, nimirum id fieri (si tamen una reperitur) cum participium adhibetur; ut Locutus sum matres vestras, earumq; mancipia vestri desiderio flagrant. Sed cum veterum testimonij id minime doceant, resq; in dubio sit, utrius fuerit circumscriptione uti hoc modo, Lucretia castissima fuit, qua virtute etiam ejus mancipia floruit, aut ornatum fuit, aut quid simile. Liv. l. 8. ab Urb. figuratè masculino usus est. Latium (inquit) Capuæq; agro multati: non enim ad vocem sed ad intellectum retulit, hoc est, Latini & Campani. Vnde Budæum in comment. lingua græcæ.

POETÆ suo more etiam intercedente præpositione, Cum, numerum multitudinis generisq; præstantiam smant Ovidius 3. Fastor. Illa cum Lauso de Numitore sati.

Neutro generi, num foemininū præstet, controversum est.

III. APPENDIX.

CVm substantivis rerum inanimatarum plerumque jungitur neutrum multitudinis.

B

Liv. Ira

nis rerum animatarum, quod mox in relatiuis
 debis. **SERVATUR** interdum simplex con-
 structionis ratio *Quintil. lib. 1. cap. 10. Tran-*
amus id quoque, quod Grammaticè quondam,
c Musicè iuncta fuerunt. Justin. lib. 9. Miseri-
ordia & perfidia in eo pari iure dilectæ.

Cum masculinis rerum animatarum neutrum mutatur.

RELATIVA.

Relativum Qui, Quæ, Quod, con-
cordat cum antecedente in genere
et numero

Cic. ad Tir. Nemo nos amat, qui te non Lib. 16.
ligat. Idem ad Terent. Accepi ab Aristo- Lib. 14.
rito tres epistolas, quas lacrymis propè deleui. Lib. 3.
Idem ad Att. O te ferreum qui illius periculis
non moveris.

Item pronomina **Hic, Iste, Ille, Ipse,**
is, & Idem, cum sunt relativa.

Idem ad Att. Eunti mihi Antium, venit, ob- Lib. 2.
sciam tuus puer: is mihi literas abste. & com-
mentarium consulatus mei græcè scriptum.
eddidit.

Si plura antecedant substantiva conjun-
 ctionibus ligata, idem observandum est in
 elativis, quod paulò ante de adiectivis di-
 ctum est. *Cic. 1. Offic. Propter summam, & do-*
loris auctoritatem, & urbis quorum alter te scien-
tia augere potest, altera exempla.

Idem ad Q. Cæcil. l. 3 ad Att. Sed tibi venire in mentem: certò scio quæ vera esset nostra, quæ suavitas, quæ dignitas ad quæ recuperanda per fortunas incumbe. Idem 2. Philip. Reperebant præterea Deos penates patrios, aras, focos, larrem suam familiarem, in qua tu invaseras. INTERDUM redditur relativum viciniore substantivo. Idem in Pisonem. Mihi non venter in mentem, furorem & insaniam optare vobis, inquam incidistis. Liv. 7. bell. Maced. Oppida, vici, castella, agri, qui ad Pisidiam vergunt. CÆSAR masculinis, in feminino rerum animatarum, Relativum neutrum reddidit. 5. bell. Gall. Leporem, & gallinam & anserem gustare fas non putant, hæc tamen alunt animi voluptatisq; causa, ubi non speciem, sed genus Animal respexit. Hæc tamen animalia alunt. QUIDAM personam addunt, in qua etiam relativum cum antecedente consentiat: negant alij addendum, quòd nullam certam personam includat provocabulum, siue relativum, unde à veteribus infinitum pronomen appellatum sit: quæ de re supra in Rudimentis satis dictum est. Hæc & ejusdem generis questionibus prætermisissis, multis propositis exemplis exercentur pueri quàm studiosissimè, nullusq; prætermittatur dies, quin aliquid latè scribant: Ita enim fiet, ut brevi magnos faciant progressus. Assuescant deniq; potius commendatè loqui & scribere, quàm præparè disputare.

Relativum
neuteri cum
masculinis
& femininis
rebus animatarum.

tre. Placere co
manda crumme,
pitis agnus, maxi
mos excitant. alius
hinc. Illud Pimp
candidante, quod
grandè imminet
constructioni refer
gerat, Oratio
antecedens p
Cic. ad Att. Pomp
est. quæ se afflexit
obicitur, nam ex
Sui & Sui quid
ad alunt, secum
dicuntur.

AP

Relativum Q
cedenti p
genere, num
niste con ret
Cicero pro Sylla
de sententia Tol
Quos cum Mari
pistolam mihi a
culam. Quan
exerceat. Iam
me scripsisti, quon

are. Ille verò concertationes, in quibus de li-
nenda oratione, de orthographia, de notandis
itrys agitur, maximè sunt utiles: nam & ani-
mos excitant, alacriores reddunt, & ingenia a-
iunt. ILLUD Pliny lib. 8. c. 35. Nube gravida
andidante, quod vocant tempestatem albam,
rando imminet: & alia id genus figurata
onstructioni reservavimus. ILLUD penè me fu-
gerat, Orationis membrum interim vice
ntecedentis pontis idq; in neutro genere.
Cic. ad Att. Pompejus, quod mihi summo dolori
st, ipse se afflexit. Idem pro Cornelio Unum
bicitur, natum esse G. debus, quod nemo negat.
Svvs quidam sis relativis, quæ posuimus.
Addunt, sed cum sint reciproca, in eum locum
ref. ant. r.

Membrum
orationis in
neutro gene-
re, vice an-
tecedentis.

APPENDIX.

Relativum Qui, Quæ, Quod, cum an-
tecedenti præponitur, cum eodem
genere, numero, & casu perquam ve-
nustè coheret.

Cicero pro S.lla, Quæ prima innocentis mihi
solentio est oblata, suscepi. Idem ad Atticum
Quos cum Mario pueros & Trebatius miseram,
ipistolam mihi attulerunt. Idem in prima Tus-
culana, Quam quisque artem norit, in hac se
exerceat. Idem ad Atticum, quibus de rebus ad
me scripsisti, quoniam ipse venso coram videbimus

Lib. 9.

Lib. 12.

B. 3.

IN ora-

Antecedens
in oratione
plena, prait
& subit re-
lativum.

In oratione plena omnibus suis numeris
luta, antecedens nomen & prait, & subit re-
lativum. Cic ad Quint. Fr. l. 3. Diem scito
nullum, quo die non dicam pro reo. Idem pro Re-
perduel reo, Sed tu causam suscepisti, antiqua
rem memoria tua, qua causa ante mortua e-
quam tu natus esses. Autor ad Herenn. l. 1. O-
toris officium est, de his rebus posse dicere, qua
usum civilem, & c. Caesar l. 1. Bell. Gall. Erant om-
no itinera duo, quibus itineribus domo exire po-
set. In his exemplis atq; alijs, quibus, ne longi-
sim. superseâco, Antecedens non modo precedit
sed etiam sequitur relativum: Hoc tamen, ita
ter prius & posterius interest, quod illud nume-
& genere cum Relativo consentit: hoc verò ge-
nere, numero, & casu. Præterea hoc quam sa-
pissime omittitur: illud miris, atq; ea lege, ut
alterum necessario maneat. Cic ad Att. lib 13
Ad Cæsarem quam misi epistolam, exemplum ejus
fugit me tum tibi mittere. Nam plena oratio
est, exemplum ejus epistole, quam epistolam mi-
si ad Cæsarem. fugit me tum tibi mittere. Liv.
l. 9 dec. 4 Quam ceperant exules, montem her-
bidus, aquosusq; est: Jussa oratio est, Mons quem
montem ceperant exules, herbidus, aquosusq;
est. POTEST & per interrogandi & dandi ca-
su, genus hoc dicendi efferri, ita tamen ut in-
ter Relativum & Antecedens aliquid interpu-
nariur ut, Quarum Placo artium fuit peritissim.

Discrimen
Inter praece-
dens & se-
quens sub-
stantivum.

ter prius & posterius interest, quod illud nume-
& genere cum Relativo consentit: hoc verò ge-
nere, numero, & casu. Præterea hoc quam sa-
pissime omittitur: illud miris, atq; ea lege, ut
alterum necessario maneat. Cic ad Att. lib 13
Ad Cæsarem quam misi epistolam, exemplum ejus
fugit me tum tibi mittere. Nam plena oratio
est, exemplum ejus epistole, quam epistolam mi-
si ad Cæsarem. fugit me tum tibi mittere. Liv.
l. 9 dec. 4 Quam ceperant exules, montem her-
bidus, aquosusq; est: Jussa oratio est, Mons quem
montem ceperant exules, herbidus, aquosusq;
est. POTEST & per interrogandi & dandi ca-
su, genus hoc dicendi efferri, ita tamen ut in-
ter Relativum & Antecedens aliquid interpu-
nariur ut, Quarum Placo artium fuit peritissim.

Antecedens
in oratione
plena, prait
& subit re-
lativum.

Quod si inter
quod, cum a
tem, etiam si
Est locus
appellatur. Cu
quem amantem
Procurum
relativum, ut q
Nat. Procurus
Phaeton dicitur
Herculi sacrifi-
nam, quod ibi m
appellatur.

Quibus operum
 & subterfuges disciplinam diligentissime, frater tuus pro ne
 3. Licet scito dicit. Nonnunquam in hoc loquendi
 res idem pro R. nere verborum ordo perturbatur, atq. sic or
 durior: ponam unum exemplum, quo res fiat
 durior, Vires quam urbem statuo, vestra est: o
 Herenn. l. 1. Oratio est plena atq. iusta: aufer antecedens,
 auferre, quæ ad modum pre: Relatum sic, Quam urbem statuo,
 Gall. Eiusmodi est: perlegantur es locutus. Inverte ver
 domo exire pos. sic. Urbem quam statuo vestra est: paulo du
 quim, ne longius locutus es, latine tamen. Itaq. in hac & si
 modo precatibus locutionibus non ponitur casus pro casu,
 Hoc tamen in d. interitur perturbaturq. verborum ordo. Sed
 ita tunc numer. hic in figurata constructione.

Præpostato
 ordo verbo
 rum.

Quod si inter duo substantiva ponatur, cum alterutro consentire poterit, etiam si alterum proprium sit.
 Salust. Est locutus in carcere, quod Tullianum appellatur Curtius, Darius ad eum locum, quem Amanicus Pylos vocant, peruenit.

Relativum
 cum alteru
 tro conveni
 re potest.

Catil.
 Lib. 2.

Propterea substantivum non rapit ad se
 relativum, ut quidam arbitrantur Cicero de
 Nat. Proprius à terra Jovis stella fertur, qua
 phaeton dicitur. Livius lib. 6. bell. Maced.
 Hercule sacrificium fecit in loco, quem Py
 ram, quod ibi mortale corpus ejus sit crematum,
 appellant.

II. APPENDIX.

Quantus, Qualis, & cetera id genus nomina cum relativa fiunt, non cum antecedente, sed cum consequente substantivo, genere, numero, & casu consentiunt.

Lib. 12.

Relativa
accidentis.

Cic. ad Cass. Dixi de te quæ potui, tanta contentione quantum forum est. Idem in Bruto, Utinam in Tiberio Graccho Cajoq; Carbone talis mens ad rempub. bene gerendam fuisset, quale ingenium ad bene dicendum fuit.

DECEM sunt, quæ relativa accidentis vocantur Quantus, Qualis, Quot, Quotus, Quoteni, Quotuplus, Quotuplex, Quotennis, Cujus, cujus, cujum, Cujas quorum exceptis primis duobus ferè, quod ad rem attinet, nullus est usus. Quare putato hæc dissimilia esse; quorum enim miseri pueri sine causa cruciabuntur? nolim hic nimium sollicitum præceptorem de vocabulorum ratione, cur hæc accidentis. illa dic quibus supra diximus, substantia vocentur. Nisi verò etiam Categorie Aristotelis sint explicandæ. Sini itaq; contenti adolescentes syntaxeos cognitione; substantiam & accidens reliquant. Dialecticus aut certe uno verbo explicentur: substantia vocari relativa, quod nomina substantiva referant, accidentis verò, quod adjectiva. Quatuor illa, Alter, Alius, Reliquus, Cetera, ceterum. quæ

Relativa
diversitatis.

ne diversitatis rel
vero in partem
uldem sunt ingen
consequens ample
ereturam amia
entia.

III. A

NOMINA

ADJECTIVO

Relativo

Ominativu
vum & sub
antecegens, in
stontos & po
one contentiu
treper.

ire, Pars in
temenna figunt.

perh; pars vocent
quamplur. Teren
qui me perdedu.

In constructione

uando tamen fre

iusus mitione h

erfus numeros atq

si A: Pars in

X. a diversitatis relativa quidam appellant,
 vero in parturum nominibus adnumerant,
 asdem sunt ingenij, nam neglecto antecedentem
 consequens amplectuntur, ut Pueri ingenij
 recundam amant: ceterumq; animi crua-
 ent.

III. APPENDIX.

OMINATIVO, ET VERBO:

ADJECTIVO ET SUBSTANTIVO:

Relativo & Antecedenti, com-
 muni.

Ominativus, & verbum, adiecti-
 vum & substantivum: relativum &
 antecedens, interdum, maxime apud
 historicos & poetas sensu, & significa-
 tione consentiunt, quamvis voce di-
 repent.

Itaq; Pars in frustra secens, verubusq; AEn. 7.
 clementia figunt. Pars in juveniles lusus Bell. Maced.
 pars & ceteros suo umbra, quidam somno
 amissum. Terent. in Andria, Ubi illic scelus,
 si me perdidit.

In constructione propriè spectantur voces: ali-
 quando tamen scriptiores potius significationis,
 sensus rationem habentes, quam vocum, di-
 versos numeros atq; genera conjungunt, verbi
 causa: Pars in frustras cecidit. Pars, singularis
 est.

est numeri, si vocem spectes, ac pluralis, si signifi-
 cationem: nam, Pars, aliquot significat ex
 Trojanis merito igitur ei datum est verbum mul-
 titudinis, Secant. Item pars generis est fami-
 liarum, si vocem attendas: si vero sensum, ac sig-
 nificationem consideres, sope masculini est gene-
 rus, Pars in juveniles lusus versi. Idem 1. ab Ur-
 be. Maximam pars, ut ante dictum est, ab equi-
 tibus in flumen acti: siquidem, Pars, militum
 significat in juveniles lusus versos, & in flumen
 actos. Idem 2. ab Urbe, Cetera multitudo sorte
 decimus quisque, ad supplicium lecti. Scelus eodem
 modo, & Senium, cum masculinis adjectivis, ac
 relictis adjunguntur, scelestum, & senem sig-
 nificant. Terent. in Eunuch.

Ut illum de decem senium perdant, qui me
 hodie remonitus est.

Denique hujus loci sunt nomina, quæ nu-
 mero singulari multitudinem significant, ut
 circa populus. Ovidius 2. Fast.

Thum ferani, placentq; novum præ turba Qui
 renunt.

Et patrias aras mihi namq; colant.

Terent. in prol. Hecyræ. -- populus convolvat

Tumultuantur, clamant, pugnant de loco.

PRÆTEREA nonnulla partitiva, cujusmodi
 sunt: Quisq; Vterq; Neuter, Vter, Alter, Al-
 ius Aliquis. Livius 1. ab Urbe, Pro se quisq;
 scelus regum, ac vim queruntur.

Idem

Idem 2. Missi com-
 paribus. Plant. in
 Lucm. Menab.

Alter meruisse culpa
 -- quoties meruisse

Et caperes, neuter
 Plant. lib. 2. c. 30.

Corrobunt aliorum
 Affantemq; ra-

Alterum in alt
 Salubius in Car-

Alius alium expel-
 5. Non metuo eff-

Nullum esse fide-
 sto aliquis actum

scribit: Aliquis
 bis singulariter di-

visi de multis. H
 la. que positione

si. adnotatione ver-
 qua e in & illud C

bus notanda de
 er rogens litore

dia, qua apud his
 Hoc GENUS

tores. Cic. 3 de
 ut alter alterum

su flum.

dem 2. *Missi confestim honoratissimi quique, ex
atribus. Plant. in Amph. Uterque deluduntur.*

Idem *Menach.*

Uter meruisti culpam. Idem ibidem.

-- *quoties tandem edixi tibi,*

ne caveres, neuter ad me iretis cum querimonia?

*Plant. lib. 2. c. 30. de fornicis agens, Ex diverso
convehunt alterum alterius ignara Virg. 2. Aeneid.*

Asiantumque patremque meum juxtaque, Ciceroniam,

Alterum in alterius mactatos sanguine cernam

Salustius in Catil. Inertia & mollitia animi

utius alium expectantes cundamini. Curt. lib.

Nisi metuo esset, miseri, olim alius alij po-

uissimus esse fastidio. Terent. in Adelph. Apo-

te aliquis acturum essum. Donatus in hunc i-

scribit: Aliquis vim habet peritum, quam-

is singulariter dicatur: non enim est aliquis

si de multis. Huc etiam spectant. vocatu-

a, quae positione quidem unius sunt generis

significatione vero alterius, ut jam diximus:

male est & illud Curt. l. 4. Duo milia in qui-

bus occidendi defecerat rabies, cruentos affe-

er ingens litoris spatium pependerunt, & sum-

ma, quae apud historicos leguntur.

Hoc GENUS loquendi unum est apud Gra-

ecos. Cic. 3 de Finib. Quod cum accideret.

et alter alterum nec opinato videremus, jure-

si statim.

Quin-

Idem

Quintilianus 6. declam. Cū pater, filiūq; de vinculis contenderent, & sibi quisq; carcerem vendicarent. Juniores hic figuram Synthesin excogitaverunt, veteribus inauditam.

SVBSTANTIVA CONTINUATA.

Substantiva continuata, quæ ad eandem rem spectant, casu concordant, quamvis genere, & numero aliquando dissentiant.

Lib. 1.
Bell. Gall.

Lib. 1. Epist.

Substantiva
continuata.

Marcus Tullius Cicero Publico Lentulo Proconsuli salutem plurimam dicit. Cesar, Gallos ab Aquitanis Garumna flumen dividit. Plinius ad Carinum, Quid agis Comum tue meæq; deliciae?

CONTINUATA substantiva dicuntur, quæ nulla conjunctione sunt vincta, quæ genere, & numero, ut diximus nonnunquam dissident. Cic. ad Att. l. 1. Tulliola deliciae nostrae tuum munusculum flagitat: Caelius Cicroni l. 3. Scito Sempronium Radium mel, at delicias tuas. calumniam maximo plausu tulisse. QUINTIL. l. 2 c. 4. docet id, quod magis est commune, latiusq; patet, debere precedere his verbis. Quaedam ordine permutato sunt supervacua, ut fratres gemini, nam si præcesserit Gemini, Fratres addere non est necesse. Contra quod præceptum veteres saepe faciunt

faciunt. Caelius
benes Lacedaem
fuerunt: Lacedaem
sua urbs condita
Tagum amnem
scelus ad Treu
Idem l. 4. de
in Caeli una p
Bell. Gall. inter
tineturq; Garu
tinet, interim
ad Att. l. 5.
omni exercitu

Et cesari
Quærun
tus substantiv
chivum, & re
moni. Ego qu
mo, si alterum
verbum, ceter
liciae nostrae
Idem ad Mar
pue ejusmodi
Idem l. Tusc.
cearibus con
ut. Item pr
nostri imperij
extincti occid
hunc: persequi

faciunt. Cicero 2. de Divin. Proclus, & Euristhenes Lacedæmoniorum reges, gemini fratres fuerunt: Livius 1. ab Urbe. In ore Tiberis Hostia urbs condita. Idem lib. 5. bell. Maced. Ad Tagum amnem ire pergunt. Idem 1. bell. Pun. Profectus ad Trebiam flumen collega conjungitur. Idem l. 4. dec. 5. Si ita est in radicibus Ossa montis Caesar una periodo docuit utrumq; dici posse. Bell. Gall. initium caput à flumine Rhodano, contineturq; Garumna flumine. Quod ad casum attingit, interum alteram genitivi est casus. Cic. ad Att. l. 5. Cassius in oppido Antiochia cum omni exercitu est. Virg. 3. Æn.

-- Et eccliam Buthroti ascendimus urbem.

QUÆRUNT hoc loco Grammatici utri potius substantivo reddendum sit verbum adjectivum, & relativum, magis an minus communi. Ego quantum memini observasse, existimo, si alterum proprium sit hominis, cum eo verbum, ceteraq; consentire. Cic. Tulliola deliciae nostrae tuum munusculum, flagitat. Idem ad Marium l. 7. deliciae verò tuæ noster Æscopus ejusmodi fuit, ut ei desinere per omnes liceret. Idem 1. Tusc. Acerrimæ autem deliciae nostræ Dicearchus contra hanc immortalitatem disputavit. Item pro Cornelio Bal. Cum duo fulmina nostri imperij subito in Hispania Cn. & P. Scipiones extincti occidissent. Idem de Arusp. Quid enim hunc persequar, pecuacem, ac beluam, pabulo i-

usmigrans

Alterutrum
præcedere
possit.

Non,

nimicorum meorum corruptum.

Si vero de alijs rebus agatur, sapissime videtur verbum, adjectivum, relativumque magis communi respondere. Liv. l. 7. bell. Maced. De Solis urbe, quæ in Sicilia est, egerunt Soli Solorum nomen est urbis. Idem l. 3. ab Urb. Antium, propinquam & opportunam, & maritimam urbem, Coloniam deduci posse. Plin. de viris illustrib. Ludos Consualia simulavit, ad quos cum urvinaq; sexus multitudo venisset, dato suis signo virgines rapte sunt. Plin. l. 2. c. 62. Volsinij oppidum Tuscorum opulentissimum totum concrematum est fulmine. Idem l. 3. c. 5. Præterea autor est Antias oppidum Latinorum Apiolas captum à L. Tarquinio rege. Idem lib. 31. c. 3. Tungræ civitas Gallia fontem habet insignem. Livius 2. ab Urb. In fusi Volvi Antiates, Corioli oppidum captum. Idem lib. 9. bell. Maced. Ludæ Tauricia per biduum facti religionis causa. Idem 5. ab Urb. Pergo ad defendendam urbem Veios. Ibidem, Hic Vejorum occasus fuit urbis opulentissimæ Hetrusci nominis. Justin. tamen lib. 9. ad proprium respexit, Ad cuius inquit, emolumentum egregie pertinere ratus, si sibi Bizantium nobilem & maritam urbem, receptaculum terræ marisq; suis copiis futurum, in potestatem redegit. Hanc substantivorum continuationem vocant Juniores Appositionem, quam obsecutorem reddiderunt, dum sine figura altercantur.

nam, & partem
sequuntur.

UTRINQUE

O Mne verbum
autemque
est, cum utrumque
rem pertinet
verbum Substantivum
alia quam plerumque

Terent. in Ph.
Cicero de Off. d.
quæ inscribitur L.
vernus, habetur.
erimus. Idem in
quæ, adolescens noster

Hæc præcepta
personalia, cuiusque
ro Cor. And.
a, 2. de Orat.
acere, inquit
seum, Idem de
nem. Depone
ocantur, ac post
ater lacryman
thyl. Venen
cor. Inter hisce

venit, & particulas nescio quas avidius persequuntur.

UTRINQUE NOMINANDI CASUS.

OMne verbum personale finiti modi utriusque nominativum habere potest, cum utrumque nomen ad eandem pertinet, cuiusmodi maximè est verbum Substantivum, Vocativum & alia quàm plurima.

Terent. in Phorm. Senectus ipsa est morbus.
Cicero de Off. de amicitia alio libro dictum est.
Inscribitur Lelius. Salust. Virtus clara, & eternaq; habetur. Cicero ad Attic. Ego vivo mirrimus. Idem in M. Antonium, Defendi rem. Pub. adolescens non deseram senex.

Lib. 2.

Casil.

Lib. 3.

Philip. 2.

Hæc præceptio complectitur verba omnia personalia, cuiuscunque sint generis, Adjective, Cicer. Cor. Audivi hoc de parente meo puer. Passiva, 1. de Orat. Hoc nos ab istis adolescentibus accere, inviti & recusantes hauri. 2. de Jure. Idem de Amic. Tempus in senectute præcens. Deponentia & communia ad hæc tria referantur, ut post dicemus. Virg. 7. AEn. Sic lachrymans Boni moriantur lati. Seneca, 1. de Tranq. Penenum in auro bibitur, exortus labor. Pater discedens in sinum amplexus est matris.

Verina, nominativum habere potest. sunt verba cuncta, generis.

Cicero

Cum igitur hoc præce: so omne verborum, genus contineatur, non est cur hic, quæ substantivi, aut vocativi vim habent, aut verba gestuum, aut similia, addantur. VOCATIVA, verba vocant, Appellor, Vocor, Nuncupor, Nominor, Dicor, & si quæ sunt de eodem genere. Illud mihi penè exciderat, quod plerique omnes Grammatici tradunt verbum substantivum, quod idem de vocativo dictum sit, cum inter duos nominandi casus diversi numeri ponitur consentire cum præcedenti: Ut *Adolescentes modesti sunt ornamentum juventutis*. Cum verò utrumq; collocatur, cum pro priori, ut *Adolescentes modesti ornamentum est juventutis*. *Cives flagitiosi sentina reip. appellatur*: Quo pacto certe non ausim loqui sine idonei alicujus auctoris testimonio: nam hæc solæcismi speciem præseferunt. Nec enim verborum mutatio constructionem mutat. Videndum itaq; est, utrum substantivum sit verbi, ut ita dicam, basis & fundamentum, nam cum eo verbum consentiret, ubicunq; sit locorum. Verbi causa in oratione, nè longius abeamus, *Adolescentes modesti sunt ornamentum juventutis*, Verbi basis, & fundamentum, quod suppositum vocant, est, *Adolescentes modesti*, quocunq; modo vertas hæc verba, semper verbum suum requirit suppositum: Ornamentum juventutis sunt *Adolescentes modesti*, *Modesti Adolescentes* ornamentum

Verbū substantivū possum inter duos nominativos diversū numerū, cum basi consentire.

rum sunt juven-
tur cives flagiti-
appellatur, S
ere biga, atq; q
perum oppidum
piemq; ab don
Et in cadibus v
corat, & capite
men. Et. Luca
Omnia Casar
Omnia pontus e

Tū primū sub

Gaudia princip

Lucano. lib 9

Quod si al

fructu, ut ce

greca ubi alter

cum affer. In

tum meum, aud

is fuit mutum

jaus post C. M

ante duos nomi

de Peloponess

procedit, Ist

ut ratio Gramm

Alia præterea

Magne divite

zum sunt juventutis. Reipub. sentina appellatur
tur crues flagitiosi, Flagitiosi crues Resp. sentina
appellamur, Sic Plin. l. 33 c. 3. Nota argenti fu-
ere bigæ, atq; quadrigæ. Liv. l. 1. bell. Pun. Ca-
pitum oppidum cum ingenti præda, quanquam
pleraq; ab dominis de industria corruptæ erant,
& in cædibus vix ullum discrimen ætatis ira fe-
cêrat, & captivi, militum præda fuerant, me-
men, &c. Lucanus lib. 3.

Omnia Cæsar erat. Ovid. l. i. Metamor:
Omnia pontus erat, decrant quoq; litura ponto.

Idem in eodem.

Tū primum subire domos, domus antra fuerunt.

Idem 7.

Gaudia principum nostri sunt Phœce doloris.

Lucanus lib. 9. Sanguis erant lacrymæ.

Quod si aliter loquamur, figurata erit con-
struô, ut censet Budæus in comment. lingue
græcæ ubi alterum Ciceronis, alterum Plinij lo-
cum afferre. In Pison. Exposui breviter consula-
tum meum, aude nunc furia de tuo dicere, cu-
jus fuit initium ludi Compitalitij cum primum
facti post C. Marium Consulem. Ubi verbum
ante duos nominativos ponitur. Plin. l. 4. c. 4.
de Peloponneso loquens, Angustia, inquit, unde
procedit, Istmos appellatur. Vbi appellantur,
ut ratio Grammaticæ postulat, legunt quidam.
Alia præterea reperiuntur. Seneca l. i. Episto.
Magna divite sunt lege nature composita pau-
perias

*peritas. Hic ut verum ingenuè fatear, non as-
derem aliter loqui, Cic. ultimo Parad. Contem-
tum verò suis rebus esse, maxima sunt, certissi-
mèq; divitiæ. Nulla melior, tutiorq; præceptio
est, quàm optimorum autorum usus, quo præcepto-
re securus loqueris, & scribes.*

NOMINATIVVS POST VERBUM INFINITUM.

Verbum personale infiniti modi post
se nominativum petit, cùm res ad
nominativum præcedentis verbi per-
tinet.

Lib. I.

*Cic. de natura Deorum, Nolo esse longior.
Idem pro Marcello, Malim videri nimis timidus,
quam parum prudens Terentius Adelphis, Pa-
ter esse discere ab alijs, qui verè sciunt. Ibidem
Meditor esse affabilis.*

*Non solùm hoc fit, accedentibus verbis optan-
di, sed alijs etiam. Autor ad Herenn. lib. 4. E-
go patriam liberavi, vos liberi esse non curatis.
Seneca lib. 1. Epist. Amicus mihi esse cupi. I-
dem de consol. ad Martiam. Perdidisti enim
tot mala, si nondum misera esse didicisti. Cicer-
o ad Cassium libro 15. Ejus consilij princeps ego fui,
se videtor.*

Idem

L
Idem ad Ant.
pro Sest. Ne
pissimus fuisse
Asi res ad non
flet, facile est
cupi esse rex.
sui studet videri
ves? Cissus.
maritum præce

Si verba, P
juldem si
cedant, duri
Luc. lib. 9.
tumq; putavit.
mas non sponte
studij, gemitu

Se bonum esse
Tutumq; p
oblatum est, ja
Phasellus ille
Aut fuisse om
Sed enim qui
Deme mihi sta
Acceptu

Idem ad Att. 9. Amens mihi fuisse videor. Idem pro Sest. Nec Aristidis fuga, qui unus omnium iustissimus fuisse traditur.

An res ad nominativum precedentis verbi spectet, facile est cognoscere, exempli causa, Caesar cupit esse rex. Quis cupit esse rex? Caesar. Crassus studet videri dives: Quis studet videri dives? Crassus. Pertinet igitur, Dives, ad nominativum precedentis verbi, nimirum, Crassus.

Interrogatione cognoscimus rem pertinere ad nominativum verbi precedentis.

APPENDIX.

SI verba, Puto, Aio, Refero, & alia eiusdem significationis infinitum precedant, durior efficitur oratio.

Luc. lib 9. Utque fidem vidit sceleris, tutumq; putavit, iam bonus esse socer, lacrymas non sponte cadentes.

Effudit, gemitusq; expressit pectore laeto.

Orator dixisset.

Se bonum esse socerum.

Tutumq; putavit Caesar, cum Pompeij caput oblatum est, iam bonus esse socer. Sic Catul.

Phasellus ille, quem videtis hospites,

Ait fuisse omnium celerissimus. Ovid. 13. Met.

Sed enim quia retulit Ajax esse Jovis pronepos.

Idem 2. de Trist.

Deme mihi studiū, vice quoq; crimina demes.

Acceptum refero versibus esse nocens.

C 2

Hec

Hec insolitæ oratione vitabit puer, uteturq; accusativo.

II. APPENDIX.

AT si Accusativus antecessit, & sequatur necesse est.

Orat. 1.

Cicero in Cæcil. Cupio P. C. me esse clementem: cupio instantis reipub. periculis non dissolutum videri. Item in Bruto, Ego me Phidiam esse mallem, quàm vel optimum fabrum tignarium.

Accusativus
precedens
nonnūquā
subauditur.

NONNUNQUAM subauditur precedens accusativus. Curt. l. 8. Octoginta talenta construere daturum Alexander: pro se daturum. Illud ejusdem quod affert Budæus in comment. lingvæ græcæ. Ad vestras manus confugio, invitis vobis saluum esse nolo, tam durum est, quàm quod durissimum. Hunc locum suspicior esse depravatum, multò enim aliter hodie legitur lib. 6. Ad vestras manus, ad vestra arma confugio, invitis vobis salvis esse nolo. Sic enim habent libri omnes quos quidem legerim. Neque illud Enny in Epicharmo apud Ciceronem l. Acad. Quæst. ad rem videtur facere.

Nam videbar somnare me, & ego esse mortuum: est enim perturbatus sensus, pro, Nam & ego videbar somnare, me esse mortuum. Idem locum Cicero: pro Quinct. affert. Nunc in causa superiori, ne ut par quidem sit, postulat, inferiori esse patitur. Ubi ait desiderari, Sese. In libris

libris tamen cor-
se patitur.

Infinitum
cet, dandi,
postulat.

Cic. 1. Tusc.
ch, licet Epan-
li: negligenti e-
Cur his per te fru-
heros non licet
si citi Romano
sive rejectione ha-
Interim deen-
bat esse miseros,
ossimus. Idem ac-
edentes quid erit
et. Infinitum, E-
Lativo gaudent,
Terent. Heant

Hostiæ culpa f-
Quint, tamen
li, inquit, verb-
ma ingenij, &
Valerij l. 5. c.
lam & si maxime
adere contigit,
Innocent, quàm in
libris

libris tamen correctissimis legitur, inferiorem esse
e patitur.

III. APPENDIX.

Infinitum Esse, accedente verbo Li-
cet, dandi, vel accusandi casum post se
postulat.

Cic. 1. Tusc. Licuit esse otioso Themisto-
li, licuit Epaminundæ. Idem ad Attic. Mi-
li negligentem esse non licet. Idem pro Flacco.
Cur his per se sunt libertate, cur denique esse li-
beros non liceat? Idem pro Cornelia Balbo, quod
civi Romano licet esse Gaditanum sive exilio,
ve rejectione hujus civitatis, &c.

Lib. 2.

Interim decit dativus. Cic. pro Ligar. Li-
cet esse miseros, quanquam hoc victore esse non
possumus. Idem ad Att. l. 10. In Italia autem nos
dentes quid erimus? nam mediocris esse non li-
cet. Infinitum, Esse, cum ceteris verbis, quæ
dativo gaudent, ferè accusativum habet.

Nota.

Terent. Heaut. Expediat bonas esse nobis.
Idem Phorm.
Prostrapte culpa facimus, ut malos expediat esse
Quint. tamen l. 11. c. 1. dativo usus est. Oderis
illud, inquit, verba auupancem, & anxium de-
ma ingeny, & cui esse diserto vacet. Illud ve-
Valerij l. 5. c. 4. de Cimone minus usitatum.
am & si maximo tibi postea, & civi, & duci e-
adere contigit, plus tamen aliquando laudis in-
recere, quam in Curia affectus es. Itē l. 3. c. 6. L.

quoque Sylla, cum imperator esset, chlamydato sibi & crepidato Neapoli ambulare deforme non dixit. **ILLUD** loquendi genus, Tibi necesse est viro forti esse, rarum videtur, quo tamen **Lip. 1 bell. Pun:** usus est in oratione Annibalis, **Illis** timidis & ignavis esse licet: vobis necesse est fortibus viris esse. Cum infinito, **Esse**, accedit verbum Dandi, planè videtur poetica locutio: **Ovid. 8. Meta.**

Esse, cum
verbo dandi
locutionem
poeticam
efficit.

-- vobis immunibus huius esse mali datur.
Horat. in arte. -- mediocribus esse poetis

Non homines, non dii, non concessere columnæ.

ILLA, **Videris** mihi esse prudens. **Videor** tibi esse gravis, non sunt huius loci: nam nominativus **Prudens**, **Gravis**, non ad dativum pertinet, quod hic requiritur, sed ad nominativum verbi precedentis, ut supra diximus. **Cic. 2. Phil.** **Nescio** quid turbatus mihi esse videris.

INTERROGATIONIS ATQUE RESPONSIONIS Consensus.

Interrogatio & Responsio casu consentiunt.

Cui præceptor dedit operam? **Platoni**. Cuius est hæc oratio? **Ciceronis**. Quem existimas fuisse principem oratorum? **Demosthenem**. Quo morbo fuisti impeditus? **Affidua febricula**.

Cersæ

Certe diffier
quius Interrog
ut cuius est hoc
salamm? qua
ente tempore d
hac exceptione t

DE COM
TRANS

GENITI
SU

Q Voiescu
stantiva r
tione continu
rivi casus.

Cicero in. Risto
peccati. Idem a
um tenet verbis.

recundiam.

Hvc specta
ve rem possessor
gnificent, ut E
Modus criticæ.

Trix, Sor, Vs, I
pitiorum: Censu
um: Moderatio

Certa dictionum proprietates in causa est, quo **NOTA.**
 minus Interrogatio & Responso casu cohaerant.
 Ut cuius est hoc pallium? meum. Quanti emisti
 salarium? quadrante. Haec & similia progredi-
 ente tempore discunt adolescentuli. Quare ne
 hac exceptione terreamur.

DE CONSTRUCTIONE TRANSITIVA NOMINIS.

GENITIVUS POST NOMEN SUBSTANTIVUM.

Quotiescunque duo nomina sub-
 stantiva rerum diversarum in ora-
 tione continuantur, alterum erit geni-
 tivi casus.

Cicero in *Rosone*, Supplicium est poena
 peccati. Idem ad *Calium*, Mirum me desiderari. **Lib. 2.**
 Idem tenet urbis. Idem de *amicitia*, Maximum
 ornamentum amicitiae tollit, qui ex ea tollit ve-
 recundiam.

Huc spectat omnis substantivorum syllogismus, si-
 ne rem possessam, sive numerum, sive mensuram
 significent, ut *Equus Alexandri*: *Par amicorum*:
Modus tritici. PRÆTEREA verbalia in *Tor*,
Trix, *Sor*, *Us*, *Io*, ut *Servator patriae*: *Expultrix*
victorum: *Censor morum*: *Contemptus divitiarum*:
Moderatio animi.

DE-

DENIQUE substantiva omnia continuata res diversas significantia, quocunque nomine censeantur: neque de his admoneantur pueri, cum ad rem nihil faciant. **REUS** genitivo vel ablativo cum præpositione *De*, gaudet, *Reus auidacia, avaritia, De ambitu, De vi*, apud Cicero-
nem legitur.

APPENDIX.

Adiectiva cum substantivè ponuntur, more substantivorum construuntur.

Cic. de Senectute, Tantum cibi, & porionis adhibendum, ut reficiantur vires, non opprimantur. **Idem in Verrem**, Sicilia rom, si una voce loqueretur, hoc diceret: Quod auri, quod argenti, quod ornamentorum in meis urbibus, sedibus, delubris fuit, id mihi tu *C. Verres*, eripuisti, atque abstulisti. **Pompejus ad Marcellum & Lentulum**. Vos horror, ut quodcumque milicium contrahere poteritis, contrahatis.

Lib. 9. ad
Articulus

Adiectiva
Substantivè
ponuntur

Huius classis sunt Multum, Plus, Plurimum, Tantum, Quantum, Minus, Minimum, Summum, Extremum, Ultimum, Postremum **Cic. ad Artic. l. 2** Terentia delectata est tuis literis, & impetit tibi multum salutis, **Idem pro Miso**. Vident, quantum auctoritatis. **Idem ad Toranum l. 6**. Præferim cum rerum omnium mors sit extremum. **Lib. l. 2. bell. Maced.** Ad ultimum

apo-

inopia sciret ut
reult pervener
quella libertas
omnium. Abd
cultu saluum
alia ferè apud
tur. Virg. 2. 2
ciarum. Liv.
venenum erat.
breca vivum
cinnu, ut occul

Substantivè
Superlativo
vel ablativo
Cic. ad Marc
præstant. prude
re maximi an
tissimum. Pe
vocat Tauron
rendi, huius corp
cannus.

PROPOSITIO
plectuntur. Hi
Mareus Tullius
Antonio crudel
ver ingenio Cr
tut. Puertara
præcipunt. Ta
hore & diligenti

inopia sciret venturos. Cur l. 8. ad ultimum per-
iculū pervenerit. Cic. 2. Phil. Pax est tran-
quilla libertas, Servitū postremum malorum
omnium. Abditarum, Strata viarum, Oc-
cultā saltuum, Incerta fortunæ, & id genus
alia ferè apud historicos, & poetas reperiun-
tur. Virg. 2. Æn. Obsidere alijs telis angustæ
viarum. Liv. Ad incerta fortune, regio more
venenum erat. Tacit. l. 18. Per angustā & in-
brica viarum flexerunt. Idem l. Prænassō Ca-
cinnæ, ut occultā saltuum scrutaretur.

Substantiva, cū ad laudem, vel vi-
superationem referuntur, genitivo
vel ablativo gaudent.

Cic. ad Marcel. Neque te monere audeo, Lib. 4.
præstanti prudentia virum, neque confirma-
te maximi animi hominem, virumq; for-
tissimum. Plinius, Choromandrarum gentem, Lib. 7. c. 2.
vocat Tauron sylvestrem, sine voce, prædenti hor-
rendi, horis corporibus, oculis glaucis, dentibus
carnis.

PROPOSITA exempla utrumq; casum com-
plectuntur. Hic variabunt cyrenes oraculum.
Marcus Tullius vir singularis ingenij a Marco
Antonio crudelissimè cruciatus est. Singulari
vir ingenio Cicero miserandum in modum inte-
rigit. Pueri tardi ingenij, sepe ingeniosis palmam
præcipiunt. Tardo ingenio pueri, plerumque la-
pore & diligenia ingeniosos superant.

Nota.

GENITIVUS POST NOMEN ADIECTIVUM.

Adjectiva quæ scientiam, Communionem, Copiam, & his contraria significant, cum genitivo junguntur, ut Peritus, Ignarus, Particeps, Expers, Plenus, Inanis.

Lib. 5.

Cic. in Brut. Fabius pictor, & juris & literarum & antiquitatis bene peritus fuit. Ex eodem de Orat. 2. Antonius omnis eruditionis expers, atq. ignarus fuit. Idem de Fin. Virtutes ita copulate, connexæq. sunt, ut omnes omnium participes sint. Idem ad Papyrium, Scultorum plena sunt omnia. Ex eodem de Orat. 1. Omnia plena consiliorum, inania verborum videmus.

Adjectiva
hæc non fi-
ne delactu
transcenda.

Hoc loco quàm plurima nomina à Grammaticis recensentur, delectu tamen opus est: alijs enim Oratores, alijs historici & poëta frequentius utuntur. Doctus, Gnavus, Ignarus, Rudis, Callidus, Prudens, Imprudens, Nescius, Inscius, Cærus, Incertus, Consors, Exors, Compos, Impos, Immunis, Insons, Insolens, Insuetus, Divus, Largus, Liberalis, Benignus, Prodigus, Fecundus, Plenus, Refertus, Fertilis, Pauper, Egenus, Inops, Indigus, Parcus, Sterilis, Nudus, Vacuus, Truncus.

Gell.

L
Gell. lib. 13. cap.
lib. 25. cap. 2.
Hort. de Art.
quiescit. Cic. p.
rum omnium ru
Sesenna doctus
bene latine loqu
cap. 2. Caudex
aria esse dixerun
nus infida ac tre
prudentes insti
mercio eorum d
delant.

imprudens h
Plin. Ep.
quod absens
ter egrum, par
Prut. Socrates
ben, & rudem.
quàm primum
rior genitivo
De, gaudet
Cic ad it. lib.
tertiorem.
tranquilliori
rebus, quæ h
Lib. 4. ab Urb.

Gell. lib. 13. cap. 12. Juris Civilis doctum. Plin. Doctus.
 lib. 25. cap. 2. Doctissimos Grammatica artem. Indoctus
 Horat. de Art. Indoctusq; pila desitve trochive
 quiescit. Cic. pro Flacc. Homines imperiti, re-
 rum omnium rudus ignarique. Idem in Brut. L. Rudis.
 Sesonnia doctus vir, & optimus studys deditus,
 bene latine loquens, gnarus Reip. Colum lib. 2. Cnarus.
 cap. 2. Callidissimi rusticarum generum terreni Ignarus.
 circa esse dixerunt. Liv. 4. bell. Punic. Que mi- Callidus.
 nus infida ac trepida fuisset, ne Achai locorum Prudens.
 prudentes institerunt. Idem ibidem, Com-
 mercio eorum Hispani imprudentes magis gau- Imprudens
 debant.

Terent Eunuch.

Imprudens harum rerum ignarusq; omnium.

Plin. Epist. 176. Accedit laurymis meis, Nescius.
 quod absens & impudentis mal. nescius, pari-
 ter agrum, pariter decessisse cognovi. Cic. in
 Brut. Socrates se omnium rerum inscium finge- Inscius.
 bat, & rudem. Quint. lib. 4. cap. 2. Iudex
 quam primum certus esse sententiae cupit. CER-
 tius genitivo vel ablativo cum praepositione,
 De, gaudet.

Cic. ad Att. lib. 3. Faciam se consilij nostri
 certiorum. Item lib. 4. Fam. Cum se
 tranquilliori animo esse cognovero, de his
 rebus, quae hic geruntur, certiorum faciam.
 Liv. 4. ab Urb. Tubero incertus veritas.

Certus cum
 genitivo vel
 ablativo ad-
 dita preposi-
 tione.

Idem

Gill.

- Incertus.** *Idem, Non quia incertus sententia fuerit. Cic. pro Flacc. Nam fratres quidem confortes sunt medicitatis. Liv. 2. bell. Pun. Se omnis culpa exsortem. omnis eventus participem fore diceret.*
- Confors.**
- Exfors.**
- Compos.** *Cic. Part. 2. Tu mentis compos es? Idem ad Att. 9. Sum, Sum, mihi crede, mentis compos. Plaut. Cape Eripire quas ista gladium, quae sua est impus animi. Seneca de vita beata cap. 26. Animus victorum immunis. Quint. declam. 9. Quis crederet inter duos amicos, quorum alterum immunem malorum omnium fortuna faceret, alterum &c. Liv. 4. bell. Maced. Infones consilii publici. Cic. Att. 2. Itaq, amicus ille & moxter insolens insanie. Ibid. Tam insuetus contumelia. Solen. c. 34. Opulenta ac dives. Urbium: & cap. 68. Variarum opum dives.*
- Impos.**
- Immunis.**
- Infors.**
- Insolens.**
- Insuetus.**
- Dives.** *Virgilius Lib. 9.*
- Largus.** *-- dives pectus vestis & auri*
- Liberalis.** *Idem lib. 11. Largus opum. Sals. Catil. Laudis avidi, liberales pecunie. Horat. 1. Ep.*
- Benignus.** *-- vini somniq, benignus. Idem 1. Carm.*
- Prodigus.** *Ode 12. animae prodigus. Tacit. in agricol. frugum fecundus. Plenus apud Ciceronem ferè interrogandi casum postulat. Pro Fonteio, Refert a Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum: aliquando etiam ablativum, ut suo loco dicemus. Liv. 5. ab urb. Fertili hominum frugumq, Gallia. Horat. 2. Serm. satyr. 3. Argenti & auri pauper. Liv. 9. ab urb. Om-*

FINIS

niem egena
de Senect. Tim
pes amicorum.
indiga. Tacit.
cum credidere.
vile. Quint.
quasiam.

Sine me, vacuū
V
.. & vifenda
Triun
Horum no
ganur, de quib

Item quod
Olus.
Philosophus re
scius, avidus
Quibus a
Securus.

Ut memor
Securus rimo
mus eorum: qua
ro in M. Anton
dem omnium re
Capit. Anton
mum meorum
cupidus, n. j.

nium egena corpora humi prostraverunt. Cic.
de Senect. Tum intelligitur quam fuerint ino-
pes amicorum. Plin. l. 8. cap. 40. Stipendiorum
indiga. Tacit. lib. 19. Crevit sanguinis par-
cum credere. Idem 17. Seculum virtutum se-
re. Quintil. lib. 5. cap. 1. Asperitas nuda
questionans.

Inops.
Indigus
Parcus.
Sterilis
Nudus.

Terent. Heaut:

Sine me, vacuū tempus ne quod dem mihi laboris. Vacuus

Virgilius 4. Georg.

Et visenda modis animalia miris.

Trunca pedum primo.

Truncus.

Horum nonnulla etiam cum ablativo jun-
guntur, de quibus suo loco dicemus.

Item quædam in Ax, Ius, Idus, &
Olus.

Philosophus tenax recti, nullius culpæ con-
scius, avidus virtutis, illudolus, literarum.

Quibus adde Memor, Immemor,
Securus.

Ut memor beneficii, Immemor iniuriæ.

Securus ramorum. Quintil. Tacitissimi se-

cus eorum: quæ rursus annis percipimus. Cic.

in M. Antonium, Hæc rei, ne posteris qui-

dem omnium, oculorum immemor erit. Idem ad

Cajum Antonium, Cum T. Pomponius homo

multum mecum in te periculis concius, ut

avidus, nostri amantissimus ad te proficere

cur,

tur, aliquid mihi scribendum putavi.

Non omnia
in Ax, Ius,
Idus, & O-
fus, jungun-
tur cum ge-
nitivo.

Non omnia, quæ in has syllabas exeunt, parvum casum admittunt, sed certa quedam eaq; parim sunt oratoria, parim historica, & poetica: id quod optimus magister usus docebit. Capax, tenax, rapax, ferax, edax, conscius, dubius, anxius, providus, cupidus, avidus, curiosus, incuriosus. Seneca Epist. 7. Parum tenax rectis. Idem 6. de benef. Me tempestas occupavit, porius ac presidij dubium. Plin. lib. 2. cap. 2. Medicina peculiariter curiosus. Plinius Junior, Epist. 173. Ita natura comparata est, ut proximorum incuriosi, longinquas sectemur. Quint. lib. 8. In quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam parva observationis. Seneca de vita beata cap. 26. Sapiens vivit presentibus letus, futuri securus. Trepidus rerum suarum. Timidus lucis: Floridus ævis, Fervidus ingenij, Validus animi, Devius æqui, Egregius facti, Dubius animi. MULTA præterea, quæ certis locis comprehendere non possunt, ut Præceptum animi, Integer vita, Sceleris purus, Ambiguus consilij, Inglorius militia, Immodicus iræ, Fessus belli, Laudis avarus, Tenuis opum, quæ promiscuè à Grammaticis numerantur inter ea, quæ genitivo adherent, ferè ad historicos, & poetas spectant. Seneca, qui proximè incidit ad historicos, lib. 21. de vita beata. Abdu-

L
al duntur, inau-
en. Idem cap.
Etus. Ibid. 2. d.
Commentarij lu-
genus erit eo firm-
guetur, integer
nullo profus libe-
sic: Integer ant-

P.

PARTITIVA
dent.

Cic. de nat. L
nulla prudenti
habeo virum, q
Erat. domus ut

PARTITIVVM
in sigillatim, ut
ter, vel unum è
partim sunt univ-
rim particularia
interrogativa, u
quæ eadem sunt
nihil quarunt,
Ignorante vest
eri has sine rone
encant non vid
fortasse commo
ra sunt, Labere

Abduntur, inquit, in aliquas rimas timida lucis. Idem cap. 6. Beatus est ergo iudicij reus. Illud 2. de Juven. quod affert Budens in Commentarijs lingua graeca: Hoc autem ipsius genus erit eo firmitus, si eo ipso in genere quo arguetur, integer animi fuisse, demonstrabitur, in nullo prorsus libro reperi, sed pro Animi, Antea, sic: Integer antea fuisse demonstrabitur.

PARTITIVA.

Partitiva genitivo multitudinisgaudent.

Cic. de nat. Deorum, Elephanto belluarum nulla prudentior. Item de Senectute, Minus Lib. 2. habeo virum, quam vestrum uterque. Idem ad Q. Lib. 2. Frat. domus utriusq. nostrum edificatur fremme.

PARTITIVUM nomen est, quod significat multi-
 sigillatim, ut Quisq., unusquisq., Uterq., Neuter, vel unum e multis, ut Alii, Alii. Hac eius distributio.
 partim sunt universalia, ut Nemo, Nullus: partim particularia, ut Quidam, Aliquis: partim interrogativa, ut Quis, Uter: partim imperativa, ut Quae eadem sunt quae interrogativa, cum scilicet nihil querunt, ut Nescio quis vestrum loquatur. Ignoro uter vestrum sit doctior. Verum cum pari has finitiones, distributionesq. vix unquam encant non video, cum sis has sint excutanda. ortasse commodius fuerit, praeterea Partitiva sunt, habere in promptu, ordine elementorum, permutata.

Nominis

Alius, Aliquis, Alter, Alteruter, Neuter, Nullus, Quis, Quicunq, Quilibet, Quisq, Quivis, Quispiam, Quisquam, Quisque, solus, Vllus, Vnusquisque, Vter, Vterque, Vtercunq, Vterlibet, Vtervis.

Item numeralia nomina.

- Ab Verbo. *Liv.* Imperium summum Romæ habebis, qui primus vestrum o juvenes osculum matri tulit. *Curt.* Octoginta Macedonum interfecerunt. *Idem ibid.* Nolo singulos vestrum excitare.

Deniq; quæcunq; adjectiva partitionem significant, interrogandi casum possunt admittere.

- Cic. de Senect.* Multæ etiam istarum arborum mea manu sunt satæ. *Liv.* Macedonum ferè omnibus, & quibusdam Andriorum, ut manerent, persuasit. *Curcius* cum paucis amicorum ad *Leonatum* pervenit. *Plin.* Lanarum nigra nullum colorem bibunt.

NONNYNQVAM substantiva, maximè apud Prætorum hanc constructionem admittunt. *L. 1. c. 6.* Volueram animal parvi vespertilio tantum. *L. 9 cap. 50.* Pescium Lupus, & Trichias his antro parit. Nisi forè quis dicat subaudiendum nomen partitionum, Solus. Numeralia frequentissimè cum suis substantivis copulantur; *Septimus Rex Romanorum, Duo milites: Singuli duces.*

Numeralia
copulantur
cum Sub-
stantivis.

SUPERLATIVA.

Et multa ejusdem generis comparen-
tur, utendum est superlativo cum ge-
nitivo plurali.

Cic. Tusc. Theophrastus elegantissimus o-
mnium Philosophorum, & eruditissimus,
non magnoperè reprehenditur, cum tria ge-
nera dicit bonorum. Plin. Demosthenes sum-
mus Oratorum Græcie. Lib. 33. c. 10

Hic, ut perspicuum est, comparantur multa
ejusdem generis, nam Theophrastus unus fuit ex
omnibus Philosophis, & Demosthenes de Orato-
ribus unus: sic enim Laurentius, quæ sunt ejus-
dem generis explicat. Passim apud Cicero-
nem & ceteros scriptores invenies geniti-
vum, Omnium, cum superlativo, quod qui-
dam videntur negasse, captiosis nescio quibus
conclusunculis circumscripti. Idem ad Brut l.
1. Dij isti Segulio malefaciant, homini nequis-
simo omnium, qui sunt, qui fuerunt, qui futuri
sunt. Interim conferuntur res diversæ generis,
maximè accedente adverbio, Non solum Cic.
pro Domo sua, Hoc tu scriptore, hoc consiliario,
hoc ministro, omnium non bipedum solum, sed
quadrupedum impurissimo, Remp. perdidisti,
Mod. de quo hic agitur, bipes proculdubio, non
quadrupes fuit. MACROBIUS lib. 7. Satur. c. 1.
Ciceronem imitatus immerito à Valle repre-
henditur: Age, inquit, Servi non solum adoles-
centium, qui tibi æquari sunt, sed senum quoque
omni-
versarum.

Res ejusdem
generis quæ

Genitivus
Omnium
cum super-
lativo.

Superlativo
admittit cō-
parationem
rerum di-
versarum.

omnium doctissimè Plin. l. 33. c. 1. de annulis ægens: Longo certè tempore ne Senatum Romanum quidem habuisse, aureos manifestum est, siquidem his tantum, qui Legati ad externas gentes iituri essent, annuli publicè dabantur: credo quoniam ita exterorum honoris summi intelligebantur. Nec enim legatus Romanus unus erat ex gentibus exteris, Martialis, que maximè inter se sunt contraria contulit lib. 12.

Non es crede mihi, bonus quid ergo?

Ve verum loquar, optimus malorum.

Nisi quis dicat more suo fuisse jocatam, atq; de industria in grammaticorum leges peccasse. Cic. in Brut. Phalereus enim successit ex senibus adulescens, eruditissimus ille, quidem horum omnium, sed non tam armis instructus, quam palastræ. Idem 2. de Orat. Tum Phalereus ille Demetrius omnium istorum mea sententia politissimus, alij eorum similes exiterunt. Hæc Ciceronis loca apertissimè docent non malè latine dici: Antonius est horum sive istorum omnium eloquentissimus, quamvis non sit unus ex his aut ex istis.

APPENDIX.

TAM superlativa, quàm partitiva genitivo singulari conjunguntur.

Cic. pro Quint. Habet adversarium P. Quinctius verbo, Sex. Navium, revera hujus ætatis homines disertissimos, ornatissimos nostræ

nostra civitas
unum totius
an maximu pe
primus. An qu
Magnæ confere

Huc spectat
singulari mult
lus, Gens, Mu
pro ipsi Itali
quentior fuit C
nobilem vicam
sed ullius etiam
endinem novu

TVM superlativa,
partitiva,
ealu cohære
consentunt.

Cicero pro na
minum flumin
lum agros latu
Plinius, Hord
est. Pompon
æmplum, Enn
CANEAE videri
tici præcipere
genus petere à
qui, exempli e
cum grammatic
malum latine, &

LIBER I

nostra civitatis Idem pro Rab. Posth. Virum
unum totius Gracie facile doctissimum Platonem,
in maximis periculis insidijsq. versarum esse acce-
pitimus. An quisquam Clodie gentis cum Pompejo
Magno conferendus est?

Huc spectant, quaecunq. nomina numero
singulari multitudinem significant, ut Popu-
lus, Gens, Municipium, Aetas, Italia, Gracia,
pro ipsis Italia, Gracia. Nemo totius Italia elo-
quentior fuit Cicerone. Curt. l. 9. Tuo capite ig-
nobilem vicam emi, qui feras non modo tuorum,
sed ullius etiam gentis barbarae, qui tuam magni-
tudinem novit?

II. APPENDIX.

IVm superlativa nomina, tum etiam
partitiva, quae cum suis substantivis
casu coherent, & genere & numero
consentiant.

Cicero pro natura Deorum, Indus, qui est o-
mnium fluminum maximus, non aqua so-
lum agros latificat, sed eos etiam conserit.

Plinius, Hordeum frugum omnium molissimum
est. Pompon. Mela, Famam habet ob Cereria
templum, Enna praecipua montium. SUPERVA.
CANEA videri posset hac appendix, nisi Gramma-
tici praeciperent tam superlativa, quam partitiva
genus petere à genitivo, si velis Grammaticè lo-
qui, exempli causa: Leo est fortissimum anima-
lium, grammaticè dicitur: at leo est fortissimum ani-
malium latine. Ego certe nolim grammaticè loqui,

Nomina in
numero sin-
gulari mul-
titudinem
significanti.

Lib. i.

Lib. 18 c. 1.

Lib. 2. c. 7.

Superlativo
non petere
genus à ge-
nitivo.

Nota.

Quod si quando adjectiva cum substantivi non consentiant, in substantiva transeunt. Cic. ad Torannum lib. 6. Praesertim cum omnium rerum mors sit extremum. Extremum substantivum est. At in illo Quintil. 6. declam. Mors sit extrema malorum: adjectivum. Cic. 2. Phil. Pax est tranquilla libertas, servitium postremum malorum: hic postremum, non peris genus à genitivo Malorum, sed est substantivum: ut in illo Taciti lib. 3. Post celebre carmen, quo Germani suprema desceverant. EIVSDEM generis videntur haec loca Plinij lib. 9 cap. 8. Velocissimum omnium animalium, non solum marinarum, est delphinus, ocyor volucre, ocyor telo. Et libro 10. cap. 27. Venenis Caprea, Et Coturnices pinguescunt placidissima animalium. Et lib. 8 cap. 23. Cervis quoque est sua malignitas quanquam placidissimo animalium. VEL dicemus more Graecorum Masculina jungi cum neutris, quale est illud Virgilij, Triste lupus stabulis. ITEM Feminina. Quins lib. 11. cap. 1. Tutissimum ergo penitentie confessio, Et satisfactio culpe, Lege Budaum in Commentarijs linguae Graecae. QVOD si haec displicent, subauditur animal.

Quod si nullum sit substantivum cum genitivo, quod attinet ad genus, consentient.

Ab Vrb. 1.

Livius, Summi infimique Gabinorum Sex. Tarquiniam dono Deum sibi missum ex-

dere. Quin-
quar: nam u-
quius. Plinij
constat, quafi
alia sunt candi-
pudus, ut au-

Si genitivi
necessario cum
aut paritativa,
quantum excep-
quantum excep-
tate ponantur
mors sit extren-
premium. Plin-
substantivis ali-
can. lib. 10. Co-
eis sentare ducer-
ma Hyrcania in-
nes minus cele-
India currit.
ora occupare
bulis augent.
ac suprema lib-

II
Genitivi
titivi in
ne E, vel Ex,
Cic. pro Cluent.

Aere. *Quintilianus, Equidem Ciceronem se-
quar: nam is eminentissimos Græcorum est se-
quitus. Plinius, Sapientissima animalium esse
constat, quæ fruge vescantur. Idem, Ovorum
alia sunt candida, ut columbis, perdicibus, alia
pallida, ut aquaticis, &c.*

Lib. 9. c. 40.

lib. 22. c. 29

lib. 10. c. 22

Si genitivus nominis sit collectivus, non
necessario cum eo consentient superlativa,
aut partitiva, ut *summi infimique civitatis Tar-
quinii excepere. Nemo hujus oppidis Tar-
quinii excipit. Item si Superlativa substan-
tive ponantur. Cicero, Cum omnium rerum
mors sit extremum. Superlativa Extremum, Su-
preмум, Ultimum, Summum, ut supra diximus,
substantive aliquando sunt genere neutro. Lu-
can. lib. 10. Cogit tamen ultima rerum spes pa-
cis sentire ducem. Curt. lib. 6. Jamque rex ulti-
ma Hyrcania intravit. Idem lib. 8. Dyardi-
nes minus celebris auditu est, quia per ultima
Indie currit. Tacitus lib. 20. Extrema Gallica
ora occupare. Idem lib. 19. Summa navium ta-
bulæ augent. Quintil. declamat. 18. Orbuitas
ac suprema liberorum plagantur.*

Genitivus

nominis

collectivi

non necessa-

rio consen-

sit cum su-

perlativo,

aut partiti-

vo. NOTA.

III. APPENDIX.

Genitivus tam superlativi, quàm par-
titivi in ablativum cum præpositio-
ne E, vel Ex, vel De mutari potest.

Cic. pro Cluent. Ex his omnibus natus minimus.

54 GRAMMAT: INSTIT.

Lib. 16.

Philip. 10.

Déclam. 6.

Partitiva & Numeralia eleganter junguntur ablativo antecedente præpositione.

Unus principium numeri ablativo: pro solus, genitivo gaudet.

P. Saturninus in eadem sententia fuit. Idem pro Sex Rosc. Audacissimus ego ex omnibus? minime. Idem ad Tironem. De tui innumerabilibus in me officiis erit hoc gratissimum. Idem in M. Antonium, Permitto, ut de tribus Antonys eligas quem velis. Quintilianus, Timui, ne quem ex meis viderem.

LIVIVS I ab Urb. Sextus filius ejus, qui minimus ex tribus erat, transfugit ex composito Gabios, sic habent correcti libri, non minor ex tribus, ut quidam citant. PARTITIVA eleganter ablativo jungitur Cic. pro Ligar. Quam multi essent de victoribus, qui te crudelem vellent, cum etiam de victis reperiantur Idem 4. Acad. Quidam è Philosophos faciendum omnino non putabat. Item Numeralia, Cic. l. 2. de Divin. Patetius qui unus è Stoicis Astrologorum prædicta. rejecit. Idem Paradox. Cat. Maximum videmus, qui mihi secundis in rebus, unus ex fortunatis hominibus, in avaris, unus ex pauperibus viris videbatur Idem pro Plancio, Is enim unus fuit de magistratibus defensor salutis mee VNVS hoc modo ferè construitur, cum principium numeri est: cum verò idem est, quod solus, genitivo etiam jungitur. Plin. l. 9 c. 9. Accipenser unus omnium squamis ad os versis, contra aquam nando meat. Curt lib. 8. Haud amplius quam ut duo ex tribus filijs secum militarem exegit. Cic. in Orat. Quoniam secundum erat de tribus. Idem

Offic. 2.

Offic. 2. Eni persisterent, vobis

Mutatus lativum acced. Inter, vel A

Cicero pro S. rum se honest. honestissimos Seneca, Ille C. ad ornamenta p. est Pompei. Porphyrius in. L. 2. Multis, longe an. amicis.

SYPERLAT. Inter, non solum. ratores inven. inter ista diffic. am matrem, rissimus odor, l. 36. Minimu. RVM præposi. & similes locu. tur (Lucretia. tonius est docti. rorum reprob.

Offic. 2. Erat igitur ex tribus, quæ ad gloriam
pertinerent, hoc trium.

Mutatur interdum genitivus super-
lativi in accusativum cum præpositione
Inter, vel Ante.

Cicero pro S. Rosæ. Rectum putabat pro eo-
rum se honestate pugnare, propter quos ipse
honestissimus inter illos numerabitur.

Seneca, Ille Cræsus inter reges opulentissimus,
ad tormenta post særga, vinctus manibus, ductus
est Pompon. Mela, Gentem sui nominis aluit
Euristhenes inter Scythia annes amantissimus.
Livius, Multitudini gravior fuit, quàm Patri-
bus, longè ante alios acceptissimus militum
amicis.

Lib. 2. con.

tro :

Lib. 2. c. 2.

Ab Urb. 1.

SYPERLATIVVM nomen cum præpositione,
Inter, non solum apud Poetas, sed etiam apud O-
ratores invenitur. Quintil. 6. Declam. Et, quod
inter ista difficillimum est, amore mei vicix er-
am matrem. Plin. l. 13. c. 2. Inter omnes poten-
tissimus odor, quisquis novissimè additur. Justin.
l. 36. Minimèq; inter fratres Joseph fuit. HA-
RVM præpositionum adminiculo licebit nobis has
et similes locutiones, quæ parum latina putan-
tur (Lucretia est castissima suarum sororum: An-
tonius est doctissimus aliorum) sine ulla Gramma-
ticorum reprehensione efferre: hoc modo: Lucretia
castissi-

Antonius longè antè alios doctissimus est, vel inter ceteros doctissimus est: Seneca de vita beata c. 28. Inter cetera mala illud pessimum est. NONNE vides quemadmodum res diversi generis comparentur? Nec enim Sex Rosc de quo Cicero loquitur, unus fuit ex suis municipibus: neque Romulus de quo agit Livius, unus de alijs fuit: neque illud malum, de quo Seneca, unum è ceteris malis fuit. Age verò, cur utprehendamus eum, qui sic loquatur, Lucretia castissima est suarum sororum? Certè M. Tull. pro Sex Rosc. ferè eodem modo locutus est. Sextus, inquit, Roscius pater huiusce, municeps Amerinus fuit, cum genere, & nobilitate, & non pecunia modo suè municipij, verùm etiam eius vicinaria faciliè primus: Primus suè municipij: quid aliud est, quàm suorum municipium primus? Item Gellius l. 8. c. 12. Vir etatis suæ doctissimus: perinde est, ac si dixisset, suorum equalitè doctissimus. Quod si tantopere censoriam Grammaticorum virgulam perhorrescimus, utamur verbo pro Superlativo, ad hunc modum. Lucretia suis sororibus plurimum castitate præstat: Lucretia suas inter sorores longè castitate præstat. Antonius eruditione ceteris condiscipulis plurimum præstat, vel suos inter equales longè doctrina præstat: Audi Ciceronem de clar. Orator. Nihil tam dissimile, quàm Coita Sulpitio, & uterq. equalibus suis plurimum præstitit. Ibidem de Hortensio loquens.

Suos

Nota.

Suos inter equales
Einde: Homini
nam præstati præ
se dicemus? C
morose & anxio
dixit, totumq
cium in Agricola
suggerimus, idco

IV.

SVperlativa
admittunt
Cic. de claris
aris quidam or
Oratorum,
is, postivica
admittunt
more a quidam
Huius, Pluri
Apuli, Maio, lo
Sunt qui
substant, cum
o præcipue comp
us enim hec, i
quid scilicet unu
en, non tamen par
are participiorum
us sunt, imitan

nos inter aequales longè præstuit. Idem 2. de
Finib: Homini, qui cæteris animalibus pluri-
mum præstat, præcipuè à natura nihil datum es-
se dicemus? CERTE Plinius l. 34. cap. 10. cum
vorosè & anxio observationi securus, Ostracres,
Ixi, totumq; & cæterarum, sordidissima. Ta-
citus in Agricola, Ii sunt cæterorum Britannorum
ingacissimi, idè q; nimis superflaces.

IV. APPENDIX.

Superlativa præter proprium casum
admittunt etiã casum iuxta positionis.
Cic. de claris Oratoribus. Fuit sextus Aelius
iuris quidam omnium peritissimus.

Omnium, superlativi & iuris Civi-
lis, positivi casus est

Admittunt & genitivum partitionis,
notè æquidivisi, unde formatur.

Plinius, Plurimi piscium tribus mensibus, Lib. 9. c. 51.
April, Maio, Iunio partunt.

SUNT qui Superlativa participorum generi-
bus præcipuè comparationem atq; significant. Quam-
vis enim hæc, illa aliqua cognatione attingant,
quod scilicet unum è multis significent, non con-
tinuò tamen partitione sunt. Si quando tamen
participiorum construuntur. positiva, à qui-
bus sunt, imitantur. Ut enim, Mulier parit &

Ille parti-
tionis quæ
conveniens
in partitione
porro dis-
ferunt

ponitur, sic Plures, & Plurimi. EIVSDEM generis videntur illa, quæ substantivis destituta, generis suum habent.

Lucan. l. 2. -- minimas rerum discordia turbar.
Succ. in Vesp. c. 8. Hæc partem subijci in servos,
ac venire imperavit, partem in Aspervimas in-
sularum avehi. Tacitus l. 8. Prima consiliorum
frustra ceciderunt. Et illud Quinti. quod supra
attulimus, Nemo eminentissimos Gracorum
est secutus. In his enim, & similibus, nulla vi-
detur comparatio esse, sed partitio: quod facile
intelligitur, si generum eodem casu jungamus
cum superlativo, hoc modo, Edimus res. Asper-
vimas insulas, Eminentissimos Græcos: quod ipse
maximè partitivæ usû venit Quid enim aliud,
Nulla beluarum, Quidam militum, Nemo prin-
cipum, quàm Nulla belua, Quidam milites, Nemo
princeps significat?

GENITIVVS VEL. DATIVVS

POST NOMEN.

Nomina quæ similitudinem, aut dissimilitudinem significant, interrogandi, vel dandi casum exigunt.

Lib. 5.

Phil. 20

Terent. in Eunucl. Domini similis, &c. Ci-
cero de Senib. Non video, cur non potuerit pater
similis esse filius. Idem in M. Antonium, Antonius
saturavit se sanguine dissimiliorum sui civium.
Idem de Clar. Orat. Nihil tam dissimile, quam
Cotta Sulpicio. Item

Item C

Cicero de Seneca
necatus est v
dinus Idem
ne, quam per
Evaristi, lusu
intare sit pre

Quæ simil
nificant, sive a
tar, interrogat
Proposita exen
mam illi Cicer
Erasimorum li
datum denot
vos resonant in
enim via tunc
homini finis est
sed tamen exp
trina. colim co

DATY:

Nomina
Nuptas,
Fidelit.

centur, dati
Vt, Consul sal
cundus, Mole
inietus civibu
impar tanto on
consilium, cum si

Item Communis, Proorius.

Cicero de Senect. Id quidem non proprium se-
nectutis est vitium, sed commune valeru-
dinis Idem pro Sex. Rosc. Quid tam commu-
ne, quam spiritus vitis, terra mortuis, mare flu-
tuantibus, letus ejectus? Idem. Caesar propriū & pe-
culiare sit præter supradicta, clementia in se. Lib. 7. c. 25.

Quæ similitudinem dissimilitudinemve sig-
nificant, siue ad mores, seu ad formam referun-
tur, interrogandi, vel dandi casum assunt.
Proposita exempla ad mores pertinent: ad for-
mam illi Ciceronis locus spectat 2. de Nat. Ple-
bri similes linguam nostri solent dicere, chor-
dæ dantes, pares cornibus iis, quæ ad ner-
vos resonant in cantibus. Idem ibidem l. 1. Est
enim vitæ tanta natura, ut homo nemo velit nisi
homini similis esse, & quid ea formica formica,
sed tamen cuius homini? Ecce in utroq; loco ut-
runq; casum coniungit.

DATIVVS POST NOMEN.

Nomina quibus Commodum, Vo-
luptas, Gratia, Favor, Aequalitas,
Fidelitas & his contraria signifi-
cantur, dativum possunt.

Ut, Consul salutaris, perniciosus reipub. In-
cundus, Molestus, Gratus, Inuisus, Propitius
infestus civibus, B. dus, Infidus imperio. Par,
impar tanto oneri. Cic. ad Cæcinnam. erat meri-
tum, cum fidele Pompejo, tam salutaris utroq;.

Lib. 10.

*Idem ad Artic. O. gratas tuas mihi jucundasq;
litteras.*

**Item verbalia in Bilis, ut Amabilis,
Formidabilis, Oprabilis.**

Philip. 7.

*Cic. in Marcum Antonium, Pax præsertim
civilis; quanquam omnibus bonis, mihi ta-
men in primis fuit oprabilis.*

Quadam præterea, quæ ex præposi-
tione Con, componuntur, ut Consci-
us, Contentaneus, Concors, Conco-
lor. Confinis cum adjectiva sunt.

Philip. 9.

*Cic. 2. Tusculan. Mihi conscius sum non-
quam ne nimis cupidum fuisse. Idem in M.
Antonium, Sulpicii mors consentanea vite fuit,
sanctissime honestissimæq; actæ.*

**Fidus, frequentissime dativum habet: cura
genitivo raro admodum reperitur. Virg. 12.**

Præterea regina tui fidissima, dextera.

Occidit ipsa sua.

**Pax, apud poet. etiam genitivo casui adjungitur.
Lucan. 2. Quem metuis, pax ejus erat.**

Æqualis,
est ad æ-
tatem refer-
tur, geniti-
vo gaudet.

**Æqualis, cum ad ætatem tempusq; refertur
ferè genitivum habet. Cis. 4. de Fin. Conferam
autem avunculum tuum cum C. Graccho eius
ferè æqualis. Quæ in Bilis exeunt passionem sig-
nificant. Penetrabilis, sæpè apud poet. activè
ponitur.**

Virg.

*Aspece, num
Conscius, cum
habet.*

- Consciam

Cum verò ad h

mè. Cic. pro C.

1. Interdum d

vitatio tua men

Conscium illi fa

neca de vim bea

7. cap. 3. Pala

Plin. lib. 8. cap

sa, quæ conscia

9. Contermina

SVOPLEX, Obvi

ariam huc specta

judicibus suppl

mihi obvia luter

des quot periculi

Terentius Aiden

Liv. 6. belli pum

smur.

DATIVVS

CUM PRÆ

Virg. 10.

Aspice, num mage sit nostrum penetrabile celum
 Conscius, cum ad personas refertur, dativum
 habet. Terent. Adelph.

— Consciam mihi sum, à me culpam hanc esse
 procul.

Cum verò ad rem, genitivum frequentissi-
 mè. Cic. pro Cael. Multarum rerum consci ser-
 vi. Interdum dativum. Ibidem, Huc facino-
 ritanto tua mens liberalis conscia. Pro Cluent.
 Conscium illi facinori fuisse arbitrabantur. Se-
 neca de vita beata cap. 8. Concors sibi. Col. lib.
 7. cap. 3. Palatum atq. lingua concolor lana est.
 Plin. lib. 8. cap. 10. Sed tamen in extremis Afri-
 cae, qua confinis Aethiopia est. Idem lib. 12. cap.
 5. Concermina Indis gens Arriana appellatur.

Nota.

SUPPLEX, Obvius, Obnoxius, Absonus, Pervilis
 etiam huc spectant. Cicero 1. Tusculan. Nec
 iudicibus supplex fuit. Idem Att. 6. Volens
 mihi obvia littera tua. Plinius Epistola 58. Vi-
 des quot periculis, quot contumelijs simus obnoxii?
 Terentius Adelph. Friari ades fient pervia.
 Liv. 6. belli punic. Pervia nares pugnantibus
 erant.

DATIVVS VEL ACCVSATIVVS
CUM PRÆPOSITIONE AD, POST
NOMEN.

Accom.

Virg.

Accommodatus, Appositus, Aptus;
Idoneus, Habilis, Utilis, Inutilis,
Natus huic rei, vel ad hanc rem.

Cicero in Pisone, Ille gurgis atque belluo
natus abdomini suo; non laudi atque gloriae
omneis fortunis, multos fama, vitaq; priva-
vit. *Idem de Claris Orat.* Cn. Pompejus vir ad
omnia summas natus.

PRÆTERMITTO omnium exempla, ne lon-
gior sim, & laborem, molestiamq; afferam e dis-
centibus. *Cic. 7. in Verr.* Homo bene appositus
ad istius audaciam. *Quint. lib. 4.* Judicii na-
tura noscenda est, jururine magis, an equo sit
appositus. *Cic. Lepid. lib. 6.* Ejus Falernum
mibi semper idoneum visum est hospitio. *Idem*
ad Att. libro 13. Instruar etiam consiliū idone-
is ad hoc nostrum negotium. *Idem 1. de leg.*
Naturam figuram corporis habilem, & aptam in-
genio humano dedit. *Colum. l. 2. cap. 2.* Ha-
bilis frumentis terra. *Lic. 1. Orat.* si mihi cal-
ceos Sicyonios attulisses non uterer, quamvis
essent habiles, & apti ad pedem. *Liv. lib. 7.*
ab Urb. Hispano cingitur gladio, ad propriorem
habili pugnam. *Cic. 3. Offic.* Nunc igitur
sapiens si fame ipse conficiatur, abstulerit cibum
alteri homini ad nullam rem utili? *Idem de Fi-*
nib. Quod & acutum genus est, & ad usus civi-
um non utile.

ACCV-

ACCVS. AT
vuA Djectiva
sio signifi

blativum casu

mensuram fig

Liv. Fossam sex

tam, cum duxit

la circumdedit.

pedes mille &

viginti.

GENERALE

gus, latus, alius

mensuram, digit

tributum, seu uln

um, militare, sive

Didoron, quo utit

pede. Interdum

lib. 1. cap. 2. Me

poros in areola

ABLATIV

extorris, nudu

atq; refectus, i

munis, plen

um iter, vacu

adignus, liber;

ACCUSATIVVS VEL ABLATIVVS POST NOMEN.

A Djectiva, quibus generalis dimensio significatur, accusativum, vel Ablativum casum postulant, qui certam mensuram significet.

Liv. Fossam sex cubitis altam, duodecim latam, cum duxisset: extra duplex vallum fossa circumdedit. *Columella*, Esto ager longus pedes mille & ducentos, latus pedes centum viginti.

Bell. Mar.

Lib. 5. c. 1.

GENERALEM dimensionem significant, longus, latus, altus, profundus, crassus. CERTAM mensuram, digitus, uncia, palmus, adrans, pes, cubitum, seu ulna, quod idem est, passus, stadium, miliarium, sive miliarium. *Plin. lib. 31. c. 14.* didoron, quo utimur, longum sesquipede, latum eade. Interdum adhibetur genitivus. *Colum. lib. 1 cap. 2.* Medica singulos cyathos ferere oportet in areolis longis pedum demum.

Dimensio generalis & certa.

ABLATIVVS POST NOMEN.

extorris, nudus, dignus, contentus, inanis, et; refertus, inops, locuples, alieno, onustus, munus, plenus, cassus, divesque, potensque, um freis, vacuus, tum captus, praeclatus, ortus. *ACC-* dignus, liber, viduus, sibi jure latinum.

assumunt

Assumunt casum, ut Summo vir dignum honore.

LIVIVS lib 3 decade 4. Hoc (iurjurandum)

- Extorris.** patriam extorrem in tuam regiam adduxit. Cicer. ad Att. l. 7. Huic tradim Vrbis est nuda praesidia
Nudus. referam copijs. Idem Catul. 2. Tu mihi obvia
Refertus. mitte epistolas te dignus. Idem pro Q. Mediocri
Dignus. questu contentus esse non poteras. Idem de Cla. C.
Contentus. rat. C. Lentulus non tardus sententia, non inop
Inops. verbis Idem 5. Verr. Locuples copijs civitatis.
Locuples. dem de Div. l. 1. Neg. hoc tui alienum ducunt
Alienus. sua maiestate. Idem de Provin. Cons. Alienum sub
Onctus. videri dignitate imperij. Idem 1. de Divs. Onus
Onctus. cibo & vino, perturbata & confusa cernimur
Immunis. Plin. l. 17. c. 14. Caprificus omnibus immunis est
Immunis. que adhuc diximus. Sen. Hippol. Metu immu
Immunis. nis. Cic. 3. de Finib. Ed beator quisq. sit, qu
Pleus. sit corporis aut externis bonis plenior.

Virg. 2. Aeneid.

- Cassus.** --nunc cassum lumine lugent. Cicer. 1. Offic. 1
Dives. Crassus tum cognomine dives, tum copijs, Virg
Potens. l. 10. Mantua dives aris. Liv. 1. ab Urb. Ancor
Potens. gnante lucumo vir impiger, ac divitijs potens r
Fretus. mam commigravit. Ibid. l. 6. novē dixit. Mula
Vacuis. rudo hostium nulli rei praterquam numero fret
Vacuis. & oculis. Cic. 2. de Fin. Vacui negotijs honeste
Caprus. liberaliter possumus vivere. Cic. pro Ra. Consec
Praditus. senectute, pradtus morbo, mancus, & membris
Praditus. omnib. caprus, ac debilis. Idē Figulo l. 4. Rebus om

nibus, quibus
 rudo affuecerat
 errore animus.
 pecudibus ager.
 sua fama sua.
 et) etiam geni
 Balbus ad Cicer
 te mi Cicer
 ssimam tua vi
 Vi jam vi
 radicaret solun
 ILVD Cic. de
 se in hac crum
 um habens libri
 de dignum bus
 bus, Cassus, Ony
 penrecipiunt.

Pus nome
 te verbo
 postulat.
 Terentius An
 d hanc rem, qu
 Terentiam grat
 Sepe etia
 djectivorum
 casus declinau

nobis, quibus & natura me voluntas & consue-
 tudo assuefecerat, orbis, Idem 5 de Fin. Liber Orbis
 errore animus. Culum. lib. 2. cap. 25. Viduus Liber.
 recudibus ager. Plin. lib. 8. proam. Nomina vi- Viduus.
 lra fama sua. QVÆDAM ex his (ut supra dictum
 est) etiam genitivum possunt: sicut DIGNVS, Dignus
 Balbus ad Ciceronem libro 8. ad Att. Obsecra
 te mi Cicero suscipe curam & cogitationem dig-
 nissimam tue virtutis: Suetonius in Orbone, c.
 4. Ve jam vix ullus esset, qui non sentiret &
 radicaret solim successionis imperij dignum.
 LLVD Cic. de Arusp. depravate affertur, Vnum
 se in hac civitate dignum huius imperij: sic e-
 nim habent libri omnes, Vnum esse in hac civita-
 te dignum huius imperij gloria. INDIGNVS Or-
 tus, Cassus, Onustus eundem casum, rarissime no-
 men recipiunt.

O P V S.

Opus nomen adiectivum, acceden-
 te verbo substantivo, ablativum
 postulat.

Terentius Andria, Nihil istac opus est arte
 ad hanc rem, quam paro Cic. ad Attic. Apud Lib. 65
 Terentiam grata opus est nobis & tua auctoritate.

Saepè etiam cum substantivis more
 adiectivorum consentit, neq; tamen in
 casus declinavit.

Lib. 2.
Lib. 16.
Lib. 6.
Bell. Pun. 10

Opus con-
structio va-
ria. 38.

Idem ad Curionem, Dux nobis & autor opus est. Idem ad Tironem, Is omnia pollicetur est, quæ tibi opus essent. Idem ad Attic. Dices nummos mihi opus esse ad apparatus triumphi. Livius, Scipio ad comparanda ea, quæ opus erant, tempus habuit.

OPUS cum genitivo junxit Plautus ad COSS. *Præter. Sc. lib. 10. Epist. Sed aliquantum nobis temporis, & magni laboris, & multa impense opus fuit, ut quæ resp. bonisq; omnibus polliceremur, exitu prestaremus: nisi forte subest aliqua figura, quæ nos latet: nam Temporis, ab aliquatumpendet: genitivi vero Laboris & impense, non video unde pendant. Illud Quintiliani l. 12. c. 3. Sed etiam si nosse quid quisq; senserit, volent, lectionis opus est. Castigatiores codices habent lectione Jungebant præci Opus etiam cum accusandi casu*

Plautus Trucul: Pueri opus est cibum.

Vsus cum
Opus signi-
ficat, eodem
modo con-
struitur.

Vsus, cum Opus significat, eodem modo ferè
construitur. Plaut: *Asin:*

Viginti jam usus est filio argenti minis.

Virg: 8.

Arma acri facienda viro: nunc viribus usus.

Nunc manibus rapidis.

Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, scitum, callidum, pro opus est homine astuto, &c. Idem Persa, ad eam rem usus est tua mihi opera.

Cic. 4.

Cic. 4. Tusculanum, De clementia, in. Itaque, apud Poetas, ma. Hecy. Non usus sequi.

Adjectiva

ordiois, ad

A. vel Ab, a

Cic. Cetera cum

Item ad Att: D

nostra. Idem,

est quavis, ab

genia secundum

Alienus cer

gunt Cic. 1.

ejus dignitas,

post in Caril: l.

cit, quod pro pr

propter Sempron

ita causa max

am: Ego autem

vix alienum, l.

Item Sec

Nudus, in o

Cic. in Verr. l.

orbe terrarum

beni fuerit ab

Cic. 4. Tusc. *Vsus pro Opus utitur, sed sine casu.* De ceteris studijs alio loco dicemus. si usus erit. ITAQUE *Vsus pro Opus cum ablativo ferè, apud Poetas maxime Comicos in usu est, Terent: Hecy. Non usus factus est mihi nunc hunc intro sequi.*

Vsus pro Opus sine casu apud Cicero:

Adjectiva diversitatis, & numeralia ordinis, ablativum cum præpositione **A, vel Ab,** admittunt.

Cic. Certa cum illo, qui à te totus diversus est. Item ad Att: *Navigacionis labor alienus ab arte nostra.* Idem. Post autem conficta à Carneade qui est quatuor, ab Arcesila. *Hortus Imperio, & potentia secundus a rege.*

Acad. 4o.
Lib. 6.
Acad. 4.
Bell. Alex. 4

Alienus etiam genitivo & dativo conjungitur Cic. 1. de Fin: *Quis alienum puer esse ejus dignitatis, quam mihi quicquid tribuit? Sallust. in Catil: Ille eos in domum D. Bruti perducit, quod foro propinqua erat, nec aliena consilij propter Sempronium.* Cicero pro Cecin: *Quod illi causa maxime est alienum.* Quint. 1. 1. proem: *Ego autem cum existimem, nihil arti oratorie alienum.* *Vltimus tamen ablativo jungitur.*

Alienus genitivo & dativo jungitur, utitur tamen ablativo.

Item **Securus Liber, Vacuus, Purus, Nudus, Inops, Orbus, Exortis.**

Cic. in Verr. *His quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui, expertes, soluti, ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia munero*

Idem pro domo sua, Tam inops, aut ego eram ab amicis, aut nuda Res. à magistratibus?

Plin. lib. 28 cap. 9. Pelles ejusdem animalis substricta, securos praestans ab eo metu somnos.

Cic. de Aruf. Qua tandem est in hac urbe tanta domus ab ista religionis suspitione tam vacua arguta pura? Senec. Epist. 3. Mens ab omni labe pura, et splendida, Cic. pro Flac. Vsq. eo orba fuit ab op-

simatibus illa concio, ut princeps principum esset. Theodorus. Liv. 5. ab Urb. Ne exulem extorrem.

P. Romanum absolopatris, ab Dijs Penatibus in hostium urbem agere.

COMPARATIVA.

Comparativo utimur cum ablativo, Quando vel plura diversi generis comparantur.

Orat. 7.
Lib. 9.

Cic. in Catil. Luce sunt clariora nobis tua consilia. Cura. Major sunt praemij pericula.

Vel cum duo ejusdem, aut diversi generis conferuntur.

Cic. ad Octa. Quae non posterior dies acerbius priore? & quae non insequens hora antecedente calamitosior populo Rom. illuxit. Virtus multo pretiosior est auro.

APUD veteres interdum leges comparativum cum ablativo, etiam cum res ejusdem generis comparantur, Plin. l. 36. c. 7. ubi de generibus mar-

maris agitur. F. Lacedaemoniorum. l. cap. 9. ubi de egypto Rom. quid, aliquot per. imperaverat, om. sunt, mirabilior. Cic. Fabricius Lic. cunctis temporibus. Horatius omib. M. Tullio clari. ubi Anchyses. vocem exclu. mar: secunda. i. Prisc. l. 3. doc. sum res ejusdem. Salustij, Natus. i. N. Nulli omnium. R. A. T. V. S. ut. A. Blativus. conjunct. test in calum. Cic. in Verr. T. Idem ad Att. N. his, qui queng. ur. Liv. Aetior. uitoria. Ter. in. vidi neminem qu.

maioris agis. Preciosissimi, inquit, quidem generis Lacedemoniorum viride cunctis hilarius. Eodem l. cap. 9. ubi de ea navi agit, qua Cajus Obeliscum ex Aegypto Romam importavit. D. Claudius, inquit, aliquot per annos asservatam, qua Cajus importaverat, omnibus, quae unquam in mari visa sunt, minsbiliorem. Val. Max. l. 3. c. 4. Idem senecae Fabricius Licinius, honoribus, autoritate omni vivente temporibus suis major. Gell. l. 1. cap. 5. Horrensus omnibus ferè entoribus aetatis suae, ni M. Tullio clarior. Virg. 8 Sed cunctis altior i-
 A. ablativo locum esse etiam
 A. ablativo, Quam res ejusdem generis comparantur. In illo
 A. generis, Nulla arte cuiquam inferior. Item Pliny, Nulli omnium claritate inferior. COMPA-
 RATIVVS, ut vides, Dativo adjungitur.

APPENDIX.

A Blativus comparativi intercedente
 conjunctione. Quam, mutari po-
 est in casum verbo congruentem.
 Sic, in Verr Tu innocentior quam Metellus? Lib. 9.
 Idem ad Att. Nemo unquam nec poeta, nec orator Lib. 14.
 qui, qui quanquam meliorem quam se arbitrare- Bell. P. 12.
 Liv. Melior certiorq, est tu pax, quam sperata.
 victoria. Ter. in Phor. Ego hominem callidiorē
 idi neminem quam Phormionem.

Nota.

Si ablativus à nominibus, Nemo, Nullus, aut à relativo, Qui, quæ, quod, fiat, non erit locus huic permutationi : Ut enim bene latine dicimus, *M. Tullio, quod nemo Romanorum fuit eloquentior, caput per summam injuriam abscissum est* : Ita inepte dicemus, *M. Tul. quam quæ nemo Romanorum fuit eloquentior, &c.*

II. APPENDIX.

COMparativa quemadmodum & cæ-
tera adjectiva, cum partitionem ad-
significant, genitivum desiderant.

Ab Vrb: 30

Liv. In hanc sententiam ut discederetur, ju-
niiores Patrum evincebant. *Horat. in arte.* O
Major juvenum.

Autores tamen saepius ablativo utuntur cum praepositione E, vel Ex.

Lib: 10.

Lib. 3.

Cic. ad Attic. Antè scripta epistola ex duabus
tuis prior mihi legi coëpta est *Plin. ad Cari-*
nurn. Minorem ex duobus liberis amisit.

Compar-
tivus parti-
tionem fig-
nificans ge-
nium ad-
iunct.

Cum pariterro significatur, potest comparati-
vum generativum admittere, sive de duobus, sive de
pluribus agatur. Sic Liv Juniores Parrum, e-
vincebant. *Clar. l. 6.* Cleander priores eorum
intermetti jubet. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Anima-
lium fortiora, quibus *Clar. l. 5.* sapientiora
quibus tenuior: *Clar. l. 5.* timidiora, quibus minimus: &
quibus nullus, hebetior. *Horat. l. 5. Clar. Ode. 14.*
Idem
Idem Neronum.

Idem

Idem lib. 2. Serm: Sat: 6. -- quise.

Ultum ferre negat Notum posse minoris.
 SCRIPTORIS SEPUM, ut dixi, ablativo cum prepo-
 sitione utatur, qui casus partitione, maxime
 ubi nomen est comparativum, aptissimus est.

*Quint: 9. Declam: 18. qui infelicior ex duo-
 bus pariteris. Idem 8. Si Dynon sinant, ut ex
 liberatior incipiat esse periturus. Casar lib. 3.
 bell. Cicer. In testamento Ptolomæi patris hære-
 des erant scripti ex duobus filius major, & duabus
 ex, quæ etiam amice debant.*

*ALIQUANDO ge-
 nitivus in accusativum, accedente prepo-
 sitione Inter, mutatur. Quint: dec: 8. Ille quoq;
 occisus est, qui inter nos, ut apparet, fortior est.*

III. APPENDIX.

PRETEREUNTIUM CASUS. Admittunt compa-
 rativa ablativum significantes in ex-
 cellum.

*Hercules fuit procerior te cubito. Curt. Tur. Lib. 2.
 res dens pedibus, quam murus, actiores sunt.*

Item casum lax positionis.

*Cic. ad Planc: Mihi nemo est amicio, nec ju-
 cundior, nec carior Amico.*

*Denique hos ablativos, Opinione,
 spe, æquo, iusto, soluto, dicto.*

*Cic. de Clar. Orat: Opinione ego omnium Bell. Pund: 1.
 majorē cœpi dolore. Liv. Poenæ sex Ævsum vo-
 untis, soltabere soluto magis sanguineoq; furib.*

COLVM. l. 3. c. 19. Malleolus nec major pede, nec dodrante minor esse debet. **Ibid.** Paulo minor dodrante, longior semipede. **Ouid.** 4. Fasti: Speq; redit citius **Cic. de Amic:** Ne quod plus a quo in amicitia congeratur. **Quint.** lib. 9. cap. 4. Membrum longius iusto, tardum: brevius instabile esse. **Lev.** lib. 3. bell. Pun: Dico prope citius, equum in viam **Claudius** egit.

ABLATIVVS SIGNIFICANS

laudem, vituperationem, partem.

Pleraq; adiectiva ablativum postulant significantem laudem, vituperationem, vel partem.

Q. **Cicero de petitione Consulatus,** Non erit difficile certamen cum ijs competitoribus, qui nequaquam sunt tam genere insignes, quam virijs nobiles. **Cic. de Orat:** Sunt quidam autem in lingua hesitantes, aut in voce absenti, aut in vultu motuq; corporis, & agrestes, ut etiam si ingenijs aut arte valeant, tamen in Oratorum numerum venire non possint. **Idem in Verr.** Obijus dicendum **M. Octavium Ligurem** hominem ornatissimum loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copijs, poscere pecuniam non dubitavit. **Sall. Catil:** Iust Ex altera parte **C. Antonius** pedibus eger, quod pratio adesse nequebat, **M. Pectreio Legato** exercitum permissit.

Lib. 1.

Lib. 1.

Bell. Catil:

Quamvis

Quamvis o
um adiectivis co
uentia, eximio
ben non raro app
ut vituperatione
torridiores evan
atione, & morulu
m nec motu con
a. agrestem, nec
ibi videor audet
oratione duris,
eo partem viri
ho u, quicquid est
quiescit animo est
4. Quisq; lib
modiorum valitud
Sall. lib. 12. C
e, lumine laesus.

AP

Ablativum p
ativum m
ing. Os humer
to quod non fi
Item H
ipius. Falarica
utli oblongo
d extremum. F
pccanti corpus, &

Quamvis oratores libentius substantiva
 cum adjectivis copulent, ut Vir summa elo-
 quentia, eximia virtute, excellenti ingenio: ta-
 men non raro ipsis adjectivis ablativum laudis, Nota.
 ut vituperationis attribuunt. Cic. 4. de Fin.
 horridiores evadunt, asperiores, duriores & o-
 ratione, & moribus. Idem 1. de Orm. Ego nemi-
 um nec motu corporis, nec ipso habitu atq. for-
 ma aptiorem, nec voce plenorem, aut suaviorem
 sibi videor audivisse. Idem de Clar: Ut vita,
 oratione durus, incultus, horridus. ABLATI-
 vo partis variis utuntur. Idem 4. Tuscul. Et
 it, quisquis est, qui moderatione, & constantia
 pietus animo est, sibiq. ipsi placatus. Quint. l. 6.
 4 Quis pedibus ager cum vellet videri com-
 odioris vastitudinis, &c. POETAE frequenter,
 Lucr. lib. 12. Crine ruber, niger ora, brevis pe-
 lumine latus.

APPENDIX.

Blativum partis frequenter in accu-
 sativum mutant poetæ.

arg. Os humerosq. Deo similis. AEL. 1.
Epist. Lib. 1.
 quod non simul esses, cetera latus.

Item Historici, sed rarius.

Pinus. Falarica est Saguntinis munile telum
 stili oblongo, & cetera tereti, praterquam
 extremum. Pomponius Mela, Sarmata totum
 occati corpus, & nisi quis v. lent, ora etiam &c
Bell. Pon. 2.
Lib. 2. cap. 1.

E S

CAPITULA

CVRTIVS lib. 6 ablativo usus est. Ego inquit
 Accusativus ceteris latus hoc uno torquor. Accusativus
 Cetera a- cetera, frequens est apud Liv. 1. ab Urb. Pro-
 pud Histo- mum regnum cetera egr. gum, ab un ipse ha-
 zicose- satis prosperum fuerit. Item apud Plinium l. 1.
 c. 6. Est & terechyntho similis catena, poma an-
 gdalis. & L37 c. 9. Est & alia ins cetera simi-
 & pradium Gell. l. 19 c. 10. Memini, me quondam
 & Celsinum Julianum Numidiam ad Lyontone
 Cornelium, pedes eum gratius agrum, ire ve-
 fere. Hanc constructionem, quam Sero & una
 Grecam appellat, recentiores Synecdochen vo-
 cant: fortasse non male, quod subinstita; repo-
 nitio, Secundum, intelligatur a Latinis ut Gra-
 riga. Nam synecdoche non solum tropus est
 sed etiam lexeos figura, cum nimirum subin-
 ditum verbum aliquod satis ex ceteris intelligitur.
 Vide Quintilian: lib. 9. cap. 3. Denique, pro
 hac de causa ita appelletur, sive quia id, quod
 parvis est, toti attribuitur, ut aliqua ex parte
 synecdochen tropum imitetur, missa hac sacramen-
 tam pueris tenebras effundunt.

DE CONSTRUCTIONE TRANSITIVA VERBI.

Verborum
 generis quia
 que à veteri-
 bus signifi-
 catione.

VERBA, quod ad significationes, seu gen-
 m attinet (utrumque enim teste Dona-
 & Dionysius idem valet) quinque sunt
 Activa

Activa, Passiva, &
 a. Activa, &
 onatus, Diomedes
 ut Laudo, &
 DONATIVS 2. en-
 accepta R. luer
 SINT cur
 anur. ut Odi, &
 ULL, syllabam
 am quam T, h
 anur, ut Pa
 poriet: sed bac
 mandas. SV
 Saudeo gavisus
 am, Fiaci. aju
 EDES neven O
 ma genit. & pri
 a. amem oncem
 in u. & ammat
 am. & a. am
 amulo, curro
 a. a. qua pa. se
 teneo, l'a, uld.
 nec agentis, nec
 hoc est, que ne
 sed. o. jacco,
 amur.
 Hac ultima

Activa, Passiva, Neutra, Communia, Dependentia. **ACTIVA**, ea demum crediderunt Italicis, **ONATUS**, **Diomedes** ceterum veteres, quae **O**, littera terminata, passiva sistent, litteram **R**, adhibent, ut **Laudo**, **Laudor**. **NEUTRA** sunt, inquit **ONATUS** 2. edit: quae **O**, littera terminantur, accepta **R**, littera, **Latina** non sunt, ut **Scio**, **Curro**. **SVNT** etiam neutra, quae **I**, littera terminantur, ut **Odi**, **Novi**, **Cepi**, **Memini**. **ITEM** quae **U**, littera terminant, ut **sum**, **prosum**. **SVNT** etiam quae in **T**, littera terminant, et superlativa dicuntur, ut **Pudet**, **Tudet**, **Reveret**. **Liber**, **Orator**: sed haec et similia defectiva sunt excludenda. **SVNT** praeterea **Neutropassiva**, ut **Audeo gavisus sum**, **Soleo solutus sum**, **Ergo gressus sum**, **Fido fidus sum**. **Habemus** **Doratus**. **DIOMEDES** neutrum **O**, littera finitur dole et acut in ista genera distribuit, quorum alia agentis actionem habent, quae (ut **Phonias** non solum et antiquus **Grammaticus** inquit) quae alium significat. Et aliam habent significationem, ut **facio**, **movolo**, **Curro**.

Alia quae patientis habent significationem, ut **teneo**, **capulo**. Alia postremo sunt, in quibus nec agentis, nec patientis significatione dignoscitur, hoc est, quae nec actionem et passivum significant, sed **scio**, **jaceo**, **scio**, necesse est etiam agere quae attrahatur.

HAEC ultima quidam **Sapina** dixerunt, inquit

speciata potest
mutari.
Activa
Neutra.

TIONE

RBI

ones, tenger
n esse Dura
quinque in
Activa

inquit Diomedes, alij absolutiva. Hinc apertissime intelligitur, veteres verba omnia, quae litteram R, assumere non possent, quancumque accusativo conjungerentur (ut facio, calefacio, odi, novi) in neutris numerasse. PASSIVA sunt,

Passiva.

Comunia.

Deponen

lia.

Autor dicta

aut quatuor

classis docet.

I. II.

III.

IIII.

Intransi-

va verba.

alia fiunt, ut Laudor, laudo. COMMUNIA, quae littera terminata, cum actionem, cum passionem significant, ut Horior, complector. DEPENDENTIA, quae isidem littera R, terminata actionem tantum significant, ut Auspor, loquor. EGO (dicam enim quod sentio) quadruparitam existimo esse hanc distributionem. QVÆDAM namque actionem significant, ut Ad. fco, curro sequor. ALIA passionem, ut Vapulo, verberor.

ALIA cum actionem tum passionem, ut Dignor amplector: de quibus supra in Rediventi copiosius dictum est, multaque veterum exempla allata sunt.

ALIA denique nec actionem, neque passionem significant, ut Sedeo, jaceo: hæc & similia propria sunt, meritorum, Supina verba à quibusdam appellata, quod videlicet veluti ociosa, resupina ferant, utriusque actionis expertia. HACTENUS de verborum generibus.

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

Quod verò ad constructionem attinet, duplex est verbum. Alterum Intransitivum, quod potest, aut nullum casum habet, ut Venio, redeo aut simile precedenti. Liv. i. ab Urb. Justè pidi legatus venio. Terent. Andr. Redeo inde itaq, at

grè ferens : de quo supra dictum est. Alterum
transitivum, quod in casum diversum à præ-
cedente transit hoc in Activum, Passivum, &
Neutrum particitur. Activum verbum est, quod
post se accusativum postulat, cujuscunq; sit
positionis, ut laudo, facio, sequor, amplector, o-
mnia : Doleo vicem tuam, Ingrati animi crimen
orroreo, quamvis hæc duo postrema, & similia,
reueropassiva possint appellari, ut postea dicemus.
libenter hoc genus verborum si per Grammati-
cos liceret, Accusativum appellarem : quemad-
modum quidam veterum accusativas præpositio-
nes vocant, quæ accusandi casu gaudent. Pas-
sivum est, quod in ablativum transit, cum
præpositione A, vel Ab, ut Laudor è te. Se-
c. Epist. 91. Infirmiores à validioribus tuebantur.
Varr. Flac. apud Priscian. lib. 8. Servili-
um coram abominaretur ab omnibus. Hoc fe-
cit in OR, æstinit. Neutrum quod transit in
nominativum, dativum, vel ablativum casum,
ut Egeo tui, Opituler tibi, Fungor meo munere.
Quæ diximus, de proprijs casibus accipiendæ
sunt : nam de communibus omni verborum gene-
re, post descendum erit. Per hæc tria genera sci-
amus, atq; dispersa sunt Impersonalia, Activa, ut
Pluget, pegerit : Passiva, ut Pugnabitur, Itur. Nen-
trum, ut Liber, licet. DE NEUTRIS primò dicemus
quia casuum ordo in exigie, tū (quod magis
moveret ut cognita neutrorum turba facilius cog-
noscerent adolescentibus activa sive accusativa verba,

GENITIVUS POST VERBUM.

SVM genitivum petit, cum Possessivum nem significat.

- Lib. 2. Cic. ad Caelium. Iam me Pompeij totum co-
Philip. 12. scis. Aut aliquid pertinere. Idem in M. Ant.
Cujusvis hominis est errare: nullius nisi insipiam de-
Lib. 1. tis, perferre in errore. Idem de Offic. Ad-
Lib. 2. lescentis est majores natu vereri Item h-
Lib. 2. cap. 4 duo, Interest, & refert Idem de Finib. In-
est omnium recte facere. Quintilian: Plac-
mum refert compositionis, quæ quibus antepo-

Est. Interest
& Refert
non persona-
lia

EST, Interest, Refert, cum officium, atq; Sed, Sapientia est p-
rem pertinere significant, prima & secunda p-
una carent: quæ de causa im-
prope verba sine personis, (ut Varro loquitur),
sunt appellari. ITAQVE cum verbum impe-
nale dicimus, præposito, in, privationem de-
ni primæ, & secundæ personæ, quibus verb-
privatur, non nominativi, sive personæ agen-
sive patientis, ut Grammatici juniores volu-
Sed de hac re supra in Rudimentis dictum
plurimq; suo loco decemur. Hactenus verba
ad rem redeamus) modò nominativum ha-
apertè Cic. 5. Tusc. Sapientia est propriu-
nihil quod penitere possit, facere. Idem in p-
ur: Quod enim permagni interest, sæpe pro-

Hæc ante-
cedit modo
nominati-
vus apertè.

cessa

trioi datur. Id
i quod ma nbi
in verbum, au
minativi accipi
ingenit remu

videt. Idem
um magni intere
am de-
du) hoc membru
humere? nom
nau veru
velut, p-
desen? effi-
est p-

EX
Interest tame
os habeat,
est.
cero Troni, Fe
te vultu Tere
hil refert per con
ic sua putat intere
non lege defen
qui non sum
xus, boni max
Causa, vel C
rōdicitur.

POST

um Possess

prij totum e

em in M. Ant

hu nisi inspic

de de (sic. Alas)

tem Item hibi

de Fmib. In

quimiam: Plus

ur u antepon

rum, argu d,

Sapient e est

Secunda p

verba ia verb

pro mouitur)

verbu impo

rationem de

quatu verbo

verba agen

antres cou

nu altum

verba vera

inativum na

u est propu

r. Iam inspi

on, sepe pre

cessa

rio habetur. Idem ad Rufum l. 5. Non feri-
 aliquid tua nihil ref. vchar. Modò infini-
 i verbum, aut orationis membrum loco
 minativi accipiunt Idem 2. de Orat: Tar-
 ingej est ritulos consecrari, fontes rerum,
 videre, Iam ad Appium lib 3. Veriusq. no-
 mni magni interest, prius ut te conveniam,
 nisi inquam decedas: (Prius ut te conveniam, quam de-
 cedas) hoc membrum, sive pars totius orationis,
 Item hibi interest nominativus est. Idem, Majo-
 de Fmib. Invenari vereri, vice nominativi ponitur. Nisi
 quimiam: Plus velut, Officium seu proprium, subaudire: ut
 ur u antepon olefcentis officium est, maiores natu vereri: ut
 rum, argu d, Sapient e est proprium, nihil, quod panite-
 Secunda p. offit facere.

EXCEPTIO.

Interest tamen & refert, hos ablati,
 hos habent, Mea, Tua, sua, Nostra,
 quatu verbo

pro Tironi, Et tua, & mea, maximè inter-
 te valere. Terentius in Hezura, Tua quod
 refert percontari desinas Cic: pro Ciceroni:
 C. sua putat interesse, si re ipsa, & bello nego-
 non tege defendi. Idem pro Sylla, V. sine
 qui cum summa elegantia, arg, integritate
 Iam inspi, hoc maximè interest.

Cuja, vel Cujas interest, perelegan-
 quatur.

Lib. 18.

Cicero

Philip. 1.

Cicero pro Vareno, Ea cades si potissimum crimini datur, detur ei cuius interfuit, non cuius nihil interfuit. Idem in M. Antinio. Quis enim est hodie, cuius interfuit istam legem manere?

PRISCIANUS lib. 12. Interest & refert, in genitivo solent adungi omnium consualium, ab supra dictis quinque pronominebus, pro quorum genitivis ablativos ponimus, possessorum, ut Interest & refert mea, tua, sua, nostra, vestra. Cuius quoque infiniti possessorum, cum supradictis veris pro genitivo primitivi ponitur. Cic. pro Vareno. Ea cades si potissimum crimini datur, detur ei cuius interfuit, non ei cui nihil interfuit.

Mea, eius, sui. &c. Ablativi sunt non accusativi.

Hac ille. VIDUUS ut Priscianus, qui de Cornuti verbis accuratissime scripsit, affirmet Mea, tua, sua, nostra, vestra, cuius, casus esse ablativos, non accusativos? Scio quantas tragedias huiusmodi excitaverint: alienum summa vi nituntur dicere, accusandi esse, quibus Plautinos ac Terentianos pedes non arbitror admodum favere, eos hic atque illuc, non secus ac Lesbiam normam flectere ac torquere possis: Illud Donati in Phormione. Quid tua, malum, id refert? cuius urget. Et quere, inquit, quomodo dicatur quoque tempore. Quid mea, Quid tua? an deest, ad? ut ad mea, ad tua? Sed hac viderint idem Compositi, posse ad recipere, quidem assurgant. Quibus genitivis jungantur nostra laudem pronome.

pronomina Mea, dicatur bene, maiores natu vigilantem ad loco invenies.

Verbam Tua, Sua, Nunc Tuum, Suum, Cic. de Fin. Si est, ut suggeram, um, qui sentiam est operi: vestra

Magnum tum, iu

verbis Interest, Cic. ad Tironem, Interest, quam Resp. interfuit Obiter non Compositi, posse Ad, recipere, nostra laudem Pronome.

pronomina *Meus, tuus, suus, noster, vester*: Item
dicaturne bene latine, *Tua adolescentis interest*
maiores natus vereri: *Mea consulis refert Remp*:
vigilanter administrare: & cetera id genus, suo
loco invenies.

Verbum est, pro Ablativis, *Mea,*
Tua, Sua, Nostra, Vestra, habet *Meum,*
Tuum, Suum, Nostrum, Vestrum.

Cic. de Fin. Si memoria fortè defecerit, tuum Lib. 2.
est, ut suggeras. Idem *Cacinnie*. Puto esse me- Lib. 6.
um, qui sentiam exponere. *Ovidius*, Nulla mora Fastor. 4.
est operi: vestrum dare, vincere nostrum.

APPENDIX.

MAGNUM, PARVUM, TANTUM, quan-
tum, iunguntur in genitivo cum
verbis *Interest*, & *Refert*.

Cic. ad Tironem, Magni ad honorem nostrum Lib. 16.
interest, quam primum me ad urbem veni-
e. Idem ad *Art.* Per magni nostra interest, te Lib. 2.
esse Roma. Idem ad *Q. Frut.* Parvi refert, abs Lib. 1.
Donat in *Te ipso* jus dici. *Pompejas Lentulo*, Scio quanti Episto. ad
Resp. interst, omnes copias in unum locum primo Atticum 8.
quoque tempore convenire.

Obiter notabis verbum *Interest*, loco ge-
nitivi, posse accusativum cum præpositione
ad, recipere. *Cic. Luceio lib. 5.* Et quidem
ad nostra laudem, non multum video inter-
esse. Postremum locum quidam legunt, Scio
quanti

Interest re-
cipit accusa-
tivum cum
præpositio-
ne Ad.

quanti reipub. sit: Interfit tamen legendum esse confirmat epistola Ciceronis 15. ejusdem lib. ad Pompejum, in qua refert Cicero eadem verba, Magnū, inquit, interesse reipub. scripseras, omnes copias primo quoque tempore in unum locum convenire. Cicero pro lege Manil. Etenim illud primum parvi refert, vos publicanis amissa vestigalia, postea victoria recuperare. Vlpian. lib. 47. Pand. Scilicet si tanti interfuit.

Cætera hujusmodi per adverbium adduntur, ut Plurimum interest, maxime refert, Nihil interest.

Lib. 5.

Cic. 1. Tusc. Theodori quidem nihil interest humi ne, an sublimè putrescat. Idem ad Lucetium, Equidem ad nostram laudem non multum video interesse: sed ad propensionem meam quiddam interest, non te exspectare.

Adverbia
jungiuntur
cum inter-
est & refert.

Hujus classis sunt, Parum, paululum, aliquantulum, multum, permultum, magis, maxime, minus, minime, nihil, aliquid, vehementer, tantopere, magnopere, infinitum tantulum, plus, plurimum. Plin. lib. 16. cap. 30. Infinitum referuntur ratio. Cæterorum passim occurrunt testimonia: quæ, ne longum sim prætermitto. Quæ apud Ciceronem invienes. Pro Mur. Ostemdam alio loco, quantum salutis communis interfuit, duos consules in repub. Kal. Januarij esse. Idem pro Mil. Semper illa, & quantum inter-

esse Publii Clodij
Tantum
niam.

Miserere,
adificanti.
Cicero Attic. C
desinunt invid
rerum, carnis s

Miserere
postulare.
Seneca, Mi

Miserere
habuisse, aper
& quod pluris
Controverſi. Con
git pati, misere
fereor tibi puell
cerdas. Sic h
cuius alter lo
be. ita cap. 2. H
fereor. Proſper
cibus haberi, i
gationes. Ne
Perge, aud
Miserere: g
videtur ad r
non cum verbo.

esse

esset Publii Clodij, &c. *Plin. lib. 2. capite 16.*
 TANTVM interest, subeant ridy, an superve-
 niant.

Misereor, Satago, genitivum casum
 adiscunt.

Etenim illud *Cicero Attic. Qui misereri mei debent, non Lib. 4.*
 desunt invidere. *Terentius Heaut. Glinia*
rerum suarum satagit.

Misereor interdum dandi casum
 postulat.

Seneca, Misereor tibi puella.

MISERENDI verbum etiam dandi casum olim *Lib. 1.*
 habuisse, aperte *Diomedes, & Priscianus docent, Controver.*
 & quod pluris faciendum est, illud *Senec. lib. 1.*
Controvers. Contr. versia, Fortuna hoc me co-
git pati, misereri debent omnes mei. Et ego mi-
sereor tibi puella, sed non facimus miserandas sa-
cerdotes. Sic habent libri correctissimi. Addu-
citur & alter locus ejusdem à quibusdam, de vita
beata cap. 2. Hunc promereor, illi reddo, huic mi-
sereor. Priscianus tamen docet in veteribus codi-
cibus haberi, Hujus misereor. Vide ejusdem casti-
gationes. Neg. illud Ciceronis 2. Tusc.

Perge, aude, nate, illacryma patris pestibus,
Miserere: gentes nostras flebunt miseras,
videtur ad rem facere: cum dativus Pestibus,
non cum verbo Miserere, sed cū illacryma jungatur
E. 2. quod

*Illacrymor
 & illacrymo
 cum dativo*

quod elegantissime dandi casum petit. Idem de Nat. Quid dicam de Socrate, cujus mori illacrymari soleo, Platonem legens? Liv. 10. bell. Maced. Meo infelici errori unus illacrymast. Recolo tui, nondum apud veteres, quod memin- rim legi.

Obliviscor, recordor, reminiscor memini, pro recordor, tum genitivum tum accusativum postulant.

Philip. 1.

Cicero 3. Tusc. Est proprium stultitiæ, alie rum vicia cernere, oblivisci suorum. Idem M. Antonium, Omnium obliviscor: in gratiam redeo: Terent. Eunuch. Faciam ut me semper memineris. Cicero de Senect. Omnia qua c- rans senes, meminervunt.

CICERO pro Planc. Hujus meriti in me recor- dor. Idem 2. in Rul. Est opera prætium majorum diligentiam recordari. Caesar 1. bell. Gall. Sa- cello persequi perseverat, reminisceretur, ut ve- teris incommodi Romanorum, pristinaq; vir- tis Helvetiorum. Sulpitius Ciceroni l. 4. Ea p- tius reminiscere, qua digna tua persona sunt.

Recordor, RECORDOR, Memini pro recordor, etiam cum ablativo, & præpositione, De jungitur. Cic. p. Planc. Quoniam de istis vestris lacrymis reco- dor, quas pro mea salute sæpe & multum profu- distis. Idem ad Atticum, 15. De Plancio mem- ni. Ibidem, Et de Herode & Metio memini, de omnibus, qua te velle suspicor. EX illo

L
Ciceronis loco pro
quoniam etiam
Quæstoris officio
busdam Quæsto
Non satis intelli
construatur, na
Quæstoribus) a
porist, siquidem
moriam reducim
Tusc. Declarare
cendo cognoscere
miniscendo vidi

Memini p
genitivo vel
De, jungitur
Quintilian
meminit usque
meminerunt.

DATIVUS
SVM, modò
Cicero Attico,
Terentius Adel-
gi ego.

Mod
Cicero Attic. R
Quæ pagina, qu

Idem *Quoniam* hoc est animi,
 cuius mortis *Quoniam* etiam ingenij tui, et aliquid de hujus
 Liv. 10. bell. *Quaestoris officio cogitantem, etiam de alijs qui-*
 illacrymas *Quaestoribus reminiscensem recordari.*
 quod memine *Non satis intelligitur, an Reminiscor eadem modo*
construatur, nam ablativus (de alijs quibusdam
Quaestoribus) ad infinitum, Recordari, refertur
potest, siquidem reminiscendo, aliquid in me-
noriam reducimus, ac recognoscimus. Idem 1.
Usc. Declarare se non tum illa discere, sed minis-
cendo cognoscere. Sic illic reminiscensem pro re-
miniscendo videtur positum.

Memini pro mentionem facio, cum
genitivo vel ablativo, & praepositione
De, jungitur.

Quintilianus, Neque omnino hujus rei Lib. II. c. 12.
neminit usquam poeta. Idem, De quibus mul- Ibidem.
ti meminerunt.

DATIVUS POST VERBUM.

SVM, modò Dativum unum habet.

Cicero Attico, Sed nunciant, melius esse ei. Lib. 15.
Tevenius Adelphi, Natura tu illi pater es, confis-
sis ego.

Modò duos.

Cicero Attic. Respondebo! primùm postremæ Lib. 6.

EX illo Quæ pagina, quæ mihi magnæ molestia fuit

Sum, junctū
cum Dativo
explicatur
per habere
Afficere, seu
Afferre.

Dativus pro
Nominati-
vo. § 80

P

Sum, variè cum dativo jungitur; modò enim pro habere ponitur, ut sunt mihi omnia scripta Ciceronis. Summa necessitudo mihi tecum est Cum duobus dativis junctum plerunque per verbum Afficio, seu afferò exponitur. Epistola tua fuit mihi magna molestie, voluptatis. Er parētibz honori, & amicis utilitati, & reipab emolumento esse poteris. Modò dativus pro nominativo ponitur. Cic 1. de divinac. Quod ne dubitare possimus, maximo est argumento quod nūper contigit. Idem pro domo sua, libertatis simulacrum in ea domo collocabas, qua domus ipsa erat indicio tui crudelissimi tribunatus. DENIQUE multa, qua putantur daticum habere, in Proximus, Propinquus, Cognatus, Amicus, Socius, Familiaris, Commilito, Conservus, Condiscipulus, & alia id genus substantiva daticum habent, beneficio verbi substantivi, ut Caesar est propinquus Marcello. Lentulus est familiaris Ciceroni. Nam hæc separati à verbo substantivi non daticum habent, sed genitivum, ut Annibal occidit omnes propinquos Fabij, non Fabi. Omnes commilitones Julij jugulati sunt, non Julio. PROXIMVS, propinquus, Cognatus, adjectiva, & qua sunt generis ejusdem, daticum ferè præstant, etiam absente verbo, Sum.

Verba quæ Auxilium, Adulac-
tionem, Commodum, Incommodum
Favo

Favorem, St-
calum postula-
Commodo, I-
deo Philoso-
Cic. in Verr. H-
in laqueum in-
Cic. ut valbu-
ariis, cui studen-
cere, persequi m-
entus pectur.

Incom-
cusativum
solar, ut In-
lophiæ licet
Cicero de Orator.
is adolecentes
sitis incumben-
rice tota mēte
nimis est.

Idem ad Planci-
pectore ad lau-
res conscripi i-
circumspiciē on-

Favorem, Studium significant, dandi
 casum postulant, ut Auxilior, Adulor,
 Commodo, Incommodo, Faveo, Stu-
 deo Philosophiæ.

Cic. in Verr. Homini jam perditio, & collum Lib. 6.
 in laqueum inferenti subvenisti. *Cic. de Orat.* Lib. 1.
 Cum ita balbus esset Demosthenes; ut ejus ipsius
 artus, cur studeret, primam litteram non posset ad-
 cere, perfecit meditando, ut nemo planius eo lo-
 cutus pareatur.

EXCEPTIO.

Incumbo cum ad studium refertur, ac-
 cusativum cum præpositione In, po-
 stulat, ut Incumbo in ad studium phi-
 losophiæ literarum, &c.

Cicero de Orator. Quamobrem pergite, ut faci- Lib. 1.
 tis adolescentes: atque in id studium, in quo Lib. 16.
 estis incumbite. *Idem ad Atticum, dunc mi At-*
rice tota mente incumbere in hanc curam: magna e-
nim res est.

Vel AD.

Idem ad Plancum. Mi Plance incumbere toto Lib. 10.
 pectore ad laudem. *Idem in Cæcil.* Quare Pa. Orat. 41
 tres conscripti incumbite ad salutem Republica,
 circumspecte omnes procillas, quæ impendent.

APPENDIX.

Nota.

Orat. 49

Lib. 3.

Consulo tibi, hoc est, prospicio tibi,
non consilium do.

Cic. in Catil. Consulite vobis, prospicite patriam.

Consulo tē, id est, consilium à te peto.

Cic. in Verrem. Nunc ego Iudices jam vos consulo, quid mihi faciendum putetis : id enim consilij mihi profecto taciti dabitur, quod ego met mihi necessario capiendum intelligo.

Auxilium significant, *Auxilior, Opitulor, Patrocinator, Subvenio, Succurro, Medeor, Medicor.* ADVLATIONEM, *Adulator, Assentor, blandior, Lenocinator, Palpor, Supplicator.* COMMODOVM, *Consulo, Provideo, Prospicio, Caveo, Metuo, Timeo.* INCOMMODOVM, *Doleo, Displicio, Incommodo, Detraho, Impono, Insulto, Illudo, Infidior, Irascor, Malecupio, Maledico, Malefacio, Malevolo, Noceo, Officio, Obirecto.* FAVOREM, *Faveo, Studeo, Arrideo, Assentio vel assentior, Accede tibi, & tua sententia, Adstipulor, Benefacio, Benignefacio, Benecupio, Benedico, Benevolo, Consentio, Subscribo, Suffragor.* STUDIVM, *Studeo, Vaco, singulorum exempla frequentissime tibi occurrent. Quare ad alia transcamus.*

Dativo itē adhærent composita ex verbo Sum, & quæ obsequium obedientiam, submissionem, repugnantiam,

am significat.

brempeto, Se

Cic. de Offic. Con

ec alteri proluere

s labor, nulla v

o Syl. Ego verò

aut cui dignit

Quæ ex verbo

c, Absum, Adsum

sum, Praesum, F

alios casus possu

tione, ut Nec in

tione perfectio

a : Roscius ne in

it ? In hac re n

ntie ad consula

nem & his similia

ABVM, Possum,

ne proximum sit,

pro Sext. Rosc.

s, & dignitate

go, qui neque usi

ngitur etiam cu

, Facio, &

anc. Quid eni

re ? OBSEQV

lgeo, Morigero,

iusfacio,

OBEDIENTIA

m significant, ut Prosum, Obsequor,
contempero, Servio, Repugno tibi:

Cic. de Offic: Contemnuntur ij, qui nec sibi, Lib. 2.

c alteri prosunt, (ut dicitur) in quibus nul-
labor, nulla industria, nulla cura est. Idem
Syl. Ego verò quibus ornamentis adversor tu-
aut cui dignitati vestra repugno?

Quæ ex verbo substantivo componuntur, sunt
c, Absum, Adsum, Desum, Insu, Intersum,
sum, Presum, Prosum, Subsum, Supersum, quæ
alios casus possunt admittere, accedente propo-
sitione, ut Nec in Ansonio defuit hic ornatus: In
tione perfecto inest omnis philosophorum scien-
tia: Roscius ne in convivio quidem ullo inter-

er? In hac re nulla subest suspicio. Pauca sen-
tentiæ ad consulatum defuerunt. Hac apud Cice-
rem & his similia, ejus scriptis evoluendis, leges.

RBVM, Possum, quamvis his genere, & cognate
proximum sit, usu tamen alienum est. Cice-
ro Sext Rosc. Apud me & amicitia, & bene-
ficia, & dignitate plurimum possunt. Pro eodem,
o, qui neque usui satis, & ingenio parum possum.

ngitur etiam cum accusativo, qui tamen à ver-
bo, Facio, & Ago, videtur regi. Cicero pro
inc. Quid enim possum aliud nisi morere: nisi
re? OBSEQUIVM significant, Inservio, In-
geo, Morigeror, Obsecundo, Obsequor, Placco,
infacio.

BEDIENTIAM, Ausculto, Obodio, Obtem-

Composita

in verbo

substantivo

Sum.

NOTA.

Possum cū
Ablativo.

IT.

EM, Ancillo

ANTIAM, Ad

clor, Repugn

desiderant

ut Accidit

, Obveni

tania sempe

Homini

ut. Item

quoniam. I

ant, Succu

: que prim

ae cora, de

carent, non

nisi. Ha

im Ma

estiam a

ma. Sui

Lionu

place M

autu. Quin

que eoru

in Verr. Ac

n.

et, Expedi

.

bis liber. C

Orat. Si tibi id minus licebit, non te urgebo. Lib 2e.

em in Verr. Non idem mihi licet, quod ijs. qui

nobili genere nati sunt. Idem Acad. Si habes, Lib 7.

ut tibi liqueat, neque respondes superbis. Lib 4e.

Hæc, ut apertum est, nominativus antec.

Cic. pro Marcel. Multi dubitabant, quid

rimum esset: multi quid sibi expediret. An-

tecedit & infinitum sive orationis membrum,

co nominativi. Cic. 5. Tusc. Peccare nemini

et. Idem de Senect. Non libet mihi deplere

Generis ejusdem sunt, Conducit,

ompedit, Constat, Dolet, Suppetit, Superat

ro suppetit, Suppediat pro suppetit, Præstat,

lacet, Restat, Stat, Sedet, pro placet. Cic. ad

uf. l. 13. Conducit hoc tæ laudi. Plin. Com-

per ferre & hoc omnibus Cic. 5. in Verr. Nym-

pho, antequam plane confectis, condemnatur.

Terent Adelph

Sed hoc mihi dolet, non pendere scire scire.

Cic. Parad. Uter igitur est ditor, cui dicitur. an

si superat? Idem de claris Orat. Cui si vult sup-

petisset, Consul factus esset. Idem Tiron. ad 16

tibi placebat si firmiter es, ut te T. C. C. de-

mortares Idem pro S. fr. Multo mihi, multo in-

quam, Judices præstat, in eandem illam recidere

tunam, quam tantum importare meo defensori-

us: & conferre ardore calamitatem. Idem 3. Off.

Quid divisione præparata, duas partes abjulerit,

ut necesse est restare totam. Virg. 5. Idg. pro

der Enea. Cic. 1. ar.

*Cic. Varroni l. 9. Modò nobis stet illud, unâ ro sua, impendit
vere in studijs nostris. Adde supra dictis, Inter omniū for
cessit, Accedit. Confert, Convenit, Patet, vultus supplicis illa
cat. Liv. 1. belli Maced. Gravior cura Patria, Livius 1. ab V
incellit. Cicero pro Quintilio, Illud quoq; nocuerat. Ib
accidit incommodum. Quins. l. 3. c. 9. Inter urbem parabat
confert admirationi multum etiam infirmitate intervenit. Cic
ut cum idem, Tydeæ paruum, sed bellatorem quam succumbat
cui fuisse. Cic. 3. de Fin, Posterius priori non comit spectant, A
venit. Idem Attic. 4. Velim domum ad tuos scilicet, Adjaceo, A
bas, ut mihi tui libri pateant, non secus, ac si ipse, Consuesco,
adesses.*

Ovid. 2. de Trist.

Non vacat exiguis rebus adesse Jovi.

Multa deniq; ex verbis neutris, et præpositionibus Ad, Con, In, Inter, Ob, Præ, Sub, dandi casum sibi assu
munt, ut Assurgo, Convivo, Imminesco, Illacrymo, Intervenio, Obvertor, Præluceo, Succumbo.

Lib. II

Cicero pro Sest: Mihi ante oculos observata quàm plur
turreipub dignitas. Idem in Sall. Ego mea, si rem dilig
majoribus viriute præluxi. Cicero in Bruto. Te ajavo, Lavo, Su
obsecro ut in perpetuum Rempub. dominatu regiboro, Alo, Nuv
liberes: ut principijs consentiant exitus. alta penè infini

MULTA sunt hujus loci, quorum nonnulla restant, favorem per
monia afferam. Cic. in Pison. Quis tibi parvicio, Occido, Et
quisnam in curiam venienti assurrexit? Idē pro de commodum signi
mo suam est non inutile

illud, una sua, Impendebat direptio, imminebat ruus
 ra dictis, Inor omnium fortunis. Sueton. in Vesp. cap. 15.
 nat, Pater, vstis supplicijs illacrymavit etiam, & ingemu-
 cura Patribo Livius 1. ab Urb. Huic orationi Servius cum
 quod, nobiscervenisset. Ibidem, Muro lapideo circumda-
 8. c. 9. Interurbem parabat, cum Sabinum bellum capris
 am infirmatervenis. Cicero pro Dejat. Dejotarus nun-
 de latorem am succumbat inimicis, ne fortune quidem.
 priore non corc spectant, Acclamo, Accubo, Accumbo, Ac-
 um ad nos scriesco, Adjaceo, Adnascor, Assisto, Assideo, Af-
 scum, ac si pisco, Consuesco, Insulto, Inhio, Incumbo, Indor-
 ro, Incubo, Illuceo, Impendeo. Ingemisco, In-
 fisco, Infideo, Interjaceo, Occurro, Occurso,
 repto, Oborior, Obequiro, Praefideo, Praeo,
 s neutris, & accurro, Subjaceo, Subrepto, Succresco, Subo-
 , In, Inter, Succlamo, & alia quae ordine elementorum
 m sibi afflupesta paulò post videbis. SVNT praeterea, quae
 , terminesstenus numeravimus, alia, quae locis commu-
 verior, Praebus comprehendendi minimè possunt, ut Confido,
 EQUE y loci, quibus isti sumus placent: nam
 culos observa-
 Sui. Ego me, rba quàm plurima necessario sunt excipien-
 ra in Bruto. Tjuvo, Levo, Sublevo, Erigo, Confirmo, Cor-
 dominatu regoro, Alo, Nutrio, Sustento, Hortor, Moneo,
 xius. alia penè infinita, nonne ad auxilium, commo-
 nonnulla testm, favorem pertinent? Perdo, Vexo, Insesto,
 is tibi parvusocio, Occido, & alia innumera, quis non videt
 exit? Idè pro do-
 mosua est non inutile, neutra, quae dativum adinit-

Lectica.

terent, litterarum ordine recensere, non ut moria a pueris mandetur, sed ut crebrius legatur.

NEUTRÆ QUÆ DATIVUM PETUNT ORDINE LI.

terarum.

- A**BSVM, *Acclamo, Accumbo, Accubo, Adico, Malevolo*
cresco, Accedo tibi & tuae sententia, id est, Medico,
assentior, Accedit hoc meis malis, pro addito, peror, Modeor,
Acquiesco, Accidit, Adsum, Adutor, Adhæreo Obedio,
Aaheresco, Allaboro, Adequito, Adnascor, Amor, Oculor, O
no, Adnato, Advoluo, Affulgeo, Antecedo, Abinor, Obrepor
tecello, Anteco, Anesto, Ancillor, Appareo, Abinor, Obveni
plando, Appropinquo, Arrideo, Assisto, Assideo, Occurro, Off
Assuesco, Assurgo, Asservio, Assentor, Assentio, avocinor, Place
B *Admiror, Ausculto, pro obedio, Auxilior. Eum, Pracurro, Pra*
necupio, Benedico, Benefacio, Benignescere, Provideo,
Benevolo, Beneficere, Benevertat, Blandior, Praestolor, Pra
C *Cavio, Consulo, pro prospicio, Confido, Consensio. Recipio tibi,*
io, Consuesco, Commodo, pro profum, Cedo, piti absineo, & au
locum do, Conducit, Conferi, Cedit, Caduculor, Repugn
D *Contingit, Competit, Constat, Collibit. Derisio. Subja. eo*
bs. I. cespere, Deservio, Desum, Deficio, Dissuclamo, Subvo
E *ceo, Dissentio, Dissido, Dolet. Evenit, Ex*
FG *dit, Exultio Fido, Famulor, Faveo. Gratulor, est, par sum, S*
HI *Gratificor. Harco. Illudo, Illabor. Incessit, Suppeducit*
Indulgeo, Insim, Insulto, Inbio, Incumbo, Infacio, Stat, Si
annior, Infervio, Insusurro, Insisto, Ignosco, Tempero, pro
lacrymor, Vacat, Vtque

e, non ut me
 eorum legatu
 crymo, Incommodo, Indormio, Incuto, Illuceo,
 pono, pro decipio, Impendeo, Imoinco, Im-
 ror, Inboreo, ingemisco, Invideo, Inscor, In-
 at, Innitor, Insto, Insuesco, Insideo, Intervie-
 o, Interjaceo, Intersum, Intercedo, id est op-
 o me, & impedio, Interdico, pro repugno. Li-
 cer, Lenocinor, Liqueo. Malecupio, Ma-
 Accubo, Alico, Malevolo, Malefacio, Malefit, Male-
 tentie, id est vult, Mediceor, Medeor, Meuiq amice, Mo-
 e, pro adhaerere, Modeor, id est, modum adhibeo. Nubo,
 ulor, Anareo, Obedio, Obsecundo, Optempero, Obse-
 Adnascor, Aor, Oblustor, Obsto, Obhisto, Obirecto, Oborior,
 antececo, Anitor, Obrepo, Obsum, Obloquor, Obequito,
 Appareo. Anaacor, Obversor, Obvenit, Obtingit, Occur-
 edo, Afficior, Occurro, Officio, Opituler. Patbor, Pater,
 uor, Affenit, trocinor, Placeo, Parco, Parco, Praesto, Pra-
 Auxilio. Pra, Praecurro, Praeo, Pracello, Praeuceo, Pra-
 Bengo, uideo, Provideo, Prospicio tibi, id est, consulo
 rui, Bianatui, Praestolor, Praestat, Proficio, Profum, Proxi-
 orido, Coniungo. Recipio tibi, id est, promitto, Renuncio, id
 um, Cedo, & abstineo, & alieno me, Refragor, Reclamo,
 Cedit, Caclustor, Repugno, Resisto, Respondeo, pro satis-
 luit Desicio. Subjaceo, Succurro, Succedo, Succresco,
 Desicio, Dissicclamo, Suboleo, Subrepo, Succumbo, Subsum,
 Evenit, Exobservio, Subsortibo, id est, assentior, Sufficio,
 ceo. Gratia est, par sum, Suffragor, Servio, Supersum, Sup-
 ator. Insuper, Suppeduzet, & Superat, pro Suppetit, Sa-
 o, Incumbo, pfacio, Stat, Studeo, Supplico. Timeo ami-
 go, Ignosco, Tempero, pro abstineo. Vaco, id est, operam
 crymo, Vacat, Vsuvenit, Venit mihi in mentem.

L
MN
O

P

K

S

T
V

DATIVVS VEL ACCVSATIVVS POST VERBUM.

Antecedo, Anteco, Antesto, Anteverto, Attendo, Præsto, Præcurrō, Præeo, Præstolor. Incessit, Illud dandi, vel accusandi casum admittunt.

Lib. 4.

Bell. Mac. 7.

Cic. de Fin. Virtus tamen præstat ceteris rebus, ut dixi vix possit. Liv. Robore navium virtute militum, Romani Rhodios præstabant.

VERBA, QUÆ VARIOS CASVS POSTULANT.

Verba quæ
varios casus
pro varia si-
gnificatione
admittunt

Quædam e-
adem man-
nente signi-
ficatione di-
versos ad-
mittunt.

Antecedo.

Anteco.

SUNT quedam verba, quæ varios casus pro varia significatione admittunt, eujusmodi sunt Ausculto, Caveo, Consulo, Cedō, Commodo, Debeo, Formido, Incumbo, Impono, Infideo, Interdico, Moderor, Metuo, providdeo, Prospicio, Recipio, Respondeo, Subeo, Succedo, Superat, Suppediteo, Sufficio, Timeo. Hæc ambigua appellantur. Quædam eadem manente significatione, varios nihilominus casus habent: hujus generis sunt antecedo, Anteco, Antesto, Anteverto, &c. Cic. 2. Offic. Natura hominis pecudibus ceterisq; bestiis antecedit. Caesar 3. belli Gallici vobis voce præcedunt. Cic. 9. Philip. Cum Servius Sulpicius etiam illis anteciret, sapientia omnibus

subi

VSATIV
testo, Ant
o, Praecur
lit, Illud
sam admi
præstat cater
tore natum
os præstaban
ARIOS
ANT.
os casu pro
cujusmodi fun
modo, Dec
nifico, Inter
pospero, Recip
nat, Suppleat
pellantur. Al
arios nihilom
ni antecede, Al
minis pecudib
3. belli Ga
verum ceter
um Servius St
gentis omni
subi

subito ereptus totam legationem orbam, & dedi
catam reliquit. Idem 2. Offi. Admiratione qua
dam afficiuntur ij, qui antecire ceteros virtute
putantur: Idem 2. de Invent. Crotoniata omni
bus corporum viribus antefecerunt. Pomp Me.
a. lib. 3. cap. 6. Ex ijs Codamonta, quam adhuc
Fenones tenent, ut magnitudine alias, sic fa
unditate antefiat. Terentius Eunuch. Miror,
hi ego huic anteverterim. Tacitus, Damnatio
em veneno antevertit. Cæ pro Archia. Quo
iam me in hoc genere dicendi tam diligenter
attenditis Ibidem 3. de Finib. Quare attendo
e studiosè. Idem pro Cluent: Attendite exitum.
Proximum seculum dativam dedit huic verbo.
Plin. l. 1. Epist. Nunc rogo te, ut non tantum u
niversitate ejus attendas, verum etiam, &c. Idem
ib. 7. Neminem despiciit, ac ne sermonibus qui
nem malignus attendit. Idem in Panegy. Jurat
legem ardentibus Dijs, nam cui magis, quam
asari attendant? Suetonius in Galba pro ope
am dare, videtur pœuisse. Inter liberales, in
nit, disciplinas attendit & juri. Cic. 4. in Ca
l. Hac non ut vos qui mihi pene studio præcur
itis excitarem, locutus sum. Idem in Orat Ho
um uterq; Isocratem ætate præcurret. Idem pro
zalone, Hæsterna etiam concione incitati sunt,
vobis voce præiret, quid judicaretis. Plin. l.
8. c. 2. Descripto præter aliquem. Livius 8 ab
rb. Agedum Pont. fex publicus populi Roma
ni,

Antefeo.

Antever
to.

Attendo

Praecurro

Præco

ni, prai verba, quibus me pro legionibus deo-
ueam. Terent Eunuch.

Præstolor

Quem præstolare Parmeno hic ante ostium.
Cicero Attic. 2. Ita tamen ut quoniam tu nihili
ceri scribis, in Formiano tibi præstolor usq; ad
tertium nonas Maij. Idem ad eundem, 3. Ego
huic spei, & expectationi, quæ nobis proponitur,
maximè tamen volui præstolari apud te. Idem
In Catil. Quanquam quid ego te invitem,
quo jam sciem esse præmissos, qui tibi ad Forum
Aurelium præstolarentur, armati? Valerius Maxi-
mus in prol. Nec mihi cuncta complectendi cupi-
do incessit. Liv. 1. ab Vrbe, Gravior cura pa-
tribus incessit. Colum. l. 22. c. 10. Incessit homi-
nibus sterilitas annonæ. Incessit multo frequen-
tius cum accusativo legitur. Liv. 1. ab Urb. Ter-
mor deinde Patres incessit. Idem 4. bell. Patres
Ipsam ingens cupido incesserat Tarenti porius
di. Libro 7. deca. 4. Limor incessit Livium. Ter-
entius lib. 1. Cum Pannonicas legiones timor in-
cessit.

Incesso.

Uti vestre fo-
longè. Antiochus
Cesar. 3. b
sex continetur
nes, sed etiam te
sulario utitur.
deficerent si doc
Sex. Rosi, Temp
deficeret. Insult
vum habent, ut
accusatores ju
indignantur in
Cic. 2. de inver
adversarij, tibi
quenter dativo j

Terentius Andri

Novæ nunc religio unde te istac incessit?

Illudo.

Cicero pro domo sua, hic non illud authorita-
horum omnium, qui adsunt summorum virorum
Idem 1. de Orat. Ipsa verè præcepta sic illuderet
solebat. ADULOR etiam cum accusativo jungit

Adulor.

Cic. in Pison. Sine ulla specie consulari horren-
tremem, adulante omnes, videre te volui, &
Colum. l. 7. c. 22. elantur. Desse Gall. Desse fere quos quæta repul- posse arbitrantur. Quæ? quod in bus suis, inordinat- far 3. bell. Gall. Allatro, Præce- quentissime cum cum dativo. Pi- tempesta nocte verum.

Colam. l. 7. c. 22. de ranibus illi quoque, favem ad-
elantur. DESPERO cum accusativo: Caesar 5. bel.
Gall. Desperare fugam. Cic. 2. in Catil. Honores,
quos quies repub. desperant, perturbata consequi
posse arbitrantur. CUM DATIVO. Idem in Pison.
Quid? quod tu toties diffidens, ac dissensans re-
bus tuis, in ordibus lamentis, luctus, jacuisti? Ce-
sar 3. bell. Gall. Suis Fortunis desperare ceperant.

Despero.

Frequenter
junguntur
accusativo
raro dativo
Allatro.

Allatro, Præcedo, Antevenio, Deficio, fre-
quentissime cum accusativo junguntur, raro
cum dativo. Plin. de viris illustr. In capitolium
intempesta nocte cuncti nunquam canes allatra-
verunt.

Plautus Asinar.

Ue vestre fortune mea præcedunt Libane, Præcedo.
Ungē. Antevenio apud eundem leges cum eodem Antevenio
casu. Caesar. 3. bell. Gall. Cum jam amplius horis
ex continentur pugnaretur, ac non solum vi-
res, sed etiam tela nostris deficient. Cicero ac-
Deficio.
cusativo utitur. 4. In Verr. Me dies, vox, latera
deficerent si hoc nunc vociferari vellem. Idem pro
Sex. Rosc. Tempus hercle te citius, quam oratio
deficeret. Insulto, Medicor, interdum accusati
Medicor.
vum habent, ut Decet, dativum Indignor, cum
accusativo rei jungitur. Quint. lib. 6. Quidam
indignantur imperia, quosdam continet metus.
Cic. 2. de invent. Et docere ea, quæ indignantur
adversarij, tibi quoque indigna videri. Insulto fre-
quenter dativo jungitur. Livius 1. ab Urbe, Satis

Indignor cum
Accusativo
rei jungitur
Insulto.

illum diu per licentiam eludentem insultasse bonis: Rarius accusativo. Terent. Eunuch. Insultare fores calcibus. Tacitus lib. 4. Qui nunc patientiam senis, & segnitiam juvenis juxta insultat. Medicor. Terent. Andr.

Medicor

-- quum ego possim in hac re medicari mihi?

Ibidem. -- gnato ut medicaret tuo.

Plin. l. 25. c. 2. Ut omnibus malis humanis, illius potissimum principis semper medecetur majestas. Petit & accusativum, Plaut. Mostel. Habe bonum animum, ego istum tepide medicabor motum. Omitto, Palpo voce activa, quod juvenalis saryr. 1. cum accusativo junxit Nubo non solum dativum, sed etiam ablativum cum prepositione Cum, postulat. Cicero Catoni lib. 15. Igitur mihi nuntiassent regis Partiborum filium, quo cum esset nupta regis Armeniorum soror, &c.

Omitto.

Palpo.

Nubo.

Plaut. Alin:

-- ego istuc scio.

Im fore illi, dum cum illo nupim eris.

Excello sine controversia dativo gaudet: 2.

Excello tantum dativum admittit.

junt apud Lactantium cum accusativo etiam reperiri, quem locum nondum potuit invenire.

ANTECELLO docent multi junxisse. Cit. cum accusativo pro Cornel. Qui eloquentia ceteros antecellit: qui locus in ea oratione, quae extat, nusquam est. Priscianus lib. 10. citat Ciceronem in 1 pro Cornel. Hoc modo, Qui eloquentia ceteris antecellit: Non ceteros. Habuit itaque Cicero

Cicero plures rari
Priscianus eodem
Cornelio. Idem
neltana memini
tium: Nam
go usus est. An
bus antecellunt
sum, sed etiam a
nunquam habet
roversia: Dum
ne nocere possit,
203. Non, ne te
men castigatio
consequens? N
Quidam etiam
quis laudat aut
pocuerit: sed co
Sic enim est apu
Tribunus plebis,
ri noceisset, qui
Hac lege juris in
rolandam esse, s
uerit, sacrum sa
Cero dandi casum
3. Musum capi
Uo non solum
it, sed etiam m
longe aliter locu
nquit, omne st
um: & paulo po

Cicero plures rationes pro Cornelio: Nam idem Priscianus eodem libro eundem citat libro 2. pro Cornelio. Idemq; Cicero in Orat: secunda Cornelianam meminit: Credo tamen habuisse accusativum: Nam Auctor ad Herennium lib. 3. passivè usus est. An ad inferiores, qui omnibus his rebus antecelluntur. NOCEO non solum apud Plautum, sed etiam apud Sencam accusativum nonnunquam habet lib. 5. Controvers. ultima Controversia: Dum filium vindico, ubi me gravissime nocere possit, ostendit, Et Epistola 104. alias 103. Non, ne te noceant, sed ne fallant Libri tamen castigatiores, sic habent, Sic vivendo, quid consequeris? Non, me noceant, sed ne fallant. QUIDAM etiam Liv. 3. ab Urb. hujus constructio laudas autorem, Qui Deorum quenquam nocuerit: sed corruptè, ut aliàs non paucos: Sic enim est apud Livium, Sanciendo, ut qui Tribunus plebis, Edilibus, Judicibus, Decemviris nocuisset, ejus caput Jovi sacrum esse, &c. Itac lege juris interpretes negant quenquam sacrosanctam esse, sed cum, qui eorum cuiquam nocuerit, sacrum sanciri. IDEM ait, facio pro prociò dandi casum exigere, cinitq; Plinium lib. 3. Mustum capitis doloribus facit: quæ constructio non solum contra grammaticæ præcepta facit, sed etiam medicinæ leges funditus evertit. Longè aliter locutus est Plinius cap. 1. Mustum, inquit, omne stomacho inutile, venis jucundum: Et paulò post, Capitis dolores facit, Et gustus

NOCEO.

Nota.

Facio cum *turi inutile.* Idem verbum adjunctis adverbis *Benè, Benignè, Malè, Præclarè, dativum petit* Idem lib 22 cap 19. *Radix Cæliacis præclarè facit cinere rosâ.* IDEM *Plautum depravat erat in captivis, Dicto haud audiebat: cum verba lectio sit:*
Memini cùm dicto haud audebat: facto nunc la dat licet.

Verba dativè simul & accusativum admittunt. ut *metuo, timeo tibi calamitatem invideo tibi laudem, assentior tibi cætera gratulor tibi victoriam, cur tibi hoc non gratificer nescio.* *Alia etiam casum præpositionis petunt, repetita præpositione: Cujusmodi sunt, absum, adhæreo, adhæresco detrahio, despero, insum, insideo, inhæreo appropinquo, illado, insulto. Cite. Att. 1. Non cessat de nobis detrahere.* Idem de Orat: *Quæ cum dixisset in albutium illudens, ne à m quidem abstinuit.* Idem pro Mili qua tot anni in Remp. insultare videret, & patereitur. Sicut præter ea, quæ supra clementiorum ordine enumeravimus, & alia verè poetica. Advigelo, affremo, allabor, bello, cerio, contendo, concurr colludo, constrepo, dissideo, grior, insurgo, invigilo, insilo, lateo, indoleo, immorior, inamurmuro, inferpo, intercurro, occumbo nece, morti: o ambulo, obmurmuro, præsilio, pugno, remurmuro Plin. ad Roman: l. 8. Cerio, more poetarum, cu dativo iunxit, in descriptione curusdam fontis

Rigor inquit, & cedit. Quæ cur, consulto præmissa testimonio verba causa. Verba, citantur. Dominatus est. Virg. i. Eueid. uterq, causa non sur. Eodem et Alexandria. & malum uti adol. frequentissimum. Tusc. i. Venit e in jussu hinc nos. nig, nima ista, dearia, in hoc. 20 cum eadem p. ta enim senectus. nam spiritum do. i. nomenat hoc. haent, Dominus. tus sum, magis. quar, qui danat. Hic domus A.

Neridico
 dativum, a

Rigor inquit, aque certaverit nivibus nec color cedit. QVÆDAM alia quæ à nonnullis adduntur, consulto prætermisi, quod apud veteres aut nulla testimonia repeterim, aut non satis aperta: dominor. verbè causa, Verbo dominandi, dandi casum tribuunt, citantq. Cicerone pro Cajo Rabirio Posth. Dominatus est enim inquit, Alexandria. Item Virg. 1. Eueid Viſtis dominabitur Argis: cum uterq. casus non proprius, sed communis videatur. Eodem enim modo dicimus, Mortuus est Alexandria, & morietur Athenis, Argis. Itaq. malum uti ablativo cum præpositione In, quod frequentissimum est apud bonos auctores. Cice. Tusc. 1. Vetat enim dominans ille in nobis Deus, in jussu hinc nos suo migrare. Idem pro Cac. De rig. nimia ista, quæ dominantur in civitate potentia, in hoc solo genere quiescit. Aut accusativo cum eadem præpositione. Idem de Senect. 1. Enim senectus honesta est, &c. si usq. ad extremum spiritum dominatur in suis. Diomedes l. 1. numerat hoc verbum inter ea, quæ ablativum habent, Dominor Græcis inquit ille, & dominatus sum, magis tamen inclinat animus, ut eos sequar, qui dandi casum tribuunt. Virg. 3. Æn. Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris.

INTERDICO.

Interdico singulare est, nam præter dativum, ablativum habet.

Bell. Gall. 1. *Cæsar*, Posteaquam in vulgus militum relatum est, qua arrogantia in colloquio *Ariovistus* usus, omni Gallia Romanis interdicti esset, multo major alacritas, studiumque pugnandi majus exercitui injectum est.

Item Accusativum.

Bell. Mac. 4 *Livius*, Fœminis duntaxat usum purpuræ interdicimus.

Interdico frequenter præter dativum, accusativum habet *Val. Max. lib. 2. c. 2.* Interdixit etiam ei convictum hominum, usumq; balnearum. *Seneca lib. 3. de Ira.* Si jubes *Cæsar*, statim illi domum meam interdicam. Sic, *Justinus lib. 5. Sueton. in Nerone.* Cum ablativus frequentissime reperitur, *Cic. 6. Philip.* Sic contemnitur tanquam si illi aqua, & igni interdictum sit. *Videntur* dixisse etiam veteres, interdico tibi aquam & ignem. Unde à *Cicerone* dicitur pro domo sua, Ubi enim tuleras, ut aqua & ignis mihi interdiceretur? *Ibidem, Velutis,* jubeatis ne, ut *M. Tullio* aqua & ignis interdicatur? Verba sunt *Clodij* VERBUM hoc præter accusativum non videtur habere ablativum, ut interdico te aqua & igni. Nam illud *Cæsaris* ita scriptum est in libris, quos quidem viderim. quemadmodum citavimus, prope finem 1. *Bell. Gall.* Neque arbitror, Romanos, ut quidam citant, usquam esse.

ABLA-

ABLATIVUM

Vm ablativum

laudem vel

. *Lenule.* Tu

im post reditum

undior est cu, qu

im qui nunquam

tra Rullum. Qu

e puerit? Idem

enio dicitur fuy

AF

VM, interdum

am cum lau

batur.

pro *Sestio*. Nim

mi, ullius con

Octav. Antoniu

am sapientis cons

en, Erat puer acris

Non semper qua

efferris possunt,

anub. Bono mi

pos facis. Idem

sis. *Cic. in Br*

e nobis, quod qu

mo qui sunt, de

Equidem sum

ABLATIVVS POST VERBVM

VM ablativum petit, significantem
audem vel vituperationem.

Lentule. Tu fac animo forti magnoq; sis. Lib. 1.
in post reditum ad Quirites, Bina aletudo
indior est eis, qui è gravi morbo recreati sunt.
in qui nunquam egro corpore fuerunt. Idem
ria Rullum. Quem vestrum tam tardo ingenio
putavit? Idem in Bruto, Summo iste quidem
genio dicitur fuisse.

APPENDIX.

VM, interdum genitivum habet, eti-
am cum laus, vel vituperatio signi-
ficatur.

pro Sestio. Nimum me timidam, nullius
mihi, ullius consilij fuisse confiteor. *Idem*
Octav. Antonius vir maximi animi, usinam
am sapientis consilio fuisse. *Prim. ad Clemen-*
tem. Erat prior acris ingenij, sed ambiguus.

Non semper quæ ablativo referuntur, geniti-
vo referri possunt, cuiusmodi sunt hæc *Terent.*
Terent. Bono animo es. *Idem Adelph.* Bono a-
nimo fac sis. *Idem Eborum.* Animo virili, presen-
tis. *Cic. in Bruto.* Nunc si es animo vacuo, ex-
te nobis, quod querimus. *Idem ad Canin. 2.* Hoc
animo qui sent, deteriores sunt. *Idem Attic.*

ABLA. Equidem sum, magna animi perturbatio-

Lib. 2.
Non omnia
quæ ablati-
vo referun-
tur, geniti-
vo referri
possunt vel
contra.

na Item illa apud eundem. Hic sapite, & scire periculis semper est rarus. Mira sum alacritate delitigandum, Inere tibi sum sollicitudine. Sum magno dolore, & multa id genus alia. Itaque delectum opus est. Alia contra genitivo potius, quam a blativo efforantur. Terent. Andr. Nullius consilium. Suet. in August. Cibi mini nō erat, ac serui vulgaris.

ABLATIVVS.

His egeo, indigeo, careo, vaco, victito, vesco. Vivo, Superfedeo, Potior, delecto, abundo. Mano, redundo. fluo, scateo, fruor atque laboro. Glorior, oblector, lator, quibus addito nitor. Cōsto, pluit, valeo, possum, ito, fungor, & utor. Quem Graeci ignorant casum, tribuere Latini. Cic. Quin. Tr. Incredibile est mihi frater, quā egeam tempore. Idem Off. 1. Nihil honestius esse potest, quod iustitia vacat. Plin. l. 6. c. 36. Pars quedam Aethiopum locustis tantum vivit fumo, & sale duratis. Cic. pro Sext. Rosc. Comoda quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque quem ducimus, à Deo nobis dari, atque impetrari videmus. Liv. 1. ab Urbe, Nunciatum est Regi, panibusque in monte Albano lapidebus pluisse.

Quibus adde, Periclitor.

Lib. 6. c. 1.

Quintilianus, Si aut statu periclitari, aut opatione litigator videtur.

CAREO

CAREO, & scire periculis semper est rarus. Mira sum alacritate delitigandum, Inere tibi sum sollicitudine. Sum magno dolore, & multa id genus alia. Itaque delectum opus est. Alia contra genitivo potius, quam a blativo efforantur. Terent. Andr. Nullius consilium. Suet. in August. Cibi mini nō erat, ac serui vulgaris.

capue, & f...
 dicitur a...
 line, Summa
 Im, delect...
 tui, quam
 Nilius consi...
 erat, ac fer...

CAREO, abundo, scateo apud veteres etiam
 in genitivo jungebantur. Unde Terent. He-
 ra. dixit, Tui carendum. Lucilius. Quorum
 abundamus rerum. Gellius lib. 1. cap. 1. Inarumq;
 atebat. **VACO** pro carco hujus est loci: Nam
 in operam dare significat, ablativum amat. Ex-
 mpla facile invenies apud idoneos auctores.
 laurus Mostel. Vilitabam volupe parsimonia,
 duritia. Solinus, si modo tibi satis idoneus ve-
 retur, de Esseis loquens, cap. 47. Palms inquit
 vilitant. **VIVO** pro vilitio, aior. Cic. 7. Verr. **Vivo.**
 go naves inanes fuisse dico, remiges, nautasq;
 umissos, reliquos stirpibus vixisse palmarum.
 supersideo, id est abstineo. Idem de Invenit 1.
 omnium narratione supersedendam est. Idem
 de Div. 1. Hercules simulacrum sudore manavit. **Mano.**
 dem ibidem Quid? quod flavius anticus san- **Fluo cum**
 vine fluxit? Sic Affluo, Diffluo, Circumfluo, **compositis.**
 aboro, id est premor, male habeo: Caesar libro
 Bell. Civil. Maxime re frumentaria laborat.
 laborare fame, frigore morbo. Quint. 1. 2 c. **Laboro.**
 7. Constat experimentis medicina. Cic. in O. **Conto.**
 at. Quidam nominibus veterum gloriantur. **Glorior.**
 dem 1. Tusc. Educia virtutis nobis nitendum **Nitor.**
 est ad speciem beatè vivendi. Cicero Offic. 1. A-
 tos videmus velocitate ad cursum, alius viribus
 ad luctandum valere. Idem pro Quinct. T. **Valeo.**
 um ita se res habes, ut ego, qui neque usu sa-
 is, & ingenio parum possum, cum patrono di- **Possum.**
 scere possim

Sic pro va-
ria significa-
tione.

ferissimo comparex. Sic pro optemperare, affertur cum
siri, fidem habere, herere, persistere, eleganter
jungitur cum ablativo. Cic. pro Flac. Marcu
Gratidius legatus, ad quem est adiuvum, actionem periclitari,
se daturum negavit, re judicata stare ostendit plures, quod mem-
cere. Idem pro Cluent. Et si uterq; Censor Censuram significat, accusa-
seris opinione standum putavit, quid est, quam omnia circumspex-
bit, &c. Hinc sunt illa locutiones, stare decrevit
ro, pacto, iurejurando, promissis. Huc accedunt
illa: Abire magistratu, consulatu, cedo patria, ur-
be, domo, exudo, exubero addi possunt, quamvis
nam sint. Ex his, qua supra posuimus, Consto-

Ex dictis
quodam ab-
lativum cum
prepositio-
ne Ex, ad-
mittunt:
Nitor.
Glorior.

laboro, frequentissime prepositionem Ex, ad-
mittunt Cic. Tusc. 3. Cum costemus ex animo
& corpore. Idem in Orat. Actio constat ex voce
atq; motu. Quomodo fere loquitur Cic. Laboramus
ex desiderio, ex renibus, ex intestinis, ex pedibus
ex invidia, Tulliana sunt. Nitor, glorior, preposi-
tionem, In, interdum admittunt. Idem pro Mil-
lone, in hujus vita nititur salus civitatis. Idem
de nat. 2. propter virtutem jure laudamur, & in
virtute recte gloriamur. Idem in Vat. De iustis
divitijs intolerantissime gloriaris. ABLATIVUM

NOTA.

verborum Lator, Trister, Oblector, Delector,
quis dixerit communem esse, atque spectare por-
tus ad causam, minime ei repugnaverim. Hac argu-
alia nonnulla que versculis continentur, non puta-
vimus exemplis confirmanda, ne in rebus & quo-
ridiana tempus frustra consumereamus.

Peri-

etich. cor cum
tertur ablativum
erulatur capite
periclitari,
mem-
circumspex-
est.
A P
Geo, Indige
interrogant
se. Aut. Egeo
tu videbitur, te
m indigu celeri
exoptandum est
statori videntur
Potior frequen-
Mili, etiam pro Fru-
ve. Cic. ad Lem-
ius regni potera:
se quuntur volup-
grammatici multo-
nt. Salust. Roma
i sunt. Idem Cai-
arguor ad Heren-
ariare. Creb-
historicos, Ca-
copulatur, sig-
nificare.

periclitator cum ad periculum, discrimenq; Periclitor.
 fertur ablativum etiam postulat. *Alar. l. 6.*
Etac. Marci periclitatur capite *Sotades* noster. Capitis sive de
 parte periclitari, nondum apud idoneos scrip-
 tes, quod meminere legi. Cum experiri
 significat, accusativum petit. *Cic. pro Quinct.*
id est, quam omnia circumspexit *Quinctius*, omnia periclitat-
 ur. *stare decre-*

APPENDIX.

Geo, Indigeo, Potior, etiam casum
 Interrogandi admittunt.

Artic. Egeo consilij: quod optimum fa-
 videbitur, facies. *Idem in Anton:* Hoc bel-
 indiget celeritatis. *Idem Lent.* Otium no-
 exoprandum est, quod is, qui potuerunt rerum,
 statui videntur.

POTIOR frequentissime cum genitivo jungi-
 etiam pro Fructu, Tenere, & interdum Vin-
 e. *Cic. ad Lent.* Si exploratum tibi sit posse
 regni potiri: *Idem de Fin: l. 1.* Nullas ce-
 sequuntur voluptates, quarum potius spe
 lammati multos labores, magnosq; suscepe-
 r. *Salust.* *Romani* singulorum, & armorum po-
 sunt. *Idem Catil.* Cui fatum foret urbis potiri.
 potior ad *Heren. 4.* *Atheniensium* potiri sunt
 triata. Crebra occurrunt exempla maxime
 d' historicos, Cum genitivo rerum elegantissi-
 copulatur, significatq; summam imperij ad-

Lib. 5.
Philip. 8.
Lib. 2.

Potior ele-
 ganter cum
 genitivo re-
 rum copu-
 latur.

Periclitare.

APPEN-

II. APPENDIX.

Potior, Vescor, Fungor, pluit non
cusiunt accusandi caluin.

Cicero Tusc. 1. Ego dolcam, si ad decem milia annorum gentem aliquam urbem nostram potituram putem? *Plin. Aves nonnullae vescuntur ea quae rapuerunt pedibus. Terent. Adelph. --*

Lib. 2, dec. 5 *que boni, neque liberalis functus officium est.* *Liv. in area Vulcani & concordia, sanguinem poluit.*

Hæc quatuor verba non raro accusativo adstantur.

Terent. Adelph.

Potior. Ille alter sine labore patria potitur commodum.

Ibidem.

Miseriam omnem capio, hic potitur gaudio.

Plaut. Asinar.

Vescor. Fortiter malum qui patitur, idem post ponit bonum. *Cic. Philip. 13 Vincamus odium, pace potiamur. Legitur & pace. Plin. lib. 8. c. 50. caprinum jecur vescantur, & lib. 9. cap. 50. vescantes. Et libro 11 cap. 37. Qui absinthe vescuntur, Tacitus in vita Agricola. Eo ad extremum inopia venire, ut firmissimos suorum more ductos vescerentur.*

Terent. Heaut.

Fungor. -- attente tunc illorum officia fungere.

Ibidem. -- hæc ego præcipio tibi.

Homenis frangi, & temperanti functus officio.

Tal.

accitus lib. 3. Su-

uenera fangeretur

præscripti mortalem

et cetera memini

li. Pun. Sanguis

concordia satis cre-

quidem generis n-

ni, puerum infan-

tiumpsum procl-

uisse: Julius O-

dicant per biduum

rebus sanguinem

Plaut. Casin.

Calem, quæ re-

de. Meg. illud

am afferi, Si am-

enta contra nos f-

ary copys, & ad

enta pacis utinar-

TOK apud Comice-

Non te Protagas

III.

Eutra sapie-

gnicantem

de Omar: Ego

scire soleo, &

or, ut exaibesc-

scitur lib. 3. Suprema erga memoriam filii sacra
 inera fungeretur. Ibidem lib. 4. Ego me Patres
 scripti mortalem esse, & omnium officia fungi,
 cetera meminisse posteros volo. Livius lib. 10.
 4. Pun. Sanguinem pluisse per biduum in area
 concordia satis credebat Valerius Max. lib. 1. c.
 usdem generis monstra alio tumultu credita
 nt, puerum infantem semestrem in foro boario
 umphum proclamasse: in Piceno lapides
 isse: Julius Obsequens de prodigijs, In area
 alcani per biduum, in area Concordia eoridem
 ebus sanguinem pluit. ITEM Vror apud Priscos
 aut. Casin.

Pluo.

Vror.

Cetera, qua volumus uti, Græca mercamur
 e. Mcq, illud Ciceronis 2. de Orat. quod qui-
 m affert, Si ararii corpus utimur ad belli adju-
 nta contra nos facit, cum ubiq, sic legatur, Si
 rij copyis, & ad belli adjumenta, & ad orna-
 nta pacis utimur, de Sigalibus serviamus Ab-
 tor apud Comicos sæpè accusatum habet.
 Non te Prologis scribundis operam abutitur.

Abutor a-
 pud Comi-
 cos accusa-
 tivum ha-
 bet.

III. APPENDIX.

¶ Eutra sæpè ablativum admittunt si-
 gnificantem partem.

de Orat. Equidem & in vobis animad-
 vertere soleo, & in me ipso sæpissime expe-
 r, ut exalibescam in principijs dicendi, &

Lib. 2.

toca

Lib. 1.

Nota melite, atque omnibus artubus contremis-
scam. Idem ad Quint. Fr. Si tibi bellum al-
quod magnum & periculosum administranti pro-
gatum imperium viderem, tremere animo.

Hoc genere loquendi frequentius uti-
tuntur Poëtae, qui ablativum etiam in
accusativum mutare consueverunt.

Epist. 12.

Str. 2. lat. 5.

Georg. 3.

Horat. -- animoque, & corpore torquet. Idem
-- Tremis ossa pavore. Virg. Stare loco nescit, mi-
rat hauribus, & tremit artus.

PLURA exempla non solum apud Ciceronem
verum etiam apud alios scriptores invenes. Idem
Attic. 5. Stamus animis & quia consilijs, ut
demur, bonis utimur speramus etiam manu. Idem
Tusc. 4. Dicit Hector, toto pectore tremente
Gecin ad Cic lib 5. Cum vero ad ipsius Casa-
nomen venio, toto corpore contremisco. Huc
cedunt illa, cadere, concidere animo. Item pen-
de animis. Cic. Tusc. 1. Quod si expectando, &
siderando pendemus animis, cruciamur, agimur.
Cum vero singulari numero utimur genitivo lo-
quimur. Idem de leg. Ego animi pendere soleo, cum
semel quid orsus, si inducor alio. Caelius ad
lib 8. Ego quidem vehementer animi pendeo,
Cicero Attic 8. 11. 12.

Pendere etiam
genitivo &
ablativo. Cic.
Strabon.

DE CONSTRUCTIONE
VERBI ACTIVI.

VE

VERBUM
culativu
demum posu
casum postu
Vt Deum cole
torem. Novia
deceit ingenuu
quam miseram
Attic. Ingenia
undem. Amari
omni. L.
Hæc tria po
va consenter, di
Nihil fere i
tus est, quin
Ego, ut serm a
dum rationem in
nemina tyrombus
gi possit. Nam
præcepum. Omni
post se accusativu
philosophia præce
gent, neque mir
servis, noceo, m
sæcra alia non
Ironem signific
orem tibi esse ad
us, quam ubi lin

us contrari
et bellum al
in, tanti pro
re animo.

equentius

th etiam i
everunt.

torquet. Ide
e loco nescit, m

ad Cicerone
s invenes. Id

rogatus, ut a
mana. Ide

ore tremente
id ipsius Cati

mo. Hec
mo. Idem pen

ando, & quem
annus, ag. m

ut genitivol
enere puto, c

Cicero ad
ammi pendeo,

TIONE

PL.

VE

VERBVM Activum, vel potius Accusativum verbum, cuiuscuque id demum positionis sit, post se accusandi casum postulat.

Ut Deum cole. Imitare divos Amplectere virtutem. Novi animi tui moderationem. Non decet ingenuum puerum scurrilis jocus. Heu quam miseram vitam vivunt avari. Cicero ad Attic. Ingniti animi crimen horreo. Idem ad eundem. Amariorem me senectus fecit, stomachor omnia.

Lib. 9.

Lib. 14.

Hæc tria postrema, & similia tantisper actionem censent, dum accusandi casum sibi vendicant. Nihil ferè in tota constructione ratione difficilius est, quam verbi activi naturam cognoscere. Ego, ut verum aperte & ingenuè confitear, non modo hanc penalem rationem inire potui, quæ hanc præceptionem in tyronibus proponerem, facile ut intelligi posset. Nam illud irritum, & perculgatum est conceptum. Omne verbum significans actionem, post se accusativum postulat, ne ij quidem, quæ Philosophia præceptis sunt imbuti, facile intelligant, neque mirum: Cur enim pugno, dimico, vivo, noceo, malefacio, insidior, adversor, & cetera alia non habeant accusandi casum, cum actionem significant? Nisi verò quis existimat mihi rem ibi esse actionem, ubi res ferro & flammis agitur, quam ubi lingua, & calamo, Quid enim cau-

H

sa est

Verbū acti-
vum quid.

Verborum
activorum
vel accusa-
tivorum
quinq; ge-
nera.

I.

II.

sa est, quamobrem Lego, & Scribo actionem sig-
nificant: Pugno. Dimico actionis sint experia?
Quid? Servio, noceo, insidior, otiosa erunt? Can-
to, rideo, actuo, &c. Verum quoniam supra ex ve-
terum grammaticorum sententia confirmavimus,
hac etiam actionem significare, neq; idem vale-
re actionem, significare, & activum, esse ver-
bum, nihil est cur his diutius immoremur. NOBIS,
quod ad constructionem attinet, illud erit verbum
activum, vel accusativum potius (sic enim velim
appellare omne id quod in accusativū transit) quod
post se accusativum postulat, cujuscunque positio-
nis. PORRO verborum omnium positiones siue ter-
minationes quinq; sunt, cum quinque non amplius
literis indicativo modo, ut placet Diomedī, fini-
antur. O. R. T. M. I. ut amo, amor, puder. possum,
novi. Diomedes, Phocas, Donatus, Priscianus,
ea demum appellant activa, quae O, litera finita
passiva fieri possunt, R. litera apposita: quibz
facio, calefacio, volo, novi, odi, & reliqua om-
nia quantumvis accusandi casu gaudeant, neu-
tra sunt, si R. literam assumendi negetur faciu-
tas. Nobis tamen, ut puerorum imbecillitati con-
sulamus, dabunt veniam veteres illi hujus arti-
procures, si omnia, quae accusativum admi-
tunt, cujuscunque illa sint terminationis, ac-
tiva appellaverimus. Horum quinq; sunt
genera, siue ordines. Primum genus transi-
tū Accusativum primae, secundae & terti-
ae personae: ut amo me, te, illum. Secundum in a-

L
cussativum tertiae
aro campum: co
significantiem re
cursum: aut ma
metimur, ut dix
verbi interm ab
nem i & Si Pari
frigore frige scun
may illum ire nos
multa deponen
omnia cum acti
nos, amplector h
plectitur nonnu
va cujuscumq; su
ejusmodi. Item
re, cujus generis
geo, doleo, horreo
tor, manco. mare
peo, somachor. C
stam & exbalit.
sim pulchre calles
nificamus injuria
Elix. l. 17. c. 10.
averit quantu
Quanto tu ore p
CONFERAM
finita, quae ad
o, cupero. It
sevo, cedo, pe

usativum tertia personae rei mutae fertur, ut
pro campum: colo agros. Tertium in accusativum
 significantem rem verbi, ut *vivo vitam, curro*
cursum: aut in accusativum mensura, quare
metimur, ut vixi duas etates, curro stadium Res
 verbi interim ablativo offertur. *Celius ad Cicero-*
nem l. 8 Si Parthi nihil vos calefaciunt, nos hic
frigore frigesimus. Cic. ad Quint. Fr. 3. *Patia-*
nar illum ire nostris itineribus. Quartum genus
 multa deponentia amplectitur, & communia
 omnia cum actionem significant, ut *sequor bo-*
nos, amplector hospitem. Ultimum genus am-
 plectitur nonnulla verba mutae live defecti-
 va cuiusmodi sunt *Novi, memini, pudet & cetera*
iusmodi. Item quae neutroactiva licet appella-
 re, cuius generis sunt, *anheo, erubesco, crepo, cal-*
leo, doleo, horreo, indogno, ingemo, iulamo, le-
or, maneo, marceo, obstupeco, roro, sono, sudo, stu-
co, stomachor. Cic. Philip. 2. *Edormi crapulam*
stam & exhalit. Terent. Adelph. *Ego illius sen-*
tum pulchre calleo. Senec. Epist. 66 *Non contre-*
niscamus injurias, non vulnera, non egestatem.
 Plin. l. 17. c. 10. *Periculum tantum eo die est, si ro-*
verit quantumcunque imbrem. Idem Praefat.
Quanto ruore patriis laudes tonas.

III.

IV.

V.

CONFERAMUS, quae diximus, in paucis, Verba
 finita, quae addita R. littera, sunt passiva, ut *lau-*
do, vitupero. ITEM quae ad res mutas, pertinent
sero, cedo, planto, rigo, pastino, occo, puto,
 H 2 ablaqueo,

Collectio
 verborum
 Accusativo-
 rum.

Confector, Conector, Contucor, Conor. Demere-
 or, Demoror: Demolior, Demetior, Demiror, De-
 necor, Depopulo, Deppeculo, Detestor, Dignor,
 Difficor, Dilargior, Differtior. Emetior, Emen-
 tor, Effari vel Effare, Eloquor, Execror, Exe-
 quor, Exhortor, Exordior, Faleor, Faris vel fa-
 re, Fabulo, Fabricor, Feneror, Fugustor, Furor.
 Torcor, Hollar. Jaculo, Imitor, Imprecor, Im-
 pectior, Inficor, Insequor, Insector, Intucor. La-
 mentor, Loquor, Lucor, Ludificor. Machinor,
 Meditor, mentior, promitor, Mercor, Mereor,
 Metior, Minor, Minior, Miseror, Moderor,
 Misor, Meror, Muneror, Mutuor. Nanciscor,
 Nundior, Nutricor. Obliviscor, Obtestor, O-
 pinor, Oppetior, Ordior. Patior, Pacifi-
 cor, Percontor, Periclitor, hoc est, experior, Per-
 quor, Pignero, Pollicor, Populo, Pracor, Prae-
 dictor, Prameditor, Praestolo, Proficor, Prosequor.
 Queror. Rimer, Recordor, Reor, Remoror. Sci-
 r, Sciscor, Scrutor, Sequor, Speculo, Solor,
 Neutra adhi-
 scificor. Testor, Testificor, Tucor, Tutor. Ve-
 ror, Vereor, Vlescior. Cic. Attic. 9. Hic qui-
 get, cui oviolem merna jectem loquuntur. Cas. 1. Bell. Gall.
 Adior, Adior minorum laudem exercitus, quam ipse Im-
 dior, Adior minorum laudem exercitus, quam ipse Im-
 Auguror, Auspicio mali de aliquo, est ei commodare, vel in-
 Comitor, Committor. Cic. ad Lent. l. 1. Eras infinitum
 or, Coequor, Cene de me meritos omnes nominare. Idem pro
 lor, Conqueror. Non enim inimici mei te mihi incipit, sed a-
 Confecto micissimi,

D

E

F

H I

L M

N

O

P

Q R S

T V.

cissimi, non male aliquando de me meriti, sed optime. DECET, dedecet, juvat, delectat. MODO accusativum habent aperte. Cic. in Brut. Decet hoc illum nescio quomodo Sen. l. 2. de Benef. Te omnia dedecent. Plin. lib 9. Ad Sabinianum, juvabit hoc te, Plaut. Captiv.

Neg, unquam quidquam me juvat quod edo domi. Cic. l. Fam. Me status hic respub. non delectat. MODO infinitum, aut verbum cum suo casu, loco nominativi habent. Idem Tusc 4. Oratorem verò in se minimè decet simulare non decet. Plinius Epist. 13. Juvat me quod vixi. Iudicia. Cic. ad Quir. Fr 2. Teq; hilari esse animo valde me juvat. Quint. l. 1. cap. 2 Tum precipue in Epistolis secretis, & familiaribus delectabit, ne has quidem neglectum reliquisse. DECET etiam dandi casum habet.

Decet etiam
dandicatum
habet.

Terent. Adelph. -- imo hercle ita nobis decet.

Plautus Amph.

Istuc facinus, quod tu insimulas, nostro generi non decet. Illud quod asserunt quidam Ciceronis de Orat. Quandoq; id decet prudentia tua: suspicor nusquā esse. Antiqui, inquit, Donatus, si addebant statim verbum, nos decet facere, nos decet dicere si non addebāt, nobis decet, dicebant. VERBUM, Oportet cum his, quomodo commemoramus quid, conjungunt, quasi verò accusativū post se postulerent cum verbū sit absolutum atq; intransitivum: Quo modo nominativum aperte habet. Terent. He

Nota.

L
aut. Her facia
pro Cor. Est
tiam sileat.
minativi. Ide
Plaut. Milit.
homini sero su
& manus. An
serum, scripsi

GENI

AC

VERB. AC
imbandi
ceris, vel A
stringo, Co
famo; laum
mo, Cond
accusativum
poenam, cri
tam signific
Cicero pro Cai
quos homines
mi sceleris arg
ciliu iude x ab
poem in; cen
pores nostri siq
mnabant, simp
orum convu

aut. Hac facta ab illo oportebant Syre. Cicero pro Cor. Est enim aliquid, quod non oporteat, etiam si liceat. Modò membrum orationis loco nominativum. Idem irritari Antonium non oportuit. Plaut. Milit. dativum dedit huic verbo. -- nam homini servo suos domitos habere oportet oculos, & manus. Aut deo, aut est, aut, Hominem, servum, scripsit Plaut.

GENITIVVS PRÆTER ACCUSATIVVM.

Verba Accusandi, Absolvendi, Damnandi potissimum Accuso, Accerso, vel Arcesso, Arguo, Alligo, Astringo, Coarguo, Defero, Incuso, Infamo, Insimulo, Postulo, Absolvo, Damno, Condemno, Convinco, præter accusativum genitivum admittunt, qui pœnam, crimineve certam, aut iacturam significet.

Cicero pro Cato Rab. An non intelligis primum quos homines & quales viros mortuos summi sceleris arguas. Autor ad Heren. Caius Caelius iudex abluvit injuriarum eum, qui Lucium poetam in scenâ nominatim laeserat. Idem, Ma-
jores nostri siquam unius peccati mulierem damnabant, simplici judicio multorum malefactorum convictam putabant. Cicero pro

Lib. 2.

Lib. 4.

Caio Rab. Civem Romanum capitis condemnare
cogit. Terent. Eunuch. Hic furci se alligat. Plaut.
Poenul. Homo furci se astringit.

Accuso.
Accerso.

*Lib. 5. Bell. Pun. Aliquod maeronaſ apud po-
 pulum prohi accuſarunt. Saluſt. Jugurth. Quos
 pecunia capite accerſerent. Pro Dejotar. Non ſi-
 ſto crimine inſectari, non expetere vitam, non ca-
 pitis accerſere. Idem pro Cacin. Ne arguere rei
 capitalis videar. Plin. ad Macrinum lib. 7. Liber-
 ros ejus eoſdemq; cohæredes ſuos ſaiſiut veneficij
 deſulerunt ad Principem. Tacit. l. 5.*

Albacilla deferitur impietatis in Principem.

Plautus Trucul.

Incuso.

— quia qui alterum incusat probrī, ipsum se in-
iuri oportet.

Infamò.

*Quint. Declam. 2. Ut pejus infamaretur par-
ricidij Cacus. Senec. Epist. 22. Puto nunc et sto-
cam sententiam quæris, non est quod quisquam
illos apud te temeritatis infamet, cautiorez quam
fortiores sunt. Cic. 2. Philip. Probrî infimulaste
pudicissimam ~~feruntur~~. Sueron. in Cesare, Di-*

Postulo.

Et triumphalem virum repetundarum postulavit.

Código.

Idem 3. in Catil. Sed jam me ipsum inertia ne-
quitiaq; condemno. Idem 2. Philp. At ego non
nego: sed, isto ipse convinco, non inhumanitatis so-

Cóvinco.

dimisſeſ etiam amentie. GENITIVVS panæ: Elpi-
anus lib. 47. Pand. Dupli: nihilominus condemna-
tus eſt. Cic. 5. Verr. Cupio Oſtupli damnari A-
pronium. Ro-

ROGAE (0717)

ROGAE (0717)

Specerim? Neje!

in rudibus prae

pro, reprehends,

est, multo, ex

ertè, Reprehens

ства, много их

Asina sine a. i. cu. j. r. s.

ACOLITH

ONECS AUTOPE (in)

sum, furti: est.

crimen referunt

quando cum /

Heren. lió 7 0

idem, p. 2, l. 6156

1875 07 21 157E2.

2. TABLE 1261

Quilman plat

2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 26

2000 1000 500 0

12, Тереховский

12. Голуби

10. Ep. 8.

...di questo...

и, дна дна

13th, April 1881

Paris, le 10 Mars 1871

247126267 p.p.

ROGABIS fortasse, cur hac porissimum verba
jecerim? Ne si verborum turbam congestissimam
similitudinibus preberem errandi, nec enim cor-
tio, reprehendo, vitupero, culpo, castigo, punio,
casto, multo, excuso, cum genitivo jungitur.

reò, Reprehendo te avaritia, culpo te avari-
cia, multo te exilij, atq. alia eodem modo ut
sim sine alicujus prodai; autoris testimonio a-

reò. Ad id injuriam, furti, non puto apud
meos autores inveniri, sed igitur injuri-

um, furti: est namq. verbum neutrum, cum
crimen refertur. Cicero ito Ciceroni. Deinde
quando cum sermo haberi facit cogit. Aut
Heren. lib. 1. Cum eo actum egit injuriarum,

dem, potest dicere, secum furti egit, non pecu-
us oportere. SVGILLARE aliquem parvomo-
do, taxare ambitione, mulcere luxuria, vi-

quibusdam placere, vel tametsi simile ad
ores, quod meminerim, legi. SVARE in-
dum hac intelligantur, licet patius cui-
e, reprehendere, segulare, taxare autem
moniam, ambitionem, luxuriam, Et Seneca

10. Epist. 8. Cum coram deo es no-
traducere, laudare castum. Peccas par-
di, quod quidam asserunt, nondum puni-

rere, apud Quin. l. animum Deila. 6. In 8.

In utroque parricidium consistit: non re-

Parricidij peccas: neq. infamas parrici-

H 5

di

Repre-
hendo.
C. 10.
M. 10.
100.

Seglio.

NOTA.

1000.

dij, apud eundem 8. Declam : Quamvis poster
us bene latine dicatur, ut paulò ante ex Seneca
docuimus. PURGO me apud aliquem, seu alicui
de aliqua re, iustatius est, quàm alicujus rei. Cui
ad Atti: lib. 10. De altero ei me purgavi.

Plautus Amphit.

Et id huc reverti, ut me de hoc purgarem tibi
Liv. lib. 7. dec. 4. genitivo usus est. Quibus,
quit, purgantibus civitatem omnis facti dicti
hostilis adversus Romanos, & jurisse eos comme

Interrogo tu, classem hostium arguit, &c. INTERROGARE
Virgeo & Urgere apud Tacitum hujus ordinis sunt l.

Sanè pepigerit Pallas, ne cuius facti in posterum
interrogaretur. Idem l. 5. Quia malè administrata
provincia aliorumq; criminum urgebat. Ma

lita cum Cicerone dicere, Arrogantiam alicuius
increpare, improbitatem notare, quam alicuius

arrogantia increpare, notare improbitatis : quod
loquendi genus, durissimum rarissimūq;

Sueton. in Calig. c. 39. Modò avaritiæ singulis
incredans, quod non pueret eos locupletior
esse, quam se. Gellius libro 4. cap. 12.

esque Romanus equum habere gractentum,
perum nitidum visus erat, impolitie notabant

LIBENTIVS etiam cum Cicerone pro Milone,
eam, Invidiosè potentiam alicuius criminari
quàm aliquem potentia criminari

STREMO illud, Teneo remendacij, quod
tam Plauti toti testimonio confirmant, non

ut ad rem. Plauti
-- manifestum
mendacij, a non
Sancti. in Jugur
celeris TENE
commendatis, depo
qua de re paulò
num est, verba
di, ablastrum si
rimans sit in re
analepticum, fect
genitivo offerant
um crimen signi
inmutant, quod
ad hanc lib.
reccat mutare
Conciliu man
torum man
Cic. ad Terent. li
no videbitur dei
sum Idem pro
tori patrem pa
terentem, arg.
celeris, arg. per
habimus? Sic
in nescijs, quod
Non incedit
evi arguas,
centu legi crim

ad rem. Plauti locus in Truc. ita habet.

-- manifestam mendacij mala, Tereneo.

Mendacij, à nomine manifestam regitur. Sic
 aut. in Jugarib. Jugarib. manifestus tanti
 celeris. TENERI, voce passiva, furti, damni,
 commodati, depositi, crebro dicunt Jurisperiti,
 sua de re passio post. QUIBUSDAM persuasiss-
 cum est, verba accusandi, absolendi, damnan-
 di, ablativum sine prepositione poscere, sinimen
 criminis sit incertum, cuiusmodi est Peccatum,
 maleficium, scetus, facinus, & cetera, cum hec
 enitro efferantur, quemadmodum, que cer-
 tum crimen significant. Cic. Tusc. 3. Peccati se-
 quuntur, quod dolore inter miserunt. Aut
 d. Herenn. lib. 4. Maiores nosse quam unus
 peccati mulierem damnabant, &c. Cic. in Verr.
 Convictus maleficij. Aut. ad Heren. lib. 4.
 scilicet malis, scilicet, convictum patiantur.
 Sic. ad Terent. lib. 1. adjuvat etiam in quod
 turbe discendi, & sceleris condemnati generum
 Idem pro Cato Rab. C. Marium, quem
 patrem patrie, patrem, inquit, nostrae
 libertatis, atq; huiusce reipub. pignus dicere,
 celeris, atq; parricidij nequam in reum condem-
 abimus? Sic est in bonis correctio, non crimi-
 nis nefarij, quod etiam nobiscum facit. Idem,
 Non intelligis quales viri meritis suis acci-
 piuntur, quod viris arguas, Sic est in emendatis. Lau-
 datius legit criminis, quod non minus ad rem
 facit,

facit. *Plin. l. 13. cap. 3. Cujus sceleris nos coarguimus illum primum. Cic. pro Calio, Nec dubitet, quin tantæ facinoris reus arguatur Salust. Catil. Quid aut acerbum, aut nimis grave est in homines tantæ facinoris convictos? Cic. Ferr. 3. In quo video Neronis judicio non te absolutum esse improbitatis, sed illos damnatos esse cædis. Ipsum etiam vocabulum. Criminis, aliquando genitivo effertur. Marcell. lib. 46. Pandect. Reo criminis postulato interim prohibet rectè pecuniam à debitoribus solvi. Justinus lib. 9. Apud quos potentissimi quique rei eius ipsius criminis postularentur, &c. Quæ cum ita sint, non video cur non dicatur bene latine: Hunc accusare potes vel furti, vel sacrilegij, vel utriusque maleficij, aut criminis, aut sceleris. Item accusasne cum unius peccati, an multorum maleficiorum? Condemnatúsne es furti, an sacrilegij, an alterius tantum? Credo te utriusque sceleris, facinoris condemnatum iri: vel sub audito substantivo Credo te utriusque accusatum iri.*

APPENDIX.

GENITIVUS Criminis, maximè cum his verbis, Accuso, Arguo, Defero, Postulo, Apello, Absolvo, Damno, Condemno, in Ablativum cum præpositione De, mutari potest.

Cic. Att. Non committam posthac, ut me accusar

Vocabulum
criminis a-
liquando in
genitivo ef-
fertur.

Lib. 1.

asare de epistol.
lactius de prod.

VERBA hanc

um præpositione.

uos nemo propie

sunt, qui inter

antur. Iam a

ita ejus, & mori

quo arguatur. I

orum de parit

ius ab iudice C

postulatum. Idem

ac scripsi. Drus

unis erarijs abso

dit illo, qui de m

am factum est, &

accepisse. Idem

le vi condemnati,

EX

H Octamen

vo, sine Pre

icero Curioni, S

omnabo eodem

Dicimus et

mare, punire

Autor ad Hero

passus, Suetoniu

fare de epistolarum negligentia possis *Liv. Bell. Pun. 6.*
 lactus de prodicione Dasius appellabat.

VERBA hac eleganter ablativum admittunt
 in prepositione. Cicero pro Rosc. Amer: Jam,
 eos nemo propter ignobilitatem nominat, sexcen-
 sunt, qui interficarios, & de beneficijs accusa-
 untur. Idem 2 de Invent. Negari oportebat de
 ita ejus, & moribus queri: sed de eo crimine, de
 eo arguatur. Idem pro Sexto Rosc. Nomina fi-
 orum de parricidio delata sunt: Idem Att: Se-
 us ab iudice Cn: Nerio Pupina de ambitu est
 stulatus. Idem ad Quint: Fr. lib. 2. Quo die
 ec scripsi. Drusus erat de prevaricatione à Tri-
 nis ararijs absolutus. Idem Verr: 2. Quod in
 erilio, qui de maiestate damnatus est, hoc pla-
 tum factum est, eos pecuniam ob rem judicandam
 cepisse. Idem Philip. 2. Cujus etiam familiares
 ut condemnati sunt.

EXCEPTIO.

Octamen nomen, Crimen, ablati-
 vo, sine Prepositione effertur.

Cicero Curioni, Si iniquus es in me iudex, con- *Lib. 21*
 mnabo eodem ego te crimine.

Dicimus etiam, Capite aliquem da-
 nare, punire, plectere.

Autor ad Herenn: Eum vos jurati capite da- *Lib. 4. cap. 16*
 nstis, Suetonius in Othone, Ausus est milites
 capite

Pandect. 48 capite punire. Marcellus, capite plecti debent vel insulam deportari.

VOCABULUM, Criminis, videtur Grammaticis occasionem dedisse, jungendi etiam cetera. 2. criminum nomina ablativo casu sine prepositione cum verbe accuso. Damna bis accusandi, absolvendi, damnandi: precipiunt enim in universum omnia hac posse genitivum vel ablativum admittere, ut Accuso te furti vel furto: arguo te avaritia, vel avaritia, arg. eodem modo cetera: quod nullis veterum testimoniis probant. Postulare repetundis, fateor dixisse Sueton. in Oib. c. 2 & Tacitum l. 3. si modò libri vacanti mendo. CERTE malim cum Catio ac Ciceronem l. 8. Fam. De repetundis dicere. Pilius inquit, de repetundis cum postulavis. Idem ibidem, ipse de pecunijs repetundis est postulatus.

QUINTILIANVS lib. 5. c. 13. Eras heres, & pauper, & magna pecunia appellabaris à creditoribus. Cic. prepositionem adjunxit, Philip 2. Appellatus es de pecunia quam pro domo, pro horis, pro refectione debebas. ILLVD Solini cap. 6. Quod steriam ipse peccato aliquo argutus sit, revilius, morte multatur: non me magnopere miror, tum quod in correptis libris adhibeatur prepositio In, tum etiam, quod Autor hic videatur non parum de pura, ac recta loquendi ratione deservisse. Posterior lectio propior vero est nam verba hac interdum prepositionem In admittunt, Cicero in 2. de Invent. Quave

Nota.

mei, quem a reprobatu debet. In peccato conv. 2. criminum nomina ablativo casu sine prepositione cum verbe accuso. Damna bis accusandi, absolvendi, damnandi: precipiunt enim in universum omnia hac posse genitivum vel ablativum admittere, ut Accuso te furti vel furto: arguo te avaritia, vel avaritia, arg. eodem modo cetera: quod nullis veterum testimoniis probant. Postulare repetundis, fateor dixisse Sueton. in Oib. c. 2 & Tacitum l. 3. si modò libri vacanti mendo. CERTE malim cum Catio ac Ciceronem l. 8. Fam. De repetundis dicere. Pilius inquit, de repetundis cum postulavis. Idem ibidem, ipse de pecunijs repetundis est postulatus. QUINTILIANVS lib. 5. c. 13. Eras heres, & pauper, & magna pecunia appellabaris à creditoribus. Cic. prepositionem adjunxit, Philip 2. Appellatus es de pecunia quam pro domo, pro horis, pro refectione debebas. ILLVD Solini cap. 6. Quod steriam ipse peccato aliquo argutus sit, revilius, morte multatur: non me magnopere miror, tum quod in correptis libris adhibeatur prepositio In, tum etiam, quod Autor hic videatur non parum de pura, ac recta loquendi ratione deservisse. Posterior lectio propior vero est nam verba hac interdum prepositionem In admittunt, Cicero in 2. de Invent. Quave

Absolve, Li
Multo, Ob

modum sua
nuntia & abla
nam, crimen
mittunt.

Ego me, &
non libero. Cic.
frankes damnis eg
ex l'ys, morte mul

Hacena crim
Tomnis, exigu
yatermittimus:
ab Urb. Lina

spicione abscon
atrum cum pr
mus, recipit.
ne est Af

meius, quem arguit, ex antefactis accusator
 improbare debet, & ostendere, si quo in pari
 re peccato convictus sit. Idem ad Quintum
 rat. 2. Primum me tibi excuso in eo ipso, in quo
 accuso. *Damnare votis*, dixit Virg. Eclog. 5.
 -- *Damnabis tu quoq; votis.*
 iv. Lib. 7. ab Vrbe, *Damnatos voti*: & 7. belli.
 un. *Damnarenturq; ipsi vocerum.*

II. APPENDIX.

Absolvo, Libero, Alligo, Astringo,
 Multo, Obligo, Obstringo, quem.
 modum suapte natura ablativum pec-
 ant, ita & ablativum significantem pec-
 am, crimenve sine prepositione ad-
 mittunt.

Ab Vrbo. 16
 Lib. 1.
 Ego me, & si peccato absolvo, supplicio
 ab libero. Cic. de Orat: *Vitia hominum argu-
 aude damnis ignominijs, vinculis, verberibus,
 cilijs, morte multantur.*

*Hæc extra crimen, ablativum, ut perspicuum
 omnibus, exigunt, exempla, ne molesti simus,
 ætermittimus: veniamus ad crimen* Livius
 ab Vrbo. *Lata deinde leges, quæ consulem
 pitione absolverent. Hoc verbum etiam a-
 tivum cum prepositione, ut paulo ante di-
 mus, recipit. Cicero pro Calio, Prævari-
 catione est Ascitus liberatus. Idem pro
 Flac.*

Quæ habent
 ablativum
 extra crimē
 ea etiam ad-
 mittunt A-
 blativū cri-
 minis sine
 prepositio-
 ne. 16

Alligo.

pro Flac. Ne Lucius Flaccus nunc se scelere
liger, cum jam testem illum effugere non pos-
set. Item Iul. 4. Quem Consulenti illa provincia pro-

Astringo.

curat, neq. enim reciperet, magno scelere se astringi
gent. DAMNO, cum pro mulio accipitur, eodem
modo construitur. Unde Tacitus in lib. de Ge-

Damno.

man. Damnare tribus, dixit. Et Seneca l. 1.
Epist. Damnari morbis virilibus. Cic. de Ar-

Obligo.

Queludos certissimo scelere obligares. Idem
Offic. Num igitur se obstrinxit scelere, si quis
nummum occidit, quamvis familiarem? Papinius

47. Pandect. Ob pecuniam civitati subtrahita

actione furti non crimine peculatus tenetur, quia

dam ex his cum genitivo reperiuntur. Liv.

1. Decad. 5. Senatus nec liberavit ejus culpa

gem, neq. arguit. Hoc rarissimum est, Absol-

la pulimè cum genitivo copulatur, de quo super-

Alligo, Astringo, supra tunc interrogandi ca-

vidisti. Vide nunc obligo obstringo. Caus. l.

Pandect. Eum, qui quid utendum acceperit

ipse alij accommodaverit furti obligari responsu-

esi. Vlpianus ibidem. Furti obligetur. Idem

ibidem ablativo usus est. Ne furto sis obligatus

abram Fabolenus, Furto se obligat. Vn-

eodem libro, Qui alienum quid jaceus in te-

lacrificanda causa suscipit, furti obstringi-

Teneor passivum verbum etiam crimen spec-

C. qu. d. Si pignore creditor utatur, furti te-

sur. Pomponius ibidem, Debitori iste tenetur

furti. In eodem
modum, de positi-
est ablativo acti-
furi sperni aliq-
dem, Ob pecuniam
furti, non crimine
bidem furti acti-
dam est teneri eu-
actione non teneo-
tur non dicatur b-
curam de profan-
an ueriusq. Ca-
pue actione, vel
ferit rem suam a-
furi legi, an neut-
Furti ne actione
furius? Qui hoc
vo offerenda esset
conferrent. Dic-
veniri, vel actione
nam eodem libro
tò pretermisimus
furi, & furto, a-
quem capitum
am generis. Su-
nitura ad iung-
parsonia, ad
Oratore loqu-
am, admiror tua
fa

*furti. In eodem libro inveni, teneri damni, com-
modari, depositi, quæ locutio figuratæ est: nam de
est ablativus actione, crimine, vel similis, quem
furi spectari aliquando adhibent. Papinianus ibi-
dem, Ob pecuniam civitatis subtractam, actione
furti, non crimine peculatus tenetur. Paulus i-
dem, furti actione tenebitur. Ulpianus. Dicen-
tum est teneri eum furti iudicio. Ibidem, Furti
actione non teneor. Quæ cum ita sint, non video
cur non dicatur bene latine, Si quis furetur rem
sacram de profano, tenetur ne sacrilegij, an furti,
an utriusq? Cur enim non subaudiatur ablati-
vus actione, vel iudicio? Eodem modo, qui sustu-
lerit rem suam de sacro, furtine tenetur, an sa-
crilegij, an neutrius? Perinde est, ac si dicas:
furti ne actione tenetur, an sacrilegij, an neu-
trius? Quæ hæc & similia nomina tantum abla-
tivo efferenda esse docent, veterum testimonijs,
confirmant. Dicitur prætoris aliquis furti con-
veniri, vel actione furti, quo pacto loquitur Ul-
pianus eodem libro. Quædam consultio & cogi-
tatio prætermisimus, cujusmodi sunt, Prebendi-
cij, & furto, apud Gellium l. 11. c. 18. Perdere
aliquem capitis apud Plautum, & cetera ejus-
dem generis. Sunt qui laudandi verba, & his
vituperia adjungant, ut laudo, commendo, probo
parsimonie, admiror te justitie. Tu si vis lati-
& ontoriè loqui, dicito: Laudo tuam parsimo-
niam, admiror tuam justitiâ. Nam illud Silyl. 4. lau-*

NOTA.

Nota.

dabat lecti juvenem: Item Virgilianum illud l. 1.
Vir Trojane quibus cælo te laudibus æquem,
Justitiane prius mirer, belline laborum?
ad Hellenismam spectat. Neque excusandi ver-
ba hujus loci videntur esse: Nolimenim dicere,
Excuso me tibi tarditatis, sed cum Cicerone, ex-
cuso tibi tarditatem meam, aut affero excusatio-
nem tarditatis meæ: sic ille ad Att. l. 15. Varroni
memneris excusare tarditatem literarum mea-
rum. Idem in Famil. ait, afferre excusationem
cessationis. Reus facere rei capitalis, aliena cul-
pa, de ambitu, de vi, ad nominis substantivi con-
structionem spectant. Nam reus interrogandi
vel auferendi casu cum præpositione De gaudet
Cicero pro Milone, Milo reus est præclari facti. I-
dem pro Elaco. Reus avaritiæ. Idem Att. 2. Num
reus erat apud Crassum divitem de vi.

Admoneo, Commoneo, Commoneo
facio, genitivum habent cum accusativo.

Lib. 1. cap. 5. Quinz. Grammaticos sui officij commoneo
Lib. 4. mus. Auctor ad Heren. Cum ipse te veteris am-

icitia commor-faceret, commoratus es?

Lib. 5. bell. Mac. Qui admonerent omnes ad
Admoneo, Romani. Admoneo & commoneo, pro genit-
ivo possunt & ablativum cum præpositione De
admittere. Cic. pro leg. Manl. De quo vos pau-
lativum cum ante invitatus admo-vi. Idem ad Marcell. l. 4. Puta-
preposio- ca de re te esse admonendum. Idem 7. Verr. Te non
ne De. præse-

præfens filius de
pater de mæ
item Milo
niter, Pader,
Plaut. Trinum. l.
seret, nec pude-
... inopi nunc
Cic. pro Plane. V.
T.
Enarra me qui
Cicero in Pisonem
Attico. Quid quæ
VERBIS imp
fese abulerunt,
vel obfcurè triu-
mus, non ita faci-
oris tamen opor-
equando. Primi
porius integra fu-
usq; absolutum doce
lib. 2. Arca
PL
Adolescens
nisi pige
Quinz. l. 9. c. 3.
num, pro a-

presens filius de liberorum caritate, neque absens
pater de indigentia, patria commonebat.

Item Miseret, miserescit, piget, po-
niter, Pudet, Tædet.

Plaut. Trinum. Miseret te aliorum, tui nec mi-
seret, nec pudet. Terent. Heaut.

-- inopis nunc te miserescat mei.

Cic. pro Planc. Vide quam me verbis tæpenteat.

Terent. Adelph.

Fratri me quidem pudet, pigetq.

Cicero in Pisouem, Crasse pudet me tui. Idem Lib. 5.
Attico, Quid queris? tædet omnes nos vicia.

VERBIS impersonalibus, quæ ad hunc locum
se obtulerunt; facile nominandi casum aperte,
vel obscure tribuimus. Hac quæ in manibus habe-
mus, non ita facile antecedit nominativus: dabi-
mus tamen operam, ut in lucem prodeat tandem a-
quando. Primum omnium, hæc priscis illis tem-
poribus integravisse, omnibusq. personis, nume-
q. absoluta docent non obscura vestigia.

Enn. Hecub.

Miserere manus, dare ferru, ut me anima privet.
Virgil. 8. Arcadij queso miseresce regu.

Plautus Menæch.

-- Adolescens queso loquere tuum mihi nomen
nisi piges.

Quint. l. 9. c. 3. Edusq. precessum est, ut non pe-
niturum, pro alturum penitentiam, dixerit Sa-
lustinus,

Iulius. Cic. Tusc. 4. Vix à se manus abstinuit, tanta fuit vis poenitendi. Pacuvius apud Nonium, Prologo nunc poenitebant, ibant liberi grati ex loco.

Plaut. Casin.

Im nunc pudeo, atq; ita nunc paveo.

Gellius l. 1. c. 2. Has ille inanes cum flaret glori-
viam, jamq; omnes finem cuperent, verbiq; ejus
defatigati pari aduissent. NOMINATIVVM A-
perit simul cum accusativo nunc accipe.

Terent. Adelph. Non hac te pudet?

Luc. l. 8. -- semper metuer, quae se vix pudebunt.

Terent. Phormion.

-- quare obsecro. Ne plus minusve faxit, quod nos
postea pigeat. Idem Adelph.

-- quem neque pudeat quicquam, neq; metuit
quonquam. Plaut. in Stich.

Et me quidem hac conditio nunc non poenitet

Figuratè
hac imper-
sonalia ha-
bere geniti-
vum pro
nominati-
vum.

HAC LOCA aperte docent verba hac figuratè ge-
nitivum habere pro nominativo, nam iusta, &
recta constructio est hac Plautina, Hac conditio
poenitet me: figurata verò poenitet me huius con-
ditionis, Sic non hac te pudet? Iusta est: Non ho-
rum te pudet? figurata. Iusta tamen exolevit atq;
in eius locum figurata successit. Huic locutioni si-
milis est illa, Venit mihi in mentem Pompeij,
vel Pompejus. Cicero de Finib. 5. Venit
enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus
hic disputare solitum. Idem pro Rosc. Amer.

Venit enim mihi
est, ut docet P
nu conferri. B
estiam docet esse
no est, cum no
cedit. Cic. de
belle in mentem
verba videntur
res argumento e
Quare mat
gia. Quodriga
Cai diari, occu
conferuntur?
quod omnes v
huiusmodi est,
applicum nule
Adferum est, p
quoniam est.

P
Nam nunc eue
fertur me
Sic me diu an
est fortit
Nec pigritu
Neque mei ne
qua faci
Liv. 3. ab urb.
me. Cic. ad Q

Venit enim mihi in mentem oris tui. Aristicismus est, ut docet Priscianus l. 18. ubi græca cum latinis confert. Budæus Comment. lingua græca, etiam docet esse Hellenismum. Nam iusta oratio est, cum nominativus verbum, Veni antecedit. Cic. Att. l. 12. Nunquam caris tibi tam

bellè in mentem venire potuisset. **QUINQUE** hæc verba videntur quondam fuisse deponentia, cui rei argumento est carmen Turpilij apud Nonium.

Quare matris nunc patris me miseretur matris. Quadrigarius apud Gellium lib. 20. cap. 3. Cai Mari, exorando te nostrum, & Reipublice miseretur? Cic. 1. de Invent. Commune est, quod omnes vulgò probarunt, & sequuti sunt, ejusmodi est, ut majoribus natu assurgatur, ne supplicium misereatur. Unde adhuc illa extant. Miserum est, pigritum est, pudicum est, percautum est.

Plautus Trinum.

Nam nunc cum vidi miserum, & me ejus miserum est. Terent. Heaut.

Sic me Diæ amabunt, ut me tuarum miserum est fortunarum. Statius lib. 7.

Nec pigritum parvosq; lares, humilesq; subire Plautus Bacch.

Neque mei neg; te tu intus pudicum est factis, quæ facis.

Liv. 3. ab urb. Nec nominis homines tumpere esse. Cic. ad Quint. Fr. l. 1. Percautum est enim

Quinque hæc verba Miseret, miserebitur &c. olim fuerunt deponentia

levitatis, affectionis animorum, non officij, sed temporibus servientium. Sueton. in Caf. c. 7. Et quasi pertasus ignaviam suam, quod nihil tum à se memorabile actum esset. Aliquando omittitur accusativus. Virg. 4. Æneid.

Si non pertasum thalami, tædæq; fuisset.

Cic. ut modo diximus, Pertasum est enim levitatis. Id quod sæpenumero actum usu venit. Idem Art. 2. Prorsus vix tædet. Idem Philip. 1. Fortuna, amplitudinis, claritatis, gloriæ non pariterbat? Terent. Andr.

Num cogitat quid dicat? num factipiger.

ILLUD Cic. pro Ligario, Cai Caesar cave credas, cave ignoscas, cave te fratrum pro fratris salute obsecratum misereatur: in libris correctis regitur, Misereat, Priscianus tamen l. 8. Misereatur, legit. Et ut demus ita à Cicerone fuisse scriptum non video cur passivum verbum sic appellandum: cum passiva accusativum minime regant. Quare si quæ hujus generis reperiantur, deponenti videntur potius appellanda: cujusmodi est, verer. Pacuvius apud Nonium.

Nihil ne te populi veretur, qui vociferentia? Accius, Si tui veretur te progenitoris, ced Cicero hoc eodem non personaliter usus est, ut Gellio in id hujus libri offendimus. Prisc. l. 8. accet ex Apollonio in ipsis verbis nominativum lere, verbi causa. Pudet me tui, hoc est, Pudet me habet tui. Nefceret me tui, miseratio me

ber tui. Mibi ratio, HAREN sonata nonnunq rationis loco non Non me hoc dicit niter cum illa se re offenderem,

VERB.

V Erit est. Dico, F prater accus assumunt, rrimi, parvi, tidem, quan Cic. Artic. Ep rpossim, faci neminem. T maximi feci Ch nunquam ostend

CICERO 2.

cuniam. Ibia Idem. 6. Ver quanti autorit dem g. Philip. dem Lentul. lib pro Plan. Magn

berui. Mihi magis placet Plautina resolvendi
 ratio. HABENT quemadmodum & catena Imper-
 sonalia nonnunquam infinitum, aut membrum o-
 rationis itaq; nominativus. Cicero ad Q. Fr. l. 2.
 Non me hoc dicere pudebit. Idem 4 Acad. Pe-
 nitet eum illa sensisse. Idem ad Attic. 2. Quod
 te offenderem, me poenitet.

VERBA ÆSTIMANDI.

VERBA æstimandi præsertim æstimo.
 Duco, Facio, Habeo, Pendo, Puto,
 præter accusativum, hos ferè genitivos
 assumunt, magni, maximi, pluris, plu-
 rimi, parvi, minoris, minimi, tanti, tan-
 tidem, quanti, quantiescunque.

Cic. Attic. Ego pro Pompeio libenter emo-
 ri possum, facio pluris omnium hominum.
 neminem. Terentius Andr. Merito te semper
 maximi feci Chrome. Idem Reant. Tu illum
 nunquam ostendi, quanti penderes.

CICERO 2. de Finib. Magni æstimabat pe-
 suniam. Ibidem. Sed quia id parvi duceret.
 Idem. 6. Verr. Quanti is à civibus suis fieret
 quanti autoritas ejus haberetur, ignorabas? I.
 Idem 9. Philip. Habetur hic pluris quàm alius. F.
 Idem Lentul. lib. 1. Putare aliquid minimi. Idem
 pro Plan. Magni putare honores.

Aestimēda
verba non
admittunt
genitivum
majoris.

QVIDAM genitivum Majores addunt, sed sine
veterum testimonijs, addunt & verbum Curan-
di: Sed Terentianus locus, quod id confirmant,
vitiosè legitur, sic enim restituendus est.

Heaut: Actu 4. Scena 3.

Tu formasse quid me fiat parvi pendis, dum illi
consulas.

Ne igitur, Parvi curas, ut vulgo legitur, dixeris.

APPENDIX.

Dicimus etiam Magno, Petmagno,
parvo & magno pretio aestimare.

Lib. 6.

Cic. de Fin. Næ ego istam gloriosam, memo-
rabilemque virtutem non magno aestimandam
putem Idem in Verr. Tu ista per magno aestimas.

Lib. 3.

Lib. 5. c. 4.

De Bene. 4.

Valer. Max. Magna ubiq; pretio virtus aestima-
tur. Senec. Nisi forte parvo te aestimas.

II. APPENDIX.

Nāuci, flocci, pili, assis, teruncij, ni-
hili, cum verbo facio junguntur.

Lib. 2.

Cic. de Fin. Eum nihili facit.

Dicimus etiam

Tuas minas hujus non facio. Flocci, nihil
tuas fortunas pendo, Non assis, non flocci te
aestimo. Pro nihili habeo, puto, duco, divi-
tias omnes præ virtute. Non, nihilo bo-
nam valetudinem aestimo.

Hos

Hos genitivos, separatim posuimus, quod non
omnibus verbis *Aestimandi* conjungantur.

Plautus in *Bacch*:

*Perij, hoc servum meum non nauci facere esse
ausum.*

*Cicero Attico, 13. Prosus aversive, nec tamen
flocci facio.* Catullus.

... nec facere pili cohortem...

*Sen. l. 7. Epist. Istos tristes, & superciliosos alie-
na vite censores assis ne feceris.* Plaut. in *Capt.*

Neque ridiculos jam terantij faciunt.

Terentius *Adelph.*

... hanc injuriam mihi nole...

Factam esse, hujus non faciam.

Idem *Eunuch.*

*Invidere omnes mihi, mordere clanculum,
ego non flocci pendere.* Ibidem.

Aut ego istuc abs te factum nihil penderem?

Plautus *Molit.*

Neque quod dixi flocci aestimat.

Ad primo de *Invent.* Non habeo nauci Mar-
ci Augurem, videtur proferri alicujus poetæ. *Cic.*
pro Domusua, dixi apud Pontifices, istam adop-
tionem nullo decreto hujus collegij probatam, pro
nihil etiam habendam. Iam pro *Cecinn.* Re-
quere defensionem, & pro nihilo putare. Idem *q.*
Terr. Tu ausus es pro nihilo & præter præcæ res
sanctissimas ducere? Idem *q.* de *Finito.*

GRAMMAT. INSTIT.

Quippe qui primū valetudinem bonam exp-
rendam negem esse, eligendam dicant, non qui
sit bonam valere, sed quia sit non nihilo aestima-
dum.

III. APPENDIX.

SVM, pro æstimor, genitivos magni
maximi, pluris, plurimi ceterosque
admittit.

Cic. pro Sest. Quis Carthaginiensium plur-
fuit Annibale, consilio, virtute, rebus, gestis.

Lib. 19.

Idem ad Cass. Magni erunt mihi tuae litteræ.

SINGULARIA.

Æqui, bonique, vel æqui boni facio
boni consulo, singularia sunt.

Terent. Heaut. -- equidem istuc Chreme

Æqui, bonique facio.

Eccl. 18.

De Bene. 1.

Cic. ad Att. Tranquillissimus animus meus
rum isthuc æqui boni facit. *Sext.* Hanc cogi-
ac pistoris morum boni consulo. *Idem.* Hoc mi-
nus rogo qualecunque est, boni consulas.

DATIVUS CUM ACCUSATIVO.

Verba dandi, reddendi, committendi,
di, promittendi, declarandi, antepo-
ponendi, postponendi, præter accusa-
vum, dativum exigunt.

Cic.

ca. pro Plane. Salutem tibi iidem dare pos-
 ne qui mihi reddiderunt Terentius Andr.
 acule omnes cum valeamus, recta consilia agro-
 damus. Idem Eunuch. Ego me tunc commen-
 , & commisso fidei. Cicer. in Anton. Gracia Philip. 10.
 ndat dextram Italia, suumq; ex praesidium pol- 419. 10.
 etur. Idem Attic. Meas cogitationes expli-
 ut tibi superioribus literis. Idem Pare. Ipsa tua
 dia vel maximis meis occupationibus antefere-
 m libenter. Plin. Cyrenatica regio loca sua post- 11. 12. 13.
 fuit per iuro.

DANDI, ut Do, Dedo, Tribuo, Largior, Con-
 do, Munifico, Suppedito, Commodo, Praestabo, Ex-
 beo, Impendo, &c. REDDENDI, ut Reddo, re-
 nuo, P. fero, Remunero, Rependo, Remittor,
 do, &c. COMMITTENDI, ut committo, man-
 do, Commendo, Imdo, Credo. PROMITTENDI,
 Promitto, Pollicor, Spondeo. DECLARAN-
 ti, ut Afero, Declaro, Expone, Explico, Signi-
 o, Indito, Demonstror, Ostendo, Lico, Narror,
 loquor, &c. ANTEPONENDI, ut antepono, ante-
 ro, Praepone, Praefero, Praepro ceterum huius est
 diti. Liv. l. 4. dec. 5. Si quem id, acceperit,
 ium urbanum militia laboribus praeparet, e terra
 gubernaverit.

POSTPONENDI, Postpono, posthabeo, postfero.
 in lib. 3. cap. 4. Urbibus & agrorum cultu, re-
 primum, morumq; dignatione amplitudineq; un-
 uis provinciarum posuerenda.

I. APPENDIX.

Verbum Mutuo, non est hujus loci non enim dicimus, Mutavit tibi pecunias: Mutuasti mihi centum nummos: Dedi tibi pecunias mutuas. Dediti mihi mutuos centum nummos: Dediti mihi mutuum frumentum. Cic. Att. Ego rebus omnibus, quod is quoque in angustiis est, quam sumus, cui magnam dedimus pecuniam mutuam. Terent. Heaut. Huic drachmarum genti mille dederat mutuum.

Nondum, quod meminimus, verbum mutui pro mutuum dare, cum datur post accusativum loci apud veteres: imò vero, ne ipsum quidem verbum hujus significationis agant Grammatici esse: nam illud Plauti in Trinum: Si quis qui mutuaverit, sit hoc proprio perditum: quo quidam suam sententiam confirmant, nusquam esse sicentem habet Plaut. Si quis mutuum quid dederit, sit pro proprio perditum. REPERITUR hoc verbum, sed alia significatione, nimirum cui aliquis mutuum suacre significat, postulatq; postulatq; casum, ablativum. Val. Max. l. 6. c. 2. prope finem: igitur equitatem, quam imperare non potuerat, extorsit: ac potius presidium a libertate, quam ab innocentia mutuavit. Cicer. Sen. Epist. 82. sed depravate, quando bilis est qui solvit, quam qui mutuatur, non mutuat. COMMODARE, interdum & de pecunia dicitur

Mutuo pro
mutuum su-
um, post ac-
cusativum
ablativum
non prope
finem a vel
ab, postulat

jur. Plaut.
dare mutuas
icio, cumq;
et in Tribum
s commodat
psum Ciceron
que are possim
preratum in
gessit, &c.
gno quidem
to. Trucis m
m. dare debet
sum est. Via
commodare, j
II.
Iia prater
Facio tibi
ro vobis maxi
usum purpur
n, tormenta
as. Vatinius
imperas. Sulp
e alyz suoz pi
d ipse tibi s
Idem ad e
luadeas. Ad
mibi nimiru
imperio, pra

Plaut. in *Afinaria* Viginti argenti cor-
 tare minas, dixit. At quidam dici & de-
 co, citatq; Ciceronem 6 in Verrem: sed in-
 ter in sebrum malè distinctum: At publicè, in-
 te commodasti tritici modios sexaginta. Au-
 psum Ciceronem, Qui te, inquit, neg, debui-
 tuare si possint: neq; possum, si velint: quibus
 privarim injurias plurimas consumeliasq;
 posuisti, &c. At publicè commodasti, Non sine
 no quidem Reip. provinciæq; Siciliæ de tri-
 to. Tritici modium LX. milia emptæ populo
 n. dare debebant, & solabant, Abs te solo re-
 tum est. Vides ut Privarim nocere, & Publicè
 commodare, sibi adversentur.

II. APPENDIX.

Etia præterea sunt hujus ordinis, ut
 Facio tibi injuriam: Facio tibi fidem.
 do vobis maximas gratias. Interdixisti no-
 usum purpuræ Minor, tantum tibi mor-
 ta, tormenta: Scribo, mitto tibi, & ad te li-
 is. *Vatinius ad Ciceronem*, Omnia mihi dū-
 nperas. *Sulpitius ad Cic.* ea tute rene subye, *Lib. 4.*
 alijs tute præcipere solos. *Idem Attic.* Tu *Lib. 11.*
 d ipse sibi suaseris, idem mihi persuasum pu-
 Idem ad eundem, Hoc verum tibi per-
 suadeas. *Ad eundem*, Te tibi persuadere zo-
 nibi neminem esse te chariorem.

imperio, præcipio tibi hos, latine dicitur.

Cic. pro Rosc. Amer. Numquam etiam pueri, 13. Quod quidam
 iucaret, credo cui canam imperaret. Præcipi-
 tibi ut scribas, ne scribas. Salust. Jugurth. Magna quid iudicet
 cupit pater meus moriens mihi præcepit, uti regni
 Numidia tantummodo procuratorem existimem
 rem meam.

Cic. de Amic. Rectè etiam præcipi potest in
 amicis, ne quis intemperata quadam benevolentia, quam lin-
 gua Sc. Plin. Ep. 172. Imperare dolori, ut scriberet
 remporis. Iubeo tibi hoc, iubeo tibi ut scribes mihi, ut
 bas, ne scribas: nondum quod meminere
 apud classicos reperiunt. Macr. Saturnal. 1. 12. Iubeo sententiam
 datam istius est, sequente particula Ne. Propter
 quod, inquit, Hercules facturus sacrum, Sc. Iubeo est magis
 eorum custodibus iussit ne mulierem interesse, quæ faciendæ

Nota.

Iubeo, accipi- permitterent. Iubeo te, ut scribas, ne scribas
 factus perso- arbitror non bene latine dici, cum hoc verbum
 ne respicit- accusativum persona respiciat: quem si aliquando
 eadem signi- habere videatur, occultè aliunde pendet.

Plautus.

Plautus Aulul.

Aur. si res pexeris donec ego te jussero:
 simul enim audietur respicere.

Terent. Heaut.

Ch. Quin ego met jam ad eam referam. Spon-
 timo filiam iubeo porius.

subaudi referre. Cic. Att. 6. Spero qua tua pro-
 dentia, & hercule, ut me suber Acastus, consi-
 te jam ut volumus, valere. INTER DVM du-
 am, quos videtur habere. Idem ad Sulpiciu-

Italaq.

13. Quod quo minore dubitatione facere pos-
 uiteras ad te a Marko Lepido Cos. non qua te
 quid juberent (neq; enim id tua dignitas ef-
 arbitramur) sed quod ammodo quasi commen-
 utias sunt, facias, Deest infinitum Facere, Te
 praecedit infinitum suppressum, Aliquid ve-
 equitur. Malim ut ad rem redeam, uti infi-
 quam finito verbo accedente particula
 vel ne, Iubas me Romam proficisci quam
 es mihi, ut Romam proficiscar. Jubeo, se-
 ne Vi, sine cau apud Plaut. Amphitru. legitur.
 Jubeo sententiam ut dicant suam.
 Accusativum rei habet. Cic. 1. de Leg.
 Lex est ratio summa insita in natura, quae jubet
 quae facienda sunt, prohibetq; contraria. Hinc
 passivum jubeor, iudetur, jubetur, jussus
 idoneos scriptores. Cum decernere,
 juvere, creare, significat, non solum Accu-
 sativum rei, sed etiam personae admittit. I-
 pro Cornel Populus Romanus legem jussit
 civitate tribuenda. Idem Phil. 2. Hic au-
 inatus, quia dixit, 'Dij boni' cum primum
 ostendisset se pridie quam proficisceretur.
 Labellam consulem esse jussurum. Jussurum
 est, creaturum.

III. APPENDIX.

Vlti dentq; composita exactivis &
 praepositione Ad, ly Ob, Prae, Sub,
 ter dativum, etiam accusandi casum
 stulant.

Cicero

Lib. 3.
Lib. 10.
Philip. 3.

Cicero Attic. Inimici mei, mea mihi, non me ipsum ademerunt. Idem ad eundem, Verelice Pompejo quid oneris imponam. Idem in Antonius ignobilitatem obijci. C. Caesaris filio. Idem de Universi. Praefecit Deus animum ut dominum imperatorem obedienti corpori. Idem pro Murena. Nolite mihi subtrahere vicarium meae diligentiae.

Non omnia
composita
ex verbis
activis &
dictis prae-
positionibus
hujus sunt
ordinis.

Non omnia, quae ex activis verbis, & praepositionibus Ad, In, Ob, Prae, Sub, componuntur, hujus sunt ordinis, sed quam plurima, cujusmodi sunt affero, Admoveo, Adjicio, Adjungo, Adduco, Admitto, Admetior, Applico, Admisceo, Apponam, Adjudico, &c. Infero, Infigo, Importo, Injungo, Injicio: Indo, Ingero, Incutio, Infero, Inuro, &c. Oppono, Offundo, Cifero, Praeccludo, Praecipio, Praescribo, Praesumo, Praeparo. Subduco, Subscribo, Subjungo, Suppono, Suggero.

IV. APPENDIX.

Habeo tibi fidem, id est, credo usque firmissimum elegantissimumque est. Adhabeo tibi fidem, id eadem re, dubium controversum est.

Sunt qui libentius adhibere fidem, quam habere usurpent: cum illud semel apud Ciceronem De Divina. Quod si insanorum visis fides non adhibenda, quod falsa sunt, &c. reperitur in multis.

exemplaribus
occurrit.

GEMIN

Sunt, quibus

accusativus

Do tibi hoc la-

tori, saniori

facis honori

pro S. Ro-

manum, sum-

culpa dedisse.

non cenat

id laudi duci

Cic. pro Pla-

Quinto Metello

id quod me-

atum non erat

melcherrima.

Quadrages

ec. in l. 4.

id mercaba-

eg. pol. tibi m-

lusi. in Jugu-

cur. l. 16. i-

exemplaribus, Habenda, sic: hoc verò, passim
occurrit.

GEMINI DATIVI PRÆTER ACCUSATIVVM.

Vnt, quibus geminus dativus præter
accusativum apponitur.

Id tibi hoc laudi, vitio, culpæ, crimini, pi-
gnori, fœnori. Verbis id mihi vitio, stultitiæ,
ducis honori, gloriæ, laudi, vitio, damno.
Cic. pro S. Rosc. Profec̃to te intelliges inopia cri-
minum, summam laudem Sexti. Roscio vitio &
culpæ dedisse. Plaut. Epid. Quis erit, vitio quē
non vertat tibi? Terent. Ade ph -- tu nunc ti-
bi id laudi ducis, quod tum venisti inopia.

Cic. pro Planc. Tu id in me reprehendis, quod
Quinto Metello laudi datum est? Idem pro domo
a, Id quod mihi crimini dabatur, non modò pec-
uniam non erit, sed erat res post natos homines
pulcherrima. Plautus Mœtel.

-- Quadraginta etiam dedit huc usq; pignori?
Cic. in Ver. 4. Idem pecuniam his, qui ab isto ali-
quid mercabantur, fœnori dabat.

Plautus Captiv. (tere

neg. pol tibi nos, quia servus, æquum stultitiæ ver-
bist in Jugurib. Quod apud Numedas honori
datur. Cic. in Salsst. Neg. te tu piget homo te-

vissime, cum ea culpas, quæ in historia gloria mihi ducis? Terent. Adelph. Prologo.
Vos eritis iudices, laudi an vitio duci factum porteat. Plautus Bacch:

minusq; id mihi damno ducam.

GEMINUS ACCUSATIVVS POST VERBUM.

Monco, Docco, cum compositis: Item Flagito, Posco, Reposco, Rogo Interrogo, Celo, duos accusandi casus admittunt.

Lib. 14.

Lib. 2.

Lib. 7.

Lib. 1.

Admoneo.

Cōmoneo

non admit-

tit genitiuū

accusatiuū.

Cic. Attic. Idipsum quod me mones, quattuor duo ante ad eum scripseram. Idem ad eundem Illud me praeclare admones, quum illum viderem ne nimis indulgenter, & cum gravitate potius loquar. Idem ad Trebatium, Sily causam te de cui. Idem ad Q. Fr. Hoc te ita rogo, ut maiori studio rogare non possim.

Cic. ad Treb l 7. Ut ego quoq; aliquid te admoneam de vestris cautionibus. Idem 6. in Verbo Hoc modo me commonuit Pisanis annulus, quorum effluerat: Si quidam hunc locum legunt, sed in omnibus libris, quos quidem viderim, Hic modò me commonuit, legi: quare sine veterum testimonio non ausim hunc verbo geminum accusativum dare, sed accusativum cum genitivo vel ablativo, ut supra dictum est. Sal. Cat.

Inve

virtutem multis modis facinora edocebat Ci- Edocce.
 2. de Orat: Hæc sunt illa, quæ me ludes Cras-
 flagitabat. Idem 3 in Ver. Nummos magistra- Flagito.
 in Sicyoniam poposcit. Idem 6. in eundem, ad Poico.
 rem adirent, & eum simulacrum Cereris, &
 Tori ereposcerent. Idem 5 Tusc. Non quem- Repasco.
 hoc idem interrogarem. Idem Calio l. 2. Non Interrogo
 me te celari sermonem. Terent. Adolph. Ea Celo.
 me celer, conueseci filium. Plaut. Trinum.
 prem quoque ipsam hanc rem ut celes, face.
 to cum duobus accusativis nondum quod Peto non
 miterim apud veteres inveni. Petere ju- admittit ge-
 Cordubam, dixit Plinius lib 3 cap. 1. ea di- minum ac-
 di figura, qua petere in Indos, in Elymaeos, cusativum.
 Carmanos, ad Seras, ad Trogloditis, pro ab Nota.
 us, ab Elymaeis, à Trogloditis. Vide lib. 12.
 7 & 17. & 8. 15 & proœmium ejusdem lib.
 Tacit. lib. 12. Experimentis cognitum est,
 Charos malle Romam petere reges, quam ha-
 e, pro Roma, quomodo scriptum legi: vierg,
 nen præpositionem subtraxit nominibus pro-
 s. Prisci dicebant, exigo pecunias, porto-
 n, unde videntur etiam dixisse, Exigo te pe-
 as, portorium: quæ seculum eruditias re-
 e. Vide Gellium l. 15. c. 14. Erudio, institu-
 informo, Instruo, Imbuo, quamvis sint ver-
 docendi, non tamen geminum accusati-
 n habent, sed ablativum cum accusa-
 o. Erudire aliquem artibus, instituis, præ-
 K 2. ceptis,

Quædā ver-
 ba docendi
 cum accusa-
 tivo habent
 Ablativum.

ceptis, laboribus, disciplina, &c. Informare, *Inf*
 scituere aliquem ingenuis artibus, doctrina, *Inf*
 reris grecis: Imbuere bonis moribus, doctrina
 religione. Erudio apud poetas duos accusa
 tivos admittit. Stat. 10. Thab.

En qua te leges, preceptisq, fortia belli

Erudyt genitrix, nimum didicisse querere

Sic Ovidius aliquoties.

APPENDIX.

Monco, Admonco, Commonco
 Doceo, Edoceo, Erudio te de ha
 re, id est commonefacio, certiorē facio
Cicero Attic. Extremum est quod te orem
 cum Camillo communices, ut Terentiam mo
 neatis de testamento *Sal. Senatum edoceo*
 itinere hostium, *Cic. ad Calium, Obvire mibi*
lim, sint tuae litterae, quae me erundant de om
repub.

Lib. II.

Catil:

Lib. 2.

Interrogo, Celo, eandem prapo
 tionem admittunt.

Idem in Pers. Si ego te vicissim iisdem de
 bus interrogem. *Idem ad Trebat.* Bassus
ster me de hoc libro celavit.

Lib. 7.

Celo etiam dativo gaudet, maxime
 voce passiva

Terent. Phor. Si hoc celetur patri, in metu se
 VER

VERBA; Ad
 minus exempl
 em recipit
 erum, ut de
 frequentissime
 erot. De arm
 blant. Et 6. n
 ris.

ABLA

AC

Adoo, loit
 Leo, Cing
 ta: et Acc
 de Nar. de
 huius vel
 neru rtem
 gnus.
 Liv. lib. 7.
 a a casis quo
 p. 42. Nem
 o infatum
 Aleram lib
 armē vestitu
 7. cap. 20
 nomine,
 nario rbonce
 quingenrova
 redi. Liv.

VERBA; Admoneo, Commoneo, *suprà illustra-*
mus exemplis. DOCTO frequenter propositio-
 nem recipit Cic. 2. de Orat. Equidem soleo dare
 munus, ut de sua quisq; re me ipse doceat. Celo
 frequentissime hoc modo constructur. Idem pro
 Hor. De armis, de ferro, de insidijs te colare
 iuvit. Et 6. in Verr. Cupisse te colare de pha-
 ris.

Doces, Ce-
 lo, frequen-
 ter propositi-
 onem De,
 recipiunt.

ABLATIVVS PRÆTER

ACCUSATIVVM.

Admo, Interno, Vestio, Exno, Cal-
 co, Cingo, & his similia, ablativum
 et Accusativum sibi adseiscunt.
 de Nar. deor. Oculos natura membranis
 simili vestivit, & sepsit. Ibidem, Dili-
 genter urbem religione, quam ipsis manibus
 agitis.

Lib. 2.
 Lib. 1.

LIV. lib. 7. bell. Pun. Nec ante abscissum est,
 in castris quoq; exuerunt. Plin. lib. 8.
 42. Neminem hic, quam Alexandrum, re-
 insitum ornatu, recipit in sedem. Autor
 Herenn. lib. 4. Cum citharedus prodierit
 tunc vestitus, palla maura matus. Plin.
 7. cap. 20. Nos quoq; vidimus Aitharia-
 nomine, prodigiose ostentationis, quin-
 tario rhomce plumbeo indutum, corbur-
 quingenorum pondo calcatum per scenam
 redi. Liv. 7. ab Urbe, Amant iuvenem &

quales: pedestre sicutum capit, hispanico citur gladio. His similia sunt, Cor estio, Am. Orno, Tego, Accingor. Cic. pro Dom. Ergo domum eversa duobus luctis conpestitant unde Idem 2. Philip. Sedebat in Rostris collega tuus

Verba hæc in activa significatione non habent geminū accusativū sed in passiva,

mihi toga purpurea. Nondum hæc ve quod meminim legi apud veteres cum dibus accusati visjuncta voce activa: Passiva eadem, apud historicos, & poetas reperiunt Curt. l. 10. Itaq; revocatus, vestem fratris eam sam, quæ in sella erat, induitur. Sueton. in D. Plerumque synthetis induitur.

Virg. 2. Aneid.

-- deinde comantem Androgei gateam, clypeo in
insigne decorum Induitur.

Sen in Herculi Octavo.

Nondum teneras vestita genas.

Quid si hæc more Græcorum dicta sunt? Cuiusmodi illud Virgilij est 2. Aneid.

Perfusus sanguine vittas, atrog. veneno: Nisi te quis dicat apud præscos genitum accusativam habuisse. EXCALCEO. discalceo, discen nondum cum accusativo & ablativo juncta venit.

ITEM Implendi verba Onerandi, liberandi, & his contraria.

Cic. de Univerf. Cum constituisset Deus in omnis omnibus explere mundum, malum admiscere. Idem in Anton: Omnibus cum con

Philip. 3

melij onerati
argento
in liberabim
persi. Idem
te, si quis
Mult.

Cic. Attic.

rent. Phor. &

Hæc, el.

Refico, Sano

lo, Auger, O

co, Fenero,

bo, Evert.

nis. Libera,

blig, Ajirn

aneo, Perco,

Andra me P

fico, Munero

empla, quon

rimas, ne h

pleo etiam

pyrium Pat

stimationes

riorum imple

sue temeritat

dinem, q

religionis j

loquitur L

ior est.

LIBER II.

metij onerasti. Idem in Verr. Apollonium omni
argento spoliasti. Idem in Catil. Magnam me-
tu liberabis dummodo inter me atq. te murus in-
terfit. Idem de Offic. Nunquid se obstrinxit sceler-
e, si quis tyrannum occidit?

Libi. 6.
Orat. 1.

Lib. 2.

Multa praterea privandi.

Cic. Attic. Aegritudo me somno privat. Te-
rent. Phor. Emanxi argento senes.

Lib. 2.

Huius, classis sunt, Impleo, Compleo, Expleo,
Repleo, Saturo, Satiuro, Farcio, Refercio, Cumu-
lo, Augeo, Obvio, Onero, Premo, Opprimo, Le-
vo, Exonero, Exhaurio, Nudo, Vivo, Spolio, Or-
bo, Evertio. Ut, Evertio miseros omnibus fortu-
nis. Libero, Salvo, Exsolvo, Expedio, Alligo, O-
bliguo, Astringo, Impedio. Implico, Irrechio, Illa-
queo, Brivo, Abstinco, Fraudo, Prohibeo, Pello,
Abdicco me Pratum, Consulatui, Magistratu. Af-
ficio, Muneror, Dignor, Consequor. Horum ex-
empla, quoniam ubiq. sese offerunt, praterin-
timus, ne longiores simus, quam res postulat. Im-
pleo etiam genitivum admittit. Cic. ad Pa-
pyrium Petum, lib. 9. Sed quando, ut video, es-
timationes vendere non potes, neq. ollam dena-
riorum implere. Liv. 1. ab Urbe. Adolescentem
sue temeritatis implet. Idem lib. 5. Multitu-
dinem, quae semper ferè regenti est similis,
religionis justè implet. Frequenter sic
loquitur Livius, Sed Ablativus visita-
tor est. Interdum Ablativum ha-

Impleo etia
genitivo ju-
gitur.

Ablativum
etiam habet
cum prepo-
sitione De.

Compleo

habet cum prepositione De. Cic. q. Acad. debet. Mem.
Res jam unipersas profundam, de quibus volu-
mina impleta sunt, non à nostris tantum, sed et
am à Chrysippo. Martialis. {decebat mediocris L. Syll.

Hos nisi de flavâ loculos implere moneta Nor-

Ne hic Laurentij discrimen videtur locum ha-

bere Compleo apud Plautum cum genitivo reper-

tur, Menach. Parisius, qui me completvit flagi-

ty, & formidinis. SUPERIORIBVS addi pos-

sunt, Muro, Commuto, Permuto. Sal. Car. Ne-

nisi vislor pace bellum mutavit. Cicero pro Clu-

ent. Fidem suam ad perniciem innocentis pecu-

nia commutavit. Permutare aliquid pretio, a-

re, merce, &c.

ABLATIVVS CVM PRÆ- POSITIONE A, VEL AB, præter Accusativum.

VERBA petendi, percontandi, præter

Accusativum ferè Ablativum cum

prepositione A, vel Ab, postulant, ut

Posco, Reposco, Flagito, Effragio

Postulo, Deprecor, Petio, Contendo

Exigo.

Lib. 1.

Cic. in Verr. Nihil est, quod minus ferendum

sit quàm rationem ab altero vitæ reposcer-

eum, qui non possit suæ reddere. Idem Figulo

Lib. 4.

Quid alta vita, quid studia tua à flagrant

videbit

ic. 4. *Acceperis. Idem de Orat. Quos facilius id à te, quam, quod peto, nihil tibi à me postulante re-* Lib. 2.
abo. Item pro Sylla, Quam multorum hic vi-
rest à L. Sylla deprecatus.

Quæro, percontor, sciscitor à te, vel
etc.

cero in Vatini, Quæro illud etiam ex te Lib. 2.
od privatus admittit. Idem de Nat. Deor
icuri ex Velleo sciscitabar sententiam Auctor Lib. 1.
Herennium, ab adversariis percontatur accu-
or; quid futurum sit.

VERBA petendi, percontandi, accusativam cum
lativo poscunt, nonnulla etiam duos accusati-

s admittunt, ut supra diximus Cic. 6. in Ferr.
in debbam ego abs te has lucas poscere. 1. I- Posco.

in eundem 4. Si hoc à me muneris non uni-
is perveniri poscisset. Item in eundem 7. Flagito.

ignat. abs te filium. Idem in eundem 3. Acci-
chis ista à Cn. Dolabeis off. 13. tasset, ut se ad Exflagito.

am Nicomedem remitteret. Idem Epist. lib.
omnia vobis à me postules, & expectes. Idem Postulo.

Mar. Quæ deprecatus sum à Dīs immortali-
us, eadem precor ab eisdem Dīs immortalit- deprecor.

is. Cicero Philip. 13. A te autem pro vertere
in necessitudine etiam atque etiam peto, et Petō.

filios qui in tua potestate sunt, mihi condo-
Quidam sublati præstare locum hunc de-

parunt. Te autem pro veteri nostra necessita-
dare

Rogo.

dine etiam atq; etiam peto, &c. Rogo etiam
bet ablativum. Idem Mempro lib. 13. Nunc
illud primum rogabo, ne quid in vitis mea
facias. Salust. Jugurth. A Metello perendi
sulatum gratia missionem rogat Interrogo à
non memini legisse Cic. ad C. Cassium l. 15
à te ita contendo, ut in eo omnes fortunas m
positas putem.

Interrogo
non jungi-
tur cum A-
blativo.
Contendo.

Plaut. in Amphic:

Oro.

Nunc me orare à vobis, jussit Jupiter.

Idem in Bacch.

Obsecro.

Nunc, si me fas est obsecrare abs te pater.

Idem Trinum.

-- res quædā est, quam volo.

Ego me abs te exornare.

Exoro.

Cic. Philip. 13. A te autem pro vetere nostra
cessitudine etiam atq; etiam peto, ut ejus
qui in tua potestate sunt, mihi condones
pluro datum habet, ut suo loco diximus.

Quæro.pro S. Rosc. Non quæro abs te quære patrem Sc
Rosc. occiderit. Idem de Nat. Ab utroq; au**Sciscitor.**

sciscitor, cur mundi edificatores repente ext
runt. Idem de claris Orator. Cum Theophr

Percōtor.

percontaretur ex anicula quadam, quanti

I**Scitor.**

venderet. SCITOR ejusdem est natura.

Ovid. 10. Metam:

-- scitator ab ipsa.

I

Nominibus dictis cupis vellet esse mariti.

Horat. 1. Epist.

Sc

Scitari libet ex ipso, quodcumq; refert.

Plautus Aulul.

Secede huc, nam sunt, quæ ex te scitari volo.

Hæc quatuor, Quæro, Scitor, Sciscitor,

NOTA.

Percutor, cum ablativum habent personæ, erè membrum orationis loco accusativi habent. Quæro ablativum etiam habet cum pre-

Quæro.

positione Ab, vel Abs. Cicero Sulpicio l. 13. Mag-
noperere à te quæro, ut eam voluntatem, &c. Idem
pro Arch. Quæro à vobis, ut mihi in hac causa de-
is veniam. Nonnulla hujus classis, præter ea,

quæ supra commemoravimus, interdum du-
plicem accusandi casum admittunt. Cic. ad
Quintum Frat. lib. 1. Illud extremum te oro, &
hortor. Idem ad Brut. in epist. ad Brutum. Hor-
tare idem per licent Cassium Salust. Jugurib.
paucaprotempore milites cohortatus. Idem in
terr. 7. Idq; postremum parentes suos liberi ora-
ant, ut levandi cruciatus suæ gentis pecunia lecto-
i daretur.

Oro.

Hortor.

Cohortor.

Terent Eunuch.

Unum vos oro, ut me in vestrum agnecem reci-
atis. Idem in Andr. Scie, te hoc exorem. Plau-
tus Cæp. Unum exorare vos sinit nos. Idem in
Bach. Hanc veniam illi te exorem, sine. Cic. pro
Q. Itaque hoc obsecrat ut &c.

Exoro.

Obsecro.

Plautus Aulul.

*Quæro quod te percontor, ne id te pigeat pro-
loqui.*

Percutor.

Non

NOTA. Non statim existimabimus, si qua verba præter proprium accusativum admittant hoc, Hos, Illos, Istud, Id, Idem, Quid, Quod, aliquid, Nihil, Multa, Unum, atq; ceteros id genus, posse etiam quosvis alios admittere, nam his multo liberius, quam ceteris utuntur auctores. Terent. Heaut. Ego domi ero si quid me voles. Cic. Att. l. 8. Non quo me aliquid juvare posses. Terent. Eunuch. Id amabo adjuvame. Cic. Att. lib. 7. Nec te id consulo. Idem in Catil. 1. Sin tu quod

Nota. jamdudum te horror, exieris. CRO, Exoro, Obsecro, Obtestor, post accusativum persone, ferè subjunctivum postulant, intercedente, ut Cicero. Att. l. 11. Itaq; ut facias, te obtestor atq; obsecro. Idem pro Mil. Oro obtestorq; vos, ut misericordiam huic tribuatis. Idem 2 de Orat. Frater exoravit me ipsum, ut hoc secum venirem. Ibid. 1. Nunc te jam exoremus, necesse est: ut nobis explicet quicquid est illud, quod tu iam dicendo potes.

Multa præterea verba auferendi, removendi, abstinendi, accipiendi, præter accusativum, ablativum etiam casum cum præpositione A, vel Ab, admittunt.

Cic. pro domo sua, Clodius pecunias consulares à senatu abstulit. Idem pro Milone, ego Clodij furem à cervicibus nostris repuli.

Cic. de

Finis

Foenero

2. Tusc.

ata.

AVFEREND

Alienò, Au

pio, Surripio,

eo, Detorreo,

blo, Avero.

aneo, Refrango

pio, Audio,

orto, Fero, C

ionem De, a

oc de patre m

um Rome mer

ext: Rosc. Ba

um sese emissi

Intelligend

recipiunt:

s, que mo

cero Catio,

cognoro. I

cruda sunt,

cidunt.

INTELLIGE

c. de Finib. Abstinet se ab injuria. Cicero, Pro- Lib. 2.
rum a majoribus morem accepimus.

Poenoror, mutuor abs te pecuniam.

cero 2. Tusc. A viris virtus est nomen mu-
ata.

AVFERENDI, ut Aufero, Abduco, Abstraho,
Alieno, Avello, Abundo, Avello, Eripio, Ab-
quo, Surripio, Furor. REMOVENDI, ut Remo-
uo, Deterreo, Absterreo, Amoveo, Arceo, Re-
fello, Avertio. ABSTINENDI, ut Abstineo, Con-
tineo, Refracho, Cohibeo. ACCIPENDI, ut Ac-
cipio, Audio, Emo, Conduco, Mercor, Sumo, Re-
perio, Fero, Colligo. Quædam etiam præposi-
tionem De, admittunt. Cic. pro Corn. Audire
de patre meo puer. Idem pro Flac. Is fun-
dus Romæ mercatus est de pupillo. Idem pro
ext. Rosc. Bona hujus de L. Syllia a nobis num-
quam sese emississe dicit Chrysogonus

endi, re-
cipiendi,
in etiam
vel Ab-
s consula-
ne, ego Clo-
Intelligendi verba præpositionem Ex,
recipiunt: quæ imitatur nonnulla ex
e, quæ modò commemoravimus.

cero Cælio, Ea certissima putabo, quæ ex Lib. 2.
cognoro. Idem de Senect. Poma ex arboribus,
cruda sunt, vi avelluntur: si matura & cocta
cidunt.

INTELLIGENDI, sunt Intelligo, Cognosco, Intelligendi
Verbas
agnosco,

Agnosco, Conscio, Disco. Ex his, qua modò commemoravimus, maximè quæ est præpositione. Ex, componuntur, ut *Expello, Ejecto, Eripio*, præpositionem ipsam repetunt. *Cic. pro Quint. Expello,* atque *ejecti* è prædio:

VARIA CONSTRUCTIO.

QUADAM modò dativum, modò ablativum cum præpositione habent, præteracusativum, ut *Furor, Surripio, Eripio, Aufero.*

Lib. 2.

Lib. 12. c. 14.

Cic. Attico, Spero tuum ante legissem, furatum me abste esse diceres. Plinius, Nemo sumatur alteri.

Induo, Dono, Impertio, Aspergo, dativum, vel ablativum sine præpositione habent.

Cic. pro Sext. Rosc. Non pauca suis auditoribus largè, effusaq; donabit. *Idem pro Cornelio.* *Eam Pompejus civitate donavit.*

Induo, Exuo cum dativo.

Induo, sapientimè cum dativo conjungitur. *Cic. de Finib.* Ex eius spolijs sibi Torquem, cognomen induit. *Liv. 3* ab Urbe, Novum sibi ingentiam induere. *Exuo interdum eandem rationem habet.*

Ovidius 2. *Metam.*

--jam dudum vincula pugnat
Exerit ipse sibi.

Cicero pro M. Cato c. 63.
etiam huc p.
Folia Bruta arbor.
precludo Caesar.
mento, commemo.
portaretur, C.
bell. Pun. Spen.
avali prælo pos.
lythri

VERB

Erbu passi.
positione.

ic, qui ex nor.
Cic. de nat. Deor.
quam quadepe.
nobis digne.
letus est.
adur diligen.
extimas ab illi.
se.

VERBA passiv.
ferendi more.
apud poetas.

Ci

modò com- Cicero pro Mur. Meum laborem hominem peri-
 rione. Ex- velis subleuandis impertid. Terent. Adelph. Sed Impertio
 ro, praeosi- cesso horum hoc malo imperturi? Cic. pro Mur.
 ni. Expell- Si illius facilitatem & comitatem tuae gravitati
 veritatiq; asperseris. Idem pro Planc. Hunc tu
 ita splendorem maculis aspergis astis. INSPER- Inspergo
 tio. io etiam huc potest accedere. Plin. l. 12. c. 17.
 modò ab- folia Bruta arboris in inspergunt potionibus Par-
 e habent. bi Cato c. 63. Inspergere oleum sale. ITEM in- Interclu-
 Surripio. ercludo. Caesar t. Bell. Gall. Eo consilio, uti fru- do.
 tem, fura- uento, comineatq; qui ex Sequanis & Heduis
 s, Nemo su- apportaretur, Caesarem intercluderet. Liv. l. 6.
 bell Pun. Spem comineatus quoque hostibus, si
 uavali praelio possessionem maris ademissent, inter-
 cluseri.

ASPERGO. VERBUM PASSIVUM.

Aspergo, Verbū passivum, ablativum cū præ-
 positione A, vel Ab, postulat post
 e, qui ex nominativo verbi activi fit,
 ic de nat. Deor. Nihil est virtute amabilius,
 iam qui adeptus est, ubicunq; erit gentium Lib. r
 nobis diligeretur. Idem ad Cecin. Liber tuus Lib. 6.
 lectus est, & legitur à me diligenter, & cu-
 ditur diligentissimo. Idem Att. lib. 3. An tu,
 istimas ab ullo malle me legi, probariq; quam
 e.

Verba pas-
 siva præter
 Ablativum
 cum præpo-
 sitione ha-
 bent alios.

VERBA passiva nonnunquam dandi casum pro
 ferendi more Græcorum, admittunt, idq; fer-
 apud poetas. Ovidius

Ovidius libro 3 de Ponto.

Quum toties eadem dicam, vix audior illi.

Huc etiam spectat illud Ciceronis de Clau-
dior. Auditus est nobis Lælia Caij filia sepe se-
mo. INTERDUM accusativum addita prepositione.
Per, Idem 4. Careo cum familiarissimis multi-
quos aut mors eripuit nobis, aut detrahit fugi-
tum omnibus amicis, quorum benevolentia mi-
bis conciliant per me quondam, re socio, de-
sa Respublica: Idem Attic 1. 2. Permagnè
intereſt, rem ad interregnum venire, id ap-
quetur, si per prætores, consules creantur: Ne-
autem habemus in libris non modò consules
prætoribus, sed ne prætores quidem creati, esse.

Que ratio-
ne Activa
Passivis per-
mutantur.

Cum activa passivis permutantur, ac-
cusativus in nominativum migrat, ut Legi-
librum tuum, tibi tuus lectus est a me. Si ve-
bum geminum accusativum postulet, muta-
bitur in nominativum, qui præstantior est
hoc est, qui personam significat, altero per-
manente. Doceo Antonium litteras: Antonius
docetur à me litteras. Si verò uterque accu-
sativus ad eandem rem spectet, uterque in no-
minativum mutabitur, ut Creò Casarem et
minativum mutabitur, ut Creò Casarem et

Nota. fulem: Caesar creatur à me consul. Nero vocatur
Senecam magistrum. Seneca vocatur à Nerone
magister. Ceteri casus integri manent. C
6, in Ver. Quante is suis viribus fieret, qua
autoritas ejus haberetur, ignominias. Cre
Glucens. Majestas absolute sunt multi. Idem

ad Ollavi. Na-
hibentur,
salutaria.
dibum aurum.
aspice ad corpus
ne magis genit
thro, ut vides,
cum verbum acti
one, ut aucto
Multa à reuider
dicas, Vestu.
antur à me, à
Veni apertus
ph velis.

VERBA
temporalis
præcipue

Verba per
contra su
arivus, facti
Dormitor
anialis. Totam
vivo acta
nunc ter
Quod si in a
bit etiam in

ad Ollavi. Nulla remedia, quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ sunt salutaria. Plin. lib. 33. cap. 3. Induitur etiam pedibus aurum. Cicero pro Rab. Posth. Demetrius aspide ad corpus admoza, vita privatus est. MANE *impr.* genitiuus, datiuus, ablatiuus verbi actiui, ut vides, nisi perturbetur sensus: quod si cum verbum actiuum ablatiuum admittit personam, ut aufero à te vestem: Accipio à te literas: Multa à te audiu: Pero à te veniam: Nam si dicas, Vestis auferitur à me, à te: Littera acciuntur à me, à te: Multa audita sunt à me, à te: Venia petitur à me, à te: incertum est, quid tibi velis.

VERBA PASSIVA QUÆ

tempora sine personis habent, hoc est,

præcipuis personis, prima &

secunda.

Verba passiva, quæ tertia persona contenta sunt: Hæc præcedit nominatiuus, si actiua sequatur accusatiuus, Dormio totam hyemem.

Partialis. Tota mihi dormitur hyems. Nunc Lib. 15.

tiam vivo ætatem. Ovidius.

Metam. 133

Quod si in actiuis lateat accusatiuus, erit etiam in passivis nominatiuus.

L

Cæsar

Bell. Gall. 4

Cesar, Nostri milites amplius quatuor horas fortissimè pugnauerunt: A nostris militibus amplius horas quatuor fortissimè pugnatum est.

Interdum uterque casus apparet.

Plaut. in Pseud. Priusquam istam pugnam pugnabo, ego etiam prius dabo aliam pugnam. Cicero pro Mur. Ex omnibus pugnis, quae sunt in numerabilis, vel accerrima mihi videtur illa, quae cum rege commissa est, & summa contentione pugnat. Salust. in Jugurth. Quae negotia multo magis, quam praelium malè pugnatum à suis, gem terrebat.

QUAE GRAMMATICI vocant verba personalia passiva vocis, appellat Varro species personarum, quae tempora habent sine personis, cuius verba subiiciemus, quo res omnis personarum, quae habent tempora, inquit, tempora habent, casus, si habent personas, eorum declinationes sunt sex: Vna, quae dicitur Temporalis, altera personarum, ut Legebam, gemebam, lego, gemo. Altera personarum, ut Sero, meto, seris, metis. Tertia Rogantem sentit Ph. ut Scribōne? legōne? scribisne? legisne? Quarta Respondendi, ut Fingo, pingo, fingis, pingis. Quinta Opitandi, ut dicērem, facerem, dicam, faciam. Sexta impetrandi, ut Cape, rape, capito, rapui, quae in Tempore dicuntur. Vides quemadmodum Varro appelleret verba personalia passiva, quae habent tempora & personas, quae hodie appellamus Personalia? Vides itidem, quemadmodum

dum prima & secunda persone duntaxat memi-
 nerit, propterea, quod propriè persone dicantur?
 AVDI quæ sequuntur. Item sunt declinationum
 species quatuor; quæ tempora habent sine perso-
 nis. Interrogandi, ut Sciturne? Sereturne? Re-
 spondenti species eadem figura sunt extremis syl-
 labis demptis Optandi species, ut vivatur, ame-
 tur, vereretur, amaretur. Impetrandi (hic po-
 testatur illa, quæ brevis locus mutilus est; apparent tamen exem-
 pta) Paretur, pugnetur. Et infiniti modis, Para-
 goria multis, pugnari. Quis non videt Varronem hominem
 ætatis doctissimum, quæ hodie Impersonalia
 vocis passivæ dicimus, appellasse declinationum
 an: verba Imperfecti, seu verba, quæ habent tempora sine per-
 sonis? Quis unquam Serror, vivor, pugnor, Sere-
 rent sine personis, viveris, pugnaris dixit? Appellantur ergo
 omnis personæ, quæ habent tempora sine personis, sive
 personæ habent, sicut Juniores loquuntur) Impersonalia, non quod
 declinationum patientibus personis à fronte expressis ferè
 Temporalia, gaudentur, sed quia personis privantur. Cum au-
 tem altera personis personas, intellige, quæ principatum tenent,
 etiam Rogantem sentit Phocæs clarus grammaticus. Sunt,
 quæ? Quæque? Quæque? verba, quæ in personis deficiunt, & im-
 personalia dicuntur, ut Pudet, rædet, &c. Ne-
 discam, facit Domitius ab hac sententia alienus fuit. Sunt,
 capto, rapuit, quæ in T, litteram exeunt, & impersona-
 lites verba dicuntur, ut Pudet, rædet, panitet, libet, &c.
 quæ hodie et: Sed hæc & similia, defectiva
 sunt, quæ hodie et: Merito hæc defectiva sive

Impersonalia à quibus
verbis fiant.

I.

mutilia existimanda esse censeat Donatus, ut per
quibus precipue personae deficiant. Ex hoc Ver-
bis loca multa efficiuntur, primò, activa illa
que transeunt in accusativum tertiae duntaxat
personae, ut Sero, meto, pastino, aro, rego, & cae-
ra ejusdem generis, cum passiva fiant, esse huius
ordinis, nisi quis rebus mutis vocem tribuat, ut
terra, de agricolis conquesta dicat, Aror ab inglu-
tis agricolis: si agricola terram sic alloquatur, Trum in castris
ra parens nostrum omnium quam saepe à nobis au-
ris? sed ad rem redeamus. Plaut. Epid.

Mibi isthic neg, seritur, neg, metitur.

Plin. lib. 8 c. 3. Actus vocabatur, in quo boves
gerent, cum aratur uno impetu iusto. Cicero Epist.
lip 2. Ab hominibus bibebatur, ludebatur, quibus mibi
mebatur. Horum nominativus facile intellegitur
potest Frumentum, ager, vinum, ludus. Ludum
ludum, apud Terentium legitur. DEINDE AB
mo & similibus verbis, quae in omnes personas tran-
seunt, fieri impersonalia, quod veterum auctoritas
tate probari potest.

II.

Plautus Pseu.

Quid agitur, Callidore? Cal. Amatùr, at
egetur acriter.

Hoc est dicere, Quid agis? Amo atque e-
CETERVM ab his verbis tum demum fiunt im-
personalia cum voce activa absolute ponuntur quae
verbis, Amo, turba, potissimum accidit.

Terentius Adelph.

Cur perdis adolescentem nobis? cur amat?

Idem Andr:

Meum gnatum rumor est amare.

Ibidem.

Omnes, qui amant, graviter sibi dari uxorem
esse buferunt, Tacit. lib. 3. Si una, alterius civitas tur-
tribuat, uxor. Idem 4. Cum repente turbare fortuna caput.
Aror ab ingulinc passum sit. Idem lib. 1. Postquam turba-
loquatur, Tum in castris accipere.

Terent. Eunuch.

Nescio quid profecto, absente nobis, turba-
tum est domi.

Ne te moveat nomen, Quid, ponitur enim. Objectio.
o. Cicero Pte, ut apud Ciceronem Philip. 2. Nescio quid
ludatur, verbatum mihi esse videris. VERVM ut ad Plau-
facile intell. m redeamus, dices, ubi est nominandi casus
vidus. Ludriusq, verbi amandi, & egendi? Verbi aman-
DEINDE AD, honestius tacetur, quam exprimitur. Egen-
personas in etq, ceterorum, que primo effectu prorsus vi-
erum autho- neur absoluta, usatius, ornatiusq, supprimi-
r, quam explicatur, ut in illo Martialis ver-
ulo.

Amatur, at Non bene (crede mihi) servo servitur amico.
pius elegantius omittitur, quam adhibetur
mo atque eg amvis aliquando activo adjungatur.

Plautus Milite:

Nam ego jam diu apud huc servitutum servio.
a Cicerone, cum in Ver. 7. dixit, Curritur ad
orium nominativus, cursus, neglectus est: quā-

Objectio. vis verbo activo addiderit contra Rull. 2. Cur non eosdem cursus hoc tempore, quos L. Cocta, L. Torquato consulibus, cucurrerunt? VERGES E-
gendi verbum non ejusdem esse generis, nec enim dicimus Egeo egestarem, ut Noceo noxam, Ser-
vio servitutem: qui enim divitiarum flagrant

Solutio.

Quadam
neutra olim
fuere activa

TA que hodie sunt absoluta, aut neutra, apud
priscos fuere activa. Turpilium apud Nonium,
Meos parentes carco: Asranium apud eundem,
Malè merentur de nobis heri, qui nos tanto opere in-
dulgent.

Terentius Eupuch

Ejcienda est hercle hac animi mollities, nimis
me indulgeo. Plautus Mil:

Jura, non nociturum esse hominem te hac re
neminem.

Sic evigilo, festino, propero etiam apud posteros

Ovidius 1. Tristib.

Aspicias illic postuos ex ordine fratres.

Quos studium cunctos evigilavit idem.

Idem 2. Metam:

--jam, quas induat illa, festinat vestes.

Plaut. Pen:

Quicquid agit, properat omnia.

Tacitus h. 2. Nisi voluntariam mortem propera-

visset

pisset, Vnde passiva etiam sunt. Idem de mo-
 ribus Germanorum, Nec virgines festinantur.
 Plin. Paneg. Hinc delubra occulta celeritate
 properantur. Cic. Att. l. 9. At quam honesta,
 Et quam expedita tua consilia, quam evigilata
 tuis cogitationibus. VERISIMILE est (ut eo se
 referat oratio, unde egressa est) Egeo, ut careo,
 ut indulgeo, ut nocco, prisca illa aetate etiam ac-
 cusatorium admisit. Egetur pecunia, vel quid
 facile, quod hodie neque apponitur, neq. opus
 est. Facilitatum hoc fuisse prisca illis seculis, ar-
 gumento est illud Marci Catonis apud Gell. l. 10.
 14. Contumelia mihi factum tunc. Vides quem-
 admodum, Contumelia, praecedat verbum, tunc
 quod monstri similitudo est hac aetate. Non video
 ut verba haec interim non habeant, si opus erit.
 etiam personam multitudinis Cur enim non di-
 cere glories, Tota nobis dormiuntur hyemes?
 Nec desunt veterum testimonia, quibus id son-
 nemus. Ovid. Epist. Nostres vigilantur ama-
 Tacit. l. 17. Nec enim hic, ut ceteris genti-
 bus, quae regnantur, certa dominorum domus. I-
 dem de Germ. Trans Ligios Gothones regnan-
 Cic. l. de Orat. Accrimen ista, quae abs te
 leviter decursa sunt, audire cupimus. Idem
 Qu. Septingenta millia passuum vis esse de-
 rsa biduo? Idem l. de Off. Quo in genere etiam
 multa in rebus precantur. POSTREMO doce-
 ur ex istis verbis Varr. impersonalia omnes
 dos habere, id quod nonnulli veterum (ut re-
 dos.

Impersona-
 lia non ca-
 rent tertia
 persona
 multitudi-
 nis.

Impersona-
 lia habet o-
 mnes mo-
 dos.

fere Diomedes) negarunt, unde hac, non verba
 personalia, sed modum impersonalem appellant.
 Hinc factum est, ut ipse Diomedes non progre-
 diatur ultra indicativum, cum impersonalia in-
 flectit. Verum ceterorum modorum exempla citi-
 am apud veteres inventiuntur. Ovidius. Ponit
 jam gladios hebetes, pugnetur acutis. Caesar. 3.
 bell. Gall. Cum jam amplius horis sex contineret
 pugnaretur. Cic. 3. Offic. Cum à consulibus male
 pugnatum apud Claudiam esset. Idem Attic. 19.
 Hic maneri diutius non potest.

Terent. Hecy:

Trepidari sentio, cursari sursum, deorsum.

Post se ablativum singularis vel plu-
 ralis numeri, cum præpositione **A**
 vel **Ab**, exiunt,

Lib. 6.
 Lib. 16.

Cic. ad App. Nihil est à me inseritum tem-
 poris causa. Idem Lentulo, Ejus orationi ve-
 hementer ab omnibus reclamatum est. Hic ca-
 sus sæpenumero tacetur. Plaut. in Pseudeol. Quid
 agitur? P. statim hic ad hunc modum. Idem in
 Persa. Quid agitur? vivitur.

Hæc verba passivorum constructionem omnino
 sequuntur: Nam modò ablativum habent. Cic. pro
 domo sua ab universo senatu reclamatum est. Idem
 ad Attic. l. 2. Non meo vitio fit, hos quidem
 tempore (à te enim peccatum est) ut me ista epistola
 nihil consolaretur: Modò dativum, Mart. l. 13. Toti

mihi

non verba mihi dormitur hyems: Modò accusativum cum
 repositione Per. Cic. 4. in Verr. Confirmabas is
 non progre- uraturum se esse, ne quid ei per filium suum ro-
 eretur. Item servantur casus activi. Idem 2. de
 offic. Occurritur autem nobis, & quidem à do-
 eruditibus. DIOMEDES lib. 1. aut verba hæc
 abere significationem agentis, ut puta, inquit,
 Legitur, scribitur, hoc est, Omnes legunt, o-
 nes scribunt. Quæ interpretatio in causa fuit,
 quidam crediderint ea generalitatem, ut vo-
 nt, significare, arg. ablativum tantum multitu-
 dinis admittere. Idem tamen Diomedes alio in
 co, ubi accuratius agit de impersonalibus, docet
 impersonalia infiniti modi passionem significare,
 illud Ciceronis, Nihil mihi ab istis nocere
 potest. Item illud Sauspij in Jugurth Cum Gale
 de salute nostra de gloria certari. Ibidem docet
 c admittere ablativum singularem: Tertium,
 quæ personam admittunt passivam, & decli-
 nantur passiva declinatione inpre impersonali,
 Pugnatur à me, à te, ab illo. Mirum est
 Diomedem modum infinitum passionem
 significare, eorū vero actionem. PETVISSET
 in illo suo argumento docere, Verba, quæ in-
 nē passivā sunt, actionem significare: Socrus
 datur ab omnibus. Omnes laudans Socrus:
 gatur Cicero ab omnibus: Omnes legunt Cice-
 em. Sed hæc hætenus decoranda sunt tandem
 quando toties repetita erunt.

VERBA COMMUNIA.

Verba communia passiva significantione, passivorum more sexium casum interdum admittunt.

Apud Plin. 8. Cicero ad Nepotem, Hoc restituerat etiam, ut te fictis aggredior donis. Idem de Sen.

Apud Prisc. 8. Mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam ejus, à quo essent illa dimensa & descripta.

Varro, ab amicis hortaretur.

Lib. 2. d. 4. Liv. Omnis enim maritima ab Acheis depopulata erat. Idem, Amicum ab ipso per tot casum expulsum. Seneca. Infirmiores à validioribus turbatur. Varius Flaccus, Savitiaq. eorum ab amicis abominaretur. Hirtius, Caus interitus.

Epist. 91. Apud Prisc. 8. De bel. Afr. Virgilius, postquam terram marisq. clausus, se nihil proficere intellexit, Regem vagum, à suis desertum, ab omnibus aspernavi.

Nonnunquam dativum pro ablativo habent.

Terent. Phor. Meditata sunt mihi omnia mea incommoda.

ADMONITIO.

Tyrones, maximè presenti tempore & imperfecto, à verbis communibus significatione passiva quoad ejus fieri poterit, abstinebunt.

Haec

Hec enim testimonia non tam eorum causa, quam in veteranorum gratiam allata sunt: quibus, pro sua prudentia & eruditione, ansit utendum, iudicabunt.

De verbis communibus agit Gell. l. 15. cap. 13. Subijciam nonnulla, cetera, si vacabit, perleges. Vior, inquit, & vereor, horror, & consolor, communia verba sunt, ac dici utroque versum possunt. Vereor te, & vereor abs te, id est, tu me vereor. Vior te, & abs te, id est, tu me vioris. Horror te, & horror abs te, id est, tu me hortaris. Consolor quoque, & interpretor significatione reciproca dicuntur. Sunt autem verba haec ex altera parte inusitata, & an dicta sint in eam quoque partem, quæri solet: Certe nonnullos præsecos aures. PRISCIAN. l. 8. multa verba numerat, quæ iam in præsentis tempore, & imperfecto sunt communia, ex quibus nonnulla descripsimus. Cuius ad Nepotem, Qui habet, utro appetitur: qui est pauper aspernatur. Idem in Otor. Homo ex eo numero hominum, qui apud nos hoc nomine dignantur. Idem, Cupio eam tam invidiosam fortunam complecti. Idem 2. de Invent. Obvancia est, per quam homines aliqua dignitate antecedentes, cultu quodam & honore dignantur. Africanus Pollio, Sed cum ob ea, quæ speveram, dolebam, consolabar ob ea, quæ contemni. Tacitus libro 12. Memmiam Pollionem, consulem designatum ingenuis promissis inducunt

inducunt sententiam expromere, qua hortaretur
Clodius Octaviam despondere Domitio.

Plautus Trinum.

Nam aetate, verum ingenio adeptus est sapientia
Ovid. 4. ae Trist. eleg. 7. palmas adeptas, dixi
passive. Gellius lib. 15. cap. 7. Observatum in mu-
ta hominum memoria, expertumque est in seniori-
bus plerumque omnibus & cat. Cicero pro Rosci-
amer. Quo uno maleficio scelera omnia complex-
esse videbantur. Scaevola lib. 45 Pandect. de Ver-
borum Obligat. Nam sicut & ipse, & heredis ca-
put: ita & ipse vis, & heredis, vel sepius facti
complectitur. Huc spectat, testatus, interpretem-
tus, largitus, dilargitus, mentitus, ementitus, de-
meritus à dimetior, blanditus, confessus, ab omnia-
tus, quorum testimonia invenies in Redimen-
tis de Verborum generibus. DICET fortasse al-
quis, haec potius censenda esse verba passiva a-
ctivis depopulo, comito, consolo, complecto, am-
plecto. NIM eo insicias, quam plurima apud pris-
cos etiam fuisse activa, quae modo fore depunen-
tia aut communia sunt, cuiusmodi sunt ample-
cto, amplexo, aucupo, complecto, consolo, contem-
pto, crimino, digno, largio, & alia quam plurima
quae apud Priscianum l. 8. & Non. Marcellum DE
CONTRARIIS GENERIBUS VERBO-
RUM invenies.

NEUTROPASSIVA.

Vapulo

Vapulo,
significa
struuntur.
Malo à paren-
toribus aures p-
tam diligentia
vis, mihi in se
Fabricius respo-
ab hoste venit
Quinque
tur, Vapulo, ve-
solrema praece-
blatitio perjan-
xempla accipe
i criminis grati-
breo sustinere v-
abricio, id mu-
tra spoliaré ma-
A
HIO degan-
finé propo-
tione.
front. Andv.
factum sit.
eant. Foform-
re ad Terent.
Quid Tulliola m-

VApulo, Veneo, Fio, ut passionem significant, ita Passivorum more construuntur.

Malo à parentibus vapulare, quàm assentatoribus aures patefacere. *Cicer. ad Tiro. Quan-* Lib. 16.
tam diligentiam in valetudinem tuam contuleris, tanti me fieri à te iudicabo. Quintilianus,
Fabricius respondit, à cive spoliari malle, quàm ab hoste venire. Lib. 12. c. 1.

QUINQUE à Grammaticis hoc loco numerantur, Vapulo, veneo, fio, exulo, liceo: quorum duo ostrema pratermisimus, quod nondum ea cum blattivo persone agentis legerimus. Ceterorum exempla accipe. *Quintil. l. 9. cap. 2. Tum agentis criminis gratia, ita testis in reum rogatur, an ab reo fustibus vapulasset. Idem l. 12. c. 1. de Fabricio, id mirantibus quibusdam respondit, à reo spoliare malle, quàm ab hoste venire.*

APPENDIX.

FIO eleganter cum ablativo iungitur sine prepositione, sed alia significat.

erent. Andr. Nunc primum audio, quid illud factum sit. Ibidem. Quid me fiet? Idem. Quid me fiat, parvipendis. Cicer. ad Terent. Quid pueri misero fiet? Ibidem. Quid Tulliola mea fiet?

Vapulo

Passi-

Participium, Futurus, eodem ser Deinceps de co
eundem casum postulat.

Terent Heaut. Quid me futurum censes?

Et cum dativo

Philip. 24

Cic. in Antoni. Vide quæso Antoni, quid tu
futurum sit.

CONSTRUCTIO hæc figurata est, deest enim
prepositio De, qua tamen non raro adhibetur.

Cic. ad Attic. l. 6. Quid illo fiet, quem reliqu
ro? quid de me autem, si non citò decedo? Idem

ad Attic. l. 2. Quid de P. Clodio fiat, rescrib
Jungitur etiam cum Dativo. Plaut: Bacch

Quid mihi fiet postea? VERBUM FACIO eodem
modo usurpatur à doctis. Cic. 3. Verr. Quid h

homine faciatis? aut ad quam spem tam perfida
sum, tam importunum animal reseruesis?

Terentius Andr.

Nec quid me nunc faciam, scio.

Cicero 4 Acad. Diodoro quid faciam Stoico
Idem pro Cæcin Quid tu huic homini facias

Idem 4 Acad. Quid enim faceret huic consil
fioni? Si lucet, lucet: Lucet autem, lucet
gitur.

COMMUNES OMNIUM

Verborum Constructiones.

Haslenius de propria, atq; privata verborum
instructione dictum sit.

Deinceps

GENI

Propria p

bum, pr

tions, ponu

vis verbum,

verbum, V

Cic. us. Egnat

Fr. Mæpi tunc

Att. veteranis

perdunt ad sua

propria G

tuor: Huius

ram postrem

diva Mæ, tu

aliena.

Cic. 5. Tull. Th

in sublime pur

inque rebus re

publicam augen

moros colebat

tonne maris sen

in periculo ali

Hv mi jungit

odem sen Deinceps de communis omnibus dicendum erit.

menses?

GENITIVVS COMMV- NIS.

oni, quid ti

est, deest eni

urò adhibere

quem reliquit

deceat? Idem

fiat, referat

laui: Baco

Facis eodem

err. Quid h

nam perfidat

reus?

eam Socr

mini faciat

huic co

em, lucet

NIUM

nes.

am verbor

Deinceps

PROPRIA pagorum, castellorum, urbium, primæ vel secundæ declinationis, ponuntur in genitivo post quotvis verbum; si interrogatio fiat per adverbium, Vbi.

Interrogatio Vbi.

Cic. Att. Egnatius Romæ est. Idem ad Quint. Lib. 4.
Fr. Accepi litteras tuas datas Placentiæ. Idem Lib. 2.
Att. Veteranos, qui Casilini, & Calatiz sunt, Lib. 16.
perduxit ad suam sententiam.

PROPRIA sequuntur appellativa quatuor: Humi, Belli, Militiæ, Domi, quorum postremo adjungi possunt adjectiva Mex, tuz, Sux, Nostræ, Vestræ, alienæ.

Cic. 5. Tusc. Theodori nihil refert, humine, in sublimè putrescat. Idem de Offic. Quibusque rebus vel belli, vel domi porerunt, rempublicam augeant. Salust. Domi, militiæq; bonores colebantur. Cicero ad Marcellum.

Lib. 2.

In Catila

Lib. 4.

bonne mari sine periculo domi tue esse; quàm in periculo alienæ?

HUMI jungitur interdum cum verbis significativis

Humi jun-

igitur cum
verbis signifi-
cacionibus
motum.

canibus moram, Plinius l. 9. cap. 13. Pinnis, quibus in mari utantur, humi vice pedum serpunt.

Virgilius i. Aeneid.

Nec prius abstitit, quam septem ingentiam victi
Corpora fundit humi.

Plinius libro 8. capite 83. Intenos ingenieis
sus desigunt humi. Colum. lib. 8. cap. 5. Can-
iculus humi depressus.

Ovid. 3. Metamor.

Spargere aliquid hami.

Et ibidem lib. i.

Prosternere humi juvenem.

Domi etiam
substantivis
copulatur.

DOMI, etiam cum substantivis copulatur.

ad Att. l. 1. Clodius deprehensus domi Caesaris.

Philip. 2. Qui tibi venit in mentem, redi-

re in memoriam nostram; te domi P. Lentuli

se educatum. Idem Attic. 2. praepositionem

didit, Cum in domo Caesaris quondam unus

fuert, nunc, &c. Quidam solent dubitare

dicendumne sit; Marcellus natus est Romae

nobilis urbis; ac nobili urbe. Quibus respon-

deat Cicero pro Archia, Primum (inqu-

Antiochia, nam ibi natus est, loco nobili,

celebri quondam urbe, & copiosa, atq; en-

ditissimus hominibus; liberalissimisq; studi-

is affluent, &c. Idem pro Rab. Posth. Sponsi ablativo

Nespoli in celeberrimo oppido cum mitrella

pe videmus chlamydatum L. Syllam Imperatorem

idem Phil. 4. Albe constiterunt; in urbe existimavit ill-

opportuna. Tyria Carth-

Pinna, q
um serpu
entiam vult
s ingentis
capis. Gall
opportuna munia, &c. *PLINIVS* ferè ablativo
utitur ad hanc prepositionem. L. 2. c. 73. *Constatq;*
in *Berenice* urbe *Trogloditarum*, &c. In eodem
cap. 96. in *Nesoppo* *Troadis*. *Ibidem*, in *Tau-*
rorum peninsula in civitate *Parasino* terra est,
qua sanantur omnia vulnera. Eodem l. c. 97. E-
adem n. cum in *Hispali* oppido uni puteo, ceteris
vulgaris.

Si propria tamen fuerint tertiæ decli-
nationis, vel Pluralis numeri, textu
opulatur. Et casu utendum est.

domi *Casari*
ntem, redig. &c. de *Divin*: *Babylone* paucis post diebus *A*. Lib. 11
P. *Lenuli* Alexander est mortuus. Idem *Tironi*, Si statim. Lib. 16.
positionem a *aviges*, nos *Leucade* consequere. Idem *Sulpit*. Lib. 11.
nam unus commendo tibi majorem in modum domum ejus;
re dubitaz est *Sycione*. Idem *Attic*. Malo cum timore Lib. 16.
cus est *Romani* esse, quam sine timore *Athenis* ru- Lib. 9.
uibz respon. Idem ad eundem. *Lentulum* nostrum scis pu-
num (inquolis esse. Idem pro *Corn*. Vnum obijcitur, na-
deo nobili, m esse *Gadicus*, quod nemo negat.

ola, atq; cr
ultimisq; fl
ab. Posth
m invella
am Imperat
erunt; inu
existimavit illud *Virgilij*.

opportum - *Tyria* *Carthagine* qui nunc expectat.

M

metrè

metri necessitate dictum esse: Ciceronem vero antiprosin fecisse, cum dixit in Philip. An in Narbone in mensas hospitum cum vomeres. Verum, ne tibi pariam fastidium, multis omisis ostendam, neq; Virgilium necessitate coactum, ablativo fuisse usum neque Ciceronem ut ipse ait

antiprosin fecisse. Cic. ad Att. 16. Sextum nunciatum cum una sole legione fuisse Carthagine. Hunc locum videntur Grammatici ad normam Servij correxisse, sed in correctis sic legitur. Livius 1. bell. Pun. Annibal Saguntio capto, Carthaginem novam in hyberna concesserat, ibiq; auditis quae Roma, quae Carthagine acta, decretaq; forent. &c. Etiam hic locus vitiose citatur. Ibidem l. 4. Hippocrates & Epicles nati Carthagine, sed oriundi ab Syracusis. Idem l. 6. Ipse paucos dies, quibus morari Carthagine statuerat &c. Eodem l. Hunc ordinem laboris quietisq;, quoad Carthagine morati sunt, servaverunt. Et lib. 7. Quing. millia Numidarum Carthaginem esse. Eodem l. Et armorum affatim erat captorum Carthagine. Et ibidem, Ex octaginta navibus, quas captas Carthagine habebat. Eodem, Fa- ma erat magnum navalem apparatus eo Carthagine esse. Idem l. 8. Lucio Martio, Taconne, Marco Syllano, Carthagine nova, praesidium Hispanie relictis. Eodem Consilium his Carthagine erat. Eodem, Carthagine civilis roboris est. Eodem, Haec Carthagine rabant. Idem 3. bell. Maced. Iudicium ordo

Exempla
de Ablativo

dem tempore
dem, Carthage
Annibal fre
adum est fac
rbagine ob er
Cervus aliqu
ab rege relin
rium, inquit,
rbagine; tam
Sueton. in Gal
gens, tumultu
cessante comp
blatavo usi sum
Plautum, Dat
rbagim, Seson
suspitor Gram
esse. Jam
Arburabantur
fore, qui illa
Quod ut aperi
ciam. In Ri
Carthagini, e
Fulissent, ag
non de fore qu
Taeq; omnia commu
Corinbo, & C
sues, sed propri
prosini attinet
pugnare locutus
eanda est Tul

dem tempestate Carthagine, dominabatur. Eodem, Carthagine & multitudinis assueta domum Annibalis frequentare, concursus ad vestibulum edium est factus. Et lib. 4. Hunc Aristonem carthagine observantem, &c. Idem lib. 1. Dec. 5. Certius aliquando, quae Carthagine acta essent, ab rege resciverant. Plin. l. 15. c. 18. Atque tertium, inquit, antediem scitote decertatum Carthagine; tam prope à muris habemus hostem. Sueton. in Gall. Carthagine nova conventum agens, tumultuari Gallias comperit. Nulla necessitate compulsi omnes hi, quos citavimus, ablativo usi sunt, Non inficias eo, aliquoties apud Plautum, Dativum pro ablativo reperiri, Carthagini, Sicyoni, pro Carthagine, Sycione: Sed suspicor Grammaticorum diligentia id factum esse. Jam verò illud Cicero quod circumfertur, Arbitrabantur Corincho, & Carthagini non dedere, qui illa restituerent, non est hujus loci. Quod ut apertius videas, integrum locum subiciam. In Rull. 2 Arbitrabantur Corincho, & Carthagini, etiam si Senatum & magistratum sustulissent, agrumque civibus ademissent: tamen non de fore qui illas restituerent, atque qui antea omnia commutarent, quam nos audire possemus Corincho, & Carthagini, non sunt casus commutes, sed proprii verbi sustulissent. Quod ad antiprosum attinet, si Cicero cum Narbone, dixit, Notaturè locutus est (ut placet Servio) anteposenda est Tulliana antiprofisi Servij prace-

rioni, cum non aliter Cicero loquatur 2. Phil.
ip. Vide quaeso Antoni, quid tibi futurum sit
quem & Narbone hoc consilium cum C. Treboni
cepisse notissimum est. Idem Attic. 8. Partim
Alba, partim Sulmone collocavit. Ibidem, Sul
mone C. Actium Pelignum aperuisse Antoni
portas. &c. Idem 3. de Nat. Quos Homerus, qu
recens ab illorum aetate fuit, sepultos esse dicit
Lacedamone. Idem de Senect. Dicere, ajunt
solum Lacedamone esse honestissimum hospitium.
um. Sic idem 3. de Leg. de Senect. pro Dejo
Tarracone, dixit. Sic Liv. Crotona, Frusina
Lacedamone, Chalcide, Demetriade, Medeone
Plin. Salamine, Colophone, Tarracone, Babylo
ne, Leucade. Sic Justin. Suet. Horat. Virgil.
Ovid. Silius. TYBURI, fateor esse apud C.
ad Attic. 16. Nunc demum rescribo his literis
quas mihi misisti, convento Antonio Tyburi. I
tem apud Sueton. in Calig. c. 8. Liv. verò libr
io. belli Pun. Tybure dixit. Tybure haud ita mul
tò ante mortuus, quo ab Alba traductus fuerat
Idem 5. ab Vrbe, Anxuri dixit: Neglectum An
xuri praesidium &c. FORTE nomen Tybur &
Anxur, apud veteres & E, & I, litteris, abla
tivus terminabatur, vel Servio blanditi sunt
librarij, cujus preceptionem invenies in 2. Edu
Donati. NOBISCUM facit Diomed. l. 1. Etiam
inquit, nomina civitatum in adverbia redigi
possunt, & illa quidem, quae genitivo casu
vel Æ, littera finiuntur, quando in ipsis civita

ibus sumus, T
vo casu ut
verfor, Arim
crotales per
cum, casu acc
num pergo: S
suetendum est,
Ea verò nomina
syllabarum mutu
superioribus:
primo casu cons
facit huius Nar
loquus Babylonis
cipit.

Arivo R
mur, cur
Plaut. Bacch.
e: gum domi e
in die sepulture
TERENTIUS
hor. Rurij co
bat in praefec
xbris tenuit
naum gratiam
etu hominum
us est ablati
xerit, Iguur
obvium habu

atque 2. Phrygiis sumus, vel illic aliquid agimus, ipso geniti-
 vo casu uti debemus, ut Roma sum, Arimini
 C. Treboni versor, Arimini moror. Quando autem ad ipsas
 civitates pergimus, ad verbum facimus ad lo-
 cum, casu accusativo, ut Romam rado, Arimi-
 num pergo: Si verò digredimur, se primo casu
 utendum est, ut Roma venio, Arimino discedo.
 Ea verò nomina civitatum, qua genitivos in Is-
 syllabam mittunt, in una tantum parte desentiunt
 superioribus: nam & ad verbum loci in loco, se-
 cundo casu conservabimus, ut Narbone sum, quia
 facit hujus Narbonis. Babylone sum, quia facit
 hujus Babylonis. Idem docet Præf. lib. 15. multò
 propius.

APPENDIX.

Dativo Ruri, vel ablativo Rure uti-
 mur, cum hujus est loci.

Plaut. *Rach.* Si illi sunt virgæ ruri, at mihi *Lib. 8.*
 argum domi est. *Livius,* Morientem rure eo *decad. 4.*
 die sepelire se jussisse ferunt.

TERENTIUS Adelph. Purè agebat vitam, & in
 hor. Ruri se continebat. *Plaut. Casin.* Ruri in-
 bat in prædium. *Liv. 7.* ab urbe, Secundum
 locis tenuit, nullis domi, militiæq; ad concili-
 dum gratiam meritis, ut qui ruri, & procul
 hominum inventam egisset. Quid si Ruri
 est ablativus? maximè cum *Lutius lib. 1.*
 Igitur antelucano tempore ruri ingres-
 sū obviū habuit servum de ergastulo &c.

Interroga-
tio per
Quod

I lib. 14.
lib. 7. c. 16.

Verba nun-
tianti Dan-
di, latentem
motum ad-
significant,

SI verò per adverbium Quò, fiat inter-
rogatio, accusandi casu efficeruntur
cujuscunq; sint declinationis ac nume-
ri: ut, Quò is? Romam, Brundisium,
Carthaginem, Athenas, Delpas, Gades,
Rus, Domum.

*Cic. Att. Epistolas Catinam, Taurominum,
Syracusas commodius mittere potero. Plin.
Suessam Pomeriam illa tempestate florentissi-
mam deportata est. Ter. Heaut. Domum rever-
tor mortuus. Idem Eunuch. Rus ibo. Cicero pro Ar-
chia, Eum domum suam receperunt.*

*Livius lib. 5 bell. Maced. Athenas primum
deinde Chalcidem, inde in Thessaliam ire. Idem
1. bell. Pun. Gades profectus, Herculi vota solvit.
Idem 1. ab Vrbe, Delphos mittere statuit. Cic.
in Pison. Cn. Pompeium domum suam computu-
lis. VERBA Nuntianti, Dandi, latentem mo-
tum adsignificant interdum. Cic. 4. in Verr.
Res ab omni conventu cognita celeriter domum
nuntiatur. Idem ad Brutum lib. 10. Ita Roma
erat nuntiatum. Liv. 9. bell. Pun. Alibi quod
Carthaginem ingens gaudium nuntiarent. Idem
7. bell. Maced. Quæ postquam Samum sunt nun-
tiata. Cic. 3. Verr. Scitum Messanam littera
dedit. PROPRIA, item Rus, & Domus numer-
multitudinis etiam adjectiva sine præpositione
admittunt, Liv. 1. 3. civil. Pun. Inde Caput fluxit.*

ter luxuriam
Ap. rogingu-
rus urbanam
terror Tarqu-
bo exercitus
domus. Rus
gi sine præpo-
bi co delapsi
iud. Jugurth
argenteum, &
regiam compo-
nam, quæ

SI per Vin-
ablativo
Vnderedis?
Deplus, Ga-
cun? Roma
pi domasine
dem Attic.
Terem Eunu-
Cicero ad Att.
has litteras d-

PROPRIA
unt, ma-
aut Quò.
Cicero Attic.
venerat, Ide-

ster luxuriantem longa felicitate. Justin. l. 31.
 Appropinquant vespere, equum conscendit, &
 rus urbanum contendit. Liv. 2. ab Urb. Tantus
 terror Tarquinium atq; Hetruscos incescit, ut am-
 bo exercitus Veiens & Tarquinienfis suis abirent
 domus. Rus numero multitudinis nondum le-
 gi sine præpositione. Liv. lib. 9. dec. 4. Jam ut
 vos dilapsi domus, & in Rura vestra eritis. Sa-
 luti. Jugurth Domum regiam dixit: Aurum atq;
 argentum, & alia que prima ducuntur, domum
 regiam comportant. Prisc. addit humum, mili-
 tiam, quod tamen nullis testimonijs docet.

Nota.

SI per Vnde, vel Qua fiat interrogatio,
 Ablativo utemur.

Interroga-
 tio per Vn-
 de & Qua.

Vnde redis? Roma, Carthagine, Athenis,
 Delphis, Gadibus, Rure, Domo, Quà iter fe-
 cisti? Roma, Brundusio &c Cic. Attic. Acce-
 pi Roma sine tua epist. fasciculum litterarum. I-
 dem Attic. Hec super re scribam ad te Rhegiu.
 Terent. Eunuch. Video rure redeuntem, senem.
 Cicero ad Attic. Iter Laodicea faciebam, cum
 has litteras dabam in castra,

Lib. 5.
 Lib. 14.

Lib. 5.

APPENDIX.

PROPRIA sæpe præpositionem accipi-
 unt, maximè si quaestio sit per Vnde
 aut Quò.

Cicero Attic. A Brundusio nulla adhuc fama Lib. 2.
 venerat. Idem ad eundem, Navis & in Cajeta Lib. 8.

Bell. Pun. 1.
Bell. Civ. 2
Lib. 7.

Objectio.

parati est nobis, & Brundisij Idem de Senect.
Adolescentulus miles profectus sum ad Capuam.
Livius, Interim ab Roma legatos venisse nunti-
tatum est. Caesar Complures prater ea naves
longas in Hispani faciendas curavit. Plinius ad
Calesium, Proconsul provinciam Beticam per
Ticinum est petiturus.

QVINTILIANUS lib. 1. c. 5. ait, fieri solecismum Adjectionem, cum propriis additur prepositio ut veni de Susis in Alexandriam. Cicero Attico se per literas purgat, à quo fuerat reprehensus, quòd, In Piræa, scripsisset: ait enim se, In, non ut oppido preposuisse, sed ut loco: existimaverat enim Piræa locum esse, non oppidum. Rem totam subiiciemus, quo facilius intelligatur. Scripserat Cicero ad Atticum lib. 6. de his verbis, In Piræa cum exissem pridie Idus Octobris accepi ab Acasto servo meo statum tuas litteras. Eum Accusaverat Atticus in quadam epistola solecismi, quòd prepositionem addidisset. Cuius Cicero ita respondit libro 7. Sento ad Piræa, in quo magis reprehendimus sum quòd homo Romanus Piræa scripserim, non Piræcum (sic enim omnes nostri locuti sunt) quam, quòd, In, addiderim: Non enim hoc ut oppido prepositum, sed ut loco. Et tamen Dionysius noster, qui non hiscum est, & Nicias Cons non rebatur oppidum esse Piræa. Sed de re videro: Nostri quidem si est peccatum, in eo est, quòd non ut de oppido

locutus sum, sed
eo Calem.

Men

Malus enim au

gus fabule prop

ntur à C. La

eri aliquot ado

Et idem, Mer

o, quod si, dicitur

ndum in sumis

rammaticus es

s, magnam m

: apud quem

adulationem pe

autem cum

ad Capuam

ur. Lepm

ne quo mace

ritibus conju

hic possit

ulas. Idem

ad Italia

utina est. I

matuisset

anus ad

scia: com

Idem

dem recess

luculentum, Recant

locutus sum, sed ut de loco. Sequiturq; sum non
co Calum.

Mane ut exportu in Piraeum.

Salus enim auctor latinitatis est, ita Terentium
ius fabelle propter elegantiam sermonis pusa-
ntur à C. Latio scribi.

Tri aliquor adolescentes convenimus in Piraeum

Et idem, Mercator hoc addebat captan. e. Si-

quod si, dñs, oppida volumus esse, tum est

pidum in Eunium, quam Piraeus. Sed quoniam

ammaricus es, si hoc mihi Zetia perfoze-

magna me molestia liberabis. Hactenus il-

apud quem nihilominus frequenter leges

positionem proprijs additum, ut ad act. 1. 3.

autem cum esset incertum iter Caput, quor

ad Caput, vel ad Lucretiam iterum putar

ur. Leptum ad Pompejum misi, & luerit:

ne quo indicem, reversi Firmias 7. Per-

ritibus conjuncti feto fugit ad Mutinam

insire possent. Idem, Accedere in, quoniam ad

recusas. Idem Phil. 13. Ut cum hoc e. per-

ad Mutinam, Idem Philip 22. Pro. 7. ad

tinam est. Idem 2. Q. To. Quam cum in

non attulisset. Ibid. 1. 3. Si exor de cetero,

bonus ad Alexandria profectus. Idem, Si

scia: complures mercatores ad alexandria

Idem Philip 12. Ne si Mutina

recesseris, audemus Alexandria. I-

Recedis igitur a Mutina. Sed quod

opus est pluribus testimonijs? Liv. tertio quo
 verbo prepositionem solet addere, maxime ab
 vivo, cum motus è loco significatur. Lib. 1. be
 Pun. Legati Romani ab Carthagine in Hispani
 am trajecerunt. Idem 2. bell. Maced. Attalus
 Argis Sicyonem est profectus. IDEM sepè,
 prepositionem etiam adhibet s. ab Urb. Inde
 Vejos exercitus ductus. Ibidem, Cum exere
 bus necopinato ad Vejos accessere. DICT
 fortasse aliquis, Ad, hic propinquitatem adsigni
 ficare. Audi eundem Livium sublata prepositio
 ne, idem prorsus significasse. Ibidem, Voluntari
 ductus exercitus Veios. Ibidem, Sen Veios,
 quò alio duci velint. Vides ut idem significat
 addita, vel detracta prepositione. Si, Ad, propi
 nquitatem adsignificaret, non dixisset Cicero
 Planc Brundisium veni, vel potius ad mendi
 satis enim esset, ad Brundisium veni. Plin
 frequentissimè prepositiones addit, maxime c
 motus è loco significatur, interdum etiam c
 quies. Lib 31. cap. 2. Aquarum culpa in Trac
 ne omnium pedes vitia sentiunt. Idem lib.
 cap 7. Inveniuntur compluribus aliis locis si
 in Ephya & Affo. Lege Casarem, Curtium, ap
 quos eadem loquendi rationem invenies. Q
 ergo, inquires, non constat sibi M. Tullius? Si p
 lo attentius que dixerit, consideres, planè inre
 ges, non esse sui dissimilem. Primum non confes
 est apertè peccatum vitiumq; esse, prepositione
 addere nostrum inquit, quidem si est peccatum

NOTA.

inde, ait se Terentium elegantiae studiosissi-
mum, optimumque latinis autorem secutum.
Extremum, questionem solvendam, modumque
applicandum reliquit Attico tanquam Gramma-
tico: periade ac si diceret: eos, qui ad Gramma-
torum normam loquuntur, praepositionem decli-
re: qui vero orationis ornatui & elegantiae ser-
vint, eam minimè reformidare.

OMNIS nonnunquam etiam praepositiones ad-
mittit. Plinius ad Caesarium lib. 7. Ego in vit-
ae ejus saepe secessi, ille in domo mea saepe convo-
cabat. Livius lib. 4. de 3. Ab domo venerunt
Cicero 2. Philip. Ad quem è domo Caesaris tam
multa delata sunt. Idem 5. Tusculan. Socrates
semprimus philosophiam devocavit è caelo &
in orbibus collocavit, & in domos etiam intro-
xit. Seneca lib. 2. Controvers. Controversia
ma: Ego in domum vestram intrabo. Ibidem,
pro operam, quod in domo tua facillimum est,
abdicet. Ibidem, Aliquid in domo Licynietis
agendum, agam. NON solum verba, sed et-
iam nomina interdum casus communes habent
Cicero 1. bell. Gall. Reliqua privata adificia in-
dunt; frumentum omne, praeterquam quod se-
cū portaturi erant, comburunt, ut domum ve-
rentis esse sublata, paratiores ad omnia pericula
essent. Cicero Philip. 4. Cum capitalem
edificiorum Brundisio M. Antonius redivit
temus.

Appellativi
Domus etiam
admittit pre-
positiones.

Nomina in-
terdum et-
iam commu-
nes habent.

Nomi.

NOMINA Insularum, Regionum, Provinciarum, cæterorum denotant locum, præpositionem ferè designant.

Id. 4.

Id. 9.

Id. 14.

Id. 15.

Cic. in Verrem. Sicilia in Africam gradus imperis factus est Romanis. Idem Attico, P. mittito tibi, si valebit, regulam illum nullam in Italia vel. Itarum. Idem ad eundem, Nonis Quintis veni in Patrecolanum. Idem ad eundem, Ego in Tullulano te expecto.

II. APPENDIX.

PRæpositis majorum locorum in eadem detrabitur præpositio, præcipue à poetis & historicis.

Id. 1.

Id. 2.

Id. 3.

Id. 4.

Id. 5.

Id. 6.

Id. 7.

Id. 8.

Id. 9.

Id. 10.

Id. 11.

Id. 12.

Id. 13.

Id. 14.

Id. 15.

Id. 16.

Id. 17.

Id. 18.

Id. 19.

Id. 20.

Id. 21.

Id. 22.

Id. 23.

Id. 24.

Virg. Iouis Italiam, portusque intrare licet. Idem, Impetraturus iter per Chersonesum, legationem perveniunt. Tacitus, Germanicus Agrippa profectus. Idem, Germanicus Agrippa remansit. Val. Max. M. Bibulus duos egrediens filios suos a Gabinianis militibus Agrippa percussis cognovit. Caesar. Caesar cum audisset Pompejum Cyri visum, &c. Cicero pro domitia. M. Cato invisus, quasi per beneficium præmurelegatur.

PRæpositis majorum locorum detrabitur præpositio, si solacismus

Idem

Regionum
rum deni
ferē deſid
m gradus i
o Attico, P
m nūam in
o. Noni
em, Ego in
X.
rum inte
o, præcipu
terare li
oneum, m
manicus
anciu Ag
las duos eg
militibus Ag
r cum aud
cero pro eod
beneficium
gereris non
deceſſus
maſſi

ſione, ut Quintiliano l. i. c. 5. placet, ut A-
ro venio, quam tamen ut vides, non ſolum
te & hiſtorici, ſed etiam oratores inter ſum-
ſerunt. Cicero pro Lege Manil. Scythiam,
Aſſiam, Africam explorant, inde Sardiniam venit
in extrema 7 in Terr. Teſſ. Iul. Reuma,
us duo ſana duabus in inſula poſiti ſcitorum,
ſita & Sami ſanctiſſima & antiquiſſima, ſi-
ſcelere idem iſte omnibus donis, ornamen-
nuſavit, niſi quis putet Melitæ & Sami er-
ipſus hic ſignificare non inſulas: quæ appoſitio
ior erit: neque minus dura: ſi ſenſus ipſius
iligamus. Non pauca præterea teſtimonia
ſeruntur, quæ tamen non urgent. Cicero ad
ſic 5. Sexro Delum Athenis venimus. & pau-
ſt, ab Ceo, jucundè, ind. Gyaram Ceo ven-
on adverſo: hinc Scyrum, inde Delum, &c.
erat in animo nihil ſedmare, Delo nos me-
ere. Eodem libro, Quæ mihi jam Sami, ſed
abilem in modum Ephēſi præſto ſunt. Idem
undem, Cum Corcyra epulati eſſentur. Hæc
am, & ſimilia non urgent, cum Delos, Sp-
Corcyra, non ſolum inſularum, ſed etiam
dorum ſunt nomina, ut Rhodus, Ithaca, Te-
ſ, Melita. Cicero 3. Terr. Delum oppidum
ſtat & Samum, Tenedam urbem, & Simbo
Samum urbem vocat, Melnam Cic. 6. in Ver.
in oppidum vocat: Inſula eſt Melita ludices
en qua eſt eodem nomine oppidū, &c. Corcyra
& ur-

locorum
tatorum
poſitione
nonnunquam
deſcribitur.

Et urbem esse docet Plinius libro 4. cap. 12. *Quam Petendi-
dibile est in caeteris insulis fuisse oppida ignitur, none-
nominibus. CÆSAR l. 2. bell. Civil. Quibus Pun. Dan.
territus Varro, cum itinere converso sese in itinere Ima-
liam venturum promissit: non facit ad rem, Procorfu
Italiam, pracedat prepositio. Neg, illud St.
ng, Decedens Macedonia: neg, Ciceronis
ad Att. Si Cn. Italia cedit in urbem redeunt
pero: utrunq, enim verbum ablativum super
bet sine prepositione. Cicero pro Lig. Deced
Confidius provincia. Sic decedere via, jur
institutio suo, itinere, fide, &c. Idem ad
Cedam urbe, quam per me conservatam, ut
libens, in servitute videre non potero. Ad
dem. Cedam de via. Ad eundem, Cedere
Curia, & pro Milon. Cedere possessione. C
si Sardinia, & Cyprus aliquando etiam ur
nomina fuerunt? Terentius, cujus auctoritate
Cicero solet tueri, Cyprus in Adolphis bis
omissa prepositione.*

-- Et ajunt, proficisci Cyprus.

Ibidem.

-- Et item hinc alia, qua porro Cyprus.

Et Livius lib. 5. dec. 5.

Crebro pars Cyprus navigant.

Ibidem.

Navigare Cyprus pergit.

Ibidem

Cyprus ex templo classem misit.

Cedo, De-
cedo, sepe
ablativum
habent sine
Prepositio.
IV.

DATIV

Vodvis v
ejus perso

4. cap. 12. Cum Petendi verbum pro proficisci, adire,
 se oppida iussu habetur, non est locus in præpositioni. Liv.
 1. Pun. Dum ipse terrestri per Hispaniam Gal-
 verso se in itinere Italiam peteret. Plin ad Calestri-
 ci ad rem. l. 7. Proconsul provinciam Baticam per Ti-
 Neg. illud Scdm est petiturus.

Peto p^{ro}b
 proficiscor,
 præpositio-
 nem respicit

APPENDIX.

Erta appellativa ablativo sine præ-
 positione eleganter efferuntur, quæ
 loquin accusativo cum præpositione
 r, efferenda essent.

ero Attico, Nunc iter conficiebamus æstuo-
 & pulverulenta via. Idem in Verrem, Mul-
 tibus in C. Verre insidia terra marique facta sunt.
 pro Planc. Iter à Vibone Brundisium terra
 ere contendit.

Lib. 4.
 Lib. 2.

Agandi verbum hanc in primis ele-
 gantiam sibi vendicat.

Vagari.

in Marc. Anton. Nunc tota Asia vagatur,
 utar ut Rex. Idem at Attic. Quem quidem
 iam tuò vel solum tota Vrbe vagari posse.
 pro Fonteio, Hic contra vagantur lati atq;
 si passim toro fero.

Philip. 10.
 Lib. 14.

DATIVVS COMMUNIS.

Vodvis verbum admittit dativum
 ejus personæ, in cujus gratiam

nam, commodum, vel incommodum
aliquid rei.

Ex 2.

Act. 1. 2.

Plautus *Miles*. Tibi aras, tibi occas, tibi for-
tione idem metis. Cicero *Attico*. Libros ca-
vete cui quid tradasi nobis eos, quemadmodum
sentis, conserva. Livius, Magno illi ea can-
tio fletu.

ACCUSATIVUS COMMUNIS NIS TEMPORIS.

TEmpus accusativo vel ablativo
in off. rurs, si per Quamdiu fiat i-
terrogatio, ut Quamdiu regnavit Ro-
mulus? Septem & triginta annos,
annis.

Ab Verber.

In Cal.

cap. 59.

Liv. Romulus septem & triginta regna-
vit annos. Suetonius, Vixit annos. genti novem
imperavit cretensio, & decem mensibus, diebus.

Sin verò per quando fiat, ablativo uti-
mur, ut quando datum est tibi nego-
tium? Anno superiore.

Cicero de *Arusp.* Negotium magi fratibus
datum anno superiore Idem *g. Tusc.* Heroica
nam etatibus libyssem & Neporem accepimus
fuisse, & habitos esse sapientes.

SPATIV

SPATIV

bium Quam

suas utimur

Livius

qui quatuor

in paucis die

Enclan. Du

gratulanorum

Provinciam re

legi: Cetero conse

et Caranem l.

quoniam quatuor

et es Philomela

par. Plinius

lib. 7. c. 48.

in se induit

etiam appellat

interrogamus.

significat, ut pa

intrapantos die

Cicero ad Qu

et clusa quatuor

temus. Idem

nam, ad summ

ACCU

MU

Vivis ver

Novus quid

SPATIUM temporis vocant, cum per adverbium Quando sit interrogatio, & tunc frequenter utitur accusativo, quam ablativo.

Spatium
temporis
frequenter
in accusati-
vo estetur.

Livius 1. ab Urbe. Regnavit Ancus annos quatuor & viginti. Idem 1. bell. Maced. 1. paucos dies sapiente Borea retexti. Cicero 5. Tusculan. Dionysius duodequadragesima annos Tyrannus fuit. Idem 4. in Verr. Provinciam triennium obtinuit. Idem 2. de leg. Cotta censes habendas triennium ferias. Idem 1. Catonem l. 15. Biduum Laodicea sui deinde epamea quadriduum triennium Synadis, totidem dies Philomeli. Sic fere Cicero & Livius loquuntur. Plinius saepe etiam ablativo utitur, Maximus lib. 7 c. 48. Masinissam sexaginta annis regnasse indubitatum est SPECIEM temporis quidem appellant, cum per adverbium Quando interrogamus. ABLATIVVS interdum Intra, significat, ut paucis diebus, Biduo, Triduo, pro intra paucos dies. Intra biduum, Intra triennium. Cicero ad Quint. Frnt. lib. 3. Diebus sexdecim soluta quatuor tragoedia Idem Africo, l. 9 Biduum semus. Idem pro Mil Clodius respondit, triennium, ad summum quadriduo perituum.

ACCUSATIVUS COMMUNIS SPATII.

Vivis verbo apponi potest accusativus qui distantiam loci significat.

N

Cicero

SPATIUM

Lib. 16.

Lib. 12.

Bell. Mac. 7.

Ibidem.

Cic. ad Tironem, Is locus est citra Leucadem
stadia viginti. *Idem Attico*, cubitum nullum
assiduo cursu processit. *Idem pro Dejotaro*. Negat
se à te pedem discessisse. *Livius*, Mille & du-
centos passus ibi latitudo patet. *Idem*, Duo mil-
lia ferme, & quingentos passus ab hoste posuerunt
castra. *Cic. pro Sex. Edixit*, ut ab Urbe abesse
millia passuum ducenta.

Interdum ablative utuntur scriptores.

Bell. Gall. 1.

Ibidem.

Caesar, Eo die castra promovit, & millibus
passuum sex à Caesaris castris sub monte con-
sedit. *Idem*, Ab exploratoribus certior factus
est Ariovisti copias à nostris millibus passuum qua-
tuor & viginti abesse.

SPATIUM loci multò frequentius accusativo
effertur, quàm ablativo, *Caesar. bell. Gall.* Cum
bidui viam processit, nuntiatum est Ariovistum
cum suis copijs ad occupandam Vesuntionem con-
tendere, irriduig, viam à suis finibus processisse.
Cicero 6. in Verr. Neque ab argento digitum
discedere.

ABLATIVUS ABSO- LUTUS.

Quibuslibet verbis addi potest abla-
tivus absolutè positus.

Lib. 7.

Lib. 14.

Cicero Attico, Quod autore te velle cœpi ad
iutorem assequar. *Idem ad eundem*, Scripsi ha-

ad te appositum
hunc vultu
tatu puto.

posthac biscri-

ALYQA

præteritū temp-

cedo. Inde

comperio, qua-

ut. lib. 2. Au-

positum obfiden-

DVM ablativum

sem persone.

cogitationi ta-

cic. si aliter a-

est: non potes-

rons. Seneca

stante fieri crea-

Idem 3. epist. li-

verbis. si id fac-

F

Neu finas M

Te du

Sedigitus p

Multos ince

Palmam po

Eum, ne ju

Sic Ovi

ante appositam secundam mensam. Idem de leg. No Lib. 2.
 bitum vita, victusq; morum, mores mutari civi-
 satum puto. Idem de Clar. Orat. Ego cautius
 posthac historiam, te audiente attingam.

ALTERNANDO absolute ponitur participium
 praeteriti temporis sine nomine. Liv. 1. bell. Ma-
 cedon. Inde ad Plavinum est progressus nondum
 comperio, quam regionem hostes petissent. Ta-
 cit. lib. 2. Audito castellum Luppia fluminis as-
 positum obsideri, sex legiones eo duxit. INTER-
 DUM ablativus & nominativus verbi ejusdem
 sunt personae. Ad Tironem l. 16 Verberum re-
 cogitationis tacita duntaxat convicia quod fas-
 ticulus alter ad me jam sine tuis literis perlatus
 est: non potes effugere hujus culpa poenam et po-
 rono. Seneca de Vita beata cap. 20. Populo spe-
 tante fieri credam, quicquid me conscio faciam.
 Idem 3. epist. libr. Acerbum est viri, quare a-
 verbum: si id faciente patiaris?

Horat. lib. 1. Ode. 2.

Neu finas Medos equitare inultos
 Te duce Caesar.

Sedigitus apud Gellium l. 15 c. 24.

Multos incertos certare hanc rem vidimus,
 Palmam poetae comico cui deferant,
 Eum, me judice, errorem dissolvam tibi.
 Sic Ovidius non raro loquitur.

ABLATIVUS INSTRUMENTI, CAUSÆ, MODI ACTIONIS.

QUævis verba Ablativum admittunt significantem instrumentum.

Terentius Adelph. Hisce oculis egomet vidi.
Cicero in Varinium, Cum illud iter Hispaniense pedibus confici soleat. *Idem in Verrem.* Sex littores circumstant valentissimi, cadunt acerri-
 me virgis.

Aut causam propter quam aliquid fit.

Lib. 2. *Idem ad Quintum Fratrem,* vestra culpa hæc acciderunt. *Idem in Bruto,* Vercor ne amore

Lib. 10, c. 37. videar plura, quam fuerint in illo, dicere. *Terent.* *Adelph.* Dolor ac miseria tabescit. *Plus.* In Africa magna pars ferarum æstate non bibunt inopia imbrum.

Aut modum quo aliquid fit.

Cicero pro Milone, Quoniam modo id factum ferret civitas? *Idem de Senect.* Sapientissimus quisque equissimo animo moritur, stultissimus iniquissimo. *Idem pro Flac.* Pacem maritimam summa virtute, atque incredibili celeritate confecit.

Modus actionis præpositionem, Cum interdum desiderat.

Idem

Idem de Officiis
recte fieri.
de Orat. Cum
est lateris doli

CAINTIL
onem, infans
adum. Quæra
ex cu quedam
leptimi: nam
ablative natura
ui, res depo,
qua ablative in
Ad causam pro
lia, adde in
rio, amore alicui
phane, amor

Me miserum.
deo irac

Hæc etiam
oblector, tristis
pum actionis
modo, Quæra
mo Cicero
na virtute, et
clara, supp
ADHIBET

ne comes dicit
magno cum

Idem de Offic. Ira procul absit cum qua nihil rectè fieri, nihil considerare potest. *Idem de Orat.* Cum febris domum redyt, dieq; septimo est laseris dolore consumptus.

QUINTILIANUS l. i. c. 4. Existimat instrumenti casum non esse ablativum, sed septimum casum. Querat, inquit, etiam siene apud Græcos vis quedam sexti casus; & apud nos quoque septimi: nam cum dico, hasta percussi, non utor ablativi natum: nec si idem græcè dicam, datizi, τὸν δόγῃ, Hoc ille. GRÆCA & Latina lingua ablativo instrumenti prepositionem non addit. AD CAUSAM propter quam pertinent hæc & similia, Ardere incendiis, dolore, ira, fudio, desidio, amore alicujus rei. Flagrare, inflammarī cupiditate, amore.

Ablativo
instrumenti
non additur
prepositio.

Terentius Adelph.

Me miserum, vix sum compos animi, ira ardeo incupidia.

Hæc etiam fortassis, Lator, gaudeo, delector, blektor, tristor, de quibus supra egimus. Modum actionis cognoscimus interrogatione Quædo, Quædo aculit injuriam? equo, in quo animo. Cicero pro Flac. Pacem maritimam summa viresce, atq; incredibili celeritate confecit: clara, suppressa, submissa voce dicere.

Modus actionis in-
terrogatione cognoscitur.

ADHIBETUR etiam prepositio. CUM te comes dicitur. Cicero pro Cluent. Semper magno cum metu dicere incipio. *Idem*

N 2

Ome.

*Orat. Cum videret Oratores cum severitate ad
diri, poëtas autem cum voluptate, cum dictis
numeros sequutus.*

ABLATIVUS EX- CESSUS.

CVIVIS verbo adjungi potest ablativus rei qua excessus significatur.

Lib. 5.

*Cic. de Clar. Orat. P. Scipio omnes sale, fac-
etijs superabae. Idem de Orat. Lepore & hu-
manitate omnibus praestitit Socrates. Terentius
Pbor. Incredibile est, quanto heram antea sa-
pientia. Salustius, Quum omnes gloria antea
res, omnibus tamen charus erat.*

L Lib. 1.

L

ABLATIVUS PRETII.

QUOLIBET Verba Ablativum admittunt, significantem pretium.

*Ut Senatus tritici modium tribus denariis
estimavit. Magno has aedes edificavit. Do-
natus docet litteras mina in singulos men-
ses. Mina valet centum drachmis Atticis
Secalis modius proximo anno ternis sester-
tius fuit: summum quaternis. Cic. in Verren-
tius Hec quae vel ita redimi recte possunt, estimare
pecunia non queo. Terentius in Andr. Vix dra-
chmis obsonatus est decem. Cicero in Verr. Do-*

Lib. 2.

Lib. 7.

cea

et oportet aliquo in loco Sicilia, Prætoræ Ver-
re, ternis denarijs tritici modium fuisse. Plini-
us, Viginti talentis unam orationem Isocrates
vendidit. Livius, Multorum sanguine & vulne-
ribus ea Pænis victoria fecit. Idem, Magno illi
cunctationis fecit.

Lib. 7. c. 30
Bell. Pun. 3

NON solum verba, quæ aperte emptionem,
venditionem significant. ut Emo, Coemo, Re-
dimio, Mercor, Vendo, Divendo, Districho, Ve-
nundo, Veneo, Sto, Consto, Valeo, Lico, Lici-
sor, Addico, Loco, Conduco, Taxo, Æstimo, pro
Taxo, Sum pro Valeo: sed etiam quævis alia huc
spectant. Varr. lib. 3. de re rustic. Piscina adifi-
cantur magno.

Verba em-
ptione, ven-
dicionemq;
significauit.

Ædifico.

Horatius lib. 2. Satyr. 2.

Quæ virtus & quanta bonis sit vivere parvo.

Vivo.

Plautus Trucul.

Iam Hercle, jam magno in vapula.

Vapula.

Plinius l. 7. c. 37. Aristidis Thebani pictoris unam
tabulam, centum talentis rex Attalus licitatus
est. ÆSTIMO, cujus supra meminimus, cum par-
vi, aut magnificare significat, genitivo gaudet,
cum verò æstimationem habere, aut taxare,
hujus est loci. Cicero 5. in Ferr. Eodem tem-
pore Antonius tribus denarijs æstinavit post
messum summa in vilitate. Ibidem, Idq; fru-
mentum Senatus ita æstimasset, quaternis se-
tertijs tritici modium, binis bordeum.

Licitor.
Æstimo.

MAGNO, permagno, parvo, paululo, mi-
N 4 nimo,

Æstimo.

pro taxo a-
blativo pre-
ai jungitur

minimo, plurimo, & si qua praterca sunt. Sape-
fine substantivis reperiuntur. Cic. in Verre
Decumas agri Leonini vendidisti, si ex lege
magna: si, ut lex esset tua libido, tunc parvo.
bidem; At permagno decumas ejus agri ven-
didisti.

Terentius Eunuch.

Quid agas? nisi ut te redamas caprum, quod
queas

minimo, si neque paululo quanti queas.

L

Cic. 5. in Verre. Ex cogitare non poterat, quod
admodum plurimo venderes. INTERDUM a-
jungitur substantiva. Marti l. 6.

Parvo cum pretio diu liceret.

Vili, Caro,
non admit-
tunt substa-
ntiva.

Vili tamen, & Caro, non videntur substanti-
va admittere. Plaut. Epid. Quanti jam emi-
T. Vili. Quintilianus Declam. 9. Quid me ad-
moneri supremarum amicitiae precum, quibus
hac alimenta caro empti inopi patri senectae per-
tina? Si tamen locus mendo caret: Nam Cicer-
Carè, solet dicere, & Quintilianus eadem De-
clamat. Tanti coegit patri captivitas mea cum
tam carè redemptus sim. Diomedes lib. 1. De
Adverbio, Caro & vili vocat assimilationis ad-
verbia. Verbum Valeo ablativum vel accu-
sativum amat. Plin. l. 33. c. 3. Aureus nummus
post annum sexagesimum secundum percussus est
quàm argenteus, ita ut scurpulum valeret
sestertij vicem. Varr. lib. 4. de lingua Latin

quo, jun-
gitur cum
ablativo vel
accusativo.

Denari

enarij, quod denos aris valebant: quinarij,
 quod quinos. Hic etiam spectat Silius, pro va-
 C. 5. in Verr. Verum enimvero, cum es-
 frumentum sestertijs binis, aut ternis quibusvis
 is provincia, duodenes sestertios exegisti. Ibi-
 Cum in Sicilia sestertijs binis tritici mo-
 us esset (ut illius epistola ad te missa, declarat)
 mum sestertijs ternis Secale, Julgus Cententi-
 cat. Siligo genus est ~~triticum~~ ~~detritum~~, sa-
 e consensum significat, ut quidam arbitrantur.

Sunt

EXCEPTIO.

IS tamen genitivis, exceptis, Tanti
 tantidem, quanti, quanticumq; plu-
 s, minoris.

de Off. Emit homo cupidus tanti, quan-
 Lib. 3.
 oluit. Idem ibidem. Vendo meum non plu-
 quam caseri, fortasse etiam minoris. Idem in
 rr. Quanti frumentum sit considera, video
 Lib. 1.
 tus sestertijs. Seneca, Tantidem redempti pa-
 m, quanti a te redemptus sum.

Lib. 5. Cont

LINIVS lib. 35. cap. 10. de Pamphilo piffo-
 Docuit neminem minoris talento annis de-
 n. Sen. ad Martium de consol. Tanti quod-
 malum est, quanti illud innoximus. Qui
 addunt, Tanti vis, quanti vis, quantilia
 sine veterum testimonijs. Non
 tamen, cur non ita loquamur, si opus
 Maioris nusquam arbitror esse

N 5

pro

pro quo classici, Pluris utuntur. QUANTICUNQUE, & quantiquanti geminatum, idem vident. Iuven. Quanticunque domus consuet. ad Attic. 12. Sed quantiquante bene emittit quod necesse est. Tantidem, Cic. 5. in Verro. Quò quisq; vehere iussus esset, ubi tantidem momentum emeret, quanti domi vendidisset.

APPENDIX.

Genitivi, Tanti, quanti, quanticum minoris in ablativum transcunt, adduntur substantiva.

Liv. 2. bell. Pun. Hic miles magis placuit, pretio minori redimendi captivos copia. TANTIDEM ablativo caret. Laurent. Pluri pretio, ausus est dicere, malim dicere, jori pretio, aut Carius. Liv. 2. bell. Punici, milia servorum audio armari, non minor merus noster est nec majori pretio redimi potius, quam hi emuntur Cicero pro Dom. Et domum penè dimidio carius quam aestimatis, optime, male, pejus, vilius, vilissime, verbis emendi, vendendi, apud bonos aut invenies.

CONSTRUCTIO VERBI INFINITI.

Ver

L
Erba infini
postulant
Cicero Terenti
tam statim im
quintum Em
e plus diligi
Cic. Vellem te
de me admoneri
Pateritur
utiquamper
ci Fuisse, atq
oris supple
caeribus pro
Cicero in Antoni
perfectum esse
na ab huius fan
Verbum in
am pro Mil. D
qui à se hor
VERBA in
p. 3. Verba in
Grammatici
que numeros
minibus aie
im, impersona
d hac & simili
PATERE

**Verba infinita eosdem post se casus
postulant, quos finita.**

*sero Tironi, Malo te paulò post valentem,
am statum imbecillum te videre. Idem ad
Cic. Quod scribis te à Cesare quori-
plus diligi, immortaliter gaudeo. Idem ad
Cic. Vellem te in principio auduisse amice-
me admonentem.*

Lib. 16.

Lib. 1.

Lib. 7.

**Præteritum perfectum passivum &
ulquam perfectum, ex infinito Esse
Fuisse, atq; participio præteriti rem-
poris suppleatur, mutatis numeris &
aeribus pro te de qua agitur.**

*sero in Antonium. P. Clodium meo consilio
perfectum esse dixisti. Idem pro Cluent. Ingu-
re ab hujus familia factam esse dixisti.*

Philipp. 4.

Verbum interdum dicitur.
*pro Mil. Negant lucem fas esse ei intue-
qui à se hominum occisum ètetur.*

**VERBA infiniti modi appellat Quentil. l. 9.
3. Verba infinita: Gellius l. 1. c. 7. Indefini-
Grammatici infinitiva, quod neque personas
neque numeros designant. Diomedes l. 1. Varijs
genibus aut appellatum esse infinitivum mo-
di, Impersonativum, Insignificativum, & imperson-
bac & similia sine ulla jactura omitti pos-
sunt.**

Varia infi-
nitivi mo-
di appella-
tio.

PRÆSENS, & imperfectum tempus

tam activum, quam passivum una voce exprimitur, ut *Amare, Amari*. Perfectum & plusquam perfectum activum, una etiam voce contrahitur, ut *amavisse*: passivum ex participio præteritis temporis, & infinito, esse vel fuisse, supplicat.

FUTURUM INFINITIVUM ACTIVUM.

FORE, futurum infinitum, tam activum, quam passivum, jungiturque cum omnibus nominibus, & atroque numero.

Cic. ad Lent. Vehementer confidit his litteris apud gratiosum fore. *Idem ad eundem* Spero nobis hanc conjunctionem voluptati fore. *Idem Att.* Nihil arborer fore, quod reprehenderetur. *Idem ad eundem.* Dionysio dum existimabamur, nos fore, nolui molestus esse.

Altera quibus præci usi sunt, jam præterita sunt, pro quibus infinito, & participio in *Rus*, utimur.

Cicero Attico. Illud cum futurum esse putavi, qui esse debet. *Idem de Orat.* Vere mihi videtur esse dicturus. *Idem in M. Anton.* Id futurum esse assueverat. *Idem in Verr.* molestum fore, me laboris mei, vos, virtutis vestrae fructum esse laturos.

Infinitum *Esse*, frequenter desideratur.

Lib. 1.
Videtur

Lib. 8.

Lib. 7.

Lib. 6.

Lib. 5.

Philips.

Lib. 4.

ero Attic. Ego bellum foedissimum futu- Lib. 8.
 i puto. Idem ad Terentiam, Ceterum opti- Lib. 14
 ne venturus decetur. Idem ad Attic. Vix spe- Lib. 5.
 une mihi conamulaturum Idem ad Appi- Lib. 2.
 Scribis meas literas maximum apud te pon-
 habituras.

INITU VIT priscis temporibus futurum in prae-
 um, syllaba finitum, quod omnibus generi-
 utriq; numero, non secus ac, Fore, accom-
 labatur. C. Gracchus, Credo ego inimico me-
 dic dicturum. Valerius Antrias, Amulices di-
 sine omnia ex sententia processurum. Labe-
 , Non putavi hoc eam facturum. Vides ut
 fidet his literis generibus & utriq; numero verba hoc
 ad emendatibuantur. Sic Cic. 5. Terr. Hanc sibi rem
 occupati forene praesidio futurum: quem locum quidam
 ad reprehendunt: manes esse corruptum, futuram. a forma
 affirmatam legendum esse: cum, futurum, non partici-
 em, sed verbum sit indefinitum, neg, nume-
 ag, generibus praesertiens, sed liberum un-
 & impromiscuum, quod sine ulia ruy supi
 e omnibus numeris generibus sine determi-
 tribuitur, ut Coll. lib. 1. c. 7. docet: unde
 ram esse pu-
 Vere mihi
 Anon. Id
 m m Terr.
 virtutis re-
 desiderat

Priscum
 futurum, cu
 Ruy.

Plautus Stich.

bonum animas: nam illud confido domum
 diebus me reserui habere.

Idem

Idem Amphic.

Eos legas Te'ebolis, jubet sententiam ut dicat
 Si sine vi, & sine bello velint rapta, & raptoras
 Si quæ abstraxissent, redderent: se exercitum
 templo domum.

Reductarum: abiueros Argos Arginos: pe
 atq; ortum

Dare illis: sin aliter sint animati, neque
 quæpetat,

Se se igitur summa vi, virisq; eorum oppidum
 pugnassere.

Idem Milir.

-- Heresle credo te facile impetrassere.

Formatio
 futuri in
 SSERE.

Futurum hoc, à futuro Coniunctivi modi re
 ciliasso, expugnasso, impetrasso fit: siquidem
 et Latini etiam amasso, irrumpasso, judicasso, n
 passio, pro a naucro, irrumpo vero &c. dicco an

Plautus Amphic.

Si me irrumpissis hodie, lumbis fragium hinc aufe

Epid.

Adolescens si isthunc hominem, quem quæ

Tibi comonissio equam abs te inibo gratia

Fore futurū
 jungitur cū
 participio
 in Rus.

IT AQVE Fore, nunc tantum usitatum est, q
 non raro etiam cum Participijs in Rus, jungit
 Cui. Att. l. 5. Deinde addis, te ad me fore
 turum. It. rus in extremo l. 6. ab Urb. Itz ab
 ista ita, tantum in concordantia redactis ord
 bus: cum dignam eam rem Senatus censeret
 meri

ritog; id, si qu
 mortalium can
 de maximi fieri
 ceretur. Porc
 cuius eloquim
 ianus l. i. c. 5.
 in namque, ait
 quondam prod
 sui Romanum
 stratura. Ibi
 eros nostros obse
 gratulantes
 auiros fore.
 turum se per pop
 versaretur: qu
 per populum ap
 nam cum parti
 ism Dui posse j
 quis rebus a te
 quid ipse ag
 sat meus: quos
 toria copulato
 me id speramus
 elligat, & ca
 ritum, se
 tur ad te.
 unversam fi
 Catilina supp
 &c. D

ritus, id, si quando unquam aliàs, deorum
 mortalium causa libenter facturos fore, ut
 i maximi fierent, & dies unus ad triduum
 ceretur. Porcius Latro in Decla. in Catil.
 cuius eloquentia Plinius l. 20. c. 14. & Quin-
 tianus l. 1. c. 5. meminit, saepe sic loquitur, lu-
 namque, ait, nescio quam, de domo Corne-
 quondam prodituram fore, qua gloria nomi-
 ni Romanum imperium & complexuram sit, &
 stratur. Ibidem, Putare matronas urbis ac-
 ros nostros observatam pudicitiam supplices ac
 gratulantes universos ad genua vestra ob-
 naturos fore. Illud Livij l. 8. bell. Pun. Et
 rum se per populum aperte ferret, si Senatus
 rei modi reversaretur: quidam vitiose citat, Et acturum
 siquidem per populum aperte fore, &c. CREDO, Fore,
 judicasse, nam cum participijs prateriti, & futuri tem-
 c. dicantur in Dns posse jungi. Cicero Bruto l. 11. De
 quis rebus à te jam expectare litteras devo-
 quid ipse agas, Quid noster Hircius, quid
 ar meus: quos spero brevi tempore societate
 gloria copulatos fore. Idem Lentulo libro 1.
 id speramus; idq; molimur, ut cum Rex
 illigat, & ceter. nisi per te sit restitutus,
 reum, se, atque abjectum fore, profi-
 tur ad te. Porcius Latro, Credere item
 universam flagitiosam invenit, aut hodie
 Catiline supplicio simul conficiendam fore
 &c. DICERET fortasse Lauren.

rentius hæc potius nomina esse, quàm participia. Nescio cur Laurentio tantopere displicuerit, cum futura cum futuris passim jungantur. Cic. 1. de Invent. Altera est, in qua rerum earum, de quibus erimus dicturi, breviter exposito ponitur distributa. Idem pro Fone. Ita vero stelli bellum facere conabuntur, excitandus nobis erit ab infamis C. Marcus &c. Et præterita futura miscemus cum dicturum fuisse, audieturum fuisse, & alia huius generis dicimus.

FUTURUM INFINITUM PASSIVUM.

Futurum passivum ex infinito, Iri, voce simili supino in VM, constat ut amatum iri, doctum iri, violatum iri, occisum iri, omnibusque generibus atque utrique numero attribuitur.

Lib. 2.

Cicero ad Attic. Pompeius affirmat non esse periculum, adjurat, addit etiam se prius

Lib. 15.

Lib. 11.

visum iri ab eo, quàm me violatum iri. Idem ad eundem, Brutum ut scribis, visum iri à me puto. Idem de Divinat. Varrinat. Varrinat. est factum iri minus triginta diebus Graciam fago. Laiani. I.

Lib. 10.

Terent. in prolog. Hecyr. -- interea prælocuta est venit datum iri gladiatores. Quint. Roderi. de Dicitur parricidæ damnatum iri videbitur. Plautum iri minus Rudente. Mibi isthac videtur præda prædatorum.

E

ETSI datum irē, perditum irē, interfectum
 ire, servatum ire, & alia ejusdem generis nihil
 aliud quā dare, perdere, interficere, servare;
 significant, atque presentis sunt temporis: tamen
 datum iri, perditum iri, interfectum iri, & quae
 sunt generis ejusdem, futurum tempus adsignifi-
 cant, ut allata exempla aeque alia multa docent.
 Tiber ad Attic. l. 9. Quem tu locum Graciam non
 direptum iri putas? Ad eundem l. 10. Quod scri-
 bis te ipsum putare me attritum iri, &c. Idem
 ad eundem lib. 7. Dederam equidem L. Sanseio
 ut iras &c. Sed ut Philosophi ambulant, has
 tibi redditum iri putabam prius. SVNT qui pu-
 ent hoc loquendi genere etiam tempus praesens
 adsignificari: fieri quidem potest, sed testimonia
 ambigua id docent partim depravata sunt, partim
 obscurum faciunt. Videamus Plin. 2. Epist. Quae
 solutioni mihi videbantur non fuit alienum
 iudicio tuo traditum iri. Apud Plin lib 2. Epist.
 ad Lucercum, sic legitur. Interim quae abso-
 lutioni mihi videbantur, non fuit alienum iudi-
 cio tuo tradi. Cic. 2. Javenti. Si illud concedatur,
 id non concessum iri oportet. Oportet nusquam
 apud Ciceronem, Locus est non longē à prin-
 cipio. Laetant. l. 1. Et Erythraeam se nominatum.
 praedicatum est: apertissime futurum est. Sic
 Ciceroni de Divinat. Vaticinatus est madesa-
 tum iri minus triginta diebus Graciam san-
 ctine.

Discrimen
 inter datū i-
 re, & datum
 iri.

Datum iri
 futurum te-
 pus adsigni-
 ficat.

O Idem

Ei dem illud Plauti Rudent. act. 4. scen. ultim.

Mibi istec videtur præda prædatum irer.

Prædatum ire, futurum procul dubio est: timebat enim vehementer Gripius, qui hac loquitur, ne herus vir bonus & iustus vidulum, quem cum multo auro & argento reti traxerat, restituere Lenoni, qui naufragium fecerat, atq; ita rita præda spoliaretur. Nunc ponamus aliquot exempla quibus planum fiat Amatum ire, datum ire & alia hujus generis, præterea adsignificare, quæ Diomedes, Donatus, cæteriq; veteres Grammatici docent, futuri infiniti esse circumflectiones.

Plaut: Pœn.

Sicne oportet ire amicos homini amanti operam daturum?

Idem Cistil.

Qui magis potueris mihi honorem rei habitum

Nescio. Idem Bacch.

ut istud delictum desistas tan opere ire oppugnatum.

Livius lib. 9. belli Macæd. Vitricus ergo, inquit, tuus pudicitiam, famam, spem, vitamq; tam perditum ire hoc facto properat? Gellius lib. 14. c. 6. Homo nobis familiaris, aditum, inquit, ornatumq; volo ire noctes tuas. Quid quæso alud, Ire datum operam, Ire habitum honorem, Ire oppugnatum, Perditum ire, Ornatum ire, quam operam dare, Habere honorem, Oppugnare, Perdere, Ornare significat?

Illud

ILLUD PLAUTUS MUR:

- hercle credo te facile impetratum ire: quo
 quidam conantur docere, hæc futurum tempus
 adsignificare: longè aliter legitur, ut paulò ante
 diximus. -- hercle credo te facile impetrassere,
 quod futurum infinitum est priscum, pro impe-
 traturum. INFINITA passiva vim iri, oc-
 cipi iri & alia id genus à verbis actiuis, acci-
 piendum habere ante se more aliorum verborum
 infiniti moat: neque enim à supino in T M regi-
 tur, ut quia im volunt, post se vero ablativum
 habent, et in singularis numeri, ut allata ex-
 empla docent. Si sunt à verbis neutris etiam
 post se ablativum exigent, ut Credo à militibus
 Cæsaris fortissime pugnatum iri. Arbitror à ne-
 mone tibi nocitum iri. Cæsar & bell. Galli: noc-
 itum iri dixit. In se appellatus respondit si velie-
 cum colloqui, dicere: sperare à multitudine im-
 petrar: posse, quod ad militum salutem pertine-
 at, ipsi verò nihil nocitum iri. Si quis roget an-
 te etiam ante se accusandi causam habeant; ex
 qua suprà de verbis impersonalibus diximus,
 facile intelliget. Cur enim non subaudatur pu-
 nam & noxam? ut dicimus pugnare pugnam,
 nocere noxam? Vox que supino in V M similis
 est, tam verba actiua, quam passiva declinatio-
 nis comitatur. Livius lib. bell. Maced. Ne per-
 vacia sua gentem universam perderem

Infinita pas-
 siva quos
 ante se &
 post se casus
 habent.

Terentius Andr:

Cur te is perditum?

Idem Heaut:

in mea vita tu tibi laudem is questum scelus?

M. Caro apud Gellium l. 10. c. 14. Atq; evenit ita Quirites, ut in hac contumelia, qua mihi factum itur, Rei quoque publica medius fidius misceat. Vides ut Caro dixerit, Contumelia factum itur? quem locum sic idem Gellius explicat, Contumeliam factum iri significat, iri ad contumeliam faciendam, id est Operam dari quò fiat contumelia. Hac ille. Hoc tamen genus loquendi jam exolevit, quod ad finita verba attinet, quod modus infinitus suo rure retinuit. Illud pene mihi exciderat, Ire, l. cum habere etiam cum verba sunt deponentia. Currius l. 10. Postero die indignates Macedonibus videbatur, Perdicam ad mortis periculum adductum, & Meleagro temeritatem armis ultum ire decreverant.

CIRCUMITIONEM illam, quæ ex participio in Dus & infinito Esse constat, prætermisimus, præterea quod parum sic usitata veteribus: non quod negem esse participium in Dus, futuri temporis, cum id Quintilianus, omnesq; veteres Grammatici doceant: sed quia hæc loquendi ratio officium necessitatemq; potius quam futurum tempus ad significare videatur.

Virgilius l. 3. Aneid.

socij

-- socij
Edico, &
significat &
cum Harpyi
cum sic inqu
so sermone fi
pari, Bellum
tamen conven
Admonendum
puto. Dic, A
rogatum iri p
10. Illud eni
hoc potius sig
est, Admon
ri oportere,
posita sunt in
re, caputo rib
puto tibi à me
dixeris.

Quid er
tantum un? M
ba futuri tes
temq; adsign
que nihilomin
futura. Qu
alloquitur.

Non prius a
Liqueris An
sa Af
Num, afficie

-- socijs tunc arma capeffant

Edico, & dum bellum tam gente gerendum.

significat Aneas necessario gerendum esse bellum cum Harpytis. Quintilianus lib. nono in hunc locum sic inquit, illud planè figurum est, quia diverso sermonis forma conjungitur. Quamvis enim pars, Bellum, posterior participio insistant. utriusq; tamen convenit illud, Edico. Cicero Catoni l. 15. Admonendum potius te à me, quàm rogandum puto. Dic, Admonitum iri potius te à me quam rogatum iri puto, num idem hac valent? non puto. Illud enim officium, debitumq; adsignificat: hoc potius futurum tempus. Illud sic exponi potest, Admoneri puto potius te à me, quàm rogari oportere. Sic idem Lentulo l. 1. Quae autem posita sunt in conjectura quaeq; mihi videntur fore, ea puto tibi à me scribi oportere: fac sic, Ea puto tibi à me scribenda esse, idem prorsus dixeris.

Quid ergo? deceptus est Fabius, erravit tantus vir? Minime verò. Ut enim plurima verba futuri temporis debitum, officium, necessitatemq; adsignificant, ita participia ferè in Dns, quo nihilominus participia sunt, ut illa verba utuntur. Quid? cum Venus Enean 2. Aeneid. alloquitur.

Non prius aspicias, ubi fessum aetate parentem Liqueris Anchisen? superes conjunx ne Creusa Ascaniusq; puer?

Num, aspicias, futurum tempus adsignificat?

nonne potius officium aig, adeo pietatem? An-
cū M. Tullius 2. Philip. dixit, Defendi temp.
adolescentis, non deservi senex, an Deservi, tem-
pus adsignificat? Ibidem, Et enim si ab hinc annos
propē viginti hoc ipsa in templo negavi posse mor-
tem immaturum esse Consulari: quanto verius
nunc negabo seni? Sed hæc hæcenus, nam in
Rudimentis eam de participijs egimus, multa de
eadem re dicta sunt.

RATIO SUPPLENDI FU-

turum infinitum, maximè eam

verba supinis carent.

Foreut, Futurum ut, verbis spero,
puto, affirmo, suspicor, & his simili-
bus juncta, eleganter futurum infiniti-
tum tam agendi, quam patiendi modi
supplent.

Lib: 16,

Lib 1.

Proem. 2.

controverf.

Lib 2 Con-

troverf.

Cic. 1. Tusc. Spero fore, ut contingat id nobis.

Idem ad Att. Nunquam putavi fore, ut ad te sit.

plex venirem. Idem Lentrula. Vile suspicor fo-

re, ut infringatur hominum improbitas. Senec.

Scio futurum ut auditis ejus sententiæ, cupiaris

multa audire. Idem, nunquam putavi futurum ut

pater meus liberos adisset.

Hæc circuitione subvenitur verbis

quæ supinis carent.

Putavi fore, ut brevi his incommotis me dea

xc. 44

1. Affirmo fore, ut paucis diebus orationem pro Marcello edifcas. Suspicio fore, ut iuri civili potius, quam Phil. sophia studeas. Relliceo fore, ut non multo post inimicis sensibus angaris, quando saluberrima parentis consilia negligis.

CIRCUTIO EX PRÆTERITO ET FUTURO MISTA.

1. Circutio illa ex præterito & futuro mixta, non minimum orationi affert ornamentum.

Id. ad Marcel. Eum magis communem censurus in victoria futurum fuisse, quam in-
ertis in rebus fuisset? Idem de Devin. An tu
nisi illam autem tam delinam futuram fuisset,
sommis crederes, nisi ista casu nonnquam
incurrerent? Idem in M. Anton. Dixit, a largi-
mentiam se dicturum fuisse, eamq. se ac Rep. di-
nam nisi propinquitate impediretur.

Lib. 4.

Lib. 2.

Quoniam se verba lupinis deserviantur? licebitne
aliqui. Puto suorum fuisse, et rescires, ne-
cessitas ac negligens fuisse? Nondum quod
conarim apud veteres hoc loquendi genus
veni. Puto fore, ut usitatum est, ut pau-
ante ostendimus. Puto putarum fuisse, ut
sceres, reselleres, reposceres, scriberes, leg-
et alia id genus proscripturam fuisse lecturam

Circutio
ex præter-
ito & futuro
mixta, non
inhibetur
verborum
cursus lupinis

fuisse, tum dicam cum apud bonos auctores legent de eodem gen
ro. Itaq; doctiorum esto iudicium. ITALIA prece a vocant, id est
rea circuitio ex praterito, & participio in Dus, an ampernent,
huc spectet, idem judicabunt. Credo Rempub. recipiunt inadm
Catilina funditus everrendam fuisse, nisi M. estur: ac deper
Tul. eius nefarios conatus compressisset. Qui vo um (ut vox ipsa
ces in syllabas Dus, & Dum exeuntes, necessitate persona, beneficia
rem officiumq; potius, quam futurum tempus ad numerum person
significare doceat, non facile id concedent: quentia, Videre,
rum sententia liber accedimus interim, dum scire potes, j
veterum exempla non succurrunt. Quare dicam, prima, jecur
potius, Credo Catilinam Rempub. funditus fuisse verbum, Cupro, f
everfurum, nisi M. Tullius, &c.

INFINITA CVM QVIBV VERBIS COPULENTVR,

Verbis Coepi, soleo, debeo, cupio adduntur infinita, multisq; aliis maximè ijs, quibus voluntas explicari solet.

L. lib. 16,

Cic. pro Rosc. Com. Qui mentire solet, peccare consuevit. Idem Tirohi, Omnes cupimus ego in primis, quam primum te videre.

Verba qui-
bus infinita
adduntur.

MULTA sunt verba, quibus infinita adduntur. Cesso, desino, pergo, incipio gaudeo, lator, suadeo, aggredior, opto, desidero, volo, malo, paro, cogito, affirmo, nego, instituo, censco, statuo, decerno, ostendo, judico, audeo, timeo, jubeo, disco, cum synonymis, ut amat pro Solet. Item Possum, videor, quare

autores legunt de eodem genere. Præterea quæ Proæteriti-

ALIA præteriti vocant, id est, quæ ad voluntatem explican-

tem. Dui autem pertinent, de quibus jam egimus. Ab his

Temporibus accipiuntur grammatici, verba infiniti-

visse, nisi Mesinari ac determinari, nam cum infinitum ver-

bet. Quivorum (ut vox ipsa declarat) incerti sit numeri &

es, necessitate personæ, beneficio verborum, quibus adjungitur

in tempus ad numerum personamque certam habet; Exempli

cedent: querat, Videre, verbum est infinitum, neque co-

terum, dum scire potes, sit ne singularis an pluralis nume-

Quare dicam, prima, secunda, tertia personæ; Adde ei

unamqueque verbum, Cupio, sic, Cupio videre te beatum, subi-

ex infinito & incerto, factum est finitum cer-

mg, munere atque beneficio verbi Cupiendi, est

in prima personæ singularis numeri, quemad-

modum, Cupio, cui adberet SOLET, incipit,

bet, coepit, desinit, potest, cum infinitis verbo-

bus impersonalium adjungitur, nominativum

stant. Cic. 1. de Finib. Quæ præceptrice in man-

illitate vivi potest, omnium cupiditatum ar-

re represso. Idem Attic. l. 10. Hic maneri di-

vis non potest. FUTURUM infiniti, maxime

verbis gaudet, auguror, confido, credo, existi-

pero, audio, video, omur, suspicor, opinor,

ma, polliceor, promitto, itemque ceteris ejus-

dem generis. Cicero Attic. l. 8. Sin erit bellum

video fore, mea partes non desiderabuntur.

Idem pro Milone, in his singulis ita semper

timabitis, vivo, P. Claudio, nihil horum vos

OS

vifaros

Verba infiniti
sa determi-
nata ab ijs,
quibus ad-
junguntur.

visuros fuisse. Quidam legunt. Visuros fore
INFINITA nonnunquam cum verbis mutis, non
nisi, substantivis, more Græcorum, conju-
guntur. Virgilius, *Aeneid*

Non nos aut ferro Libyos populare penare.
Venimus, aut iplas ad Lirons vertere praed.

Tertius: Hecy:

Illis ne eamus visere?

Ibidem.

Nostri illico it ut ere.

Cicero in Top. Sed jam temere est ad id, quod in-
nimus accedere. *Cass. 7. bell. Gall. Con. Iulium*
pro omnem a se equitum hostium dimittere. *Ad. 10.*

claudunt & nominibus adiectivis maxime
pud poetas, unde sunt illa. Paratus respondere, can-
te, cantare, certare. Curius ire, succurrere, mori,
zi, Doctus cantare, cingere, Perit, certare, Ad,
da, perpeti, Timidus mori, & cetera id genus.

PARATIVUS, dignus, cui pro ab omni rebus cum in-
tino copulantur. Cicero pro Quinto. Et si qua in-
id quod parari. Sui facere, falsum crimen quod
venenatum ictum aliquod fecerint, medicina si
crimine locus non erit. Idem *Caron. 15.* Miti-
quod invidiam, quod pericula &c. si per me licet
et, subire paravimus fueris. Idem in *Salu.*
Res familiaris, quæ mihi multo minor est, quæ
habere dignus sum.

ADIECTIVIS neutris eleganter adbare
sequeuntur, ut Equum, laudabile, piusque, est missi-
tu opem ferre. Cicero ad Atticum lib. 8. etiam

in patria, & in patria mori praeclarum est.

APPENDIX.

Amphibolia, accusativi geminatio-
ne facta, solvitur ablativo, ut Milo-
ni audiui occidisse Clodium, ambi-
a est oratio, dubium zatum est, uter
altero fuerit occisus.

Multa alterum accusativam in abla-
tum sic, A Milone audiui occisum
Clodium: sublata est omnis dubi-
tatio.

QVINTILIANVS libro 7. cap. 10. Accusativo
ratione, ista Amphibolia, solvitur ablativo
lud, Lachrem audis perussisse Demeam?
A Lachre perussam Demeam.

GERUNDIA.

Gerundia, quae passionem non signi-
ficant, casus sctorum verborum ade-
tunt, ut tempus oblitiscendi inju-
rium, ignoscendi inimicis, coercen-
dum cupiditates, abstinendi maledicendi.

QVIDAM veterum Encomiasticorum (ut
Diomedes libro 1.) seximum modum adiu-
m.

runt, quem participialem appellarunt, is comp
 lebatur, quæ modo gerundia & supina dixim
 Eos Diomedes, quod attinet ad rationem in
 itendi verba, sequutus est: inquit enim. Mo
 participiali amandi, amando, amandum, am
 um amatu. Deinde subijcit, sed apud quosd
 gerundia sunt, quæ Probus Supina appellat. Pa
 lo post, Gerundia inquit, vel participialia,
 gendi, legendo, legendum, lectum, lectu Eod
 etiam libro. Supina. Tollendi, tollendo, tollenda
 sublatum, sublato. Itaq; non separat gerundia
 supinus, ut hodie fit, sed gerundia simul & supi
 nunc modum participialem, nunc participial
 nunc gerundia, nunc supina appellat.

II.

Servius in illud Virgilij libro 12.

-- exuperat magis, egrescitq; medendo,

Medendo vocat modum gerundij.

Idem in illud ejusdem libro 10.

Cui Juno illachrymans, quid sit, quod voce
 variis,

Mente daret?

Modum gerundij gemino I, appellat, non uni
 ut quidam solent scribere: est enim genitivu
 nomine Gerundium, non participiale à ve
 gerundi. Nam idem Servius in Donatum,
 dum gerundium appellat, ubi veteres sequit
 atq; hæc participialia modum verborum voc
 Priscianus quampis eadem modo participial
 modo gerundia, modo supina, appeller, ne

III.

neceffaria e.

en libro 8. esse modum verborum, propterea
d peronas minime discernant, & temporibus
eant sine quibus verbum esse non possit & ca-
essumant, & præpositionibus separatis adjun-
tur. Vnde libro sexto exercitationum, nomi-
participialia, appellat. Phocas participialia
at, & gerundina, ubi suspicor legendum esse.
undia. Donatus (si tamen exempla conje-
sonum; quæ circumferuntur, ejus sunt) Ge-
dia, seu participialia vocat, quæ hodie ge-
dia vocamus: cetera supina more recepto.
veteres Grammatici de gerundis & supi-
Ego, dicam enim quod sentio, suspicor
undia & Supina verba esse in infiniti mor-
enim aliud, verbi causa, Dicendi, dicendo,
endum, dictum, dictu, quam dicere, vel di-
gnificant.

A R I V S tamen harum vocum est usus, quæ
ietas & libertas solis Romanis contigit: Nam
res, Arabes, Græci, ceteræque nationes, pœ-
og, infinito fuerunt contentæ, quod si quan-
llam Romanorum copiam imitari gestiunt,
articulos, præpositionesque confingunt, quarum
ificio suæ inopiæ medentur, præfigentes nimi-
vel articulos, vel præpositiones, vel utrumque
el ipsis infinitis. Romani; ut hanc juveniti-
fugerent (neque enim ferro poterant tanta cre-
n infiniti usum, vel potius fastidium) exem-
ause, Tempus est causam dicere, Philoso-
necessaria est ad bene dicere, Consump-

III.

V.

Gerundia
de supina
verba sunt
infiniti mo-
di.

Cur Gerun-
dia sint in-
finita.

fisti tres horas in dicere causam, Hæc causa
 est: si dicitur: si hanc, inquam, jejuniis com-
 venit, participialia excogitaverunt, quibus
 in loco videntur sic: Tempus est causam dic-
 di, Philosophia necessaria est ad bene dicen-
 dum. Consumpsisti tres horas in dicendo, Hæc cau-
 sa est: si dicitur, difficilis est cognoscere.
 NON UNQUAM more exercimarum gentium
 morantur. Liv. lib. 10. Decad. 3 Tempus
 aut pacem componi, aut bellum noviter geri.

Statius Sylv. 4.

Forfitan Aufonias ibi frenare cohortes:

Gerunt hæc
 verba esse
 probatur.

Excogitaverunt itaq; Romani participialia
 hæc, ad sciendam molliendamq; orationem. Quia
 nomina non ideo censenda sunt, quod aliqua
 præpositi nos admittant, quemadmodum neq;
 brutorum Grecorum infinita verba. Certe Quin-
 tilian. l. 1. c. 4. de verbis agens, ea inter verba
 menat. QUÆDAM, inquit, simile quiddam
 videntur vocabulis, in adverbium transeunt
 nam ut noctu & diu ita & dictu & factu: sunt
 hæc quoq; verba participialia quidem
 tamen qualia dicto factog. Hæc ille. Quod
 Quintilianus supra in V, que adverbij spec-
 præ se ferunt, neq; casus verborum postulant,
 gerundia, verba appellat: existimabimus, e-
 gerundia fuisse, nominibus annumerata
 hæc casus suorum verborum postulant,
 tunc participiorum declinantur? Nam

audī, amandū, amandū, amandū, amandū, e-
 rit verborum sunt, non casus.

ENDE ultima more verborum anceps est: quo
 gumento veteres, in quibus Sertius est, do-
 nt verba esse non nomina. ET SI quis rem
 legentius expendat, intelliget hoc, ut ipsum
 verbum infinitum, numeros & personas latentes
 bere, quæ abunde definiuntur, ut si imperitis
 vigandi, singularis est numerus, & prima per-
 sona: Sumus periti navigandi, pluralis est nu-
 meri primæque persona. Unde sunt ille locutio-
 s. Veni causa edhortandi desiri, venerunt cau-
 purgandi sui: ubi hæc pluralis numeri sunt. de
 eius suo loco: Sumi descriptis docendo te, docen-
 vos, sunt hæc verba infinita, quorum numerus
 persona definitur a verbis vel à nominibus præ-
 dentibus.

VARRO gerundia, verba solet appellare lib.
 le Analog. Quæ vocabula, inquit, dicuntur.
 erbis fieri, ut a scribendo scriptor, à legendo
 tor, ab amando amator, à salutando saluator,
 aniendo cantator, & cum dicatur, Lascius sum-
 endo, merendo, ex his vocabula non reddunt
 portionem, quod non sit, ut Messor, fertor.
 to post docet, à verbis fieri vocabula dissimi-
 superiorum, quæ participia dicuntur, quod si-
 habeant casus & tempora, ubi de gerundijs
 iam fecit mentionem. fidius procul dubio, se
 xistimasset esse vocabula, & non verba. Quot
 ad cymos

II.

III.

IIII.

ad etymon attinet, participialia dicuntur et
 dunt participialis; quod participij vocis pa-
 rta, prateriti futuriq; temporis similia sunt, et
 in casus inclinantur. Amandi, amando, ama-
 dum, amatum. Vide Diomedem libro primi
 SUPINA vero quod (ut Priscianus placet) na-
 tantur a participijs passivis, quae supina appe-
 llantur: qui vero participia passiva, supina ap-
 pellantur, videntur sitis rationem habuisse, na-
 ta enim infimo loco sita, totum conjugationis ordinem
 molemque sibi incumbentem veluti suspiciunt.
 Mallem dixisset Priscianus, ita fuisse appellata
 quod participijs similia essent, quae supina fi-
 unt a quibusdam dicta: non enim omnia parti-
 cipialia a participijs passivis nasci possunt, et
 sunt quam plurima, quae a verbis neutris fiunt,
 Currendi, currendo, currendum, cursum. Quae
 quam ipse Priscianus l. 2. Exercitationum, huius
 modum solvit. In neutris, inquit, quamvis non
 sint participia prateriti, ad similitudinem tam
 habentium proferimus. Probus ait, Supinae parti-
 cipia dicta, quod nec certum habeant num-
 rum, nec personam, nec significationem: Nam veteres Graeci
 et ad quamvis personam referuntur, et utriusque
 numeri sunt, et tam agentis, quam patientis
 significationem habent. Itaque quemadmodum
 pios homines vocamus negligentes, ac dissolutos
 et nihil per se, nihil certi habentes (ita haec parti-
 cipialia supina dicta sunt, quod vinnia permixta
 confusa)

confusio, habet
 dum upa vici

GER

Geradii
 Gra, Ten

et cetera q
 Curo de Senec
 tre vestros, q
 dem Arrio, S
 amoderatio

Item non
 penius, cu
 gnarus dice
 Cic. de Orat. S

PARTICIP
 nant, sed cer
 antur, cuj
 pima, doctri
 gis, gratia, e
 ita a particion
 suaserit su
 cu dicens, h
 idem lib 3
 agis omorem
 ang, d. singu
 em sane luculen

confusam habent, Gerundia cur sint dicta, non-
dum apud veteres, quod meminimus, legi.

GERUNDIA IN DI.

Gerundiis in Di, adduntur substanti-
va, Tempus, causa, studium, finis,
& cetera ejusdem generis.

Cicero de Senect. Equidem efferor studio. pa-
res vestros, quos colui & dilexi, videndi, I-
dem Attico, Sit jam aut finis omnino deplorandi,
aut moderatio. Lib. 10.

Item nonnulla adjectiva ut peritus, im-
peritus, cupidus, infuctus navigandi,
guarus dicendi.

Cic. de Orat. Sum cupidus te audiendi.

PARTICIPIALIA verba nullum ante se casum

substantivum, sed certis nominibus substantivis adjun-
untur, cujusmodi sunt, Ratio, facultas, ars, di-
ciplina, doctrina, copia, ubertas, usus, finis, oc-
casio, gratia. Cic. 3. de Orat. Dicendi faculta-
tem veteres Graeci sapientiam nominabant. Ad-
terva pauciora sunt. Cicero lib. 1. de Orat. Ne-
mo suaserit studiosis dicendi adolescentibus, in-
teru dicendo, histrionum more elaborare. Idem
lib. 3. Neq. est ex multis res una, que
magis ornatores ab imperito dicendi, ab ig-
noribus distingvat. Idem 3. Offic. Hoc qui-
bus sane luculenter, ut ab homine perito des-
tiniendi

Lib. 2.
Substantiva
quæ gerun-
dijs addun-
tur.

niendi. Idem de Opt. Gen. Inscij faciendi. *Cass.*
lib. 5. bell. Gall. Partim quod insuetus navigan-
 di mare timeret. *Cicer. 1. de Orat.* Vir regenda
 Reipub. scientissimus FIERI potest, ut priscus tem-
 poribus Gerundia casum aliquem ante se habue-
 rint, multa enim usurparunt prisci Latini
 quae posteris inaudita fuerunt: Locus tamen *Livij*
lib. 9. dec. 3. qui à quodam afferitur, depravatus
 est, Tum plures casi, quia equos conscendendi ab
 equitib. spatium non fuerat: quo testimonio pro-
 bat gerundium, Conscendendi, ante accusandi
 casum habere. Germana ac vera lectio sic habet
 Tum plures casi, quia equos conscendendi equiti-
 bus spatium non fuerat. Si quando hic Autor al-
 iquid novi attulerit, evolvendi sunt diligenter
 me liori, ne forte decipiaris.

In illo *Virgil. 2. Aeneid*

Fando aliquid, si forte tuas pervenit ad aures

Belida nomen Palamedus.

Aliquid, non nominandi sed accusandi est casus
 in illo ejusdem, eodem libro:

-- qui talia fando,

Myrmidonum Delopum hic, aut duri miles *Ulysses*

Temperet à lacrymis?

ILLUD Livij lib. 7. ab Vrbe, Ibi in
 concilijs Numisus Imperator eorum, affirman-
 do communem verè Martem belli utramque
 aciem pari cede prostrasse, victoriæ
 nomen tantum penes Romanos esse, Et
 longi

longa enim
 ex Latinis
 excita, redi-
 Romanis, et
 stantes, nec
 peratur, pen-
 citur, et
 Ca. in Impera-
 mam cladem
 veterans dese-
 ne tanta victu

Gerund
 mulit

eunt.

Cic. de *Drum*
 thrus *Epicure*
 disse. *Plauti*
 rit magis, qu
 C. A. S. A. R.

cum pronome
 4 bell. Gall.
 juribusq. nat
 runt, simul u
 contra, ac eff
 pridie commi
 longi

Livium

longa enim est periodus: Itaq; si videatur eis, se,
ex Latinis & ex Volscis populis juventute propè
excisa, reditutum infesto exercitu Capuam esse:
Romanosq; nihil tum minus, quam prælium expe-
ctantes, nec opinatò perculsurum. Numisius im-
perator, pendet ex verbo subauditò, Dixit, Polli-
cius est, vel simili. Nonne, latinè dicemus
Caesar Imperator, affirmando Pompejum maxi-
mam cladem accepisse, tres legiones amisse, &
veteranis desertum esse, hortatus suos milites est,
ne tantæ victoriæ obtatam occasionem amitterent.

APPENDIX.

GErundia in Di, interdum genitivum
multitudinis pro accusativo admit-
tunt.

Cic. de Divinat. Doleo tantam Stoicos no-
stros Epicureis irridendi sui facultatem de-
disse. Plautus Capt. Nominandi tibi, istorum e-
rit magis, quàm edundi copia.

CÆSAR crebrò hoc genere loquendi utitur,
tùm pronomèn Sui, pluralis numeri adhibetur.
4 bell. Gall. Frequentes omnibus principibus, ma-
joribusq; natu adhibitis, ad eum in castra vene-
runt, simul ut dicebatur, sui pargandi causa, quòd
contra, ac esset dictum, & ipsi petissent, prælium
pridie commississent.

Livius libro 1 bell. Pun. Non enim
P 2 vereor

vereor, ne quis hoc me vestri adhortandi causa magnifice loqui existimet, ipsum aliter animo affectum esse. Sueton. in Aug. c. 98. Iisdem etiam epulum in conspectu suo praeiuit, permissa, imo exalta jocandi licentia, diripiendiq; pomorum.

Terentius in prolog. He aut.

Facite equisitis: dare crescendi copiam,

Novarum qui spectandi faciunt copiam,

Sine vitijs.

Hoc est, dare copiam crescendi, id est, maiorem famam gloriamq; comparandi ijs, qui faciunt copiam videndi novarum, pro novas comedias. Novarum non jungitur cum participiali verbi Crescendi, cum sit absolutum, sed cum spectandi. Accipitur enim hic crescere, ut apud Ciceronem pro Sex Rosc. Nam si mihi liberet accusare, possem crescere: hoc est, possem illustrior fieri, maioremq; gloriam comparare. IN HIS

NOTA. & similibus locutionibus gerundium est pluralis numeri passivae significationis, neque enim variatur, quod proprium est verbi infiniti, generamq; omnia recipit ut infinitum. FORE, ut amatum iri, deniq; ut illa prisca in Rum, de quibus supra egimus, recipit masculinum; vestri adhortandi: neutrum, diripiendi pomorum: femininum, spectandi novarum. Quod verò dixi, genitivum accusativo poni, more ceterorum locutus sum.

IN D U M.

Gerund.

GERUNDIUM
præp.

Cicero 5. T.

apud ad ex

in Terent.

ind. p. 205, en

accipitur con

am corpus h

cunctis m e

Præp.

Virg. -na

log.

Per. 101.

quint. 101.

101. 101.

Cont. Naro

101. 101.

que merces.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

101. 101.

Gerundiis in Dum, præponuntur
præpositiones Ad, ob, inter.

Cicero 5. *Tuscul.* Conturbatus animus non est
aptus ad exequendam munus suum. *Idem*
in Terrem, Quanto illud significius, improbius,
indignius, cum, à quo pecuniam ob absolvendum
acciperis condemnare? *Livius,* Ipse inter spolian-
dum corpus hostis, verum percussus, inter primam
cunctationem expanxit.

Lib. 4.

Ab Urbe 2.

Præponitur & Ante, sed rarius.

Virgil. --namque ante domandum.

Georg. 1.

Ingentes tollunt animos.

PREPOSITIO Ad cum gerundio in Dum, fre-
quenter sequitur verba motus. *Livius 2. ab Ur-*
be; *Attius* ad castra cypugnanda *Cicero 3. de*
Orat. Nunc contra plerique, ad honores adipiscen-
dos, & ad Rempub. gerendam nudi veniunt, at-
que inermes. **I**TEM adjectiva, Facilis, diffi-
cilis, paratus, promptus, expeditus, idoneus, aptus,
sagax, vehemens, & similia. *Idem lib. 1. de Fin.*
Neg. me seznorem ad respondendum reddidisti.
Idem pro lege Man. Hic locus ad agendum am-
plissimus, ad dicendum ornatissimus est visus.

Ad, cum ge-
rundiis in
Dum, sequi-
tur verba
motus, &
quedam ad-
jectiva.

GERUNDIA in Do, & Dum, quibus præposi-
tio adjuncta est, quamvis raro sequatur casus,
nonnulla tamen subjiciemus exempla. *Cicero ad*
Vestrum l. 5 Ego & memoria nostræ veteris ami-
ciæ, & virtute atq; observantia filij tui monitus

Gerundia
in Do, Dum
cum præpo-
sitione raro
sequitur cas-
sus,

P 3

nullo

nullo loco deero, neq; ad consolandum, neq; ad levandum fortunam tuam. Livius libro 6. ab Urb. Legati ad ea, quæ consilij fuerunt, adio æqua postulatis, ut ultro vobis deferenda fuerint: libertati enim præsidia peritis, non licentie ad impugnandos alios. Varro de rer. rust. lib. 3. cap. 9. In supponendo ova, observant, ut numero sint imparia. Plin. lib. 7. c. 40. Una mortalitas & ad circumscribendum se ipsam ingemosa. Cicero 3. Tusculan. Ab invidendo autem rectè invidenti dici potest, ut effugiamus ambiguum nomen invidiæ: quod verbum dictum est a nimis intuenso fortunam alterius Gellius lib. 18. cap. 15. M. Varro in libris Disciplinarum scripsit, Observasse se in versu hexametro, quod omni modo quintus semipes verbum finiret, & quod priores quinque semipedes equè magnam vim haberent in efficiendo versum, atque alij postiores septem. Sunt & alia loca, quæ ex libris correctis intellexi depravata esse. Livius lib. 10. de bell. Pun. Eadem hæc Siphacis animum dederunt in alloquendo victorem. Victore legitur in correctis. Cicero ad Atticum lib. 6. epistola antepenultima, Nos provinciæ præfecimus Catium: puerum inquires, & fortasse fatuum, &c. Nam quas multò ante tuas acceperam litteras, in quibus èmox te scripseras, quid mihi esset faciendum de relinquendo, eæ me puergetant, quidam depravate legant, in quibus interscripseras

nas de re lin
Leges & apu
mo in id accep
non licent.
acceptando ob
ubi de Ovidio
genit: non non
scientiam. car
correcti: legi
Sed quid att
injunctum? Q
nem innotat
Aioet.

Erudicia
Lico: 17
Cicero Attico,
Modo p
Ab, De, lo.
Idem; Tusc
invident, a di
etiam in scrib
tandem, Tu
vero scripsit
nonnunqua
taurus in Ant
berle abs te m
de.

neg. ad
libro 6. ab
et, adio 2.
da fuerit:
licentis ad
lib 3. cap.
mero juri
titutis &
Cice:
recte in-
bignum no-
cti a nimis
18 cap. 15.
sit, Oser-
omni modo
pada pterea
m habent
recurre, leg-
is correctis
10. de cell.
de terant in
ritur in cor-
nio a ante-
us Catium:
&c. Nam
teris, in-
elictet fa-
clant, qui
erger pterea
de:

vas de relinquendis ea. que me impugnabant.
Leges & apud Senecam 2. de Benefic. cap. 18. Ne-
mo in id accipiendo obligatur, quod illi repudiare
non licuit. In caligatis legitur, Nemo enim id
accipiendo obligatur, &c. Idem l. 2. Declamat,
ubi de Ovidio fit sermo, Ex quo apparet summi in-
genij & non judicium defuisse ad compescendum
scientiam carminum suorum, sed animum. In
correctis legitur, ad compescendam scientiam.
SED quid attinet depravatis testimonijs chartas
infarcire? Qui eleganter vult loqui Cicero-
nem imitabitur, qui hoc loquendi genere ferè ab-
stinet.

IN DO.

Grundia in Do, modò sine præposi-
tione in oratione adhibentur:

Cicero Attico, Plorando defectus sum. Lib. II.

Modo prepositiones, maxime A,
Ab, De, to, assumunt.

Idem; Tusculan. Ab invidendo autem rectè
evidentia dici potest. Idem. Cur, Etenim quis Lib. 24
Et tam in scribendo impiger, quam ego? Idem ad Lib. 8-
undem, Tu quid cogites de transeundo in Epi-
scire sanè velim.

Tonnunquam E, vel Ex, Cum, Pro.

Laucus in Aulul. Heus senex pro vapulando Lib. 1. c. 5.
erce abs te mercedem petam. Quintilianus

Scribendi ratio conjuncta cum loquendo est.

LAVRENTIUS negat hoc gerundium cum
verbis motus posse conjungi, ut Revertor ab am-
bo, redeo a spilianno: sed ab amatione, affe-
cibus Cicero tam in libro de Clar. Orat. non re-
detur tantopere id reformidasse, Tum Brutus
Quam hoc idem in multis contingere intelligit
quod in Græcis, ut omnes ferè Stoici prudenti-
simi in differendo sint, & id arte faciant, simi-
architecti pene verborum: idem imitati a de-
ficiendo ad dicendum inopes reperiuntur. Ex
emplum, ubi Ex, precedit, est apud Terentium
Adelph.

Ut id ostenderem, quod te isti facilem, & festu-
m putant,

Id non fieri ex vera vita, neq; adeò ex æquo &
bono,

Sed ex assentando, indulgendo & largiendo.

GERUNDIA in Do, dandi casu activa significa-
tionis raro reperitur.

Plaut: Epid: ultim. scen. act. 4.

Ego relictis rebus Epidicum, quarendo opera-
dabo.

Si invenero, exitialem ego illi faciam, hunc
ut sciat diem. Idem Pæn. sc. 2. act. 1.

-- ea (ancilla) nos lavando & eiucendo opera-
Dederunt.

Ille locus Val. Max. l. 3. c. 6. P. Scipio cum in Si-
cilia

Gerundia
in Do, con-
jungi possunt
cum verbis
motus.

GERU

Gerundia, c

quallum po

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

Gerundia, c

ndo est. ia augendo exercitum, transiundo in Afri-
 erundum cum, opportunum quæreretur gradum. Sc. non sa-
 erior ab an. ad rem, est enim mutilatus & depravatus.
 one. et est enim habet, P. Scipio in Sicilia augendo ex-
 Out. a. ne. itam, transiundoq. in Africam, opportunum
 Tam. l. transiundo gradum, Carthaginis ruinam animo
 er. itam. queret, Sc.

GERUNDIA PASSIVA.

Gerundia, quæ passionem significant
 nullam post se casum admittunt.

Antillanus Memoria excolendo. sicut alia Lib. r. c. 5.
 lem, & sibi. augetur Panna, Rubens ferrum non Lib. 13. c. 17.
 h. hile iudendo. Item, Brummatz, aut xi. Lib. 3. c. 6.
 sed ex quo. Turilis est bibendo. Salsipius, Paucap. re. Iugurth.
 in quod ad cognoscendum omnia illapra ma-
 largendo, magis, in apertis.

GERUNDIA quædam suscipiuntur de illa quod
 nam significationem, activam nimirum, &
 nam gerunt: post se casum non admittunt:
 illud Gellij l. 1. c. 12. Amata inter capiendum.
 erendo operam. scilicet Max. appellatur: quoniam qua pri-
 cepta est, hoc fuisse nomine tradunt, ad rem,
 faciam lunc. Hic enim est sensus, de glis appel-
 2. act. 1. r à Pontifice Max. Amata inter capiendum.
 erendo operam. di. variis passionem significant Justin l. 17. A-
 io cum in Si. as quoq. erudiendi gratia missus, quanto do-
 ciuit majoribus suis, tanto & gravior populo fuit.

Do Gerun-
dia finita
rum Dativi
cum ablati-
vi naturam
imitantur.

Do, Dum, finita frequentius. Cic. 2. de Nat. d. Sue, Quia pecude, quod erat ad vescendum bonis apta, nihil genuit naturam fecundius. 1. 0. finitum cum dativo, cum ablativo naturam imitatur: Dativo, Plinius lib. 13 cap. 2. ab ebartarum generibus agit. Emporica emulsa scribendo &c. Idem lib. 21 c. 16. Scythias ca duorum generis ab his distat, quod radix vescendo est decocta. Et 15 cap. 13. de variis feru generibus loquens, Nam alexandrina vix i vescendo: ubi subaudiendum est. Viles. Apti vel quid simile. ABLATIVVS aliquando pr positionem habet: Varro de re Rustic. lib. 2. ca. 1. Quia paucissimas reliqueris, tam optime in are do sunt propter copiam lactis. Plautus Aulul Heus senex pro vapulando hercle ego abs te m cedem petam: quod paulo ante adduximus, ut scinderemus, Do finita, prepositionem Pro, citi admittere.

RATIO VARIANDI GERUNDIA.

Gerundia quæ accusativo casu geruntur, fere elegantius more adjectivorum ad hunc modum offeruntur. Pompeius studiosus fuit Rempub. defendendi, civisq; servandi Pompeius studiosus fuit Rempub. defendenda, civiumq; servanda. Ita u

de Nat. Ita ut gerundii casus maneat, ser-
uatum tamen genere, ac numero accu-
satiui.

in Anton. Princeps vestrae libertatis de-
denda semper fui. Idem Curtio, Hoc
quid attigi, non feci inflammandi tui causa,
vestri autem amoris mei. Livius, Interfecto
de haud magno fratre, quod vulneribus oc-
culis, supplendis, exercitui satis esset. Cuius
no, Antium tuum primum, & alacrem
exi ad defendendam Rempub. Idem Tre-
lio, Omne desiderium lueris mittendis, acci-
dendis, leniam. Livius, Prælia de occupando
creberrime.

Quidam ex junioribus hoc gerundia no-
mina vocat, alij gerundia adjectiva, alij par-
ticipia adjectiva, Laurentius gerundia, qui-
bus administratio significatur: ita tamen, ut
apparet esse participia passiva præteriti tem-
poris, quod Linacius post affirmavit. Præterea l.

Nomina verbalia appellantur. At hi sunt di-
cti, quod (sunt) videtur gerundia passiva in
quæ ita nomina, ut distinguantur ab alijs
verbis, quæ in Di, do, dum, exeunt. La-
tis firmantur duo generum, altera, quæ
in, atq; terminatione ab actibus non differunt,
altera vero, quæ Dat, da, dum, sunt, mo-
dum stolluntur, quæ postea etiam Amas,
amatum sum fui, ero, & cetera in ge-
nere

Philip. 4.

Lib. 2.

Ab Urb. 2.

Lib. 3.

Lib. 3.

Ab Urb. 2.

Gerundio-
rum passi-
vorum du-
plex positio

Gerundia
passiva in
Dus, da, dū,
responit post
se Ablativū
cum præpo
sitione.

Non sunt
participia.

Non sunt
Ablativi ab
soluti.

nus verba declinantur. DICET aliquis, si sum se aude
verba passiva cum ablativum post se cum præpositione
tione, more passivorum, respondent? Quia quædam in ablativo
admodum activa ante se nominativum habere non respondent
possunt; ita fieri non potest, ut post se passiva ablativo faciant
utrum habeant, qui ex nominativo ablativo nascuntur se:
iur. Unde perspicuum est, hæc participia non participando
nam participia passiva ablativum more suorum respondere
verborum admittunt, quod his participiis non acci
verbis nunquam usi veniunt. Neque ex interdictum
tatione confirmare possumus hæc participia esse præterito,
presentis temporis. Cic. i. Offic. Oratorem non in mor
rem latinam profectò legendis nostris officio s. præterito in
nozem. legendis nostris, id est, dum legimus, mandag.
non satis firmum videtur hoc argumentum, cum præterito
enim, qui videt, docet, gerundia præterita in præterito
esse participia presentis temporis.

Virgilius 3. Georg.

-- alitur vitum, vivit, regendo.

id est, dum regitur.

Quintil. Memoria

colendo argetur, id est, dum excogitur.

QUE in his & similis, que adducam, ablativo

est consequentia sive absolutus, unde mihi

me mittuntur præbere quidam hæc participia

se. Cicero Trebonio lib. 13. Omne desiderium, inquit

litteris mittendis accipiendisq; leniam. Idem 9. cap.

Offic. Oratorem autem latinam profectò legentibus

du nostris officio plenior. Idem ibidem, quia, qui

est enim, qui nullis officij præceptis tradendis, præsent, De

sophocles. Regu

is, si se audeat dicere? Non est, inquam, a-
 blativus absolutus in passivis, quemadmodum
 in activis: nam ut activa modo propositio-
 nes respiciunt, modo ablinunt, ita & passivae.
 Quae faciamus periculum, permittimus passivae
 utitur sic: Omne desiderium, litteras incutendo
 imprendoq; lentum, quis dixerit, incutendo ac-
 cendendog; ablative esse absolutos? nonne sic lo-
 quuntur etiam idonei auctores? Liv. 2. ab Trib.
 Tribunis modo, sed plebem feroci oratione
 utendo, exprobandog; Titi Memmij damna-
 tionem morumq; periculum audacia defensusit:
 morte in passivum, resuscitandis Tribunis, ex-
 commendog; morte: Dices, Resuscitandis Tribunis
 exprobandog; morte, esse ablative absolutos?
 puto. Nunc ponamus exempla, in quibus
 debetur propositio. Cicero pro Lent: Plus ego
 hac causa laboris & opera consumo in poscen-
 distibus, quam ceteri defensores. Idem 5.
 in Ver. Si ubertas in percipiendis fructibus su-
 persequitur utilitas in videndo Vides, quem-
 admodum in his testimonijs claret veritas? Vi-
 detur ablative non finis veribus sed propositione
 utentem? Nobis, si Gracorum more liceret lo-
 qui infinitis passivis utendum esset. Arist. Eth.
 1. 2. cap. 3. Regi tē diadēdum tās vidēs.
 Verbum vertentem esset, De dissolvi ami-
 cis, quod Latini hic participiū verbo per-
 tinent, De dissolventis amicis. Sic Cic. 1.
 Regulus de commutandis captivis, Ro-

Romam missus est. Priscianus libro 8 docet, manus his participialibus uti pro infinitivis eorum: ut Legendi Virgilitij causa virgilio, ἵνα γινώσκῃται Οὐρίδηλιον χάριν ἀρεῶν quod fortassis non minime argumento est, gerundia esse passiva, cum & passiva, quæ, dō, dum, finiuntur, eisdem infinitis explicentur quemadmodum activa, actīvus Græcorum.

de re multa Priscianus in eodem lib. cui hac
re habenda est fides, cum natione Graeco-
rum, neq. mediocriter exercitatus in lingua
Graeca. Ad extremum omnes veteres Gramma-
tici negant, esse participium passivum praesens

Gerūdia temporis, neq; ab eū diffenſit Varro. Jam
passiva in quod ad modum rationemq; significandi a-
Dus, de, activa gerundia ea; a quibus sunt, sequun-
dum, in nam si activa officium; reſq; administrationem
significa- vel quidvis aliud significant, idem prorsus
tione imi- ſiva significant: verbi causa torquet me cura
tantur ge- ministranda rei pub. Teneſ me cura numeren-
rundia a- dotem Teneſ me cura numeranda dotis.
ctiva. VERO roges, quo pacto hoc participialia a-
Hæc Ge- ticipijs in Dus, ſeparanda ſunt, ſic exiſtimo
rundia in activa, Di-do, dum ſolvantur, gerundia
quomodo ſiva cenſenda ſunt: ut animum tuum promp-
diſtinguū alacremq; perſpexi ad defendendam reimp-
tur a Par- cam: reſſe ſolvitur, ad defendendam r-
ticipijs. publicam. Catilina cupidus eſt
verſenda rei pub. lica, Catilina cupidus eſt

erendi rempub. Cum consulatū inieris,
 torquet te cura gubernanda repub. Cum
 consulatū inieris, torquet te cura gubernan-
 ti rempublicam. QVOD si nullo modo in a-
 ctiva solvi possunt, judicabis esse participia. Et
 omnia in Dns. Cicero pro S. Rose. Quo mi-
 occidit? ipse percussit, an alijs occidendum
 est? Prorsus, Occidendum participium est,
 si quis dicat, subaudiri præpositionem, Ad.
 electaris tam execranda crudelitate. Non
 miror es tam mirando facto? Hec ut perspi-
 cum est, in activa gerundia non solvuntur. Il-
 vero, Perenda est pax, Timenda sunt pœna æ-
 rna, quoniam solvi possunt, Petendum est pa-
 m, Timendum est pœnas æternas, crediderim
 ius esse gerundia passiva in Dns nominandi
 sus.

ILLUD

-- volvenda dies en aitulit ultro,
 similia, figurata esse suspicor, ponuntur enim
 participia pro adjectivis, Volvendus, pro volu-
 tus. Hec hactenus, quod ad nomen nationemq;
 significandi attinet. Nunc à quibus hæc fiant Gerun-
 diis paucis dicendum est. Si passionem signi- dia Passi-
 ant, ut re vera significant, necesse est; ut à va in dus
 diis activis fiant: quare eleganter quidam da, dum,
 es, Non defuit mihi voluntas inferendi à quibus
 commodus, favendi liberi tuis: ac inferri- verbis fi-
 tus tuis commodus: favendis tuis liberi, in- ant.
 tum est: cum sit utrunq; neutrum verbum

NOTA.

Hæc etiam à verbis deponentibus non nascuntur. Cice. 1. de Fin. Voluptates omittuntur majorum voluptatum adpiscendarum gratia. Idem 1. de Leg. Intelliget, quemadmodum natura subornatus in vitam venerit, quam instrumenta habeat ad obtinendam, adpiscendam, sapientiam. Idem 2. de Orat. Tamen omnes in eodem veritatis imitanda genere sati. Idem 2. Offic. Oris palcbritu id reliqui corporis imitandi spem auferbat. Idem Philippi. Quorum tanta studia cognoscuntur in decuribus faciendis, militibus dandis, pecunijs pollicens. paulo post, qui principes pecunia pollicens fuerunt. Idem in Rull 2. Primum permittenda infirma potestas pecunie conficienda de vestigaliis, non fruendis, sed alienandis de Somnio Scipionis Quo sis alacrior ad tuam Remp sic habeto. Idem de Senect. Xenocris liber, de tuenda re familiari. Idem 1. Ad persuendas voluptates, &c. Multo plura pud eundem Ciceronem, aliosq; scriptores inanes, quos non vereberis imitari. Illud similis memoriam revocabis, quam plurima deponisse olim activa, & nonnulla, que sunt in neutra, prisius illis seculis fuisse activa unde sunt illa. Cice. loca superius sita. Idem 1. ferè elegantius, quia quoties (in Laurentis) oportet loqui per relativum, ne secundo, qui per gerendum in Di, Equidem

vor studio par
vicendi, nati
tandis, nati
nonnulla, que
pud eundem
Idem in ur
nes suas. Ipe
imollabile en
claudib. sus. I
E. 1. 10. bell Pu
am forent, repor
endam rem den
aliqui pieb. sus
gerunt, apertissim
nati fuisse
Quam. pro Gi
vi deb. 10, vel
1. 1. bell. Ma
phlarent, ne
blisset. Ut
re suo legen
estimen, Ap
Ve; quod ab au
lum. lib. 1. cap
si idoneus. Ce
imponi debet pr
Deinde, si n
ror

vor studio patres vestros, quos colui, & dilexi,
videndi, nam durum fuerit (ut idem ait) studio
videndi patrum vestrorum. Sunt præterea
nonnullæ, quæ commodius ad rem gerendam, quam
passim offeruntur, quale est illud Livij 2. ab Urb.
Idem in utroq. laudator cum concedendo illis lau-
des suas, ipse maximam partem earum ferret,
inrollabile enim esset dicere, Concedendus illis
laudibus suis. Exemplum Livij supra posuit, In-
terj. ito deinde haud magno spatio, quod vulne-
ribus curandis, supplendūq. exercitiis satis esset:
& l. 10. bell. Pun. Ea modo, quæ restringendo ig-
ni forent, reportantes, & lib. 4. ab Urb. Experi-
endam rem denique in uno, aut altero esse, si ne
aliquis plebejus ferendo magno honori: & alia id
genus, apertissime docent passim gerundia dandi
casu in usu fuisse. DEEST aliquando substantivam.
Quint. pro Gludat. Pauperi solvendo sumus
ubi debitū, vel aliquid simile subauditur, quod
Liv. 1. bell. Mac. addidit, Cum & privati æquum
postularent, nec tamen solvendo ere alieno. Respu-
blica esset. Ubi Budens in pandect. existimat, æ-
ri alieno legendum esse. In quibus exemplis de-
est nomen, Apicus, idoneus, par vel aliquid simi-
le; quod ab autoribus aliquando exprimitur. Co-
lum lib. 1. cap. 9. Dummodo perpetiundo labori
sit idoneus. Cels. lib. 5. cap. 28. Cetera si desunt,
imponi debet primum non pingve emplastrum:
Deinde, si non expressit, quodlibet puri mo-
vendo

Gerundia
aliquan-
do Sub-
stantivū
desiderat

do accommodatum. PLIN. lib. 13. cap. 2. verbum
Sufficiebat, adjecit. Nimia quippe Auguste tenu-
tas tolerandis non sufficebat calamis.

PARTICIPIALE VERBUM IN DUM.

VERBUM Participiale in Dum, accē-
dente verbo substantivo, dativum
postulant omnibus verbis communem
Bell. Pun. 1. Livius, Hic vobis vincendum, aut morien-
dum, milites est.

Præter dativum communem, etiam
casum sui verbi admittit.

Cic. 2. Tusc. Tuo ubi judicio est utendum.

Tibi, casus est communis, Tuo judi-
cio, proprius est verbi.

VARIE à Grammaticis appellatur hoc partici-
piale. Priscian l. 8. putat esse gerundium in dum
sine præpositione. Idem ait lib. 18. respondere a-
verbis Attico, quod Οελησεν vocant, quod omni-
bus numeris & personis adjungitur. Arist. Eth. 1.
Οι τωτοι τωσι δεποδοτιον, Non eadem omnibus
tribuendam: Idem lib. 9. Εὐδὺς διαλτίον τῆς
Φιλίας. Statim dissolvendum amicitias. Se-
nius in illud Virgilij lib. 10.

Cui Juno illacrymans, quid si quod voce gnā-
ris, Mente dares? Modum gerundij vocat. Val-
exiss

existimat esse
pia certe n
lu omnibus
est magis
dum huc p
expi? ni co
aquando in a
nomina: cum p
communem, ge
ad huc, ut
endum est ub
vobis Deo, Pet
ad huc ratione
fuit, aut ea, su
qua cognatione
nam postulam
tunc ab illis d
nominant verbo
cetero rati
nec, maino re
p. sicutus eff
dicemus. Quo
necessitatem, pa
ex multis huc,
Tibe perspicue
cessitatem addu
mei meorumq
Dionedes libro
ut regas.

existimat esse participium aut nomen. Participia certe non videntur esse, cum hæc fiant à verbis omnibus, maxime absolutis, ut *Assurgendum* est maioribus natu, sudandum est tibi, si &c. standum est tibi promissis: quis hæc dicat esse participia? nisi verò assurgendus, sudandus, standus, aliquando in usu fuerint. Multò minus videntur nomina: cum præter dativum omnium verborum communem, genitivum, dativum, accusativum, ablativum, ut casus proprios admittant. Obliviscendum est tibi injuria accepta, Serviendum est nobis Deo, Petendum est tibi pacem, Viendum est nobis ratione. QVARE aut hæc gerundia sunt, aut ea, summa ætate, arg. propinqua cognatione attingunt: nam casum ante se nullum possulant, post se suorum verborum. Hoc nomen ab illis differunt, quod dativum communem omni verborum generi habent, & substantivo verbo nituntur aperte, vel occulte, prepositio- nesq. omnino respuunt, & cum accusativum petunt passivo potius efferuntur, quam activo, ut mox decemus. QVOD verò ad significationem attingit necessitatem, partes, officiumq. significant quod ex multis locis, tum præcipue ex illo Livij 8. ab Urbe perspicuum est, Meq. inquit, in eam necessitatem adduxisti, ut, aut republica mihi, aut neq. meorumq. obliviscendum sit. Idem docet Diomedes libro 1. Legendum tibi est, Necessè est ut legas.

Verbum
participia
le in dum
quid sit.

Verbū par-
ticipiale in
Dum, cum
quibus ver-
bis junga-
tur.

JUNGITVR & cum verbis presentis, prateriti
& futuri temporis. *Cic. 4 Tuscul. Quando aliis
locis de viriūte diximus, & sepe dicendum erit.
Jungitur & cum infinito Fore, quod non minimum
argumentum videbitur nonnullis, quo doceant
non esse participium futuri temporis. Liv. 1. bellū
Maced. Si quis ad eas leges addi, demi, mutari-
re vellet, rursus ab senatu ei postulandum fore.
Et illud Ciceronis ad Appium l. 3. Quasi divina-
rem tali in officio fore mihi aliquando expeten-
dum officium tuum.*

APPENDIX.

SI tamen casus fuerit Accusativus,
mutabitur participiale activum in
passivum, hoc modo.

Petendum est tibi pacem, Petenda est tibi
Pax. Timendum est nobis pœnas aternas.
Timendæ sunt nobis pœnæ aternæ.

Prisci etiam activo usi sunt cum ac-
cusativo.

*Lib. 5. Lucret: Aternas quoniam pœnas in morte ti-
mendum.*

Veteres imitatus est Virgilius.

— alia arma Latinis

*Lib. 12. Quarenda, aut pacem Trojano ab reg-
petendum.*

participi- VARRO in libro de re rustica crebro utitur

hac participi-
dum acas
na deand
panes al
d hui
anunt
c - Men
fi i di
et. Et do
regum
di. a l
et. et
as v
adema
panti
um in
i. q
i. q
A.
mobi
conf
Es
sub
exempl
pau
no, illi
hinc Ro
nerunt
sacrum

præterit
Quando alius
condam erit.
en minimum
quo doceant
L. i. l. l. l.
em. nutri-
mam fore.
Ensi d. ma-
ando experien-
cusativus,
activum in
enda est tibi
has aternas,
na.
i. cum ac-
s in morte ti-
ilius.
cano abrog
accrebō utitur
hoc

hoc participiali. Singulis, ubi pariant, facien- ali in Dū,
dum aras quatuor. Idem l. 2 cap. 16. In facu- frequen-
m dandam porus hordeiceos, quam irriceos ter utun-
panes. Adducitur & illud Livij, Itaq. bellum haud tur auto-
dubijs hostibus gerendum, dismandumq. feroces res.
animos est. CITATUR & Macrobius l. 3. Satur.
c. 7. Alimndam est huius poite & circa externa
faciendū in correctis legitur, minnd-
est, & c. doctrina Livij locus est lib. 7. bell. Mac.
legitur, & in correctis. Itaq. bellum cum laud
dulcis hostibus gerendum, perdomandasq. feroces
cum minimis est. CITATUR & à multis etiam eru-
ditis vni illi Cic. ad Attic. l. 14. Itemndum
eadem ista mihi & 3. Tusc. ITERANDUM eadem
ista mihi: sed utrobique corruptè citatur Cicero.
nam in castigatis sic legitur, Iteranda eadem ista
mihi: quod Cic. ab Ennio, vel Accio mutuatus
est, quod item 4. Academ. adducit.
Age, age mane, audi, itemndum ead- & ista
mihi. R. d. a. s. in Prior. Annot. in Pandect. hanc
construentionem grecam appellat. qua Greci ornatè
& eleganter utuntur, omittentes sæpe verbum
substantivum, quos nostri imitati sunt, ut docent
exempla quæ modo attulimus. Prisc. lib. 13 (ut
paulo ante diximus) ait respondere adverbio At-
tico, Illi, inquit, ἀντιθέωσι, pro oportet dicere,
hinc Romani supina. vel Gerundia. inve-
nerunt, Greci tamen Adverbio suo accu-
sativum eleganter tribuunt, quod eruditius
23
seculum

seculum Romanorum suo participiali denegavit, maluitq; passivo uti, quam activo. Liv. 1. belli Punic. Responsura legatis, pacem illis prius petendam à populo Romano esse, quam ut Rex, sociusq; & amicus appelletur. Si active more Lucretij, & Varronis atq; etiam Virgilij, locutus esset, dixisset, Pacem illis prius petendum à populo Romano esse, quam, &c. ablativus à Pop. Rom. casus est verbi activi, Postulo à te pacem. NEQUE hoc genus loquendi futurum potius tempus quam præsens, aut prateritum adsignificat: liberum namq; est à certo tempore, numero, genere, & persona: cum possit sine discrimine cum omnibus coniungi: Moriendum est, mihi, tibi, illi, nobis, vobis, illis, & moriendum fuit: & Quasi divinarem, tibi moriendum fore, sic & cetera: quod idem l. 18. docet Priscianus, Frequentissimus est usus huius participialis.

Terentius Eunuch.

Ejciunda est hercle hac animi mollities.

Participi- Cicer. 2. Offic. Quamobrem nec ita claudenda est
ale in dū res familiaris, ut eam benignitas aperire non pos-
passivum sit: nec ita referenda, ut pateat omnibus: Quan-
cū substan to elegantius, suaviusq; hac dicuntur quam si di-
tivo, gene tum esset, Ejciundum est hercle hanc animi mol-
re, nume- litatem: Quamobrem nec ita claudendum est rein-
ro & casu familiarem, &c.
consentit. Quis te, ferat si dicas, Colendum est præcepto-
res, Evolvendum est diligenter scripta Ciceroni-
nis.

no, Fugendum est improborum consuetudinem?
Fac ut participialia activa genere. numero, ca-
su consentiant cum substantiis, sic Colendi sunt
praeceptores., Evolvenda sunt diligenter scripta
Ciceronis, Fugienda est improborum consuetudo:
quanto haec elegantius? Si per quod nomine haec, in-
quies, appellavimus? Si Servio auscultare velis,
Participia. Mihi (dicam enim quod sentio,
nec enim ea res est propter quam de-
ferendum sit adimonum.) ut Activa., non
videntur participia, ita nec Passiva. Repete
memoria, si non est molestum, quae modo allata sunt
exempla, tuum esto iudicium, considera etiam
atque etiam, intelliges procul dubio, nullum futu-
rum tempus adsignificare. Quid ergo cause
est cur ea participia appellemus? Nisi quis dicat,
id quod alibi diximus, nimirum participia in-
das, etiam si officium necessitaremg, adsignificent
non ideo participii nomen amittere: quemadmo-
dum & verba ipsa quae futuri cum sint temporis
sine ulla dubitatione, saepe officium tamen necessita-
temg, adsignificant, ut si pater filium sic alloqua-
ritur, Non exires istam animi molliorem, quae te
perdit? Itane rem familiarem claudes, ut eam
benignitas aperire non possit? Non coles praecepto-
res tuos, qui secundum parentes tibi diligendi
sunt? Haec voces futuri sunt temporis, nihil minus
tamen, quam futurum adsignificant. Huc spectant
illa & similia Patavi ad re primo quoque tempore

Participiale pas-
 sivum quo
 nomine
 appellantur.

mittendos esse milites. Censeo non redimendos captivos tanto pretio. Livius 1. bell. Pun. Legatos mittendos in Africam censuerunt, &c. eum, si pax placeret revocandum illis, & dedendum populo Romano esse. Quid si quis hac, nomina verbalia existimet esse, non multum ei adversabor: Nam ut Attici à suo adverbio *αὐτορ*, nomina in τε &, πρὸ, πρὶν formant, ut à Φιλητίῳ, Amandum, Φιλητέῳ Amandus, Φιλητέα. A manda, Φιλητίῳ Amandum, sic nostri à participiali in Dum, nomina in Dus, da, dum, formant. Qua de re vide Priscian. lib. 8. & 11.

SVPINA IN VM.

Svpina in VM, amant verba quæ motum adsignificant.

Terent. Phorm. Percontatum ibo Idem Heaut. Abi deambulatum. Livius. Coriolanus damnatus absens in Volsco exulatum abiit,

Ante se nullum, post se suorum verborum casus habent.

Bell. Gall. 1. Caesar, Legatos ad Caesarem mittunt rogatus auxilium. Terent. Phorm. Me ultro accusatum advenit. Idem Eunuch. Nutricem accersitum &

ALIQUANDO occultè additur verbum motu Plautus Aulul.

Coelum ego, non vapularum dudum conductum.

Hora

Horat: in Arr:

Societatum admisti, risum teneatis amici?

Item illa, Do venum servos, Donuptum filiam,

Itemq; caetera, in quibus inest latent morus Qui

enim admittitur societatum, conducitur coelum,

mouetur: atq; in caeteris eodem modo. SUPINA

impassivam significant, nullum post se casum

desiderant, Vapulatum, venum, exulatum. Ex-

cipiunt quidam ea, quae cum infinito Iri jungun-

tur. Cicero. Attic. 15. Brutum ut scribis, visum

mi a me puto: existimant enim ablativum A-

re, & supino, Visum, ego. Ego vero arbitror re-

gimus, à verbo Iri & voce visum, ut enim hic,

Iri tuus lectus est à me, ablativus non regitur

voce lectus, nec a verbo Est, sed ab utroq; simul

eundem verbum passivum coalescente: sic visum

mi, occisum te, in eam verbum passivum coa-

lescent. Et in primis, ut supra diximus, cum de-

clivum passivo infinito modi regimus, verbum Eo,

nam passivo declinabant: unde Cato, Contra-

bellum mihi factum tunc, dixit. Itaq; passivi-

us, ut cum Probo loquar, praecipue ex verbo Iri,

regitur. Quare crediderim potius, ab infinito I-

ri, potissimum ablativum regi.

SUPINA IN V.

Supina in V, ferè passivæ significatio.

Sunt tunc sine casu, adherentiq; nomi-
bus adjectivis.

Hora

25

Cicero

Supina in
V in passivo
nem signifi-
cantiā nul-
lum post se
casum deli-
derant.

Lib. 2.
Philip. 4.

Cicero Attico, Quod optimum factu videtur, facies. Idem in Anton: Orem non modo visu sedam, sed etiam auditu.

VETERES Grammatici, precipue Diomedes & Priscianus 8 docent Supina in V, etiam significare actionem: cum quibus faciunt nonnulli seniorum, adducentes illud Plauti Menech Obsequium redeo: item Catonis de re rust. c. 5, Primus bitu surgat, postremus cubitum eat. Et Statius Achil, Quem tum venatu rediturum in lembi primo Opperiens.

Mihi veterum sententia non displicet, maxime ea atate quam plurima existerint scriptores in quibus fortasse multa testimonia erant, quorum scriptorum nostra memoria ne nomina quidem eduxit.

PARTICIPIA.

Participia eisdem casus habent, quae verba à quibus proficiuntur.

Pueri victoriam reportaturi, non delectantur duodecim scruporum ludo.

Ab Verbo,

Livius, Ancus ingenti praeda positus Romam addit. Cicero in Pisonem, Abiectum, contemptum, despectum à ceteris, à te ipso desperatum, & relictum, adulantem omnes videre te volui, vidit Cicero Lentulus, Tortus est nunc ab his, a quibus tuendus fuerat, derelictus.

Lib. 1.

PARTI

PARTICIPIA, quod ad significationem attiner
a verba imitantur. Quae ab activis, & neutris
ascuntur, actionem significant (actionis vocabu-
m nunc paulò fassus accipio) ut docens, docen-
s, serviens, serviturus, dormiens, dormiturus. A
passivis passionem, ut docendus, docendus, vapulans,
vapulaturus. A communibus presentis, & futuri.
Rus, actionem, ut complectens, complecturus:
Dus passionem, ut complectendus. Praeteriti u-
ng, ut complexus. Et à deponentibus futuri in
us passionem, ut sequendus. Cetera actionem, ut
uens, sequiturus, sequiturus. COENATUS, pran-
sus, gaudius, solus, argutus, catus, cir-
spectus, consideratus, contentus, desertus, fal-
flexus, praeusus, scimus, tacitus, tutus, voce
dem, passiva imitantur, significatione verò a-
ra.

Participi-
orum sig-
nificatio.

APPENDIX.

Participia passiva praeteriti, & futuri
temporis, maxime cum sunt nomi-
, etiam dativo gaudent.

ero de Senec. Sperare videor Scipionis ami-
am de La hij notam potentiam fore. Terent.
dr. Restat Chremes, qui mihi exorandus est.
Fivus generis sunt cognitus, peritissus, explo-
itus, compertus, dilectus, probatus, acceptus,
itus, despectus, contemptus, n. glectus. & com-
posita,

Oratores
crebro
dant par-
ticipijs
præteriti
temporis
ablativū.

posita, ut incognitus, inauditus, invisus, & cetera
Oratores tamen, quantum memini observ-
se, frequentius tribuunt participijs præter-
temporis ablativum, quam dativum, ut
transcant in nomina. Cic pro Mil. Du vex-
a perditissimis civibus, aliquando per vos ac-
stram fidem, virtutem, sapientiamq, recreem
Quint: lib. 2 ca. 3. Quæ de re memini narra-
mibi Julium secundum illum æqualem meum,
quæ à me, ut notum est, familiariter amata
Cum Quintilianus vir summa eruditione lib-
c. 3 nos doceat esse participia in Dus, non vid-
etur Saturnio potius, quam illi habenda sit fid-
Audi Fabium, utimur & verbo pro participio,

--magnum dæ ferre talentum:

magnum ferendum.

Ibidem,

Illud planè figura est, quæ diversi sermonis for-
conjungitur.

--locijs tunc arma capebant

Edico, & de bello cum genere gerendum.

Quamvis enim pars Bellum posterior particip-
instituat, utiq, tamen convenit illud edico. Hac

Participi-
a in Dus,
Ablativū
post se
habent.

Nunc exempla ponamus, quibus primum fin-
participia in Dus, Ablativum post se more po-
sitorum verborum habere: sunt enim qui
potius Dativum tribuendum esse censeant
Cuero ad Marcel. lib. 15. Quæ mihi de

Parth

his nuntiati sunt, quia non putabam à me
describenda esse publice, &c. Ibidem ad eun-
dem, Cum praesertim matris tuae gravissima atq;
ima feminae majora erga salutem dignitate
neam studia, quàm erant à muliere posulan-
persexi. In eodem ad Catonem, Admonendum
ius te à me, quàm rogandum puro. Idem con-
Rullum 2. Hac qui prospererint, majores no-
s dico, Quirites, non eos in deorum immor-
tum numero venerandos à nobis & colendos
aris? Idem de Arusp: Negò ullo de opere pu-
ro de monumento, de templo, tot Senatus ex-
consulta, quot de mea domo: quam Senatus
post hanc urbem constitutam, ex arrio re-
candam, à Pontificibus liberandam, à Ma-
tribus defendendam, à Judicibus puniendam
aret. Idem Cornif. lib. 12. Neg, enim quae tu
pter magnitudinem animi tui & ingenij mo-
rare fers, à te non ulciscenda sunt, etiam si non
lenda. At dicet aliquis, hac necessitatem of-
ficij, potius, quàm futurum tempus adsignifi-
cat. Cui ego non modo non assentior, sed etiam
entissimo animo assentior: ita tamen ut parti-
cipij nomen non amittant, quemadmodum neq;
ba futura cum necessitate officij, adsigni-
cant, aut verba, aut futuri temporis verba,
ari desinunt, sicut supra diximus, cum de
puro infinito egimus. Participia itidem in Rus-
sam si necessitatem ac officium adsignificent, si-

Participia in-
Dus, licet
necessita-
tem signi-
ficet, ina-
nè tamè
participi-
pia.

cui

curi frequenter adsignificant, non ideo tamen
 recipi nomen amittunt: id quod etiam planu
 xemplis fecimus in rudimentis, siue libello de
 Partibus orationis, cum de participijs egimus
 utrumq; igitur locum te reijcimus, ne eadem
 scribamus.

II. APPENDIX.

EXosus, perosus, pertasus, accusa
 tum petunt.

Lib. 8.

Curtius. Perfaram te vestis, & disciplina
 lectat, patrios mores exosuses.

Ab Urb. 3.

Cap 7.

Leuius. Plebs Consulum nomen haud secus, qu
 regum perosa erit. Sueton. in Cas. Quasi per
 sus ignauitiam suam, quod nihil tum a se mem
 bile actum esset.

ODI olim videtur etiam habuisse ofus sum,
 prandi & pransus sum; unde Plautus in Amph.
 micos ofa sum semper obtuerier, &c. Gellius l.
 8. Hunc Fabricius non probabat, neq; amicu
 rebatur: ofusq; eum morum causa fuit. Item co
 posita perosus, excus. Sueton. in Tib. c. 21. in
 Aug. ad Tiberium, Deo obsecro, ut te nobis
 seruent, & valere nunc, & semper patiantur si
 populum Romanum perosi sunt. GELLIVS tam
 l. 2. cap 18 exosus iunxit cum dativo, pro inuis
 Ejus Epicteti etiam de se scripti duo versus fere
 sur, ex quib. latenter intelligas, non omnes mo

L I
 his exos esse. Per
 meum Tib. c.
 pum, de Epich
 didi eorum per
 dantur parti
 ulu vum more
 ppora lauro.
 nu lapide nius.
 gula grauer it
 ructione,

PARTIC

N

Articipia in
 casu gaudem

entius Phorm.
 nitioni Cice
 arm Salustius, C
 gonu pra quam
 ad Lantum Fr
 ei amantissimus,
 quid te neque ami
 Nonnulla
 ur consultu
 ero in Antonium
 consultus, qui
 de sermonis utri

is exosus esse. Periasus eundem casum habet. Sae-
 pius in Trib. c. 66. Tacit. lib. 15. cum patrio ca-
 junxit, de Epichari familia, Ac postremo lenci-
 dinis eorum pertasa, & in Campania agens, & c
 dmittunt participia prateriti temporis ac-
 sativum more Græcorum, ut Redimitus
 nora lauro. Suetonius in Augu. Dextrum
 in lapide idus. Livius 1. bell. Punic. Femur
 gula graviter idus. Sed de his in figurata
 structione.

PARTICIPIA FACTA NOMINA.

Participia in Ans, Eas, interrogandi
 casu gaudent, cum sunt nomina.

Herius Phorm. Herus liberalis est, & fugi-

Lib. 5.
 In Bel; Ca-
 ril.
 Lib. 1.

Cicero Attico, Boni Cives amantes
 Salustius, Corpus patiens, inedia, vigilia,
 oris, supra quam cuiquam credibile est. Cice-
 Quantum Fratrem; Fere graviter homo
 Tib. c. 21. in eam amantissimus, & sue dignitatis retinens, se
 de neque amicitia, neque jure valuisse

Nonnulla etiam prateriti tempo-
 ut consultus, doctus.

Philip. 2.
 Car. 3. O. 3.
 Bell. Gaul.

ero in Antonium, Neque enim ille magis ju-
 consultus, quam justitiæ fuit. Horacius,
 Te sermonis utriusq; lingua. Salustius, Alie-
 ni appe-

Bell. Macchio ni appetens, profusus sui. *Livius, Servituti* dignitatis, homines expertos, adversus notum malum irritatos esse.

PARTICIPIA in Ans, Ens, cum vim suam zinent, casus verborum, unde finiri postulant. *Cicero ad Attic. l. 6. Homo semper amans te. eundem lib. 16. Ut me hercle paucos aequè ob-* vantes atq; amantes me existimem. *Cum* in naturam nominum transeunt, patrium casum xigunt *Cicero pro Rab. Posth. Studiosus, am-* obserpans sui.

Hujus classis sunt, *Negligens amicorum, effice-* utilitatis, *fugiens laboris, siriens virtutis, po-* nia, ferens laboris, sciens regionum, *latina* ve, potens sui, itemq; cetera ejusdem generis *pro Quintio: Eques Romanus locuples, sui* rij bene gerens. *Idem pro Plane. Deinde si-* tem me *virtutis tua d. servisti ac d. religi-* *Cesar bell. Civil. Nemo enim adeo tardus, ad-* giens laboris, quin, &c. *Tacitus lib. 21. Cog-* hominum salubria, & ferentia laborum. *Se-* de vita beata; Et illorum; Et sui potens sit. *Maximus lib. 5 cap. 2. potentes consilij.*

Participij
speciem
præ se fe-
ferentia.

Huc accedunt, quæ participij speciem præ se ferunt. *Impotens, impotens, intol-* impatiens. *Cicero Attico lib. 2. Itaq; am-* le noster insolens infamiz. *Livius lib. 9. ma* Pan: *Pleminius impotens ira. Curia-* 8. *Impotens animi Livius 7. bell.* *Intolerantissima laboris corporis. Pa-*

Plinius lib. 10. cap. 52. Vipera singulos diebus singulis parit viginti ferè numero : itaq. cetera vitiditatis impatientes percurrunt latens, occisa parente. PAVCIORA sunt præteriti temporis huius ordinis, quæ oratoribus sunt usitata : de quibus ferè egimus, cum de nominibus scientiæ, copiæ, & notitiæ diximus. Nam illæ, scilicet vadorum, vitus, rectus, falsus animi, poetica sunt. Eruditus cum entitio mundum legi apud idoneus, sed cum a latitio, quem casum à suo verbo accepit. Cicero de Divin. L. quidem Tarutius Firmianus familiaris noster, in primis Chaldaicis litteris eruditus. Idem in Bruto, Decius Brutus erat cum ceteris latinis, tum etiam græcis, ut temperibus vis, eruditus. Doctus litteris latinis, græcis, ceteris antè dicitur. Idem in eodem, Non tam in di- do admirabiles, quàm docti & græcis litteris latinis. Peritus, quod quidam à Perio præfco verbo deducunt, frequentissimè cum genitivo jun- iur. Idem in eodem, L. Calvus iuris valde peri- us. Idem tamen pro Clæno, ablativo usus est. P. Octavio ingenio prudentior, iure periti- Apud eundem & Cæsarem, Usus peritus. Hæc Eadem ita interim præpositionem Ad, cum accusativo cū accusa- mitunt. Cicero ad Quintum Fratrem lib. 1. tivo & Præposi- c verò fallaces sunt permulti, & leves, & diu- tione Ad. vna servitute ad nimiam assentionem, eru-

R

Terent.

Terent: Hecyr:

In eodem mihi videntur omnes ludo doctæ
malitiam.

Cic. de Orat. Jurisconsultus, qui legum, & consuetudinis ad respondendum & cavendum peritus sit. Genitivum ut idem perit indoctus, impritus, insuetus, quæ ex participiis sunt compositæ. Cicero Attico lib. 2. Tam insuetus contumelia. Caesar lib. 7. bell. Insuetus laboris.

APPENDIX.

Participia præsentis, præteritiq; temporis, cum nominum naturam induunt, more eorum comparantur.

Lib. 1.

Cic. Lentu. A me nullum tempus prætermittitur de tuis rebus & agendi & cogitandi: torque ad omnia. Quinto Selicio, quo neque prudentiorem quemquam ex tuis, neque fieri maiorem esse judico, neque amantiorem tui.

Lib. 16.

Idem Tir. Cum commodè & per valetudinem, per anni tempus navigare poteris ad nos amantissimos tui veni.

Lib. 6.

Idem Attic. Nihil illo regi egentius tui veni.

Lib. 5.

Idem in Verre. Nihil illo regi egentius. Idem in Verre. Hæc tu omnium mortalium profligatissime, ac perditissime cum scires, cum tanto periculo tuo patere, atq; concederes.

Non omnia participia, maxime præteriti temporis, demonstrantur.

poris comparantur, nam amatioꝝ, amantiſſimus, auditiꝝ, auditiſſimus, & multa alia inaudita ſunt. Quibus igitur utendum ſit, aſſidua, ac diligens veterum lectio te docebit. Cic. pro Deiot. Quis conſideratioꝝ illo? quis reſtor? quis prudentioꝝ? Cic. in Piſonem, Quis te miſerior? quis te lamnatioꝝ? ſic apud eundem commendatioꝝ, commendatiſſimus, iratioꝝ: iratiſſimus. Participia. Nota. irioſum caſum retinent, quando comparantur. Cicero ad Cornificium libro duodecimo. Ceteris omnibus rebus habeas eos à me commendatiſſimos.

teritig, te
naturam in
parantur.

II. APPENDIX.

Participiis futuri temporis, addito verbo ſubſtantivo, eleganter utimur to debere, vel oportere.

Sum expectaturus fratrem.

Phorm. Expectandus eſt mihi frater. nam habiturus heri orationem. Habenda mihi ad nos amat heri oratio. Cic. pro Font. Orandus eris nobis Nihil illo regius meus Pletorius, ut ſuos novos clientes à dem in Verreſſo facièdo deterrear.

UTRUMQUE participium, non ſolùm præſens, & futuri, ſed etiam futurum verbum admit.

NOTA.

Autor ad Herennium l. 3. Si utrumque poteris præteriti temporis ostendere, utrumque pollicebimur nos in dicendo demonſtratuꝝ eſſe: ſin alterum demonſtra-

ruri erimus, simpliciter, quod dicturi sumus, ostendimus, Cicero pro Fontejo. Ita verò si illi bellum facere conabuntur, excitandus nobis erit ab ira C. Marius, qui Inducimaro isti minaci, arrogant par in belligendo esse possit. INTERDUM utuntur auctores Debendi verbo. Auctor Herennium l. 4. Primum dicemus, quibus meritis semper omnis oratoria elocutio debeat esse: deinde ostendimus, quas res semper habere debeat. Idem ibidem, lib. 3. multis locis participiale in Duri infinito passivo & verbo optere, posse explicari.

Iustitia paribus, inquit, utemur &c. si ostendimus, bene merentibus gratiam referri convenire. Si demonstratimus, uti si male meritos oportere. Si fidem magnopere censuimus conservanda. Si leges & mores civitatis egregie dicemus vari oportere, Si societates atq; amicitias diosè dicemus coli convenire: Si hospitias, entelas, cognationes, affinitates caste colendisse dicemus. VIDES ID, quod supra dicimus, hæc participialia debitum, officium necessitatem, denique Convenire, Optere, potius significare,

quàm futurum
tempus?

CONSTR
TIV
GENIT
MONST

PRONOM
substantive
am adverbium
Cicero ad Caelum
Idem de Orat.
Idem de Senec.
quo reliquis.

DISTINCTIO
um. tam quia si
conferre, eripere
proci ob caritate
mori. nolli. ter
ab u. Tantum
esse aliquid possit
præu. Idem Tor
am sumus. Ta
era: Idem lu
in eodem, Ni
Eodem loci
verbum, cum
Si DICAS,
num erit.

CO

CONSTRUCTIO TRANSI-
TIVA PRONOMINIS.GENITIVVS POST DE-
MONSTRATIVA PRONO-
MINA.

PRONOMINA demonstrativa, cùm
substantivè ponuntur, patrium ca-
m adiungunt.

Cicero ad Caelum, Hoc ad te litterarum dedi. Lib. 2.
Idem de Orat. Quoniam id temporis est surgen- Lib. 2.
tum censeo. Idem Attico, Res est eodem loci, Lib. 1.
eo reliquisti.

DISTINGUIMVS pronominum syntaxim in hunc
modum, cum quia sine aliarum partium cognitione
non facile percipiuntur: tum, præcipuè propter re-
proci obscuritatem. Huc spectant, Hoc commo-
novi, noctis, temporis, libertatis. Cicero Atti-
lib. 11. Tantum vide ne hoc tempora Terentia
esse aliquid possit. Idem, id ætatis, solitudinis,
cuius. Idem Terentio lib. 6. Ita viximus, & jam
cæcis sumus. Tacitus lib. 11. Id repente solitu-
dis erat. Idem lib. 13. Nec id nobis virium erat.
Idem in eodem, Nec bonis artibus idem virium e-

EODEM loci res est: Hic, Eodem non est
verbum, cùm jungatur cum verbo quietis,

CO SI DICAS, eodem loci profectus est, ad-
hibeum eris.

Terent: Heaut:

Ego istuc etatis non amor operam dabam.

APPENDIX.

PRONOMEN Idem, cum dativo apud
poëtas reperitur.*Horatius in arte poëtica,*

Invitum qui servat, idem facit occidenti.

Oratores verò sic loquuntur.

Lib. 2.

Lib. 2.

*Cicero de officijs, Peripatetici quondam iidem
erant, qui Academici. -- Ex eodem in Oratore
Sic igitur hoc cognitum, numeros oratorios eosdem
esse, qui sunt poëtici. Idem de Natura Deorum
Dianam, & Lunam eandem esse putant.*

Lucretius libro 3.

*Quorum unus Homerus.**Sceptra potius, eadem alijs sopitus quiete oss**VIDEO multos ita loqui, Peripatetici quondam
iidem ferunt cum Academicis. Numeri oratorum
ri iidem sunt cum poëticiis. Velam potius, dum vado, si ipse excogi
terum exempla desidero, cum Cicerone loquar, quam plurimo
quemadmodum jam diximus. Ponam integrum
exemplum in Oratore: Sit igitur hoc cognitum
in solutis etiam verbis inesse numeros eosdem,
se oratorios, qui sunt poëtici. Idem 2. de Fin Num
propterea idem voluptas est, quod, ut ita dicam,
indolentia?*L
GENITPOSSessiva
Vester, lo

Sis, Nostram

vum postulat

Cic. ad Marcel.

um suum Adol

cum id atatis su

in M. Anton. Tu

mus. Idem Att

me tanto dolori

tum corrigi non

Horatius,

Scripta leg

EX ALLATIS

genitum adm

tum adjectivi. t

aperior fiat

Dis, atq

15. Quod

hortatur, l

innocentian

GENI

GENITIVUS POST POS-
SESSIVA.

POSSessiva Mens, Tuus, Suus, Noster,
Vester, locogenitivorum, Mis, T^{is},
S^{is}, Nost^{ram}, Vest^{rum}, posita, geniti-
vum postulant.

Cic. ad Marcel. Molestè fero me consulem tu- Lib. 15.
um stuum A dolescentis perspexisse, te meum
um id ætatis sim perspicere non posse *Idem*
M. Anton. Tuum hominis simplicis pectus vidi- Philip. 2.
nus. *Idem Attico,* Non debes mirari, non posse Lib. 2.
ne tanto dolori resistere, solius enim meum pecca-
um corrigi non potest.

Horatius, -- cum mea nemo.

Scripta legat vulgo recitare timentis.

Serm. 1.

satyr. 4.

EX ALLATIS exemplis intelligimus possessiva
enitivum admittere nominis tum substantivi,
tum adjectivi, tum etiam participij. Verùm quò
s aperior fiat, addam plura *Cic. 5. Verr. Quæ-*
si ipse excogitare non poterat, quemadmodum
nam plurimo venderet, ne tua quidem recentia
us præclaris abs te principe inventis, excogita-
tis, atq; institutis uterentur? Cato Cic.
15. Quod & Resp. me & nostr. amici-
a hortatur, libenter facio, ut virtutem tu-
am, innocentiam, diligentiam, cognitam in

Possessi-

va admit-

tunt geni-

tivum no-

minis sub-

stantivi.

adjectivi

& partici-

prij.

in maximis periculis, domi togati, armati fori
pari industria administrare gaudiam. Plin. l.
ad Mamil. Quereris de turba Castrensiu
goriorum. Et tanquam summo otio perfrui, l.
sus, Et raptas nostras legis, amas, flagitas, me
ad similia condendo non mediocriter incitas. In
cipio ex hoc genere studiorum non solum oblect
tionem, verum etiam gloriam petere, post judi
cium tuum veri eruditissimi, gravissimi, ac sup
ista omnia verissimi. Non dixit Plinius, post
judicium tuum, qui es vir eruditissimus: Ne
Caro, virtutem tuam, cum esses domi togatus.
Nam togatus nomen est, ut palliatus. Neq
cero tua vestigia qui proximus praetor fuisse. Ne
pectus tuum, qui es homo simplex. Neque studi
um tuum, qui es adolescens, ut Laurentius de
cit. Quod si Laurentius ante Plinio lib. 3. cap. 9.
matum tribuit, ut credas latine dici, Memor
rer tenere, si recte scriptum est apud eundem Pl
nium: nos verebimur hoc modo loqui cum Plini

Possesti- Carone & Cicerone? QVORVM hac? ut inte
va non so legamus, possessiva non solum jungi cum geniti
lum jun- unius, solius, ipsius, duorum, trium, paucorum, co
gunturge in d. sed etiam cum alijs. Horum exempla a
nitivis u- cipe, Cic in Pison. sine ulla dubitatione iura
nus, ipsi- Rempublicam, atq; hanc urbem mea unusq;
us. &c. esse salvam. Idem pro Mur. Ex tuo ipsius anir
conjecturam ceperis. Bithynicus Ciceroni lib.
6. Itaq; contentus ero nostra ipsorum amicitia
Loui

Genitivus

Quod ad genitivum participiorum attinet, cum oratores ferè in verbum cum relativo qui, quæ, quod mutant, Cic. Terent. l. 14. Sed omnia sunt mea culpa commissa, qui ab ijs me amari putabam, qui invidabant. Nam mea culpa putantis, durius erat. Quod idem sæpè faciunt poæ.

Ovid. 3. de Pont.

Nec mea verba legis, qui sum summotus ad Istrum.

Terentius Andr.

Cum mihi placebat, tuus uno ore omnes omnia Bona dicere, & laudare fortunas meas.

Qui gnatum haberem tali ingenio præditum.

Significat o genitivus priscorum mis, tis, sis.

L. XIMVS meus, tuus, suus, cum huc spectant, poni pro genitivis mis, tis, sis, ut studium tuum adolescentis, pro tis adolescentis, meum solius pecunia, pro mis. Nam pronomina ego, tu, sui, ut nonnullis Grammaticis placet, priscis illis seculis, geminos genitivos habuerunt, Mis, Tis, Sis, qui actionem sive possessionem significabant, in quorum locum successerunt possessiva meus, tuus, suus: Mei vero, tui, sui passionem, Item numero multitudinis, nostrum, vestrum, qui actionem seu possessionem significabant, pro quibus multis locis utimur, derivativis Noster, Vester.

Nostri verò & Vestri passionem. Genitivus Sui pluralis numeri una tantum terminatione fuit contentus, qui passionem significat, cujus loco utimur derivativo Suius, cum actio seu possessio significatur, ut Viri sapientes non fidunt sua ipsorum prudentia.

Gigantes facinora committunt, viribus. Humilestium non est de casum et ab eis pro meo, tuorum, quorum.

Eni

Virgines nam si

Postquam a lumen

Sas, inquit F

Donatus, Sero

tos Mis, Tis, r

Enny, dixiss. ne

fuisse apud veter

bus veris, Sui,

esse sui, vel sis, d

putaretur, recu

vina cum declin

vel tu, solent d

mentionem.

(creduntur). Cor

noq, apud Vari

teribus quod m

fit mentio.

II

da diem

agun

pie. Gigantes suis ipsorum viribus freti immania
facinoræ commiserunt. Non, sui ipsorum pruden-
tiæ, viribus. Hæc illi. DICAM etiam ego si tibi
molestum non est, quod sentio, Mis, Tis, Sis, dan-
di casum vel ablativum suspicor fuisse apud præ-
cos pro meis, tuis, suis, duabus vocabulis in unam
cœuntibus, quemadmodum sis pro suas :

Ennius apud Festum.

Virgines nam sibi quisq; domi Romanus habet sas

Idem.

Postquam lumina sis oculis bonus Ancus relinquit

Sas, inquit Festus, pro suas, & sis pro suis Si
Donatus, Servius, Priscianus, qui nobis geniti-
vos Mis, Tis, reliquerunt, legissent hunc locum
Ennii, dixissent procul dubio etiam genitivum Sis
fuisse apud veteres, quod Priscianus negat l. 13.
his verbis, Sui, quod debuit secundum analogiam
esse sui, vel sis, dubitationis causa; ne verbum esse
vacuaretur, recusaverunt proferte. Donatus, Ser-
vius cum declinant pronomina, mei vel mis, tui
vel tis, solent dicere, nullam de, sis, facientes
mentionem. Diomedes Grammaticorum (ut
creditur) Coryphæus, mis, tis, sis, prorsus omisit,
neq; apud Varronem, Gellium, aut alium ex ve-
teribus quod meminerim, de his genitiuis ulla
fit mentio.

Illud Plaut. Pæn:

-- da dicam hunc Sospitem queso rebus mis
agundis.

in li-

Mis, Tis,
Sis; quid
sint.

Nota.

Nota.

in libris correctissimis meis legitur. ILLUD ENIM, quod affert Priscianus, Ingens cura meis concordibus aequi parare: Laurentius, Ingenium meis est concordibus aequi parare: Credo legendum esse. Ingens cura meis est concordibus aequi parare: sic enim constat versus exrita littera S, deinde vocali precedente elisa more prisco sic, Ingenium me est concordibus aequi parare. Ne longissimum, Genitui, Mei, Tui, Sui, apud vetustissimum passionem, tum actionem significabant: loquebantur enim more Grecorum, Pater mei, tui, sui pro meus, tuus, suus, quæ nondum inventa erant quibus inventis exolevit illa prisca elocutio patet mei, labor mei: in cuius locum successit hæc, Pater meus, labor meus: sed de hac re paulò post accuratius. QVOD ad genitivos multitudinem attinet, suspicor prisca illos Romanos, primò Nostrorum, Vestrorum dixisse, nam hoc exitus est omnium secunda inflexio.

Plautus Mostel:

Verum illuc esse maxima pars vestrorum intelligi. Quibus anus domi sunt uxores, quæ nos doctemeruerunt.

Vestrorum pro Vestrum positum est, ut Apollinaris docet apud Gellium lib. 2. cap. 5. Deinde concisa dictione arbitror fecisse nostrum, vestrum unde quidam nota circumflexi tunc ultimas inflectunt, quibus veteres, passivè, activè, ac possessivè uti sunt: vade Gracchus, Misererè vestrum dixit.

dixit. Et Q
te nostrum, &
bidem apud Ge
illis factis sunt ge
tu dicitur
vulturi seculo,
si essent usu:
minum dictioni
dicemus. Dio
merum benepe
tus, genitivos n
vestri: fortasse u
norum, id qu
leo ut affirma
strum, non nost
audius refrag
graphia, Nostri
Nos: Vestri.

GENITIVI

NO

Verba, Pa

ra, qua

genitivis Me

gaudent.

Cicero Attico,

tui indigebun

idem pro Sab. F

ILLVDEn dixit. Et Quadrigarius, Cai Mari ecquando
 care mis cum
 niur, Ingen
 : Credo legem
 rdi aqua pa
 titrem Saen
 fide, Ingen
 . Ne legem
 d cetudi, mo
 Labiri, inque
 r mei, tu. ut
 videntia exm
 e acutu pare
 reat hac, Pa
 ere paulo nos
 mulatundin
 ce, primo No
 e exm et o

ec nostrum, & Reipublice miserebitur? Quæ i-
 bidem apud Gellium invenies. POSTREMO ab
 illis facti sunt genitivi Nostri, Vestri: sed antea
 tus derivatis Noster, Vester, credo placuisse e-
 ruditioni seculo, ut Nostri & Vestri, in frequen-
 ti essent usu: Nostrum & Vestrum cum certis
 tantum dictionibus jungerentur, de quibus mox
 dicemus. Diomedes antiquitatis, scriptorumq;
 veterum bene peritus, in selectendis pronomini-
 bus, genitivos nostrum, vestrum posuit, non nostri,
 vestri: fortasse ut doceret hunc proprium esse ge-
 nitivum, id quod Apollinaris etiam credidit, &
 deo ut affirmavit dicendum esse, Miserere no-
 strum, non nostri: quæ tamen in re ei seculum e-
 ruditiùs refragatur. Caper. in libello de Ortho-
 graphia, Nostri inquit, nostrorum, nostrum, venit
 a Nos: Vestri, vestrorum, vestrum a Vos.

GENITIVI MEI, TUI, SUI, NOSTRI, VESTRI.

Verba, Participia, & nomina adjecti-
 va, quæ patrum casum postulant,
 genitivis Mei, Tui, Sui, Nostri, Vestri,
 gaudent.

Cicero Attico, Te oro ut quibus in rebus mei Lib. 3
 tui indigebunt, nostris miseris ne desis.

Idem pro Sab. Postb. Equitem Romanum veterem
 amicum

Orat: 4.
Ad Attic.
Lib. 9.

amicum suum, studiosum, amantem, observantem sui, labentem exceptit. Idem in Catil. Habitis ducem memorem vestri, oblitum sui. Cas. Cic. Nihil enim malo, quam & mei similem esse & illos sui.

NOMINE verborum intelliguntur etiam gerundia, & supina, si quando eorum usus inciderit, ut Non est tempus obliviscendi vestri, nostri, non vestrum, nostrum CUM genitivus mei, tui, sui, nostri vestri, copulari possunt participia, ut Non sum oblitus tui absentis. Plancus Cic. lib. 10. Facilius optabilis tui presentis si mihi esset, nunquam tuis consilijs discreparem. Cicer. Lentulo l. 1. Conoscunt omnes tui presentes, tui absentis amorem. Item cum gerundys, ut vocant, adjectivis, ut Ignosce avia, non fuit mihi copia videnda tui. C. Curioni l. 2. Hoc quidquid attingi, non fecit inflammationi tui causa, sed testificandi amoris mei Cuius nominibus tam substantivis, quam adjectivis negat Laurentius posse hos genitivos jungi, exceptis huiusmodi, unus, solius, ipsius, ut Tui unius non misereris. Unusquisque sui ipsius curam gerit. Affert idem cum Terent: He aut.

Genitivi
mei, tui,
sui, nostri
vestri, copu-
lantur
tam cum
substanti-
vis quam
adjectivis

Hem tot mei solius solliciti sunt causa? Ubi in omnibus libris quot quidem viderim, me solius, legitur. Certè non video cur non dicatur bene latine.

Pudet me tui hominis vanissimi. Non te miseret mei miseri, & infelicitis.

L
Si
aug. inopis
quod si pro
cui, mutetur lo
tui mei famuli
vno famulo sub
tate ferè omittu
miserere famuli
miseret huius cat
E
INTEREST
vos Mea, T
indicant, un
unt genitivi
iq; qui poss
Mea unius
ita ipsorum i
implicam
agere.
hic nulla ver
cemetiam, ve
serunt, quia V
apud Brutum:
interest bene vir
eos auctores lege
unctum. Interim
esse vivere. Rej
ue rationem re
S. qua locuti

Sic Terent: Heant:

atq; inopis nunc te miserescat mei.

QVOD si pronomen ambiguum orationem efficiat, mutetur loquendi ratio, qualis esset, Misere mei famuli inopis, Peto à te, ut mihi miserere etiam genero famulo subvenias. Sed in hoc loquendi genere incidere, ut ferè omittuntur hæc pronomina, sic: Here nos, non videretur miserere famuli, Pater meminervis filij. Non te met, tui, sui, non misereat hujus calamitosi exulij.

EXCEPTIO.

INTEREST tamen. & Refert ablati. vos Mea, Tua, Sua, Nostra, Vestra sibi vendicarunt, quibus ablativis addi possunt genitivi Unius, solius, ipsius, cateq; qui possessivis adduntur. Mea unius interest, Tua solius refert. Nota ipsorum interest vitia extirpare. Tua Republicam administrantis interest semper vigilare.

Hic nulla veterum occurrunt testimonia: dicemus etiam, vestri paucorum interest crues conservare, quia Vestris paucorum laudibus legimus pud Brutum: AT VESTRA, seu nostra omnium interest bene vivere, tum dicam, cum apud idoneos autores legero genitivum Omnium possessivis usum. Interim dicam, interest omnium nostrum esse vivere. Refert omnium vestrum ante ad rationem reddere.

Sic qua locutione genitivus omnium à verbis refert.

refere, interest, regitur: ac genitivi nostrum
 vestrum, à nomine Omnis, quod participium est
 Liv. 2. Bell. Maced. Macedonum fere omnes
 ut manerent, persuasit. Plin. lib. 11. cap. 73. Per
 cum omnibus ferasi dentes. Qui verò intere
 nostra omnium dixerant; sequuti sunt Laurenti
 um, qui apud Cicero. 3. de Orat. ut supra diximus
 legit, voluntati vestre omnium parvi: cum in
 omnibus libris scriptum sit, Voluntati vestrum
 omnium parvi. Quopacto frequentissime loquitur
 tur Cicero, ut mox dicemus. QUONIAM patitur
 ante planum factum est, pronomina possessiva
 substantivi, tum adjectivi nominis genitivos
 mittere, studium tuum adolescentis, pectus tuum
 hominis simplicis: quid igitur causa est, cur
 meamus dicere. Interest tua Pratoris provin
 am à piratis descendere? Refere mea Con
 Rempub. salvam & incolumem servare. Si
 men oratio durior videretur, qualis maxime
 cum propria adduntur, ut interest mea Anto
 discipulos in officio continere: vel omittant
 Propria, ut fecit Valer. Max lib. 6. cap. 2. de
 Theodoro philosopho loquens, Mea quidem ni
 interest humine, an sublimè putrescam: Aut
 mittatur pronomèn ipsum, quod fecit Cicero
 Tusc. Theodori quidem nihil interest humin
 an sublimè putrescat: ubi de se loquitur ipse The
 odoros. DENIQUE si dicas, interest tua Casa
 vultu cognoscere, grammaticè quidem, & more
 tu vestrum.

Gracorum

Gregorium loqu
 à amacuos Th
 man Pauli.

ut Laure

nCicerone, Ca

lege Budai Com

vos ab eis su

sed ut ad rem re

Cesar interest v

normam

mea

tur me

tur me

significat

Nam cu

gubernare,

fortasse plus

II.

Omnia n

parativa

Nostrum, Ve

ionis, Imperi

ui vestrum pr

lent Curru

Cicero ad G

hum adificatur

tribus vobis aut

tu vestrum.

Nota. Si nominibus, verbis, ac partibus, quae genitivus, Nostri, & Vestri, autem adhibebantur, addantur numeralia, partitiva, comparativa, & superlativa. Nostri, Vestri, in Nosstrum, Vestrum migrabant. Recte dicitur, Sum memor vestri singulorum, utriusque, omnium, paucorum, multorum: necessario dices, Sum memor vestrum singulorum, utriusque, omnium, paucorum, multorum, quia haec, cum sint numeralia, aut partitiva, genitivos nostrum, vestrum, non nostris, vestris regunt. Nam cum dicimus, Sum memor vestrum, utriusque: genitivus utriusque, à nomine Memor regitur: at genitivus pronominis Vestrum partitivo Vtriusque. Uti enim dicimus, Vtriusque, vestrum est doctus Sum praeceptor utriusque vestrum Vtriusque vestrum sum gratus: Vtrumque vestrum dico. in quibus Vestrum semper regitur à partitivo: sic etiam dicimus, Sum memor vestrum utriusque. Sic misereor vestrum trium. Ego vestrum singulorum: Oblitus es nostrum paucorum. Indignus vestrum omnium: Interest nostrum omnium te bene valere. Sic scilicet Cuius genitivo omnium adijungere Nosstrum, Vestrum. Contra Romanam contra hanc Romam communem patris omnium nostrum, illa altera Roma querebat. Idem in Catul. 4. Video Patres conscripti in me omnia vestrum omni, atque oculos coniectos esse. Idem ad Attic. II. Ut jam omnium iudicio constitutum esset, omnium vestrum bona, praestitum illius videretur. Idem ad Cuius libro

Sum ipsius cau
monui n. si
tr. p. p. p. p. p.

PROA

SU

Possessiva

Vester, e

genere, nudi

vel actio tige

lli, Liber meus

labor vester.

Graci, cu

me uenitur

pater mei

pater

pater

utitur, cum al

meu non nec: P

firi. Prius am

ssini derant

marum, G

am v. g. g

Sic te m

Qua miser

Duorum la

Alsi rogant

Sum ipsius causa gaudeo, tum me hercule etiam omnium nostrum Idem de Orist. Vel quia est patria parens omnium nostrum.

PRONOMINA POST SUBSTANTIVA.

Possessiva Meus, Tuus, Suus, Noster, Vester, cohærent cum substantivis Genere, numero, casu, cum possessio vel actio significatur.

U. Liber meus, ager tuus, studium nostrum, Labor vester.

GRÆCI, cum possessio vel actio significatur, ferme utuntur genitivis primitivorum *πατήρ* pater mei, pro *πατήρ* eius pater meus *πατήρ* ἡμῶν pater nostrum, vel nostri, pro *πατήρ* ἡμῶν pater noster. Latini contra possessivis utuntur, cum actio vel possessio significatur. Pater meus non mer. Pater noster, non nostrum aut noster. Prisci tamen Romani, antequam inventa essent derivativa, videntur fuisse usi genitivis primitivorum, Græcorum more, cujus rei extant nonnulla vestigia.

Plautus Pseud.

*Si ex te tacente fieri possum ego certior herere,
Quæ miseria te tam miserè macerent,
Duorum labori ego hominum parvissem lubens
Acer rogandi, & tui respondendi mihi.*

S 2

Mei

Prisci vñ
sunt geni-
tivis pri-
mitivorū
pro deri-
vativis.

Mei, inquit Apollinaris apud Gellium lib. 20. cap. 5. non dixit Plautus ab eo quod Meus, sed ab eo quod est Ego. Itaque, inquit idem, si dicere velis patrem mei pro patrem meum, quo modo Græci τῷ πατρί μὲν dicunt, inusitatè quidem, sed rectè profectò, eaq; ratione dices, qua Plautus dixit labori meo: hac ille. Cic. ad Attic. lib. 11. Quintus misit filium, non solum sui deprecatorem, sed etiam accusatorem mei. Idem Lentulo lib. 1. Is hac regia causa excepta, ceteris in rebus se acerrimum tui defensorem fore ostendit. Idem Curioni lib. 2. Eam rem unius tui studio me assequi posse confido. Budæus illud Cic. in Var. Civitatis salutem, cum mea unius salute esse conjunctam, sic legit: Civitatis salutem cum unius mei salute esse conjunctam: ubi inquit, si enim mea scripsisset, legeretur mea unius, non unius mea. Quo loco significat Budæus, utendum nobis esse genitivis mei, tui, sui, cum præcedunt nomina unius, solius: ut, Unius mei opera servata est respub. Solius tui studio maximos honores adeptus sum. Unius sui opera juravit Cic. Rempublicam esse salvam. Contra, si nomina sequantur, possent sibi utendum esse, ut Mea unius opera servata est Respub. Tuo solius studio maximos honores adeptus sum. Sua unius opera juravit Cic. Rempublicam esse liberatam. Livius 2. ab Urb. Grata in vulgares leges fuere, quas cum solus pertulisset, ut sua unius in his gratia esset, tum deinde comitibus collata

et subrogando
Gensuunt ei
sua unius sententia
si quamperam
se faceret. Idem
suumus sententia
quam sapientem
quod quidam vult
semper. Sui, ut
te nomine. N
ximus, semper
us: ut cum nom
minus asus est p
tum corrigi non
rem redeamus.
acerrime is pon
tena vestrum
tuta, quanta me
omni summam aff
peroperanda libe
proli me ad conte
panensis. Ibidem
tenionem respu

A T, si sub
aliquam
nisi, cujus

ga subrogando habuit. Idem lib. 6. bell. Maced. Censuerunt ergo, quos ludos inconsulto senatu ex sua unius sententia vorasset, eos vel de manubijs si quam pecuniam ad id reservasset, vel sua impense faceret. Idem lib. 4. dec. 5. Eum, qui de sua unius sententia gerat superbum videri magis, quam sapientem. Hæc Livij loca idcirco attuli, quod quidam vir aliqui doctus existimaverit, semper, Sui, utendum esse precedenti vel sequente nomine. NEQUE id quod modò ex Budæo diximus, semper est verum: nam Cic. ad Atticum ubi cum nomen proposuisset pronomini, nihilominus usus est possessivo, Sylius enim meum peccatum corrigi non potest, ALIA præterea, ut ad rem redeamus. sunt testimonia, ubi primitiva proderivatis ponuntur. Idem 4. Philip. Frequentia vestrum incredibilis, concioq; Quirites tanta, quanta meminisse non videor, & alacritatem mihi summam affert Reip. defendendæ, & spem recuperandæ libertatis. Idem pro Planc. Quare soli me ad contentionem vestrum revocare Latænsis. Ibidem, Possumus eripere orationi contentionem vestrum.

EXCEPTIO.

AT, si substantiva significant partem aliquam generalem corporis, sive animi, cujusmodi sunt pars, dimidium, S 3 alium,

aliquid, genitivis primitivorum utemur.

Lib. 5.

At, Nullam partem mei amisi, hoc est non amisi manum pedem, memoriam. Amisisti ne quicquam tui? Cicero de Fin. Cui proposita est conservatio sui, necesse est huic partes quoque sui cariores esse, quò perfectiores sint.

Terentius Adelphi:

Tetigine tui quicquam?

Lib. 2. c. 1.

Quintii. Minimam partem mei habent.

APPENDIX.

Substantiva, quibus ambigua est significatio, ut caritas, amor, memoria, desiderium, cura, itemq; cetera, si possessionem, actionemve significant, possessivis adhæreant.

Ut amor meus, desiderium meum, quo amo, desideroque.

Sin passionem significant, genitivos mei, tui sui, nostri, vestri, flagrant.

Lib. 7.

Lib. 1.

Lib. 10.

Ut, Amor mei, desiderium mei quo amor desideroque. Cicero Attico, Dionysium si gererem desiderio tui misi ad te. Idem ad eundem. Aviam tuam scito desiderio tui moruam esse. Idem ad Planc. Me impatit tui caritas. Idem ad Quintum

nam Enimvero
quomodo putat
nus, Piss. mem
qui, tui, tui
aliquando

Idem dicit, N
monet que tua
C. 1. 1. 1. 1. 1.
n. 1. 1. 1. 1.

Acta hanc
n. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
na 1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

tum

tum Fratrem, Nunc decedens, relinque, quæso,
quam jucundissimam memoriam tui. *Quintilianus* Decl. 6.
Postquam mei cura discesserat, Matrem, in-
quit, tibi per hæc merita commendo.

Aliquando utrunque conjungitur.

Idem Attico, Nicias, te, ut debet, amat vehe-
menterque tua huius memoria delectatur. *Idem* Lib. III
Cornificius, Gratissimum est vehementer memoria. Lib. 12.
negri tuæ.

ALIA huius generis leges, maximè apud Se-
necam de vita beata capite 9. Virtus est pretium
lib. ibid. cap. 5 Ignoratio sui, & cap. 10. Insolentia
& nimia estimatio sui. De Benef. lib. 1 cap.
19. Autè hoc oportet mihi arbitrium mei, deinde
beneficium. Nota.
NON in omnibus tamen, quibus an-
teps est significatio, hoc obsecratur, nam crimen
neum, & alius meum, injuria mea, dicitur etiam
mihi illa. Item imago mea, tua, sua, nostra, ve-
ni, non solum que possidetur, sed etiam que re-
fert, & representat.

Plautus Menæch.

- tua est imago tam consimilis tibi, quàm potest.
pro Sext. Rosc. Ut essetis mores nostros in a-
enis personis, expressimus imaginem nostram vi-
quotidiane videremus. Idem ad Luceium lib.
Nec minus enim est Spartiates Agesilaus ille
rhibendus, qui neque pictam neque fictam ima-
nem suam passus est esse.

Martialis lib. 2.

Et digna speculo fiat imago tua.

PRÆTEREA, causa mea, tua, sua, nostra. Cicero ad Cassium lib. 15. Absse te, mea causa molestè fero, tua gaudeo. Idem Tironi lib. 16. Non tam mea causa, quàm tua doleo te valere. Idem Attic 8. Si me veller sua, aut Reip causa Luceriam venire. Sic apud Cic frequenter. Papinianus causa mei, Ulpianus sui dixit. Malim cum Cicerone loqui.

Terent. Phormion.

Nam neq, negligentia tua, neq, id odio fecerit: pro tuo.

Idem Heaut.

-- facile scires, desideria id fieri tuo: pro tuo. Apud Budæum Comment. lingvæ græcæ, plura inproptium pro D venies bujus generis.

RECIPROCA SUI, SIBI, SE.

RECiproca sui, sibi, se vitmur, cum terua persona transit in se ipsam: ut Cæsar recordatur sui, indulget sibi, amare se, loquitur secum.

Lib. 5.
Lib. 10.

Cicero de Finibus. Eorum est hæc querela, qui sibi cari sunt, se seque diligunt. Idem de Naturæ deor. Ipse sibi displicet.

RECIPROCARÉ, ut inquit Varro lib 6 de lingua

negalim ab r
quod potere
grammatici recipi
ead eandem p
ista sunt, can
se, cum m
ad quem refer
cadentem se si
conpotem sui
mo tuisse conic
is ducem memo
Cicer. Epist. 9
am & mei finit
etiam. Tu prim
REPERITVR
Lu
que vox sibi p
proci Cic. 2
equam tu suam
eund ad sibi man
er amicum, mu
deru prater exer
ent. lingua g
m.
Er antecede
marcellus te C
ignoscas sibi
se hostem exi

ingua latin. ab recipere factum est, sive à proca- Vnde di
 , quod poscere quondam significabat: unde, Cum sit
 Ci. grammatici reciproca pronomina appellant, Recipro-
 od ad eandem personam sese recipiant, unde, cum.
 Non infecta sunt, eandemq; reposcant. Vt in v. 8. Nota.
 sibi, se, cum intercedit obliquus tertius per o-
 ad quem refertur reciprocum. Video homi-
 cedentem se flagris. Audio avum tuum non
 comitem sui. Suspicio Ciceronem in quo a-
 no tulisse contemptum sui. Cic. in Catil. 4. Ha-
 is ducem memorem vestri, oblitum sui. Cesar
 Cic. Epist. 9 ad Att. Nihil enim malo,
 am & mei similem esse & illis sui. Quint. 6.
 sam. Tu primo docuisti sibi non parce-
 REPERITVR interdum Reciprocum pron-
 positum pro Demonstrativo Is, ipse.

Lucanus libro 5.

qua nox sibi proxima venit. Insomnis:
 pro ei. Cic. 2. Philip. Non enim à te emit, sed
 qua tu suum sibi venderes, ipse possedit.
 neca ad Albinam de consolatur. Ad cuius forme-
 arbitrium, multum sibi dederit, etiam si nihil
 deris præter exemplum. Quod Budæus in Com-
 mt. lingue græcæ docet fieri more Græco-
 m.

Et antecedente altero verbo: ut

arcellus te Cesar precatur, ut miserearis,
 ignoscas sibi, se infidem tuam suscipias,
 se hostem existimes. Cic. in Orat. Ne ipsa

S S

que-

Lib.5.

quidem sua tanta eloquentia mihi persuaſſet, ſe dimitterem. Idem pro Sex. Roſt. Hunc ſibi animo ſcrupulam, qui ſe dies, noctesque ſummuſ ac pungit, ut exellat, perſulat. Idem ditto Qui etiam à me petieru, ut ſecum & apud ſe ſem quotidie.

NOTA.

UIVNTVR aliquando ſcriptores, accedente tero verbo, deminſanti ſis pro reciprocis. Quilianus 3. Declamat. Ne 2. ignorem, qui manent cum pericula: cum prope Idem 1. Declam. Quapropter non petier, ut idem viderum pater niſi & innocens fuerit: proſe.

RECIPROCUM

SVVS

RECIPROCO SVVS, utitur, cùm tertia perſona tranſit in rem à ſe poſſeſam: ut,

Cicero recordatur Tironis liberti ſui, in dget liberis ſuis, defendit ſuos clientes, 1. poſit hanc epittolam manu ſua Cic. in Ver jebat multa ſibi opus eſſe, multa caribus ſuis. Idem de Orat. Si ſere partus ſuos diligunt, qua noſ liberos noſtros indulgentia eſſe debemus.

VTIMVR etiam SVVS, cùm additur alter obliquus tertie perſonæ, ad quem refertur poſſeſſio, Percuſſiſti illum gladio ſuo. Relinquam legem

Lib.4.

Lib.2.

Suis Reci
procū cū
obliquo
tert: pſoæ

judicium suum. Vidi Pompeium spoliatum
 amentis suis. Percontatus sum illum de regno
 suo. Alloquutus sum Cicerem ante domum suam.
 Vidi columbam cum pulis suis, in nido suo, extra
 nidum suum. Ceterum et catulos eius:
 suos, quia intercedit conjunctio. Cicero de
 Scipione. Itaque ego illum de regno suo, ille
 de nostra Republica percontatus est.

Terent. Adelphi:

-- suo sibi hunc gladio jugato.

Cicero Attico lib. 6 Sed et cum praesens, et
 creberrimis litteris non desisti regare, et
 me causa suadere et hortari sua: et
 vel cum suadendum, ad quod referunt pos-
 sit. LAURENTIA, his locis potius, eius, illius,
 si dixisset, maxime ubi intercedunt praepositi-
 ones, nisi addatur nomina ipsorum, particu-
 larum, aut verbum ad quod referatur possessio, ne
 enim leonem inquit ob amicum praedam suam
 loco columbarum triplicem in periculo suorum pul-
 lum: Sane homo ambulans per domum
 suam: Sed illum aslere fortunam suam. Si
 MEN omnia fuerit ambigua quod est, cum
 sunt personae, et postea ad secundo loco po-
 sita referatur, cum utitur genitivis eius, illius,
 eius, ut Vulpes capite gallinam cum pulis eius.
 et possessio referatur ad primo locum positam,
 utendum erit: ut Deus inquit hominem
 per clementiam suam.

INVENITUR

inter-

interdum suus pro eius, ipsius, illius. Cicero Philip. Quod autem enim praesidium salutis, libertatisque vestrae, si C. Caesaris fortissimorumque viris militum exercitus non fuisset? Idem ad Atticum libro 4. Memmius candidatus patior in senatu recitavit, quam ipse suus competitor mitius cum Coss. fecisset.

Et accedente altero verbo: ut,

Timet Pompejus, ne à suis veteranis desertur. Rogat te Caesar, ut suas partes sequatur.

APPENDIX.

VTimur præterea Reciproco Suum cum res possessa in possessorem transit.

Lib. 9.

Cicero Attico, Vlciscetur illum mores suis. Idem de Arusp. Sua concio vixit hominem.

Lib. 10.

pro Sest. Hunc sui cives è civitate ejecerunt. Idem Attico, Indulsit illis quidem suus pater semper.

NOTA.

Cum Suus, est substantivum, nemo ferè loquutus utitur genitivo illius, ipsius, ejus: ut Recitavit eum cum suis, sive inter suos. Cic. de Finib. Quæsit saluus ne esset Clypeus: cum saluum se sentes sui respondissent, rogavit, &c. ITEM ponitur pro Propriis: ut de hac re dixi suo. Referam hæc omnia suis locis.

PR

PRÆPOSITIONVM CONSTRUCTIO.

VERBA Absoluta & Intransitiva
præpositionnm beneficio in casus
transeunt.

Exo de Oiar: Cum etiam tum in lecto Cras-
esset, & apud eum Sulpitius sederet, An-
us autem inambularet cum Cotta in por-
repente eò Quintus Catullus senex cum
o Iulio fratre venit.

Lib. 2.

Transitiva prætet proprium casum,
am præpositiones cum suis casibus
mittant.

Exo de amicitia, Nihil est amabilius virtu-
nihil quod magis alliciat homines ad di-
ndum: quippe cum propter virtutem, &
bitatem eos etiam, quos nunquam vidi-
quodam modo diligamus.

Verba composita læpe casum præ-
sitionis habent.

de Finib Cur ipse Pythagoras, & Ægy-
mustravit, & Persarum Magos adiit? I-
ad Quintum Fratrem. Cum subito bonus Im-
or nocte urbem hostium invasisset, in senatum
mmittebat.

Lib. 2.

Lib. 2.

Et repetita præpositione.

PR

Idem.

Lib. 3.
Philp. 11.

Idem in Tit. Cateri heredes adeunt ad rem. Idem in Antonium, In Galliam in Antonium, in Asiam Dolabella in Auenam in que provinciam.

Hanc repetitionem amant multi
verba composita ex prapositionibus
Ab, Ad, Con, E, Ex, In.

Lib. 3.

*Idem de Amicitia, Tu velim à me animi
parum per avertas, Lælium loqui ipsum per
Idem ad Quintum Fratrem, Abduco equidem
ab omni Resp. cura.*

Verba re-
petentia
praposi-
tionem.

CICERO serè Inuadendi verbo utitur re-
ta prapositione. Aspirandi verbi eleganti
usus cum conatum quandam contentionemque
liquò pertentiendi, atque alicujus rei adipsam
adsignificat, offerturque, negatione, aut inter-
rione. Cic. in Brut. Ex bellica laude nemo
rare ad Africanum potest. Idem 5. Tuscula-
mnes aditus tuos interclusi, ut ad me aspira-
non posses. Idem 3. Verr. Quid enim ad re-
pecuniam, me invito, assini? Ibidem 4. Quid
do homo tantum disidia, nisi t. februario mense
rabit in Curiam? Caterorum exempla cre-
pud idoneos auctores reperiuntur. Cicero 2.
Itaque, le au, et philosophiam, alij ad jus civi-
lij ad Eloquentiam applicant. Idem pro
Agodum conferte nunc cum illius vita, vici-
Sylle. Sic confutatio, compare, congruo, ad-
com

CASU

TI

Casativo

Adverbu

tra, faciter,

ga, Ena, In

Pen, Per,

præ, Sec

has, Vltra, Ve

com

advent ad
Gnam me
un autem
amant in
clitionis
me animi
sum pa
equaen
reboatur
cerbi eleg
ntentionem
rei ad
ne, aut inter
a sua mem
f. Incul
ab me al
enim an
iam +
ario me
exempla
Cicero 2.
ad pater
lum pro
um, ut
congru
con

Idem in Infinitum. Sum, quicunque scetus
sanitate, ac mente deturbat. Sic derubio, de-
do, deicio, depello, Idem de Invenit. Alteri-
orum, qui sine numinis erit, gladium propter
osum e vagina eduxit. EIVSDEM generis
egredior, eicio, emergo, emigro, emineo, e-
co, exoco, exolo. Idem pro Milton. Hactenus
us ex hac urbe expellitur, exterminabitur,
etur? Sic exeo, excedo, exturbo. Idem in Ca-
in foveam quoniam incidit bellua, obrua-
Sic incurro, ingcio, ingredior, inueor, in-
S. c. que motum a significant. REPETITUR
In: cum quies significatur. Idem de. A-
Digni sunt amicitia, quibus in ipsis inest cau-
ur diligantur. Idem pro Deiot. In exultamento
no facile fictum crimen insidet. Nonnulla ex
m dativum postulant, quemadmodum suo loco
lunt est.

CASUS PRÆSOSI- TIONUM.

CCusativo servantur Ad, Apud, An-
te, Adversus, vel Adversum, Cis,
ca, Circiter, Circa, Circum, Contra,
a, Extra, Intra, Inter, Infra, Iuxta,
Penes, Per, Pone, Post, Prope, Pro-
ter, præter, Secundum, Supra, Secus,
ns, Ultra, Versus, Visque.

Cicero

Lib. 12.

Lib. 4.

*Cicer. in Brut. In pratulo prope Platonis
am confeditus. Idem Attico, Secundum
nihil est mihi amicitia solitudine. Idem in
Erant accepta pecunia à Caio Verratio sic tunc
ut usque alterum R, littera constarent integ
liqua omnes essent in litura.*

*VARIVM usum significationemq, præpo
num, audiendū, legendūq, verum se
discent paulatim adolēcentes, quæ si in loc
num congeriantur, molestiam, tediumq, aff
Ex ADVERSVS reperitur apud Ciceronem
de Divin. Ara, inquit, Aio loquenti, quā
tam videmus ex adversus eum locum, con
est.*

VERSVS.

Versus suo Casui postponitur.

Lib. 16.

Lib. 4.

*Cicer. Attic. Verti me à Minturnis
num versus. Sulp. Cicer. Ex Asia rediens
ab Egina Megaram versus navigarem, to
giones circum circa prospicere.*

*VERSVS à catenarum præpositionum natura
fider: sunt enim dicta præpositiones, quod di
partibus præponantur. Præponitur huic præpo
ni interdum Ad. Liv. 1 ab Urb. In lapide
vidiem versus confedit.*

*Ablativo giudent A, Ab, Abs, Ar
que, Cum, Coram, Clam, De, E, Ex
Præ, Procul, Palam, Sine,*

STIT.

pe Platonis
o, secundum
ne. Idem in
Cicero sic tan
parent integ

tionem, prop
eterum ser
qua si in loc
taum, affe
d Ciceronem
loquenti, qua
um locum, con

S.
bitur.

Minturnis
x Apud redien
agarem, ca
s.

ficorum natu
rines, quod
rur huc prop
b. In lapide a

Ab, Abs,

De, E, Ex,

6.

LIBER II.

289

Cicero in Pisonem, Mihi verò ipsi coram gene-
re meo, propinquo tuo, qua dicere aulus es?
Idem ad Trebatium, Paulo clamy eam vidi.

Tereus: Heaut

-- pre incandida Menedeme non sum apud Lib. 15.

meo.

Livius, Rem creditori palam populo solvit. Idem Ab Vrbe. 2.
haud procul occa, u sibi redeundi in castra tempus Bell. Mac. 7
rat.

PALAM saepe in oratione Cicero in Salustium
operitur. An turpius est Patres conscripi
ibentem mentiri, quam illum palam hoc
ordine dicentem? Et palam universis retinere:
Et postposita, quod si quippiam eorum falsum est,
niam palam refelle. **PROCVL** frequentissimè abla-
trium habet. *Livius* 7 bell. Maced. Haud pro-
cul Seleuci castris ad caput Cayci annis statura
abuit. *Idem*, Portæ egressus haud procul sta-
tionem hostium occasionem oppertens confidit. Et
postposita, apud Ciceronem ad Trebat. lib. 7.

Nam multis suam rem bene gessere, & publicam
patriam procul.

plane propositiorem nondum cum accusativo legi,
nam illud *Liv.* lib. 7 bell. Punic. Sed locus procul
muros satis equis agendis vineis fuit, ita & ce-
er. corruptè legitur muros, pro muro Item,
pud Plinium lib. 6. cap. 53. Pausilypum villa est
ampania haud procul Neapoli: ablativus est.
niam & Curtius, sed incerto libro, suspicor lo-
cum

Clam cū cum mendosum esse. CLAM, & cum accusandi casu jungitur. Cicero in Salust. Timen-
Accusati- ne facinora eius clam vos essent. Apud veteres
vo apud frequentius. Plautus Cas. Bona multa faciam
veteres. clam meam uxorem.

TENS.

TENS, quemadmodum versus, pos-
ponitur, atque ferè patitur casum
desiderat, si nomen sit multitudinis.

Lib. 8.

Cicero in Arato. -- & Cepheus conditur an-
Lumborum tensus. Cal. Cicer Rumores illi
comitibus Cumarum tensus caluerunt. Sin sing-

Bell. Pun. 6.

lare si nomen, ablativo gaudet Livius, Ad-
nudaverat vada, ut alibi umbilico tensus aq-
esset, alibi genud vix superaret.

Tensus cū
Ablativo
etiam
multitu-
dinis.

TENS nonnunquam cum ablativo copulatur,
etiam cum nomen plurale est. Cels lib 1. cap
Huc abunde est, loco tepido demittere se ingu-
bus tensus in aquam calidam.

A, AB, ABS.

A, consonantibus præponitur.

Philip. 3.

Cicero in Antonium, Antonius à fronte, à teg-
à lateribus tenetur.

AB, vocalibus.

Lib. 7.

Idem Attico, Cura, & effice, ut ab omni
& laudemur & amemur.

Et n

Et nonnullis consonantibus.

dem pro Cluen. Ab nullo ille liberalius. quàm
Apud Terent. Luentio tractatus est. *Idem Attico,* Rex ab
multa facie enacu appellatus est. Lib. 7.

Præcipue L, R, & I.

Ab Legatis, Ab Romanis, ab Iove.

Abs T. & interdum Q.

erentius Andr. O Dave, itane contemnor
te? *Idem Adelpb.* Abs quovis homine benefi-
 cium accipere gratum est

H. STORICI præcipue Livius, liberius utuntur
epistione Ab: Ab classe, ab Caribagine, ab
elio, ab Dictatore, ab Numa, ab Gallus, ab Ser-
no, ab Samnitesibus, ab Tarquinys, ab cerge.

IN, SUB, SUPER.

N, Sub, Super, & id accusativum,
 modo ablativum pro varia significati-
 one postulat.

In, cum verbis motus accusativum 2.
 par.

icero in Catul. Egredere ex urbe Catilina, in Inveſt. 1.
 xilium proficiſcere.

Item pro erga, contra, ad, pro, per: ut,
 curus fuit pius in patriam, crudelis in libe-
 ris. *Olen,* & pſerculos n inutos ſero uboto in ce-
 sm. *Commodavi tibi in librum in horam, diem,*
 T 2 *menſem,*

Inveet. 1. mensem, annum. Cicero in Catil. Crescit in dies singulos hostium numerus.

Lib. 12. Cum verò quies, aut aliquid fieri in loco significatur, ablativo gaudet. Ut, Sum in templo, deambulo in foro. Idem ad Atticum, In hac solitudine careo omnium colloquio.

Et cum ponitur pro inter.

Cicero de Amicitia, Hoc primum sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse.

SVB.

SVB ferè accusandi casum postulat pro Circiter, Per, Paulò antè: denique cum tempus adsignificat.

Bell. Civ. 1. Ut, Sub vespèrum, sub noctem, sub lucis ortum, sub idem tempus hæc gesta sunt. *Cic. de Off. 1.* Pompeius sub noctem naves solvit. *Virg. Georg. 1.* Sub equestri finem certaminis, coorta est pedum pugna.

Lib. 10. Item pro post: Cicero pro Plancio, Sub eas litteras statim recitatae sunt tuæ.

Et cum verbis motus.

Ut. Clodius se sub scalas tabernæ librariæ conjecit. Nix sub aspectum & tactum cadit.

Cam ver
Ex. Confedi
mine pacis dei

SVper, accu
satione Sub
commo. os
S. des iaper la
sag. ut

Item cum
Super æenam
Præter: i
Super cetera
militi.

Vltra: ut
Erant super in
g. ulto.

Ablativ
ponitur, ut,

Cic. de. Hac
Et interd
ximè apud p

Hictamen
nocte.

Cum verbis quietis ablativum petit.

Inter, Confedimus sub umbra platani. Sub nomine pacis bellum latet.

SUPER.

Super, accusativo servit cum præpositione Subter contraria est, maxime cum motus significatur: ut,

Ex deo super saxum. Tegula cecidit super saput.

Item cum significat Inter; ut,

Super cenam occisus est.

Præter: ut,

Super cætera sceleta hoc etiam facinus commisit.

Ultra: ut,

Transierant super mille imperatores. imperante Augusto.

Ablativo adjungitur, cum pro De, ponitur: ut,

Is. Act. Hac super te scribam ad te Rhegio. Lib. 16.

Et interdum cum verbo quietis maxime apud poetas.

Virgilius Eclog. 1.

Hic tamen hac mecum poteris requiescere

Fronte super viridi.

Variusus - **AVETO** latius patet harum trium prepositio-
sus prapo- num usus, nam dicimus vivere in diem, id est
tionum presentis diei tantum rationem habere: scriber
In, Sub, Epigramma in aliquem: quod modò laudem
Super. modo vituperationem adsignificat. Hæc in re-
 tuam sunt, hoc est, utilia. Sub si ecce pacis, si
 umbra fœderis, id est prætextu pacis. Sub pæn-
 mortis, Sub hasta. sub corora venire. Suetonius
 in Claud: Cæsa. cap. 43. Et in Nerone Claudio
 cap. 54. Sub exitu viæ dextræ, pro sub exitum.

SVPER frequentissimè cum verbis quietis acco-
 sativo servit. Cicer 2 de Leg. Demetrius super
 terra tumulum noluit quicquam statui, nisi Cotti-
 mellam. Idem 2 de Finib. Et velle imprudentem
 super eam assidere. **SVPER** pro Vltra præcipue
 reperitur apud Suetonium in August. capite 3.
 Ordinem Senatorum affluentem deformi, Et in
 condita turba, erant enim super mille. Et ad in-
 dum pristinum, Et splendore in redegit. Et in ju-
 Cæsar. cap. 34. Veteranis legionibus præda non
 impedires singulis super bina sestertia dedit.

PRO Præter Idem in Claud. Cæs. capite 4.
 Quam cum comperisset super cæteris hostibus, et
 dedecora, Cæsar servilio etiam nuptisse supplicium
 fecit.

PONITVR Et pro Inter. Plinius ad Semproniam
 Rufum libr. 4. De huius nequitia. sanæ viri argu-
 sententijs in commune omnes super cænam
 quebantur. Neque Peracta cæna significat.

unlgò loquimur
 loqui ad Quam
 in. in Teroni dicit
 rater scipio
 quibus, quid lo-
 m. nam: Et in Su-
 inum in Tiber.
 Vorei, fero
 live quietis
 101.
 Ciceroni Tale Pl-
 in subter prece-
 INTERDUM,
 habet.
 cum tamen
 Ferre libet su-
 PRÆP
 IN
 PRæpositio
 verbum
 nero Antico,
 in debes. Id
 una recuperata
 genibus, Et in
 vire

ut loquimur, sed inter cœnam, ut solet Cicero
 qui ad Quintum Fratrem lib 3. Hoc inter cœ
 nam Tironi declarari, ne mirere alia manu esse, &
 inter scyphos. Treb lib 7. Illu'sus heri inter
 scyphos, quod dixeram, &c. Currius lib 7. Super
 mensam: & 3. Super vinum & epulas dixit. Sue-
 nius in Tiber. cap 53 Inter cœnam

SUBTER

Uter, fermè accusandi casum poscit
 ut quietis, seu motus verbis adun-
 tur.

Uter? Tusc Plato itam in pectore, cupidita-
 tem subter præcordia locavit.

INTERDUM, apud Poetas potissimum, ablativum
 habet. Virgil. l. 8.

-- cum tamen omnes

Ferre libet subter densa testudine casus.

PRÆPOSITIO VERSA

IN ADVERBIUM

PRÆpositio, cum casu prætatur, in ad-
 verbiu migrat.

Uter? Attico, Tu adventare, ac propè adesse Lib. 4.

non debes Idem pro Flac Matris post annis pe- Lib. 2.

nia recuperata est Idem de Natura Deorum,
 sensibus, & animo ea, quæ extra sunt, percipimus

Preposi-
tiones
transcun-
tes in ad-
verbia.

Huius generis sunt *Antè, Contrà, Circà, Cùm, Circiter, Extra, Intra, Infra, Post, Pro, Pone, Ultra, Usque, & nonnulla alia.* Cicero *de Officiis* 14. Id ipsum quod me mones, quaviduo adeum scripseram: exempla passim si se ipsa inveniunt.

PRÆPOSITIONES ALIÆ PRÆPOSITIONIBUS PRÆ- POSITÆ.

Præpositiones nonnunquam aliis præpositionibus præponuntur.

Lib. 3.
Lib. 1.

Cicero *ad Atticum*, Tui esse volo usque ad pridie Kalendas Maias. Idem *ad eundem*, Dilecte mihi fratre nuntij nobis cristes, nec varijs venerunt ante diem Nonas Junias, usque ad pridie Kalendas Septembris.

Usque tamen ferè alteram præpositionem desiderat.

Lib. 7:

Idem *in Ferr.* Maximis in laudibus usque ad senectutem summa cum gloria vixit. Cicero *de Natura Deorum*, Usque a Thaleti emendati sententias Philosophorum.

Nisi præponatur nonnominibus opor-
dorum.

Lib. 6.

Idem *in eundem*, Sacerdotes usque Ennius feci sunt. Terent. *Adelph.*
-- Miletum usque obsecro?

Idem Eunuch.

Lib. 1.

Ex Æthiopia que huc.

Usque aliquando etiam cum proprijs oppido-
proponitur. alienam propositionem admittit.

pro Deo: Cui magnificentissima dona usque
Namantiā misit. Atque his similia exempla
gentes Cicero Attico lib. 2. Comitia Bibulus
Archilochis edicto in ante diem Kalend.
mum quintum Novemb. distulit.

Terent. Adelph.

-- Ex adversum est fabrica.

Plen lib. II cap. 16. Gignitur id maxime Ar-
exortu a pridie Idus Septembris. Livius.
In capite ad meridiem versus consedit.
7 Terr. At cum in Italia bellum tam propi-
ta, tamen in Sicilia non fuit. Laurentius
propositiones adverbias sunt, cum alijs pro-
positionibus adiungitur. Bonatus 2 editione, Præ-
tulerit, inquit, separatim adverbia non apponit-
ur, quoniam in his legimus adverbium, de quo de-
bitur. Exinde, abque & debuit, sed hæc tan-
tum utrumque pariter omnia sub uno & eodem pro-
positionibus, Namque tamen & Marcus. De PO-
RUM INDAGINE. inquit, Omnes autem
vult negant adverbis propositionem addi-
cere. sed autem tamen & proque & quod. Ci-
ro Republica lib. 6. Cuius, ut nominis pro-
positionibus, hinc & mutuantur, ex quo proque
non esset ornatum.

Usque cum
proprijs
opp. dorū
alteram
admittit
proposi-
tionem.

Nota.

TS

CON.

CONSTRUCTIO ADVERBII.

BII.

NOMINATIVVS POST
ADVERBIVM.

EN, Ecce, nominandi, seu accusa-
casum admittunt:

Cicero pro Dejot. En crimen, en causa.

Plautus Amphit.

En testum, en tegulas, en obduktas fores
cero in Verrem, Ecce nova turba, atque nova

dem de Finibus, Ecce miserum hominem, si
summum malum est.

En, cum exprobrando, tum indicando, utrum
casum admittat: Indicando,

Virgilius l. 2. Aeneid.

En Priamus.

Idem in Daph.

-- en quatuor aras.

Plaut: Amphit.

En tegulas.

Exprobrando.

Cicero pro Dejot: En crimen, en causa, cur res
fugitivus, dominum servus accuset? Seneca
Agamemnon A. 2. En Paridis hostem Apud
ros tamen nondum legi, quod meminimus
cum accusaturo, indicando, seu exprobrando.
ecum accusativo saepe reperi.

Lib. 16.

Lib. 2.

Ter

ADVERB. Terent. Adelphi. Act. 5. Scen. 5.

Ecce me, qui id faciam vobis.

Plautus Pers.

POST. Ecce me, nunquid moror?

Idem Menæch.

Prandi in navi, inde huc sum egressus, te con-
veni, ecce veni.

PONITVR & dicitur tibi, non sine lepore: Ecce Davi

ad Attic. l. 2. Cum hæc maxime scriberem, vis etiam

tibi Sebosus. Idem 3 de Offic. Ecce tibi, qui apponi-

populi Romani, dominusq; omnium gentium tur.

concupieris

GENITIVUS POST

ADVERBIUM.

Atis, abundè, aff. tum, parùm, instar,

parum, ergò, pro causa, genitivum

impost: ant.

Terent. Phorm. Satis iam verborum est Cæ-

lone Cl. in Plac. mihi unus et omnium.

pro, Victoria navis ergo in unum diem sup. Bell. Macca.

atque decreti est

2. NTILIANVS pro Gladiat: Satis abundèq;
atum est.

Plautus Bocch:

tibi divitiarum affarim est

est in Car. l. Satis eloquentie, sapientie parum

PAR. 2. qu. parationum mensuram, significat

Cicero.

Terent.

Adverbia
a quādā
agunt par
tes Nomi
nativi.
Item Ac
cusativi.

Cicer. Attic. 10. Ea verò epistola, quæ volu
nis instar erat, sæpe legenda, sicuti facio. He
militudinem, effigiemq;. P. 11. cap. 11. cap.
Ruentes ceras fulciunt pilarum instar. Gellius
10. cap. 13. Partim hominum venerunt, pler
dicitur, quod significat, Pars hominum ven
est, Quidam homines, Nam partim hoc in
adverbium est, neg. in casus inclinatur, He
le, & alia eodem capite. Hæc adverbia
omnia partes nominativi agunt Cic. 2. de
Sed eorum partim in pompa, partim in acie,
fites esse voluerunt. PONUNTUR & accus
loco. Idem in Pisonem, Cum partim eius p
profunda libidines devorassent. Idem 1. in
Ut ad dicendum temporis satis habere possim
ton. in C. Cæsar. Se jam pridem potentia, glori
abundè adeptum Multum, paulum, tantum est, ut
quantum, & cætera hujus generis, inter nomina
substantiva relata sunt.

ADVERBIA SUPERLATIVA.

Item adverbia superlativa à nomi
bus orta.

Cicero de Clar. Maximè omnium nobili
græcis litteris studuit. Idem ibidem, Se
audio illum omnium ferè oratorum latine lo
legantissimè.

ADVERBIA

ADVERBIA LOCI.

Bi, ubinam, ubicunq; ubivis, quo-
vis, quoquò, nusquam, genitivos
terrarum, Gentium, eleganter admit-
tit.

er. Attico. Quid ageres, ubi terrarum es? Lib. 5.

uspicabar quidem. Terent. Adelph.

-- fratrem nusquam invenio gentium.

titur & longè gentium.

ro Attico, Tu longè gentium abes.

Lib. 5.

Huc spectant adverbia, Eò, Huc.

us, Eò consuetudinis adducta res erat, ut Bel: Pù: 5.

uncunq; noctis tempore sibilo dedisset si-

um, porta aperiretur: Seneca, Eò scelerum Lib. 5. Còr:

entum est, ut parricida pater adsit. Curtius Lib. 6.

enim malorum ventum est, ut verba mea e-

m tempore & Alexandro excusem, & Anti-

ni.

UPERL . . . Plautus Afin.

ery ego oppidò nisi Libanum invenio, jam u-
bi est gentium.

er. 1. Catul. O Iu immortales ubinam genti-
sumus? Idem 2. Philip. Qui ubicunq; terra-
sunt, ibi est omne Reipub. presidium.

Terent: Heoyr.

ui quantò fuerat praestabilius ubivis gentium
agere aetatem.

Idem.

ADV

Idem Heaut:

Athea: prius quovis gentium.

Plautus Mercat

*Mons mihi illam querere, quoquo hinc ab
ita est gentium.**Curr. lib. 5. Sed eo rerum ventum erat, ut ja
periculosum esset non credere suis, quam de capi*PRIDIE, ET POSTRI
DIE.**P**ridie, & postridie & genitivum,
accusativum casum petunt.

Lib. 11.

Lib. 3.

Bell. Gal. 1.

Lib. 16.

*Cic. Attic. Pridie eius diei venit Idem
pro. Pridie nonas Junij cum essem Brundisij,
Cesar. Postridie eius dici, Cesar presidio in
castris, quod satis esse visum est, reliquit. Cic.
Attic. Postridie ludos Apollinarios*

Adverbiū

Tunc ra-
rò admit-
tit geniti-
vum tem-
poris,*ADVERBIVM Tunc, genitivum temporis
mutu, qui tamen raro apud idoneos reperit
Justin. lib. 1. Sed de gente obscura tunc in me
Persarum regi Cambysij, medicari viro, &c.*DATIVVS POST AD-
VERBIVM.**Q**uædam dandi casum petunt
eorum unde & docentur
Congruenter, conveniunt, q; na
vix

vere: dicere convenienter rationi.

viā alicui ire, procedere, prodire.

Naves congruens, conveniens, obvi-
dantivo gaudent.

ero de Finibus, non quæro. quid dicat, si quid Lib. 2.

convenienter rationi possit & sententiæ suæ ducere.

m, Casari ex Hispania redeunt, obviam con- Philip. 2.

mè processisti, Plinius, Patroni sapientiæ anti- Lib. 7° cap. 20.

Dionysius vitatam navem misit obviam.

ACCUSATIVVS POST

ADVERBIUM.

Propius, proximè, accusandi casum
exigunt.

Epist. ad Octa. Cur castra longius ad ver-

otum castris, & propius urbem inven-

Idem in M Anton Brurus operam dat, ut Philip. 10

suæ copiis quam proximè Italiam sit.

Itc duo casum præpositionis habent, unde

est. Livius 2. ab Urbe, Invenio apud

Idem, idg, propius fidem est, &c. Illud cerò

deml 4 Capuam, ab duce eorum Capye, vel

i propius vero est, è campèstri agro appellatum:

n est, nam propior, & Propius dativum ha-

Idem 3 bell. Pun Fama tenuit, que propior

est, haud, lus ju. de modio. JUNGITUR Pro-

prius

Propius pius aliquando cum prepositione A, Cicero 1. de Nat. Sic ille aliter pr pius a terris morientur, remotus. Senec. Epist. 121. Quotidie propius ultimus stamus. In illo Vergilij 1. Georg.

A. -- propius stabulis armenta tenerent:

NOTA. videtur desiderari prepositio A. Dion. edes amat esse dandi casum, & fortasse rectè: Proprior, & Propius, & Proximus dativum pr nemini mirum videri debet, si inde facta dicitur Proprius & Proximè eundem casum sibi dicent. CVM tamen hæc duo cum verbo dendi junguntur, cujusmodi sunt illa Cuiusmodi loca, 1. de Nat. Ad similitudinem enim propius accedebat humana virtus, quàm figurata ad Brut. lib. 11. Ego huic ruz virtuti proxi- cedo; casus potius a verbo, quàm ab adverbio, non det, nam sine ipso eisdem habet Idem 5. Si tibi ad aurem accessisset, & dixisset. Accedere manibus. Cicero in Pison. Non accedere ad ludos.

ABHINC.

Abhinc, verbis præteriti tempus junctum accusativum seu cum verbo postulat.

Lib. 4.

Cicero in Verro. Horum pater abhinc viginti annos est. notuus. Idem pro

Quo tempore?
Sindum hoc
temporis copulat

ABLA

AB

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

Comparativ

A. Ciceroni. *Quo tempore? Abhinc annis quindecim.*
Nondum hoc adverbium cum verbis futuri
temporis copulatum reperi auct idoneos auctores.

ABLATIVUS POST ADVERBIUM.

Comparativa Ablativo gaudent.

2. Invent. Lacryma nihil citius arescit.
Idem ad Ciceronem, Nemo est, qui tibi sapientius
adcedere possit te ipso. Terent. Hecyr. Dies trigin-
nam enim De, aut plus eo in navi fui. Idem Heaut. -- annos
quamquam xaginta natus est, aut plus eo, ut conijcio. Plini-
us, Minus quinquennio est quod prodire, quae vo-
lunt ad adverbium laurae, non ingrata amaritudinis.

Idem 5. Plus, amplius, minus, modo ablativum ha-
bit, ut docent allata exempla, modo sine casu po-
nantur, sed subauditur conjunctio Quam.

Lib. 2.

Lib. 17. c. 17.

Plus, am-
plius, mi-
nus. abso-
lute po-
nuntur.

Terentius Adelph.

omni misero plus quingentos colaphos infregit.
Cesar l. 4. bell. Gall. Quum ipsi non amplius quin-
tos equites haberent. Idem 3. bell. Civil. In
praelio non amplius ducentos milites desideravit
enim accusandi casus ab adverbis reguntur
à verbis Infregit, Haberent, Desideravit. Vi-
entur & nomenandi casus cum his adverbis
regi, cum à verbis pendeant. Caesar 7. belli Gall.

V

Ed

Eo die milites sunt minus septingenti desiderati.
Idem lib. 5. ejusdem belli Gall. Naves amplius
octingente uno erant vixisse tempore. ILLUD LIB. 5.
Paulo plus viginti millium alius exercitus fuit: ea
forma loquendi videtur dictum esse, quia illud e-
jusdem lib. 7. belli Maced. Regia classis septem
et triginta majoris forma navium erat. Ibidem,
hostium classis unde nonaginta navium fuit. Qua-
re non video, cur ablativus, Numero, subaudiendi
sit. CVM eisdem adverbis jungitur accusati-
vus ac ablativus casus, mensuram significantes, ne-
que ab ipsis reguntur, sed casus sunt communes. Vt
utru: Ita à pariete distent, ut ne plus pateant pal-
ladium. Idem Ne plus pedes binos distent. LIB. 5.
de bell. Maced. Aberat eorum. acies paulo plu-
s quingentos passus. Idem de bell. Pun. Nunquam
vix minus quatuor pedes alta jacuit. Cas. At illi
amplius quingentis in locum parent.

Cū plus,
amplius,
minus, jū-
guntur ac-
cusativus
vel ablati-
vus men-
suræ.

ADVERBIA LOCI.

ADverbia, quibus interrogamus, sunt
hæc, Vbi, unde, quò, quorsum.

**HIC, ISTIS, ILLIC,
ET CÆTERA.**

AD interrogationem Vbi redduntur
hæc, Hic, istic, illic, ibi, inibi, ibidem

alibi, alicubi, ubi
ubivis, ubicunq;
foris, nusquam

Item, suprà, s-
extrà, cūm fiunt
Cicero ad Torquatu-
quam ibi, ubi est, e-

Hæc dicuntur ad
runtur ad quædam:
bi, juxta ubi, istam, s-
us ad quædam referen-
duntur. Cicero de
ussiam, sive in qua
quam consilio, aut

HINC,
C

AD Vnde red-
illinc, inde,
libet, undevis,
undequaque,
minus, comin-
regie, intus, fo-
Ter. Heant. Vide,

Hæc appellantur
frantur ad motum

genti desideratis
Nates amplius
ILLUD LING.
exercitum fuit con

one, quod ille de
egra cressis septem
ment. Ibidem.
atium fuit Qua
umero subandun

ingitur accuati
m, significantes, qu
unt communes Vi
reptis patiant pat
bros assent. Lit
um acres paulo pla

ll Pun. Nunquam
aut. Cui. Minime
ment.

LOCI.

rogamus, su
o, quortum.

ILLIC,

RA.

Vbi reddunt
ibi, inibi, ibide
ali

alibi, alicubi, ubique, utroque, ubilibet,
ubivis, ubicunque, passim, vulgo, intus,
foris, nunquam, longè, peregrè.

Item, suprà, subter, infrà, antiè, post,
extrà, cùm fiant adverbia.

Cicero ad Torquatum, Nemo est, quin ubivis, Lib. 6.
quàm ibi, ubi est, esse malit.

Hæc dicuntur adverbia in loco, seu quæ refe-
rantur ad quietem: quibus Nuncubi, necubi, sicu-
bi, ubiubi, usquam, usquâ adde possunt, quæ quam-
vis ad quietem referantur, tamen ad Vbi non red-
duntur. Cicer. 1. de Leg. Siue est illa lex scripta
usquam, siue usquam. Idem 2. Offic. Nec est us-
quam consilio, aut auctoritati locus.

HINC, ISTINC, ET CÆTERA.

AD Vndè redduntur hæc, Hinc, istinc,
illinc, inde, indidem, aliunde, unde-
libet, undevis, undique, undecunque,
undequaque, alicunde, utrinque, e-
minus, cominus, supernè, infernè, pe-
regrè, intus, foris.

Ter. Heant. Vide, ne quò hinc abeas longius.

Hæc appellantur adverbia de loco seu quæ re-
feruntur ad inosum è loco: quibus Accedunt Si-
cunde

tunde, necunde, undeunde, intrinsecus, forinsecus, extrinsecus, funditus, radicitus, stirpitus.

HUC, ISTUC, ET CÆTERA.

AD Quò redduntur hæc, Húc, istúc, illúc, eò, eòdem, illò, aliquò, aliò, neutrò, utroque, quoquò, quocunque quovis, quolibet, intrò, foras, peregrè, longè, nusquam.

Terent. Hecyr. Abi Parmeno intrò, ac me venisse nuntia.

Hæc appellantur adverbia ad locum, sive quæ ad motum ad locum referuntur: quibus adjungi possunt, siquò nequò quopiam, usquam. Cicero i. Philip. Nec verò usquam discedebam.

HAC, ISTAC, ET CÆTERA.

AD Quà redduntur hæc, Hác, istác, illác, aliquà, qualibèt, quacunque.

Terent. Eunuch. Plenus sum rimarum, hác illac perfluo.

Hæc vocantur adverbia per locum, sive quæ referuntur ad motum per locum: quibus, siquà nequà; addi possunt.

HOR.

HORSUM
ET

AD Quorsum
verius, red
storum, illor
sorum, dextro
varum, prorsu
vel introitus, re
quoquovertum
Terent. Phorm. Ho
Sex ego te viros P
reddam, ve sursum

UT, PRO

2

VT pro Postqu
Cicero. Attic. Vt a
pretermissi dem, qu
darem.

Item pro Q
admiratione.

Idem ad eundem,
ram, & incredibil
Eunuch. Vt falsus es

HORSUM, ISTORSUM, ET CÆTERA.

AD Quorsum, id est, quem locum
versus, redduntur hæc, Horsum, l-
storsum, illorsum, aliorsum, deorsum,
sursum, dextrorsum, sinistrorsum, lz-
vorsum, prorsum, rursum, introrsum
vel introrsus, retrorsum, vel retrorsus,
quoquovertum, vel quoquoversus.

Terent. Phorm. Horsum pergunt. *Idem ibidem.*
Sex ego te totos. Parmeno hos menses quietum.
reddam, ne sursum, deorsum cursites.

UT, PRO POSTQUAM, QUOMODO.

UT pro Postquam, Indicativum petit.

Cicero Attic. Ut ab urbe discessi, nullum. *Lib. 7.*
pretermissi diem, quin aliquid ad te litterarum
darem.

Item pro Quomodo cum quadam
admiratione.

demadeundem. Cneus noster, orem mise. *Lib. 7.*
am, & incredibilem, ut totus jacer? *Terent.*
unuch. Vt falsus est animi.

VT.

V 3

Pos

HOR

gio GRAMMAT: INSTIT:

POst has voces Adcò, ita, sic, tam, talis, tantus, tot, fere nunquam ponitur Quod, ted, Vt, cum subjunctivo.

Cic pro Rab. Adcòne holpes hujusce urbis, deòne ignarus es disciplinæ, consuetudinaeque nostræ, ut hæc nescias? Idem i. Tusc. Nescis ita hebes, ut ista dicam.

ANTEQUAM.

Antequam, tum indicativis, tum Conjonctivis jungitur.

Terent Andr. Expectari omnia certum est, antequam pereò. Cic. pro Muren. Antequam pro Murena dicere institui, pro me ipso pauca dicam. Idem in M. Anton: Antequam de Repub. P. Q. dicam ea, quæ dicendo hoc tempore arbitror: exponam vobis breviter consilium & professionis, & reversionis meæ.

Philip. 3.

PRIUSQUAM.

PRIUSquam iisdem modis gaudet.

Cic in M. Anton. Priusquam de Repub. dicere incipio, pauca querar de hesternæ M. Antonij injuriâ. Idem pro Mil. Praclarè vixero, si quid mihi acciderit, priusquam hoc tantum me videro. Sal Priusquam incipias, consultò: Et mihi consulueris, maturè factò opus est.

Philip. 1.

Bell: Catil:

LI
NE,

NE, subjunctivo prohibemur

Terent. Eunuch. Ne me. Lycinus, Ne 100 hora de dera disferin

Petit & imp Poëtas.

Plautus, Persa, ab Ne fugue hupitum

QUINTILIANVS mo agit, Et Ne, tamen dicat pro ill

idem incidat viti cerum vetandi.

Et Oratores impera trem, inquit, libi

illam tuere, defend

gulatores, Cic. 2. a prater Idea maris

NE, hoc est, propositum

undivum peti

Terentium Adelph.

NI

NE, VETANDI.

ta, sic, tam, ta
quam positu
unctivo.

s huiusce urbis,
e, consuetudine
Idem 1. Tule. 20

AM.

ativis tum Cor

ia certum est, au
ren. Antequam p
e ipso paucis An
m de Repub. 8
appare avouere ex
a & profectura, 8

AM.

odis gaudet.

n de Repub. dic
hesteria M. A.
precare 214.
in hoc tantum me
vas, conquit: 8
m m.

N

NE, subiunctivum petit, cum aliquid prohibemus.

Terent. Eunuch Ne post conferas culpam in me. *Livius*, Ne tot annorum felicitatem in unius hora dederis discrimen. Bel. Punio

Petit & imperativum maxime apud Poetas.

Plautus, Perla, abi, ne jura, satis credo. *Virg. Lib. 7*, Ne fugite hospitium, neve ignorete Latinos.

QVINTILIANVS lib. 1. cap. 5. Ubi de solacif **NOTA.**

mo agit, Et Ne, inquit, & Non adverbia: qui tamen dicat pro illo, Ne feceris, Non feceris, in idem incidat vitium: quia alterum negandi, alterum vetandi. Hec ille. *VTUNTUR* interdum & Oratores imperativo. Idem 6. *Declam. Ma-* Oratores
rem, inquit, tibi per hac merita commendo, tu interdū
illam tuere, defende, ama, ne relinque: Et Le- dant im-
gislatore, Cic. 2. de Leg. Ne cogito quis stipem perativū
prater Idea matris famulos, eosq. iustis diebus. particulæ
Ne.

NÆ.

NÆ, hoc est, profecto, pronominebus præpositum, Indicativum vci coniunctivum petit.

Terentius Adelph. Næ ego homo sum infelix.

V 4

Philip. 1. *Cicero in Antonium, Na tu si id fecisses, melius fama tua consulisses. Idem i. Tusc. Na ille vult sapiens latius ex his tenebris in lucem illam ex-
cesserit.*

PER, PERQUAM &c.

PER, perquam, sanè, valdè, oppidè in primis, cum primis, apprime, ad modum, vehementer, & alia id generè positivis gaudent.

Cicero de Finib. Hæc quidem est perfacilis, & perexpedita defensio. Idem de Orat. Quod mihi quidem perquam puerile videri solet. Idem de Terentiam, Sin ad nos pertineant, servirent, præterquam oppidè pauci. Idem in Verrem, Philodamus erat in primis inter suos copiosus. Idem in eundem, C. Mustius humo cum primis honestus.

Lib. 2.

Lib. 2.

Lib. 14.

Lib. 2.

Ibidem.

QUAM, AFFECTIBUS SERVIENS.

QUAM, cum admirationi, commiserationi, atq; interrogationi cum admiratione permixtae servit, positivè jungitur, ut Quam multi avaritiæ student.

Heu quam fallaces sunt hominum spes, quam inane

*anes cogitationes. multa, qua nostra cau-
mus causa amicum
a, non, pernoctatis in*

QUAM, PRO

Quam pro Qua
ponitur.

*Terentio, Quam
ex hoc intelligi
unus se parvo a
quæ, qui jura capiat*

EXC

Quam pro Q
Possum junc
angitur.

*Cicero Catoni, Quam
is ad Amanum ex
Deorum, Arce in
possum mox junc*

QUA

Quam, ut, eleg
quitur.

*Cicero de Orat. Hoc
strati suspicere po*

ad feceris, melius anes cogitationes. Cicero de Amicit. Quam
 t. Tule. Na ille vult, que nostra causa nunquam faceremus, fa-
 in lucem illam eximus causa amicorum. Quintilianus, Quam mul- Lib. 12. c. 17.
 , modo, pend omnia tradit Varro.

AM &c.

QVAM, PRO QUANTUM,

valde, oppido
 s, appime, ad
 & alia id genu

Qvā pro Quantum positivis præpo-
 nitur.

cer. Trebatio, Quam sint morosi qui amant Lib. 7.
 lex hoc intelligi potest. Quam gratum hoc
 unus fore patri tuo arbitraris? Nescis quam sint
 illi, qui suis cupiditatibus serviunt.

EXCEPTIO.

Qvā pro Quantum, cum verbo
 Possum iunctum, superlativis ad-
 ingitur.

tero Catoni, Quam potui maximis itineri- Lib. 15.
 s ad Amanum exercitum duxi. Idem de Na- Lib. 2.
 ra Deorum, Aves nidos construunt, eosque quam
 liana molissimè substernunt.

QVAM, VT.

Qvā, ut, eleganter comparativa se-
 quitur.

ero de Ome. Hoc altius est, quam ut nos hu- Lib. 2.
 strati suspicere possimus.

V s

Quam

QUAM, PRO VALDE.

QUAM pro Valde, superlativis elegantissimè adjungitur.

Lib. 13.

Cicero Valerio, Vehementer te rogo, ut ex hac commendatione mihi Cuspidem quam maximas, quam primum, quam laudatissimè gratias agat.

TAM QUAM.

TAM, & Quàm positiva frequentissimè, superlativa rarius, comparativarissimè copulant.

Cicero in Orat. Nemo orator tam multa, in græco quidem otio; scripsit, quàm in nostris. Salust. Quam quinquè pessimè sit tam maximè tutus est. Ter. Heaut. -- nam dolenscens quàm minima in spe sitis eris, tam fidelimè patris pacem in leges conficiet suas. Cic. Dejer. Per dextram te istam oro, quam regi potero hospes hospitum porrexisti: istam, inquam, te tam non tam in bellis & in præliis, quàm in missis & fide firmiorem.

Ponitur interdum, tam, separatim cum superlativo.

Philipp. 13.

Cic. in Antonium, Non erat vestris tam gratus, tamq; multis judicijs, ignominijsq; concessis.

CONSULTO QUAM

lib. 10 bell. Mac.

lib. 2 Plin.

lib. 3. C.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

lib. 4. P.

VALDE.

(superlativis
itur.

terte rogo, ut eu
ne mai Cupi
amem, quam la

AM.

tiva frequent
ius, comparat

er tam multa, n
plur, quam
quinguesim
er tianu. -- nam
se, ius eris, tam
artit et fuit. Cic.
m, roquam regi
fuit iam inquam
prabus, quam in

separatum cum si

re et his tam gra
gnominisq, con
CON

CONSULTO qua rara sunt pretermittimus.
v. lib. 10 bell. Maced. Per difficillimum ad-
m, dixit Plin lib. 2. cap. 54 Per plurimum re-
et. Colum. lib. 3. cap. 20. Per paucissimis agri-
lis. Curt. lib. 4. Perquam maximo exercitu
cto. QVAM cum affectibus servit, potius Val-
quam quantum videtur significare, unde qui-
m huius generis exemplis contra Laurentium
ent. QVAM pro Valde etiam positivis jungi
ung, tamen se res habeat, cum affectibus, ut
imus, inferuit, positivis adheret. Posuimus
tium verbum Possum, quod Valeo. Quia in
genere loquendi, non videantur gerendo u-
na: locus ille Ciceronis Philo. 3 Sed reliquum
sum vicia, quam quidem possum celoriter per-
nam: longe aliter legitur, Sed reliquum
lum videte: quoniam quidem celoriter per-
n. Itaq, ex hoc loco probari non potest, quoniam
a verbo Possum, etiam positivis ad iung. Plin.
18 cap. 28. cum positivis iunxit, Tanta liti-
m occasiq, quas equidem miscebo agrestibus
oris quam potero dilucida atq, perspicue.

RELATIVUM casum fere non habet, cum ei
am adiungitur, ut Cicero sunt quam ei, quen-
tus Romanorum, vel inter Romanos, vel ex
trans.

QVAM pro Valde, interdum positivum vi-
ur admittere. Idem i. de Orat. Tum enī, Valde
quē vide, inquit, in artificio et opera quam ti-

Quam af-
fectibus
terentius,
Valde ti-
gnificat.

Quam p-
teridā pos-
itivū ad-
mittit.

nui & levi, quanto plus adhibeatur diligenti-
quàm in hac re, quam constat esse maxima.
dem in Bruto, Itaq, prima causa publica pr-
ro Roscio dicta, tantum commendationis h-
ut nonnulla esset, quæ non nostro digna par-
videretur: deinceps inde multa, quas no-
genter elaboratas, etiam quàm elucubratas
rebamus. Idem 4. Verr. Eecerunt aliqui
quàm multa: cur in hoc uno crimine, isto
defensionis uteris? Nisi in his etiam locis
effusulater TAM, Quàm pro Tanto, Quan-
ro reperiuntur comparatiuo juncta.

Virgilius 7.

Tam magis illa fremens, & tristibus
flammis.

Quàm magis effusio crudeunt sanguine pug-
Nota. Tam, Quam, cum superlativa præcedunt
adverbis, Vt, Ita, ponuntur: sic enim Salsus
cui exponi potest, Vt quisque pessimè fecit, ut
ximè tutus est.

ADVERBIA IN VM.

Adverbia in Vm, positivis gaudent
Aut parum, multum, nimium, tantum,
quantum, aliquantum.

Lib. 10.
Lib. 2.

Cicero Attico, Parum firma sunt, quæ de fir-
meo scribis. Idem in Rull. Socrer hujus, vir
tum bonus est. Idem de Finib. In rebus aperta
nimium longi sumus.

APPENDIX

Idem etiam superlativa
Cicero in Ferrem, C
sa est, tum illa ang
o molestissima.
Item LONGE
Idem in Bruto, Longe

adhibeatur diligenter. Idem Cicero ad Lucernum lib. 5. Aliquantulum labefacta atq; convulsa. Plaut. Bacch. Cre-
mida es aliquantulum soror. Terent. in-
tuch: junxit cum comparativo, ejus frater al-
timum est ad rem avidior.

DVERBIA O, FINITA.

Paulò Nimidò, Aliquantò, Tantò, Eò,
Quò, Multò, Hoc pro Tantò, com-
parativo adherent.

ro de Offic. Quantò superiores sumus, tan- Lib. 1.
tius submissius geramus Idem de Amic.
vero corpori solum subveniendum est, sed e-
menti, atque animo multò magis. Plautus Lib. 10.
ronz, certè hoc maius habes testimonium a-
mèi, quò maturius tibi, quam ceteris con-
nea volui esse nota Lucius Ciceroni, Ego Lib. 5.
sicut soleo, paulò etiam desertius quàm

IN VM.

APPENDIX.

positivis gaude-
tò etiam superlativis additur.

inimum, tantu-
cero in Ferrem, Cum omnis arrogantia Lib. 3.
a est, tum illa ingenij, atque eloquentiæ
molestissima.

Item LONGE pro Valde.

in Bruto, Longè post natos homines
impro-

Inprobissimus C. Servilius, sed peracutus.

Facile, cūm, Sine dubio, Sine co-
rovertia significat, superlativis gaud
aut ijs, quæ corrum vim habent.

Idem pro Rab. Posth. Virum unum totius g
cia facile doctissimum Platonem, in ma
mis periculis insidiisque versatum esse ac
pinus Idem pro Sexto Roscio, non solum m
cipij, verum etiam eius vicinitatis facile prin

Idem pro Cluentio, Regionis illius & vicinit
virtute, existimatione, nobilitate facile princ

Rib. 10. r. 1. Quintilianus, In affectibus vero tum omnibus
rus, tum in ijs, qui miseratione constant, fa
præcipuus.

LONGE pro Multo, etiam jungitur comp
sivo, Verg. 9. At pedibus longe melior Lycus
Valde jungitur & ijs nominibus, quæ vim su
tativam habent. Cic. Bruto lib. 13. L. Castro
Petrus longè princeps municipij Lucensis.

4. Verr. Longè primus civitatis est Epicri
PRÆTEREA nominibus quæ diversitatem dis
titudinemque significant, ut Longè alius, di
dissimilis Idem pro Font. O Fortunam long
sparem M. Fontej. ITEM adverbij, Aliter
tus, antè, post, & verbus Antecello, præsto,
pono, quæ adverbium Multo etiam admittu
qui injuriam faciamus. Quoniam quæ adv

bus gravibus jungit
præmittendum
frequent
rem velim
mentis, max
amissum
Omnia minima.
Idem 6. Ve
confido esse omnib
Oris, camp
amari. Quint
quarantur duo, an
tatio; ex duobus, n
adignissimus. Cic.
apertum factu
comparatio ponitur
de Americis, Q
quilo? quis potent
proponitur. Idem
mam est. Idem
ne dicit: ita max
erosas, exantus osu
rimus JVGAT
nime Quoniam. Idem
philosophum in
ita animo acuta
ITEM cum nomi
ut tertio quoque, ver
err. Quinto quoque

sed peracutus,
dubio, sine co
periativis gaud
habent.

unum totius gr
ationem, in ma
periatum esse ac
Cic. non solum me
etiam facile prin
etiam & vicin
facile prin
etiam cum omni
tione constant, fa

am unguis comp
me. ut Ly
tous. qua cum
ho. 13. L. Cassi
co Lucensi. I
tutus est Episc
discrepantem dis
Longe alius, d
& Fortunam long
ad eorum, Aliter
in necesse, press
etiam ad m
non. qua ad
q

bus gradibus jungantur, diximus, illud mi
pratermittendum est, OMNIS, etiam cum
erlativis frequenter jungi. Cic. Litin. lib. 5.
memorem velim ita & ipse ad me scribas de
tribus minimis, maximis, mediocribus, ut ad
venem amissimum. Idem ad Quine. Frat.
3. Omnia minima, maxima ad Casarem mi
icbam. Idem 6. Verr. Ego mei jam rationem
& confido esse omnibus iniquissimis meis perso
m Quis, cum partituri accipitur, superla
am amat. Quint. lib. 7 cap. 5. De premys au
quarantur duo, an ullo sit dignus qui petit,
anto: ex duobus, uter dignior: ex pluribus, gaudet.
dignissimus. Cic. Attic. lib. 7. Ego consili
d optimum factu videbitur, facies CUM ve
comparatèdè ponitur, comparatèdè gaudet. I
de Amicitia, Quis clarior in Grecia The
ocle? quis potentior? QVISQUE, superlati
reponitur. Idem 2. de Finib. Omnium quidq
ssimum est. Idem 2. de Orat. Hi quosq, op
e dicit: ita maxime dicendi difficultatem,
iosq, eventus orationis, hominumq, judic
timefcit. JUNGITUR etiam eleganter cum
ine Quotus. Idem 2. de Fin: Quotus enim
q, philosophorum invenitur, quid sit ita mon
ita animo ac vita constitutus, ut ratio postu
ITEM cum nominibus, que vocant ordina
ut tertio quosq, verbo sollicitissimum facit. Idem
err. Quinto quoque anno Sicilia sum censeur
Raro

Quis par
titivè sup
lativo
gaudet.

Rarò cum nominibus absolutis, ex quibus superior est affectus. Cicero
 riva formari possunt, junctum reperitur. Inquam hac me peste, atq;
 diu tamen quisq;, aliquoties invenitur apud Cicero. Me cacum, quod
 citum, & apud Suetonium in Othone cap. 2. proculum cum adven-
 rebatur & vagari noctibus solus atq;, invalidus quidam, verum etia
 queng, obviatorum vel potulentum corripere, adfessionem, Opaternum
 stentisagio impositum in sublimè jactare. L. mor.

TVR & cum comparativis, maximè accedentibus
 adverbis Quo & ed. Cicero pro Rosc. Com.
 quisq; est solertior & ingeniosior, hoc docet irru-
 dius & laboriosus, Quintilianus lib. 2. c. 3. Et
 tiam ed obscurior, quo quisq; deterior.

INTERIECTIONI CONSTRUCTIO.

O.

O Tribus casibus adjungitur, No-
 nandi:

Terentius Phorm: O vir fortis atque a-
 cus.

Accusandi:

Lib. 12. Cicero Terentie, O me perditum, ò me aff-

Vocandi:

Terentius Andr:

O Dave, ita ne contemnor abste.

INTERDV M Omittitur, cum nimirum

HEL

TEV, & Prò, m
 potius vocand
 melius, Heu pietas
 nam (prò dolor) de

Modò accusan
 cer, in M. Anion. E
 tum cogor, quem
 andere? Idem in
 mē fidem.
 P. apud Cicero
 viron. habet. Qua
 Juppiter non modò
 us est gloria major.

Plautu
 Heu mihi, neque, q
 Idem
 den misero mihi.

X

en quibus super
reperitur. In
re nunt apud
in Oratore cap. 2
atq; invalida
rum corrumpere, ad
me jactare. Le
maxime accedent
pro Rost. Com
p. hic docet in
am. lib. 2. c. 3. Et
accidit.

TIONI
CTIO.

ungitur, Non
fortis atque an
datum, o me affl

Andr:
or iste.
cum timore

tor est affectus. Cicero in Pisonem, Miserum me,
um hac me peste, atq; labe confero Idem Attico
b. 10. Me cecum, qui hec ante non viderim O
on solum cum adverbium est vocandi, vocativo
tharet, verum etiam cum est interjectio. Idem
Pisonem, O paterni generis oblit, materni vix
Lemor.

HEU, PRO.

HEU, & PRO, modò nominandi, vel
potius vocandi casum postulant.

regilius, Heu pietas, heu prisca fides. Livius, Lib. 6.
ntum (pro dolor) degeneravimus à parentibus Bell. Pun: 2.
tris.

Modò accusandi.

cer. in M. Anton. Heu me miserum, cur Se- Philip. 7.
um cogor, quem semper laudavi, repre-
dere? Idem in Verrem, Pro Dum homi- Lib. 5.
ing, fidem.

RO apud Ciceronem 2. Phil. apertissimè vo-
vum habet. Quæ enim res unquam (pro san-
Jupiter) non modò in hac urbe, sed in omnibus
is est gesta major. HEU etiam dativo gau- Heu cum
Dativo.

Plautus Milic:

Heu mihi, nequeo, quin fleam.

Idem Mercat:

len misero mihi.

X

HEI

HEI, VÆ.

HEI, VÆ, dativo gaudent.

Terent. Heant. Hei misero mihi. Idem,
misero mihi.

Hei, interdum vocativo additur.

Plautus Aulul.

Hei Megadore, haud decorum facinus tuis

tu facia.

Terentius Eunuch.

Hei mihi, laudo: tandem perdolui, vir es.

Cedo nō
est huius
loci.

CEDO, cum verbum sit imperativi modi,
est, cur interjectionibus adnumeretur, postulat
cusativum Cicero 6. in Verrem, Cedo tabula
vel dativum cum accusativo. Idem 3. in Ve-
rem, Cedo mihi leges Atinas.

CONIUNCTIONIS
CONSTRUCTIO.

CONIVNCTIONES copula-
væ & disiunctivæ, cum ad id
verbum referuntur, similes casus co-
nectunt.

Philip 12
Bell: Catil:

Cicero in Antonium, Quis non doleat inte-
tum talis & viri & civis? Salustius, Drui-
rum, & fo me gloria fluxa, atque fragilis est.
Cicero de Senectute, Quid de pratorum viridita-

Li
aut arborum ordinem
tuncque specie di...

QVAM
PRÆ

QVAM, Nisi.
tem indem
Cicero Attico, An
legi, probarique gi
tem unquam Sena
bus exteri commend
etiam qui audiant,
Cicero. Iam in Catil
his primum postulo
moniam sempiterna

EX

A Liquando hu
ditionum pr
Fui Romæ & At
Aut Brundisii aut
ine librum tenuisse,
is quum Syracusis esset

ETSI,

QVAM

LIBER II. 33

aut arborum ordinibus, aut vinearum olive-
rumque specie dicam?

QUAM, NISI, AN,
PRÆTERQUAM.

Quam, Nisi, An, Præterquam, eos-
dem itidem casus copulant.

Uero Attico, An existimas ab ullo malle me Lib. 1.

egi, probarique quam à te? Idem pro Sest.

Quem unquam Senatus civium, nisi me, nationi-
us exteri commendavit? Idem de Orat. Refert Lib. 1.

nam qui audiant, Senatus, an populus, an judi-
ces. Item in Catil. Pro tantis rebus nullum à vo-

Idem 3. in Is premium posulo, præterquam hujus dies me-
Invect. 3.
propriam sempiternam.

EXCEPTIO.

Liquando huic constructioni certa
adictionum proprietas obstat.

Fui Romæ, & Athenis.

Aut Brundisij aut Sulmonæ mortuus est. Emi-
ne librum centussè, an minoris? Malim Panor-
quam Syracusis esse.

ETSI, TAMETSI,
QUANQUAM.

X a

Etsi

ETSI, Tamenſi, Quauquam in principio ſtatim ſententia indicatiua poſtulant.

Lib. 1.
Lib. 10.

Cicero pro Milone, Eſſi vereor iudices, &c Idem ad Lentulo, Tameſi nihil mihi fuit optatius. Idem ad Planco, Quauquam gratiarum actionem à te non deſiderabam.

Lib. 1. c. 5.

A libi etiam ſubiunctiuum admittuntur. Quintilianus, Cædi verò diſcentes, quauquam receptum ſit, & Chryſippus, non improbe minimè velim.

ETSI Quauquam, principijs librorum, orationum, ac epistolarum accommodatiſſima ſunt, ſequente particula tamen. Cicero ad Ruſum lib. 1. Eſſi mihi nunquam dubium fuit, quoniam tibi eſſe cariſſimus, tamen quotidie magis id perſpecio. Idem ad Luceium eodem lib. Quauquam ipſa conſolatio litterarum tuarum mihi grauiſſima eſt, & tamen illum fructum ex his litteris, vel maxime cepi.

TAMETSI, vix initio librorum, aut orationum venias, apud Ciceronem, ut modò diximus, epistolam ad Lentulum inchoat, Tameſi nihil mihi fuit optatius, &c. Illud Caſaris ad Cicer. Att. lib. 10. Eſſi te nihil temerè, nihil imprudenter facturum iudicarem, &c. In correſp. libris legitur Iudicaram.

Eſſi, Tamenſi.

ETSI, Tameſi, Quauquam, cum primis

ETIAMSI
LICET

2y

nsit.

quàm in princ
indicativu

indices, &c. Id
tunc ita. In
m actionem a te

um admittit
centes. quanqua
s, non improba

is literarum, orat
ma sunt. su
ero ad Rufum lib
ut, quin tibi
gis ita perfectio.

anquam ipsa cor
gna. ma. est. &
cera, vel maxim

a. autem ionum
mao diximus, et
Tame si mibi. m

ris ad Cicer. Att
nihil imprudent
correctu uoris le

ni, cum primu

LIBER II.

325

cum sententiae, ac periodi occupant, Indicativum Quäquā,
poscunt, ceteris locis non respiciunt Coniunctivum, initio sen
Cicero de amicitia, Sed nec illa extincta sunt, a- tentia in-
lunturq; potius, & augentur cogitatione, & me- dicativū
tunc ita. In memoria: etsi plane illis orbatu essem, magnum ta-
m actionem a te non afferret mibi atas ipsi solacium. Idem. in ceteris lo
err Non me hercule, quæ loquor, crederem, ju- cis etiam
lices, tamen si vulgo audirem. Idem 2. de Orat. E-
umq; qui quanquam ita se habere arbitrantur, vum.

imen quod facilius, &c. FREQUENTIVS tamen
ec in medio, & fine periodi cum indicativo jun-
untur. Idem ad Cassium lib. 15. Preposteris ba-
es tabellarios, etsi me quidem non offendant, sed
amen cum a me descedunt, efflagitant litteras. I-
em Attic. 8. Nec verò hæc extrema quisquam
est reprehendere, quod mare transierim, id e-
m, etsi erat deliberationis, tamen obire non potui.
em pro Sex. Rosc. Quod tamen si miserum, & in-
gnum est, ferret tamen a quo animo. Terent.
ndr. Obtundis tamen si intelligo. Cicero pro S.
sc. Innocens est quispiam veruntamen quan-
am abest a culpa: suspitione tamen non caret. I-
m Cassio lib. 15 In integro res nobis erit, quan-
am qui loquor?

ETIAMSI, QUAMVIS,

LICET, UT, PRO,

QUAMVIS.

X 3

Eri-

ETIAMSI, QUAMVIS, LICET, UT,
QUAMVIS SUBIUNCTIVO GAUDENT,

L
L

Philip. 2.

L

Cicero de Amicitia. Omnia breviter tolerabilia esse debent, etiam si maxima sint. Idem
sint tamen si homines sunt, interdum animis relaxantur. Idem post reditum in Sena. Tamen vester consensus de salute mea fuit, ut, licet
Idem pro Quintio, Ut summa haberem ceteri temporis quidem certe, vix satis habui

Quamvis
interdum
initium o
rationis
occupat.

EX HIS QUATUOR QUAMVIS ALIQUANDO INITIUM
orationum, epistolarumque occupat: sic Quintilianus
anum quintam, octavam, decimam & duodecimam
nam declamationem exorsus est. Quintilianus
Quamvis iudices in tanta maiorum continuantia
ne iam potuerim nihil ex accidentium memorum
novitate mirari. Ubi, potuerim in omnibus istis
quos quidem viderim, legitur, non potuerim,
Laurentius legit, alius etiam locum cum con
Brvo apud eundem Quintilianum iungitur.
Attic. 14. Quamvis tu magna, & mihi iucunda
scripteris, &c. tamen si est bellum civile fu
rum, &c. initium est epistole. Apud Ciceronem
frequentissime cum subiunctivo copulatur
pud Horatium tamen epistola quidam sic incipit

Quamvis

LI

Quamvis Socratica
Columensis
est, Quamvis de m
venit, hanc tamen
su docuit. Etiam
pondum cum indicat
quod Ciceronem ex
mentissime. Ad Bre
consulatu tuo, et
ingenium timorem ab
quidem ego etiam
eroris, quod quidam
non deseras, mittam
ad Att. Ego

procurari p
quintivo. Si, pro
Tere
Redeam? non,

NECA

NECAUSIS CON
Tere
Et, vereor, ne qui
Idem
nunc meo fratri
Idem
tum autem hoc

X

Licet, Vt,
Vogaudent.

la brevia tolerab
ma sint. Iden
tum in rebus tur
perdum animis
in Senai Tan
at ut, licet
patriam revertit
ma ruerem cer
ma ruerem

aliquando m
par: si Quamvis
tu ad. Et

est. Quamvis
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
m. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.
a. r. n. n. n. n. n.

Quod

Quamvis Scovasaris per te tibi consulis & scis.
Columella lib. 2. cap. 9. etiam indicativo usus
est, Quamvis de mensura autoribus minus con
venit, hanc tamen esse commodissimam magister
sua docuit. ETIAMSI. Licet, Vt pro Quamvis,
nondum cum indicativo, quod meminimus, legi:
quod Ciceronem cum subiunctivo leguntur fre
quentissimè. Ad Brutum lib. II. Tuis enim opibus
consulatu tuo, etiamsi timidi essemus, tamen
nunc timorem abiceremus. Terent Heaut,
quidem ego etiamsi neiges, certo scio. Illud Ci
ronis. quod quid iam afferunt, Quam tibi etiamsi
in deseras, mittam: nondum reperi. In illo e
idem ad Act. Ego bonos viros sequar, etiamsi
venit: prouerini ponitur. Tullius itaq; utemur
subiunctivo. Si, pro Quamvis, Coniunctivo jun
ctum ad. Et

Etiam si,
licet, ut,
pro quam
vis, sub
iunctivum
amant.

Terent. Eunuch.
Redeam? non, si me uossecet.

NE CAUSALIS.

NE causalis Coniunctivum amat.

Terentius Andr:

si, vereor, ne quid Andria apportet mali.

Idem Eunuch.

nunc metuo fratrem, ne intus sit.

Idem Andr:

tum autem hoc timet, ut se deserat.

UT, PRO NE.

UT, post verba Vereor, Timeo, Metuo, eleganter ponitur pro Ne.

Lib. 1.

Lib. 14.

Terentius Phorm: At vereor ut placari possim. *Cicero de Orat.* Sed illa duo Crasse vereor, tibi possim concedere. Idem ad Terentiam. *mnes labores te excipere video, timeo ut sis neas.* *Terent: Andr.* Perij, metuo ut subster spes.

NE NON, PRO NE.

Post eadem verba, Ne non, etiam pro Ne ponitur.

Lib. 7.

Lib. 14.

Cicero Attico, Si manet, vereor ne exercitum firmum habere non possit. *Ad eundem, Timone non impetrem.* Idem pro Milone, Cur igitur hos manu misit? metuebat scilicet ne indicaretur ne dolorem perferre non posset.

Locum Ciceronis integrum apponam, ne quid tepangat scrupulus. Equidem illud melior, quam tu mones speasque fieri posse, ut mihi Caesar concedat: ut absque quum aliquid in Senatu contra eum agatur, sed timeo, ne non impetremur.

Quintil. lib 8. cap 3. Ut non, posuit pro Ne non. *Oppidius* inquit, quo sunt usi paulum tempore pro superiores, vereor ut jam non ferat quam.

APPEL

Terentiam addidit
Terenti metui liber
Terenti in Verrem, Non
Terenti P. Servilio a
Terenti, quoniam hoc off
Terenti probaturus.

UT NE,

Terenti Ne, pervenit
Cicero in Verrem,
Terenti ad Quinti. Fra.
Terenti Idem Bruto, U
Terenti animadver

NI, I

Terenti Nisi, Si, tu
Terenti conjunctivum
Terenti Andr. Mirum
Terenti nossem causam, cre
Terenti in Terr. Nisi qu

N

Terenti de Amicit. Or
Terenti nisi quid adhu
Terenti

NSIT.

NE.

LIBER II.

129

APPENDIX.

or, Timeo, M Terciam addideris negationem, re o-
tur pro Ne. mini metu liberum significabis.

er ut placari pos- em in Verrem, Non vereor, ne hoc officium Lib. 4.
o Cuius vereor, eum P. Servilio non probem Hoc est, Non
ad Terentiam. bito, quin hoc officium meum P. Servilio
leo, timeo ut su- n probaturus.

metuo ut sujer

UT NE, PRO NE.

RO NE.

T Ne, pervenisse ponitur pro Ne.
Cicero in Verrem, Imperant, ut ne jurent. Lib. 6.
non, etiam p m ad Quiri. Fra. Opera datur, ut judicia ne Lib. 3.
ut Idem Bruto, Ut ne quid meorum tibi esset Lib. 4.
eor ne exercituum, animadverti te operam dare.

Ad eundem. Time

Mure, Cur igitu

liet ne mactaretu

NI, NISI, SI.

II, Nig, Si, tam indicativum, tum
conjunctivum amant.
m asponam, ne q-
m. Cuius melior, q-
mibi. Ca. ar con-
in Senatu cono-
ne non impetrem
p, p. ut pro Ne no
p. autem temore n
am non ferat qu

cent. Andr Mirum ni domi est. Idem Phorm.

mibi. Ca. ar con-
in Senatu cono-

ne non impetrem

p, p. ut pro Ne no

p. autem temore n

am non ferat qu

NISI.

de Amicit. Ortum quidem amicitiae vi-
s. nisi quid adhuc forte vultis. Ibidem. Nisi

APPE.

Y 5

immor-

*immortalitatem optare vellet, quid non est adeo
quod homini fas esset optare?*

SI.

TERENTIUS Andr Si illum relinquo,
vitæ timeo: sin opitolor, hujus minas.
*dem, Si id facis, hodie postremum me vides
cero Attico, Si hortos inspexeris, dederis
quod ad te scribam: sin minus, scribam tamen
quid Idem ad eundem, Expeditus facio ut se
inclamare, ut accurras.*

Lib. 13.

Lib. 2.

QUOD CAUSALIS.

QVod cum causam ac rationem re
dit, tam Indicativo, quam Conju
ctivo gaudet.

Lib. 2.

Lib. 3.

Lib. 2.

Lib. 2.

Cicero Attico Fecisti mihi pergratum, qu
Serapionis librum ad me misisti. Idem
eundem, Utinam illum diem videam, cum
gratias agam, quod me vivere coëgisti. Ad e
dem, Admiratus sum, quod ad me tua manu se
pisses. Idem de Divin. Verus autem illud Ca
nus admodum scitum est, qui mirari se aje
b quod non rideret aruspex, aruspicem cum vi
ret.

APPENDIX.

Verbu

quid non est adeo

22

um relinquo,

aut s m aa.

per un me rones

e reri, adersen

e. leri am tamen

e datus facio ut ji

SALIS.

e rationem re

quam Conju

pergratum, qui

militi. Idem

n videam, cum

re cogit. Ad e

et me tua manu

u autem ruid Ca

qui mirari se ajel

arapicem cum v

IX.

Verbu

Verbum Videor, conjunctionem
Quod refugit.

e ergo dixeris. Videtur mihi quod sum do-
ctus, quod es doctus, quod ille est vir doctus:
Idem. Videor mihi esse doctus. Videris mihi
esse doctus: Ille sibi videtur esse vir doctus.

Et numero multitudinis eodem
modo

demur nobis esse docti. Videmini vobis
esse docti. Illi videntur sibi esse viri docti.

Idem. Ero Attico, Amens mihi fuisse videor. Idem

eundem, Relegatus mihi videor, posteaquam

Formiano sum. Idem in Marcum Antonium,

fio quod turbatus mihi esse videris. Tercium.

Idem. Subtristis visus est esse aliquantulum mihi

visus. Cicero, Sol excedisse mihi e mundo vi-

der. Livius, Na tui P. Corneli, cum ex alto A-

compexeris, ludus & jocus fuisse Hispania tua

lebuntur.

Lib. 2.

Lib. 2.

Philip. 2.

In Epist.

a l. 2. 9.

Bel. P. 8.

QUIA.

Via pro Quod, utriusque modum
admittitur.

Idem. Pro de Amicitia, Recordatione nostrae a-

mitiae sic fruor, ut beatè vixisse videar, quia

in Scipione vixerim. Idem. de Finibus. Ne.

quisquam est, qui dolore in ipsam, quia dolor

est, amet.

Lib. 1.

Lib. G.

anet Idem in Verrem, Quarta autem est
que quia postrema edificata est, Neapolitanatur.

*Alia præterea sunt particule, quarum usus ipse optimus magister, te sine ulla progre-
te tempore docebit.*

DE FIGVRA.
TACONSTRU.
CTIONE.

Virtutes
& vita o
rationis.

QUATUOR RATIO TRES VIRTUTES habere debet, ut Enigmata, ut Dilucida, ut Obsequia sit: quibus virtutibus eadem virtutes contraria sunt. Nam Enigmata Barbara, Dilucida Obscura, Obsequia Inornata adversatur.

BARBARÆ ORATIO-
NIS VITIA.

DVo sunt vitia, quibus oratio bar-
ra atque rustica efficitur, Solo-
mus, & Earbatismus: quæ, qui p

L i B

commendatè loqu
atione, velis, t
iet.

LOECIS
TUM EMEN
ONI ADVE
VNDE NO
PSE

IO figuræ con-
 fus intelligatur
 igendum est: sic
 tripiatur, cum
 nem præferre,
 mus uoque eò La-
 tium emendatam
 ius est, ut eam
 tionem unam
 communem faciat, q-
 fci Unde Enstas-
 bus hoc est, p-
 ymus, qui de m-
 ius hoc est, v-
 r, quæ dōx d-
 grt ferimus in per-
 tamen alio loco d-
 am iusto propriam
 cetero Lactius in

Quarta autem est, *emendatè loqui* volent, omni con-
tione, velis, ut ita dicam, remissi-
que.

*SOLOECISMUS QUAN-
TUM EMENDATÆ ORATI-
ONI ADVERSE TUR, ET
VNDÈ NOMEN ASSUM-
PSE RIT.*

GVRA.

ESTRUL.

NE.

TRES VIR

e debet, ut En

Dilucida, ut O

ibus virtutibus

sunt. Nam En

da Obscura, O

ar.

ORATIO.

TIA.

ibus oratio ha

fficitur, Solo

s: quæ, qui p

2

UO figurata constructionis natura commo-
dius intelligatur, simul de orationis vitijs
agendum est: fieri enim potest, ut quis sa-
decipiatur, cum figurata ipsa constructio vi-
tium præ se ferat, tamen si ab eo longè abijt.
cismus usque eò Latinitati (sic enim Auctor ad
ennium emendatam orationem lib. 4. appel-
latus est, ut eam funditus evertat, neq;
in dictionem unam intradit, sed integram
compositionem fœdat, ipsiusq; orationis contextum
pat. Unde Eustathius in i. Iliad. ubi de
hoc est sanus, integer, loquitur,
is inquit, qui de ratione vocabulorum agunt
κατὰ τὸν λόγον, hoc est, SOLOECISMVS merito de-
r, quasi οὐκ ὁ λόγος ἀντιστοιχεί hoc est, sanus
pri sermonis injuria, fœditas, ac corruptio.
tamen alio loco docet Solæcismum compo-
suisse propriam Solorum urbem Cypri. Et
vere Laertius in Solone scriptum reliquit

Solæcis-
mus an-
de dicitur

à Solis Cilicia urbe nomen traxisse: nam cum
dem ducta esset Athenensium colonia progrea
te tempore corruptam fuisse Atticam linguā id
illos non attulisse sed solonice dictos esse
De Barbarismo, hoc est dictione peregrina,
Latina quidem, sed vitiose scripta, aut pro
ciata, post dicemus, ne turbetur ordo.

QUID SIT SOLOECI-

smus & quot modis fiat.

Quid sit
Solœcif-
mus.

Solœcismus, constitutionis atq;
mendatae orationis, de qua haec
legimus hostis infestissimis, est vitio
partium orationis compositio.

Species
Solœcif-
mi.
Adjectio.

Is fit quatuor modis, Adjectio
cūm aliquid orationi contra pra
Grammaticae adicitur: ut Scribe c
calamo, Ludo cum pila.

Detractio

Detractione, cūm aliquid eod
modo detrahatur: ut Fo forum, Rec
agro. Ne hoc fecit, pro Ne hoc q
dem fecit.

Transmu-
tatio.

Transmutatione, cūm partium or
tionis ordo turbatur: ut Quoq; ego,
nim hoc voluit, Autem non habuit.

Immuta-
tio.

Immutatione, cūm pars una ora

bonis pro aia ponitur: ut stulti grave fecerunt res adversas, Grave pro graviter, nomen pro adverbio

Fiunt Solæcismi etiam per cæteras orationis partes. Item per ea quæ cognata sunt, id est, ejusdem generis ac partis, ut eo intus, Sum intus Quid huc

SOLOECI-

modus fiat.

gus? Quando hic venisti? Scripsit ne Dicerem hanc orationem, aut Horrensis? Aut pro An. Non feceris cuiquam

injuriam, pro Ne, Eo apud forum. Denique sunt & per ea, quæ partibus orationis accidunt. Per genera: ut Sa-

cientes lato fronte res adversas ferunt. Per calus: ut Quo is? Romæ. Venio

fundus. Per numeros: ut si unum ad vocans dicas, Venite. Per personas,

quempiam honoris causa ita alloquaris, Sedeat, Accedat; pro Sede, Accede.

Per modos, ut Peto à te, ut mihi opem

Per genera verborum: ut Mox deam: pro redibo, ponitur enim a-

vum pro neutro.

De Solæcismo agit Quintilianus copiose lib. 1.

ubi inter multa alia docet. Non feceris, pro ne fe-

ne fe-

Item per
acciden-
tia partiū
orationis

Ne feceris, solacismum esse, cum alterum neque
disit adverbium, alterum verand. Idem, de
de Susis in Alexandriam, Solacismum esse
adjectionem: qua de re satis diximus suo loco.
GELL. lib. 5. cap. 20. ait, Solacismum à veteribus
tribus Latinis Imparilitatem & Strobiliginitatem
esse appellatum. Sed cum Solacismi vocabulum
for ad Herennium, Quintil: Marialis, arguuntur,
utantur, non est cur vocem ipsam reformidetur.
Quæ hoc vitio laborat οδοιξισμός solacisles, ut
solacista à Luciano dicitur.

APPENDIX.

LIB. I. c. 5. **F**Verunt, ut ait Quintil. qui adjectionis
vitium, Pleonasmum: Detractionis Ecclipsin:
Transmutationis, Anastrophon appellant, negantes hæc
species esse Solacismi.

QUID SIT FIGURATÆ CONSTRUCTIO.

CUM apud viros doctos, & qui rectè loquendi laude floruerunt,
quid legerimus, quod Grammaticorum legibus repugnare videatur,
continuo existimabimus eos Solacismum fecisse; cum ipsorum autoritas
testim

cum alterum ne
etand. Idem, A
Solacismum esse
aut maximus pro
Solacismum a ceru
n & Strobiligen
Solacismi vocabulo
n. Maritani, arg
ipam reformiden
Solacismos

DIX.

ut. qui adject
mon : Detra
mutationis, A
egantes hae vi

FIGURAT

CTIO.

doctos, & qui
e floruerunt,
od Grammati
re videatur, n
nus eos Solo
iorum autorita
testim

testimoniisq; solent Grammatici ipsi
sua praecepta confirmare. Nam sunt
quaedam, quae faciem quid in Solocis
mi habent, vitiosa tamen non sunt.
Hoc novem loquendi genus, Figura
verborum aut sermonis, aut orationis,
sive ut Graeci loquuntur, σχήμα λέξε
Schema lexeos appellatur. Est enim
FIGURA nova loquendi ratio à trito
& vulgari sermone remota, quae ferè
ratione aliqua nititur.

Quid sit
figura.

Si MAGNI auctores, cum partes orationis, au
tarum attributa permutant, in Solacismum inci
dunt, Cicero, Terentius, Caesar, Livius, ceteriq;
iniquis non raro hoc vitio laborarunt. Non est
tamen solacismus, sed schema. Quamvis huius, quod
chema vocatur, inquit Quintilianus eodem loco,
ab aliquo per imprudenciam factum erit, solaci
um vitio non carebit. Enstarchis in Odysse
a do
etque novè figuratèg, ab Homero aliisq; viris do
Tadicuntur, non solacismum, sed σολοιζμός
hoc est Schema, quae faciem ha
ent solacismi, aut simpliciter, Schema tantum
pellari, peccatumque esse voluntarium, non ab
scitia profectum.

Solacismum verò esse peccatum non volun
tarium, sed ignorantia commissum. Schema, ut idem

Y.

Quint.

Id etatis
elegātia.

Quint. ait, ferè habet aliquam rationem Verū
ne nimium sis solutius de rationibus investigan
di: interdum enim pro ratione est voluntas, a
que usus doctissimorum hominum, quæ pluris sunt
facienda, quam Grammaticorum omnium lege
VERBI causa. Inquit Cic. Ferr. 4. Homini
etatis quam tumultuosissime adoriuntur Idem d.
Thoran lib 6 ita diximus, & id etatis jam sumit
ut omnia. quæ non nostra culpa acciderunt, forte
ter ferre debeamus Elegantiæ hujus locutionis
omnes admittuntur, rationem fortasse nemo facili
invenit: neque enim videtur Hellenismus, cui
affirmet Budeus in commentarijs lingvæ græcæ
non esse apud Græcos similes locutiones. Itaq; cum
viri docti in Grammaticorum leges minime jura
runt, observabimus atq; colligemus diligenter, quæ
sua sponte eleganter dixerunt, ut ea nobis ad emen
tandum proponamus, non ut ad Grammatica nota
mam, & angustias ea dirigamus. Et ut quod scri
bit breviter dicam, si tum ligata: tum soluta
tione emendatè, aut scribere, aut loqui stude
bit eos. qui utraq; facultate præ cæteris floruer
imitandis proponere.

ENALLAGE.

ENALLAGE figura est, cum pars
na orationis pro alia ponitur.

Lib. 13. Cic. Attic. Quam turpis est assentatio, c

vivere ipsum
Philomus non m
ras quidem aut per
Terenti Anar. ita f
H. cides parte
tas, Proere ipsum p
mine: Nihil pro no
Gropo fieri, Partic
quam tam demens e
Ciceronem solacium
ve figura, quæ Enall
nominatque pro ad
Sulim, Frequens
de Romæ recens
eum a comigravit
itaq; fuerant suble
am de Amicit. i
Sic Torum. horre
petus. Nomen inter
antu ponitur. Cic.
illa anentia? Con
parces nominis ag
Plin lib 5. ad M
bene est. Cic. Al
m Euthroty's moles
Parrum. de quib
sum c. 7. VERBUM
us Idem ad cande
m eam rem, & ad n
VIT
Y

rationem Teren-
tium inestigat
e est voluntas, ad
m. aut parū fun-
am omnium lege

4. Hominem
amatur. tam a
in amorem tam unū
a idem. fort
an huius. recitat
romā neno faci

Grammatica non
amas. Et ut quod
gati: tum soluta
aut loqui fides
tra cetera si fuerit

AGE.

cit, cum pars
e ponitur.
est assentatio, c

Vivere ipsum turpe sit nobis. Idem ad eundem Lib. 12.
Philostratus non modo nullus venit, sed ne per lites
ras quidem, aut per nuntium certiore facit me.
Terent. Andr. 1m facto opus est.

H. C. vides partes orationis inter se commuta-
tas, **Vivere ipsum** pro **vita ipsa**, **Verbum** pro **no-**
mine: **Natus** pro **non**, **Nomen** pro **adverbio**: **Fa-**
cto pro **fieri**, **Participium** pro **verbo**. **Neq, quis-**
quam tam demens erit, ut credat Terentium, aut
Liceronem solacium fecisse. Est ergo schema si-
ve figura, quæ Enallage dicitur. SVNT & alia.

Nomina
pro Ad-
verbis
posita.
ut **Recens**, pro **Ad-**
verbis
posita.
Sublime, Frequens. Sueton. in Tiber. cap. 1 In-
ventiones. Itaq, cum de Romam recens conditam cum magna clientum
reges minime jura a tero comigravit. Cic 2 de Divin. Eaq, scū-
rimus diligenter, quæ quæ fuerant sublime fixa, sunt humi inventa. I.
ut a nobis ad sollem de Amicit. Venio in Senatum frequens.
et Torum, horrendum & alia id genus apud
amas. Et ut quod spētās. Nomen interim loco interjectionis indig-
gati: tum soluta

Adverbi-
um partes
nominis
agit.
Lib. 3.
Partes nominis agit Plaut Merc. Bene sit i-
Plen lib 5. ad Marcum, Benè est mihi, quia
ne bene est. Cic. Att. Malè sit Antonio, si qui-
m Butrotijs molestus est: sic Sat, Satis, Abun-
Partim. de quibus in constructione adverbij
tum est. VERBUM loco interjectionis blandi-
is Idem ad eundem lib. 5. Amabo te, incum-
in eam rem, & ad me scribe.

Verbū
interjecti-
onis loco

Fit etiam Enallage per attributa
partium orationis.

Per casus:

Cicero pro S. Rosc. Duo sunt Titi Roscij, quorum alteri Capitori est cognomen.

Lib. 10. c. 53

Per numeros:

Plinius, In Africa magna pars ferarum æstas non bibunt inopia imbrium.

Per modos:

Lib. 2.

Terent. Andr. Site æquo animo ferre accipiet, negligentem feceris. Cic. Att. Respira, si te videro.

Per tempora.

Lib. 1.

Idem in Verr. Vnum ostende in tabulis aut in is, aut patris tui, emptum esse, vicisti.

Attributa
partium
orationis.

PARTIVM attributa appellantur accidentia casus, numerus, genus, persona &c. Hujus figure beneficio solvent pueri varios nodos, quibus interdum conficti tenentur, maxime cum in poetis inciderint.

Virgilius 6.

Proijce tela manu sanguis meus.

Idem 8.

Corniger Hesperidum flavius regnator aquæ
Adsis o tantum. Virobig. nominandi pro
candi, casus positus est.

Idem 3. Æneid.

ceisam Buthrota ascendimus urbem.

Genitivum pro

Gravior & palestro

juvat. A. laico

et Non Marcel. L.

dicunt. frequen

quam Caput. Afric

apud Dioclu si

cognomen est, pra

Pro. Collega add

qui Livius erat

Pro. Istum in ca

Ca. Marius adu

pro, cui cognomen p

re. etiam est mi

14. Faustulo fuisse

Somen est mihi Au

matro uti, est m

pro, quo modo freq

tem. Argentarius

Idem 6. i

anomen Aretu(a

neyu est huic nomi

est Menechmus no

interrogandi casu us

be Grammatica

ut, cum casus pro c

re permittitur. Pi

candicante, quod

G

STIT.

ge per attribut

Titi Roscij, qu
nomen.

ars ferarum asla
L.

nimo ferre accip
is Att. Respirat

de in tabulis aut
fle, vicisti.

clantur acciden
a Et. Huiusfigu
nades, quibus int
axime cum in poe

6.
meus.

ius regnator aqu
g, nominandi pro

heid.
mus urbem.

LIBER II.

341

Genitivus pro accusativo, Ruthrotum urbem.

Idem lib. 5.

Gratior & pulchro veniens in corpore virtus ad-
juvat. Ablativo usus est pro accusativo, ut do-

et Non Marcel. Est mihi cognomen CAPITONI,
Africanus, frequentius & elegantius dicitur, quam Capito, Africanus. Cic. 7. Verr. Quid de

Apollonio Diocles filio Panormitano, cui Gemina
cognomen est, praterire putes? Liv. lib. 4. ab

Vrb. Coadiuga additur ei Agrippa Menenius,
qui Lanatus erat cognomen. Idem 2. ab

Vrb. Erat tum in castris inter primores iuvenum
Cn. Marcius adulescens & confilio & manu prom-
ptus, cui cognomen postea Coriolano fuit. DICI-

TYR etiam est mihi Faustulo nomen. Idem 1. ab
Vrb. Faustulo fuisse non conferunt. Plaut. Cistell.

Nomen est mihi Auxilio. MALIM tamen hic no-
minativo uti, est mihi nomen Faustus, Auxili-

um, quo modo frequentissime loquitur Cic. pro
Accio. Argentarius Sex. Clodius cui nomen est

hormio. Idem 6. Verr. Est fons aqua dulcis,
cui nomen Arethusa est. Terent. in Prol. Hecyr-

ecyn est huic nomen fabula. Plaut. Mena mi-
est Menachmus nomen. IDEM tamen in Amp.

perrogandi casu usus est. Nomen Mercury est
hi Grammatici Antiprosin proprie appel-

li, cum casus pro casu ponitur. GENVS ge. Genus p
e permutatur. Plin. lib. 8. c. 35. Nube gravi-
candicante, quod vocant tempestatem albam,

Est mihi
cognome
Capitoni
Africano

Genus p
genere.

7.

grando

quando imminet: Pro Quam illud Terent Phor
Hecine erant irones crebrae

Item Plaut. Pœn. Hecine sunt filia mea?

non huc spectat, simplici enim G, scribitur Hecine
et sine syllabica est adjectio, ut Hecine in dative
plurale: itaq; non ponitur genus neutrum pro se-

minino, ut quidam putat. NUMERVS pro numero.

Virg. Aeneid. Pars in frustum secant.
Ovidius 2. Fast.

Thura ferant, placeniq; novum pia turba Quirinum
Cic pro Mil Si tempus est ultum iure ha-
minis necandi, quæ multa sunt certè illud non me-
dò iustum, verum etiam necessarium, cum vis ille-

ta defenditur. REPERITVR & in personis hæc pe-

Persona mutatio, sed rarius. Terent Phor.
Get. Si quis me quæret rursus. Da. Præstò es.

Modus pro præstò sum. MODVS pro modo, ut illa
Terenti, Feceris, pro facies; Coniunctivus pro

Indicativo. TEMPVS pro tempore. Cuius ad
in um lib. 14. Viciam liceat isti concionari, cui

esse in urbe tuo licebit, vicinus: pro vincema-
fraterium profuturo. Liv. 1 bell Pun Si he-

Genus bene fixum omnibus destinatumq; in animo est,
verbi pro cerum dicam vicissis, pro vincis. Permuta-

genere. sur deniq; verborum generum.

Virgilius 11.

. piffis bellantur Amazones armis.

Bellantur pro bellant. De Modorum, Temporum
permuta-

permutatione solum
clinatione.

ES

F. CLIPSIS solum
clinatione deo-

dom est.

Cuius ad Attic. E-

T. i. ianum. Id.

caam a. p. p. Apr.

hi am. a. p. p. Apr.

Plone. p. m. s. i. u.

Hanc h. g. m. a.

metastarcheum. v.

a. p. p. lat. ex. cat.

ciam. Si. p. p. g. a.

tar. C. p. u. p. p. u.

cap. s. m. i. c. u. a. n.

necessari. u. m. i. s. t. i. o. n.

pro. Q. u. a. r. e. d. l. i. g.

ne. q. u. i. d. c. o. n. t. r. a. d.

non. o. m. i. t. t. a. n. t. u. r.

u. m. i. u. s. q. u. i. d. e. r. i. t.

u. c. o. r. u. m. E. l. p. s. i. n. a. p.

Ch. r. m. e. p. r. e. t. a. t. o. m.

d. e. e. t. e. n. i. m. v. i. d. e. s.

l. a. t. s. i. n. e. p. a. t. e. r. a. c.

u. m. a. n. a. t. N. a. m.

Quid Terent Plo-

permutatione fufus dictum est in verborum de-
clinatione.

libra mea?

Terentius Hecine

Hi me in dicitur

quidnam pro fac

estis pro numero

reant.

at.

impia turba Qu

et idam jach

certe illud non mo

tantum. ut quida

imperiosa ha pe

etior.

Da. Da. Da. Da.

pro modo. ut illud

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

et idam jach

ECLIPSIS.

ECLIPSIS figura est cum id, quod in
oratione deest, totis omnino peten-
dum est.

Cicero ad Attic. Ego si Tiro ad me, cogito in
Tusculanum. Idem in Ferr. Ridere con-
tra. Idem in Apronius. Idem Attic. Quid ma-
hi auctores? ad volone, an maneo? Idem pro
Planc. Pro uno filio duo patres deprecamur.

Hanc figuram appellat Quint. lib. 9. c. 3. Sy-
nechdochen, cum, ut ipse ait, subiectum verbum
a quod satis ex cetero intelligitur: ut Celsus in
Anton. Stupere gaudio Grecus: simul enim audi-

ur, Caput. Eclipsin vero idem lib. 1. c. 5. Et 1. 8.
ap. 5. inierit villa nomen, cum scilicet aliquid
necessarium orationi detrahatur, ut venio Agy-

pro. Quare diligenter animadvertendum est,
ne quid contra doctorem hominum consuetudi-

tem omittamus: non enim bona erit, sed Solu-

ismus, qui detrahitur: ne sit: Nos more Gramma-
ticorum Eclipsin appellavimus. Terent. Andr. S.

hr me, pietatem gnati? ubi Donatus ex ad-
lect enim, vides, aut aliquin tale Hanc figura

atissime patet, ac ferè per omnes partes oratio-
is manat. Nam desideratur interdum nomen

Lib. 14.

Lib. 5.

Lib. 14.

Eclipsin
Quintilia-
nus vocat
Synech-
dochen.

Per Ecli-
psin inter-
dum de-
deratur
nomen.

enue color. intelligamus obiter direptam Grammaticorum
 ERBA frequenter pro uersam sunt enim, qui participia haec ef-
 ferunt: Cuius dicunt, alij supina. Nonnunquam tamen uide-
 re uideat conuersum, ut in illo Terent. Adelpb.

Sane nollem hunc exitum.

am, ut cre pro si quis dicat esse participia, quae iam exoleue-
 ut piam aut. ut, ut obitus, unde obita mors. Eiusdem gene-
 Super gaudere G. uideatur illud ejusdem Heaut.

ut. Quod m-
 ut Terent. Adelpb. ut ut erat, mansum tamen oportuit.

Plaut. Pers. Dumstas, reditum oportuit, pro
 anjisse, Redijisse: nam Mansum esse, Reditum ef-
 into: erabilia sunt. PARTICIPIVM Scriptus, e-
 anter taceretur Cicero ad Quintam Fratrem li-
 3. Hoc inter cenam Tironi de Tati, ne mittere
 manu esse Ad eundem libro 4. Occupatio-
 in mearum, et hoc signum erit, quod epistola
 manu est Ad eundem 7. Tua manu erat e-
 la DE. prap. ficio aliquando abest. Terent.
 Quid me fiet? Ibidem, Nunc primam au-
 quid illi factum sit Desideratur conjunctio, E-
 m. non raro. Cicero Ver 2. Vides non modò
 eros, sed et ipse totidem uerbis edijisse I.
 3. Quid est quamobrem putes te tuam cul-
 non modo dericare in aliquem, sed commu-
 are cum aliquo posse? Idem pro Planc. Man-
 non solum ignobilem, verum sine virtute,
 ingenio.

SW

ZEUG-

A.

est, cum id, quod
assumitur, è proximo
eodem genere
accidentibus.

aria possessio, nu-
m. et cum unda est
bonitas & puor

ratione, ex
te diximus
assumatur,
Nam si ceis
dices, d
est: m
est: m

mutatur
einesas cum

restitu
modo, re

unt, Ca. ar lib. i.
Gramma flum
a dicitur. Tarr.
& Antonius. Sate
na nostra in dubio
, & trichas bu an
pa

rit: Si id, quod assumitur ad orationem im-
ndam, primum est, Protozeugma dicitur. Cic.
Att. lib. 16 Egi pater & filius, ut tibi responde-
m. Si MED VIM, Mesozzeugma Autor ad He-
nium lib. 4 Formæ dignitas aut morbo desflo-
git, aut vetustate Si POSTREMUM, Hype-
zeugma. Cicero ad Attic. lib. 12 Mihi & res &
idcirco placet. Juniores Grammatici existi-
unt Zeugma esse, cum verbum aut adjectivum
men multis adjectivis additum cum vicinior
venit, ut:

hic illius arma, Hic currus fuit.

Utinam aut hic sardus, aut hac muta facta sit.

Utrumque, tamen exemplum veteres, ut mox pla-
m faceremus, silepsi subiiciunt.

STYLEPSIS.

Yllepsis est, cum id, quod in oratione
deest, è proximo assumitur, mutato
men genere, aut numero, aut casu, aut
quo e cæteris accidentibus.

in Verrem, Ritus populi, atque admira-
omnium facta est. Livius, Nulli expeditio,
illum equestre prælium sine me factum est. Ci-
ro ad Quint. Fratrem, Ille timore, ego risu cor-
i. Livius, Nemo miles Romanus magis assiduus
castris vestitus fuit, quam ego, si fratres q. mor. Idē
Pater,

Zeugma
est triplex

Protozeu-
gma.

Meso-
zeugma.

Hypo-
zeugma.

Lib. 6.
Bell. Mac. 7

Lib. 2.
Bell. Mac. 7
Ibidem

Pater, ego, fratresq; mei non in Asia tantum, etiam procul ab domo, Aiolico bello terra marique pro vobis arma tulimus.

Quid in-
ter sit in-
ter Zeug-
m. & Syl-
leptin.

ZEUGMA in similibus clausulis locum habet hoc est, in quibus attributa sive accidentia partium orationis integra manent: syllepsis vero, dissimilibus, hoc est, ubi dissimilitudo mutatur attributorum seu accidentium necessario fit. oratio suis numeris plena sit: si enim ita impletus populi facta est: Nulla expeditio facta est. Quam ego fuit, fratresq; mei sunt, immo erunt solacii sunt: mutanda ergo necessaria sunt accidentia partium, Ritus factus est: Expeditio facta est. Quam ego fui, fratresq; mei fuerunt. Donatus & Diomedes illud Virgilii *Æneid.*

-- Hic illius arma, Hic currus fuit.

Illud item, 1. Eclog.

-- sunt nobis mitia pomarum.

Castaneæ molles, & pressi topia lactis.

Syllepsis
generis.

Syllepsis subij. iunt, non Zeugmati, ut recensent res volunt. CUM genus mutatur, syllepsis dicitur per genera. Cicero 7. Verr. Plenum forum basilicas istorum hominum videmus.

Terentius Andr:

Utinam aut hic surdus, aut hac muta factus sit. Vbi Donatus syllepsis, inquit, per genera CASUS, cum variatur casus.

Verum si augeam
dici etiam aputur
enim vos mandare
dian, ut sit plena o
ndam &c Syl-
mrocau, accipiat

Idem Pr

Poeta cum primi
appulsi,

Id sibi negotii credi
populo ut placerent

na oratio, Populo
quis fecisset Quo

ores, antecedens
Gall. Erant omni

chus domo exire poss
ad perfectionem co

ad ty am kbaan
Kalend. Apr

1. Oratoris effen
que res, &c L

uti, fabulas, non
pss CVM relatu

numero & casu
lib. 9. bell. Pi

mentem, herba
o est, Mens, quem

Ter

Terentius Adelph.

Verum si augeam,

Aut etiam adiutor sim eius iracundia:

enimvero in iudiciis, sumitur accusatoris im-
 liam, ut sit plena oratio, Verum si augeam i-
 ndiam &c. Sylle, sis, inquit Donatus, nam à
 iureo casu, accusatoris assumptus est.

Idem Prolog. Andr.

Poëta cum primum animum ad scribendum
 appulit,

Id sibi negotij credidit solum dari,

populo ut placerent quas fecisset fabulas.

oratio, Populo ut placerent, fabulae, quas
 fecisset Quomodo non raro loquuntur
 ores, antecedens nomen repetentes. C. 1.

Gall. Erant omnino itinera duo, quibus i-
 bus aomo exire possent. Ibidem, Omnibus re-
 ad perfectionem comparatis diem dicant, quo
 ad riam Rhodani contineant, is dies erit
 Kalend. 15 Aprilis. Autor ad Herennium

1. Oratoris officium est de his rebus posse di-
 , quæ res, &c. Donatus, ad fecisset, inquit,

isti, fabulas, non ad, placerent: & est figura
 psis Cum relativum antecedenseodem gene-

numero & casu precedit, figurata est omi-
 tus lib. 9. bell. Punic Quem ceperunt ex-
 montem, herbidas aquosusq, est. Recta o-
 o est, Mons, quem monte ceperunt exiit, &c.

Relativum
 antecede-
 ti præposi-
 tum Sylle-
 psin effi-
 cit.

Ab

Ter

Ab accusativo, montem, assumptus est nominus montis. ALIQUANDO antecedens præcedens lativum, sed tunc dñior redditur oratio.

Terent. Eunuch.

Eunuchum, quem dediſti nobis, quas dediſti?

Virgil. 1. Æn. Urbem quam ſtatu veſtra ediſſent, Quem dediſti nobis Eunuchum, turbas dediſti? Quam ſtatu urbem veſtra ediſſis tantum eſſet, per caſus. Sed de hac re diximus, cum de relativo & antecedente ſu egimus: & pauli poſt dicemus, cum de ſero verborum ordine ageamus.

Sylleſis
Numero
runl.

PER NUMERUM. Cic. ad Quint. fr. lib. 1. Fronſ, oculi, & uſque ſepe mentiantur, oratio tẽrõ ſapiſſime. Dico mandandus eſt numerus ſi velis locutionem

Persona
runl.

plere: Fronſ mentitur, oratio mentitur. Cic. ad Caſarem 7. Eum. Suſtulimus & ego & Balbus. Interdum tertiã per primã preponitur modeſtiã cauſa. Liv. lib. Maced. Pater ego, fratresq. mei non in Atriũ, ſed etiam procul ab domo. Ætolico tẽrõ, maritq. pro vobis arma tulimus.

Modoru.

Secunda primã. Plant. Rud. Quot ſunt domi quot tu & ego. PER MODOS, Lucerni ceronem lib. 5. Ego valeo ſicut ſoleo, paulo deterius quã ſolco, ſubaudiuntur, valere TEMPORA, ut ſi dicas, Elegantiũ nunc lo

Donatus est nomen
credens pro
dicitur oratio.

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quodam
quodam

quam superiori us annis, assimendum, loqueba-
is, ad implendam orationem. Non solum sit syl-
lepsis per ea, quae partibus orationis accidunt, sed
etiam per ipsas orationis partes, oblatius tamen:
cum eadem pars orationis: ut integra sit oratio,
necesse reperiatur, eadem quidem voce, sed di-
versis significatione. Jugi. l. 1. Proxolus e d. in-
genius Alexandri, non mortem, sed ut Darius
corpus sepelirent: dilationem mortis deprecantur
oratio. Deprecantur priore membri significat re-
versare, (Non mortem deprecantur, hoc est non
cussant:) posteriore vero obscurare. Idem.
3. Ita egregius adolescens, & eadem patris,
necem fratris, & se ab insidijs Artabani vindi-
cavit. Vindicavit eadem patris, hoc est, utius
se vindicavit, id est, liberavit.

Significa-
tionis.

VARIA SYLLEPSEOS SIGNIFICATIO.

IVM SCRIPTORES in constructione, potius in-
tellectus & sensus rationem habent, quam ver-
um, putant Juniores esse Synthesin, figuram
terribus incognitam, Donatus Syllepsin appellat,
m verbum ουκ ανθρακας unde syllepsis
conicipere & intelligere significat: & qui
tores ad intellectum non ad verba respiciunt,
silo syllepsis dicitur.

Syllepsis
α ουκ ανθρακας.
Cavopay.

Terentius Andr:

Z

III

Ubi illic est scelus, qui me perdidit?

Donatus ad intellectum, non ad verba redegit.
 Et est figura syllepsis per generalitatem. Pars in frustra
 secant, per numeros: nam quia, per, scelus, se-
 lestus, intelligitur. Qui, subiunxit, non Quia.
 Hac ille: Vbi, ut vides, Pars in frustra secant.
 Syllepsis per numeros ab eodem Donato dicitur
 quia, Pars, vim habet pluralem. Alij Enallage
 generis, numeri, appellane. Idem Donatus syl-
 leos nomine interdum pro Eclypsi utitur, Et per
 mam syllepsin nonnunquam appellat.

Variè syl-
 lepsis ab
 autoribus
 accipitur.

Terentius Andr:

Tantum laborem capere ob talem filium?

Syllepsis inquit est, assumendum est enim extrin-
 secus, Me. Idem Phorm. Nec Scliphonem ipsum
 scire qui fuerit? Et negat. Donatus, Syllep-
 sis primâ. nam extrinsecus audiendum est Par-
 rostremsyllepsis pro tropo Synchdoche acci-
 tur nonnunquam, præcipue apud Græcos, ut
 statius multis locis docet, maxime in Iliad.

λ. & v. Nam verba græca, unde utrunq; u-
 rum derivatur, idem significanti, ουενδεχο-
 & ουναυγαρομεν. Unde Divus Hiero-
 nymus in illud D. Matthæi cap. 23. Videntes au-
 discipuli indignati sunt: ita inquit, Scio quod
 dam ha. locum calumnari, quare alius Ec-
 gelista Judam solum dixerit convissatum
 quod luculos tenuerint, Et fur ab initio fuerit
 Mat

Matthæi cap. 23.

Ecclies in par-

Syllepsis, quo & pr-

mat. & cap. 23. qd.

cap. 23. Etiam qd.

Ecclies Synchdoche

Ecclies unus pro mu-

PRC

PRolepsis est

rom. significat

in paribus inter-

ut, ut:

no reges Roman-

ama pace.

Ecclies, ita duo

Ecclies, hic pace, &

Ecclies horum a-

Ecclies.

Dictio totum si-

Romulus, Numa, ul-

Ecclies dicendum est,

Ecclies. Dictio, qu-

Ecclies, aut par-

Ecclies de utroq;

Ecclies ipso exercitu

Ecclies, Casar palan-

aditu?
ad verba redegit
Sing Pars in frustra
a. per, lectus, se
punctu, non Quod
in frustra jecura
em Donato dicitur
m Ali Enallage
dem Donatus gile
hij utitur, & pr
at.

adr:
alem filium?
am e? enim exten
e Scipionem ipse
Donatus, Syllu
drenam est Paie
Synchaoche acce
quid Grecos. ut
axime in Iliad,
, unde utrumq;
ani, cunctisq;
e Dicitur Hiero
ab iudicibus aut
triquit, deo qd
i. quare alius E
rit contritum p
ur ad iudicem
Mara

Mattheus scribat omnes Apostolos indignatos, ne-
cientes tropum, qui vocatur οἰκιστής, hoc est
Syllepsis, quo & pro uno omnes, & pro multis u-
nus appellari solet. Idem in illud Divi Matthæi
cap. 24. Erant q. aam indignè ferentes: appel-
lavit Synchdochen bus verbis. Per Synchdochen
dicitur unus pro multis, & multi pro uno.

PROLEPSIS.

PROlepsis est, cùm dictio aliqua to-
tum significans præcessit, quæ rursus
in partibus intelligitur, neque explica-
tur, ut:

Duo reges Romam auxerunt, Romulus bello,
Numa pace.

Terius, Ita duo deinceps reges, alius alia via, Ab Vrb. t.
hic bello, hic pace, civitatem auxerunt. Salust. Bell. Catil
Exercitus horum duo, unus ab urbe, alter à Gal-
ia obsistat.

Dictio totum significans est, Reges, partes,
Romulus, Numa, ubi rursus Romulus rex, Numa
ex dicendum erit, si orationem velis integram fa-
cere. Dictio, quæ præcedit, ferè autem est pluralis
et plures aut numeri, aut pluralem vim habet. Cas. 3. bell. Gall.
ut inquit, deo qd, dem die uterq; eorum ex castris stativis aflu-
it, quare alius Eodem Apfo exercitum educunt, Pompeius clam &
rit contritum pñu, Caesar palam atq; interdum. VERBUM

Dictio si-
gnificans
totū, ferè
pluralis
est nume-
ri aut vim
pluralem
habet.

ferè convenit cum dictione precedente, ut propo-
 sita exempla docent: Livius tamen aliter locutus
 est, Perire religionum iuribus publici quando duo
 ordinarii Consules, alter morbo, alter ferro peri-
 isset, suffectum Consulē, negabant rectè comi-
 tia habere posse. HÆC, Salust. Catil. Ea tem-
 pestate capere se quisq; magis extollere. Plaut.
 Stich. Alius alium percentamur Gell lib. 11. cap.
 7. Aspexerunt omnes qui aderant alius alium.
 Sen. 1. epist. 7. Hec ego non multis, sed tibi, satis
 enim magnum alter alteri theatrum sumus. Plin-
 ius lib 11 cap 30. Ex diverso convehunt altera
 alterius ignara. HÆC, inquam, & alia id genus,
 implicitam prolepsin quidam vocant, in qua sci-
 licet aliquid dicitur, totum nimirum, aut partes:
 Donatus ait esse præscam orationem. Terentius
 Adelph. Aperite aliquis actutum ostium: Vim plu-
 ralem, idem inquit, habet aliquis, quamvis sin-
 gulariter dicatur, non est enim Aliquis, nisi de
 multis: rectè ergo aperite aliquis & nope: nam non
 placet illud, ubi duæ distinctiones sunt, unde ape-
 rite, est una: altera, Aliquis actutum ostium: ut
 assumatur rursus aperiatur. Propriè enim veteres,
 & Quis, & Aliquis & Quisquam non observabant,
 quæ genere aut numero declinarent: est ergo figu-
 ra appropinquans. Hæc ille. Quod si id verum est,
 id. de nominibus Alter, alius, uter, neuter, quæ
 cum verbis pluralis numeri junguntur, ut initio
 huius libri diximus, sententiandum est.

ARCHA

Nota.

Prolepsis
implicitaLI
ARCARCHAISMOS
CAVE VETUSTAS

Terent. Eunuch. No-
 te nobis turmatum
 unda est hercle hoc
 du. geo. Plaut. Mi-
 bominem, de hac re
 Hanc sicutem præscam
 Multa huius ge-
 Aut. Fajrida m-
 au. p. cav. Menae-
 Cum huc æ unum
 puti contemplex. T-
 Sed si gam in se can-
 Occidit, animus jam
 li. Ibidem, Præscam
 eur, adiutatur, pro-
 tum. Turpilus.
 Idem, Meos p-
 Quant latius in pe-
 Accusatoris pro no-
 & in Terr. huc spæ-
 er mancipium, n-
 Rome esset moriun-
 plura valet, legat i-
 & reliquos præscam

ARCHAISMOS.

Archaismos, constructio est, qua prisca vetustas potissimum via tuit.

Terent. *Eunuch.* Nescio quid profecto absente nobis turnatum est domi. *Idem ibid.* Egrediunda est hercle hoc animi mollires, nimis me indulgeo. *Plaut. Milt.* Jam te non nocuitum esse hominem, ac hac re neminem. *Cicer. in Verrem, Lib. 5.* Hanc sibi rem presidio sperant futurum.

MULTA hujus generis inveniuntur apud *Plaut.* *Archais.* *Aulul.* Fastidi mei. *Perj.* Lucro faciendo ego mihi eximiaspiciavi. *Menech.* Ex insidiis aucupa Tremum plaus. Cum hisce erummi delicias asinar Meum ca. oue contemples. *Trucul.* Ego expedibo. *Ampit.* Sed fugam in se tamen nemo convertitur. *Bacch.* Occidi, animus jam isto dicto plus presagitur mali. *Ibidem.* Praesentium opinio esse. Sic certatur, adjutatur, pro certat, adjutat, apud *Pacupium.* *Turpilus.* At scies ea, quae fandi nescis. *Idem.* Meas parentes careo. *Pomponius.* Quot letitias insperatas mihi irrepere in sinum? *Accusatoris pro nominativo.* Nym illud *Cicero* in *Verr.* huc spectat; Sanxeruntne qui emeret mancipium, nisi in demortui locum, scilicet quia Roma esset mortuus: imo si quis *ibidem.* Quae lura volat, legat *Nonium Marcellum.* *Festum.* reliquos priscae vetustatis indagatores.

ARCHA:

Z 3

HELLE-

HELLENISMUS.

HELLENISMVS est constructio,
quæ Græci sermonis leges, non La-
tini observat.

Lib. 51. *Luceius ad Ciceronem*, Si solitudine delecta-
ris, cum scribas & agas aliquid eorum, quo-
rum consuevisti gaudeo.

Eclog. 3. *Virgilius.*
Montibus in nostris sola tibi ceret Amyntas.

P Ibidem. *Idem.*
in *Triste lupus stabulis: maturis frugibus imbres.*
Dulce satis humor: depulsis arbutus hædis.

Ancid. 1. *Idem.*
Os humerosque Deo similis.

Ancid. 2. *Idem.*
Hæc fatum latus humeros subjectaque colla,
Veste super, fulvique infernor pelle leonis.

Helleni- DE HELLENISMI agit Priscianus lib. 17
smi ex- copioso & Rudavi in Comm. lingua græcæ, Tho-
empla. mas Linacer in lib. de emend. construct. Quod
verò ad propositum exempla attinet, RELATIVVM
apud Græcos etiam in casu cum antecædente con-
sentit: ob quam causam Luceius, Quorum pro-
que, dixit. CERTANDI verba apud eodem-
dandi casu gaudent, unde bello, contendendo, pugna-
certo apud poetas cum dativo leguntur. IDEM

NOTA. neutrum nomen singularis numeri cum masculi-

ph. & femininis
Virgilius innotu-
bres, dulce humo-
in Comm. lingua

Virg
.. at cetera Græcæ
Et
.. & tremat attu-

Horat
.. tremis ossa per
.. nasum nidore

.. verbena tem-

Hoc hellenismo
scribit, ut supra dix-
egimus, ubi ex imp-
Nada genus h
quam Synecdo-
nam Synecdoche,
nam cum Eclipsis
locationibus propo-
aum, Ad Hellen-
Heaut. Vt si d
Asfinere narum p
Cum illius mibi con-

it. constructio,
egit, non La.

itudine delecta-
tum, quo-

et Anytas.

frugibus imbres,
tutus badi.

laue. illa.
et ceteris

Prudentia lib. 17.

et ceteris, Theo-

quidam. Quod

et, nec. i. v. v.

ante. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

et. et. et. et.

pl. & femininis utriusq. numeri iungunt, quos
Virgilius imitatus, dixit, Triste lupus, triste im-
bres, dulce humor, dulce arbutus. Vide Budaeum
in Comm. linguae graecae.

Virgilius 3. Aeneid.

at cetera Graus.

Et Georg.

Et tremat arcus.

Horat. 2. Serm. Satyr. 7.

tremis ossa pavere.

Ibidem.

nasum nidore supinor.

Virgilius 12.

verbena tempora vincti.

Hoc hellenismo utuntur poetae & interdum hi-
storici, ut supra diximus, cum de ablativo parus
egimus, ubi exempla invenies. Diomedes lib. 2.
Nada genus. h. hellenismum vocat Quirinus. hanc si-
gnam Synechdochen, hoc est Exemplum appellant:
nam Synechdoche, ut paulo ante diximus, cum tro-
chaeum cum Ectypis significat: docet autem in his
conclusionibus praeposito graeca κατὰ id est, secu-
tium, Ad Hellenismum etiam haec spectant. Ter-
Heaut. Visam si dmi est, pro An sit Horat. 3. Car.
Abstineret irarum pro ab iris. Illud etiam in Ver. 1.
Cum illis mihi is nporis venit in mentem: credit
Z 4 Priscia-

Quidam
Hellenis-
mi com-
munes po-
etis & hi-
storicis.

Ad Hel-
lenismū
spectant
exempla
quae se-
quuntur,

Præcilianus lib. 17 esse hellenismum, pro illud tempus. Illud Terent, Andr.

Ubi illic est scelus, qui me perdidit.

Et ibidem.

-- scelus quemnam hic laudat?

ait Budæus a Græcis esse sumptum. Huc etiam spectant illa. Terent. Eunuch.

-- ego illum nescio Qui fuerit.

Ibidem.

scin' me in quibus sum gaudijs.

Ibidem.

-- nunc metuo fratrem. Ne intus sit.

Syntaxis
alia Latini
sermonis
est, alia
græci.

Et, Metuo patrem, ne rure redierit. IN HIS enim, & similibus Latini sermonis ratio potius nominandi, quam accusandi casum amat. Metuo ne frater sit intus: Ne pater rure redierit, &c. Sed hæc hactenus, cetera ab ijs, quos paulò antè dixi sunt petenda.

DE BARBARISMO.

Barbarismus.

Barbarissimus, est dictio, aut omnino barbara: aut Latina quidem, sed vitiosa scripto, vel pronuntiatione.

BARBARA omnino & peregrina, ut, Perla, pro unione: Aviso, pro admoneo, & alia generis ejusdem.

Latina dictio quomodofit at vitiosa

LATINA dictio vitiosa fit pluribus modis.

Per

PER GENERALI:

PER NUMEROSI:

a. pro Traccon.

PER DECLINATIONE:

nis; Vajus, pr. va

PER CONJUGATIONE:

geo, pro Legam:

PER

PER

DIVISIONE, cum d

ne, diffilio, quatu

tenus triun.

PER COMPLEXIONE, c

Abaton, pro Phac

AD ECTIONE, lico

peronaphic: A ch

SYLLABA: ut, Di

lis.

PER RATIONE: u

mich ealy ruc

TEMPORIS, eua ly

per tempus, clu

la. prima, cyy

PER TRACTIONE,

syllaba: ut, l

perationis: ut, Oa

in syllaba longa,

um detrahitur. ut

media brevi, pro

Z

PER GENERA: ut, *Gladii*, pro gladij
 PER NUMEROS: ut, *Scopæ*, pro lecopæ, *Triti-*
ci, pro Triceni.
 PER DECLINATIONEM: ut *Fames* famei, pro
 his: *Vajibus*, pro valis
 PER CONUGATIONEM: ut, *Stavi*, pro steti;
rebo, pro Legam: *Veneravi*, pro veneratus
 DIVISIONE, cum d vidimus conjuncta: ut,
dis, diffilio; *quatuor syllabarum*, pro *sylyæ*,
duo trium.
 COMPLEXIONE, cum divisa jungimus:
Phaton, pro Phaëton.
 AD ECT. ONE litteræ: ut, *Reliquia*, *gemina*
 pro simplici: *Altum*, pro altum.
 SYLLABÆ: ut, *Dueter*, pro d. cu: *Misvors*, pro
 MIS. *aspiracionis*: ut, *Hinfidia*, cum scriben-
 sit sine aspiracione
 TEMPORIS cum syllabæ brevi, quæ unum
 per tempus. ad hatur alterum, ut *har longa*,
ha, prima longa, pro brevi
 DETRACTIONE, litteræ: ut *Peculi*, pro pe-
 quj syllabæ: ut, *Temn. re*, pro contemacre.
 spiracionis: ut, *Odie*, pro hodie Temporis:
 syllabæ longa, quæ duo habet tempora,
 cum detrahatur ut *har brevis*: ut, *Unus affli-*
media brevis, pro longa.

Z s

IMMV.

Per

IMMUTATIONE, cū littera aut Syllaba pro alia ponitur, ut *Odi*, *Plu*
illu.

TRANSMUTATIONE cū littera, aut Syllaba ē suo loco alienum transfertur, ut *Inter*
petror, pro *interpretor*

FIVNT denique Barbarismi Tenore: cū accentu alio pro alio utimur: ut si prae posueris a suis casibus separemus eāque tenore cuto, vel inflexo pronuntiemus: ut ad *ut* ab illo, a quibus, *circumlitum*: cum gravi accentu, dissimulata distinctione, simul cū suis casibus pronuntianda fiat, tanquam si na esset vox.

Origobar
barismi.

PEREGRINI in gratiam profecti, cl
gracē loqui conarentur, atq; in voces absonas
antunt, *Cap, Cap, bar, bar*, sepius prorum
rent Barbari dicti sunt, unde vitium post
Barbarismum dixerant De etymo huius nom
nis multa Strabo lib. 14. Gellius lib. 13. cap.
Quod nunc, inquit, barbarē quem loqui dicim
id vitium sermonis, non barbarum esse, sed rurs
cum: Et cum eo vitio loquentes, rusticē loquens non conueni
veteres dictabant. P. Nigidius in commendo adpēti, un
trij Grammaticis, Rusticus si sermo, inquit, Barbarismus pe
aspires perperam Inque, id vocabulum quātum ingratum a
dictum vulgo barbarismus, qui aut D. Augustinus tribuitur.

em purè atq; integrè locuti sunt, an dixerint
id eundem inveni. Hæc G. diu.

BARBARISMVS, ut Quint. l. i. c. 5. docet plu-
rimo modis accipitur, Genere, animi no-
tione, Detractione, Immutatione, Inimproba-
tione, Per genera, Per numeros, Derivatione, Com-
positione, Spatio, Aspiratione, Tenore, Genere, ut
Afrum, vel Hispanum Latina orationi ro-
tine inferat: A Diomede & Donato vox barbara
peregrina. Bâ: *Barba* dicitur, hoc est, barbari-
smo appellatur, non Barbarismus. Animi natu-
ra, a quo in olenter quid, aut minaciter,
crudeliter dictum sit, barbarè locutus ex-
istitur Idem Quintil: affirmat Barbarismum fi-
per genem & numero, Absurdum, inquit, si r-
videatur dicere Barbarismum, quod est animi
vitium, fieri per numeros aut genem. sicut
causum: Scala amon & Scopa, contra, illor-
massa, licet litterarum mutationem, detra-
ctionem, adjectionem non habeant, non aliq; vitio-
ne, quam quoniam plu. aut singul. & si
edius utiq; cap-
ta pluraliter offeruntur. hec ut ad q; ut
quem loqui de-
rent, genere existerint. Hæc illi. ITA
tunc ut q; ut
fit Solecismus per numeros quoniam partes o-
nes, n. hec locum non consentiunt numero. Per genem,
nam in composito adjecti, ut & substantivum genere de-
termino, inquit. Barbarismus per eamque, sed auster, cum
id vocatum quoniam inaptum aut genio, aut numerum no-
qui aut D. Augustinus tribuimus.

Barbaris-
mus vari-
è accipi-
tur.

Quibomo-
dis fiat
barbaris-
mus.

In

Iotacis-
mus &
Lambda-
cismus.
Metacis-
mus.

*Fit etiam per declinationem, si dicitur hoc est, Ajax Ajax, declines: vide Magnus Ety. Barbarismum adjectione, vel detractio-
temporis, appellat Quintilianus, Barbarismum
spatio. Tempus enim spatium est, quo syllaba p-
nuntiatur. Idem separatim egit de Barbaris
Aspirationis, quia sunt, qui putent sono tantum
et pronuntiatione, hanc Barbarismum fieri, cum
ut isdem placet; H, nota sit aspirationis, non
tem. Idem eodem loco docet prepositiones
mul cum suis casibus, perinde ac si una tantum
esset vox, pronuntiandas esse. Cum dico, inquit
Circum littera, tanquam in una vo e, una est
cuta. Quod idem accidit in illo. Troje
primus ab oris. Hec ille. ACCIDUNT etiam
personas, ut idem inquit, que demonstrari scrip-
non possunt, iotacismus, deinde dactylismus,
tia oris et lingvæ. Iotacismus est, cum I, li-
na supra justum decorem in dictionibus exten-
tur. Lambdacismus cum L. plenius equo p-
nuntiatur. Vide, Diomedem, qui et Metac-
mum addidit, is fit, ut eadem docet, cum M,
tera in fine dictionis pronuntiatur sequente
cali, ut Quousque tandem acutere: fit enim
Barbarismus: si tum pronuntietur M. quidam
putant fieri Iotacismum si plures dictiones ab
littera incipiant: Verum cum id vitium scrip-
demonstrari possit, non huc spectat, si Quintilia
credimus.*

Verum legetur

scilicet libertatis era

in rediguntur Danau

Alinum, peccand

Aut, Italiam i

Littora. Aut, Ve

Orles?

Cum hæc inqua

et principem

in fecisse: Mult

nur, quæ cater

in outorum p

tertium, Cogn

genus verboru

derit: neque in

sione: siquiden

ma loquendi

, ut etiam c

ret.

Queritur lib. i. cap.

in jactationem era

Al

ADMONITIO.

Ver cūm leget apud Virgilium.

Spes libertatis erat, hec cura peculi. *Aut* Eclog. 1.
 is reliquias Danaū a que imminis A. beller. *Aneid.* 1.
 Alitum, pecudamque genus serper altum la. *Aneid.* 11.
 1. *Aut*, Italiam fero profugus, Lavinique *Aneid.* 1.
 Littora. *Aut*, Vnius obnoxam & furas A. *ibidem*,
 Oilei?

Cūm hæc inquam, & similia leget, ne
 et principem poetarum barbaris
 fecisse: Multa enim poësis permittitur,
 quæ cæteris scriptoribus dene-
 tur. Neq; miretur si apud M. Tul-
 ium oratorium principem, Liberūm,
 Tertium, Cognatūm. Nō sunt, aliasq;
 genus verborum imminutiones of-
 ferit: neq; enim Barbarismi sunt De-
 clinatione: siquidem à consuetudine, cer-
 tima loquendi regula, impetratum
 est, ut etiam oratoribus sic loqui
 ret.

Queritur lib. 1. cap. 5. Quint. de Grammaticis
 in iactationem eruditionis exempla Barba-

antiores, quos praesentiant, quemadmodum recta ratio Gram-
maticae abutitur, scire autem, et postulat. Hoc gladium est meum. Caelus
antiores carminum, erant, Barbarismi tantum sunt per genera,
di duci. ante dictum est. Traho tibi, persequo te, Bar-
barismus idem est detractio litterae. Docet à

R BARBA
SOLOECI-
ERISIT.

aliis verbis. Soli: illic non permutantur genera verborum, sed
et complexu orationis impitur tantum vox latina, detractio uni-
versam faciat. Soli: Quid? Misisti ad me magnum libel-
lum. Barbarismus: Tuum peculiosum est magnum, est ne Bar-
bari Latine quidam, an Solæcismus, videtur Solæcismus,
et si omnia com- permutantur, quae sunt ejusdem pariter: pon-
tiones sunt. dicitur. mensura notam diminutivum pro integro. Re-
gram Grammatica docet. Quent. eodem capite his verbis: Erant
et a. p. a. Non Solæcismus putent, quia pro nomine integro
mutati omnia sunt sic diminutivum

non Solæcismus. dubium an id improprium potius appellem: si-
bi, littera: hic detractio enim deerrat, Solæcismi porro vitium
omneque tunc definit in sensu, sed in complexu. Hac ille.

et in eis

certa. Adm. m. u. QUID INTER METAPLAS-
MUM ET SOLOECOPHA-
NES INTERSIT.

ETIS, quia plerumque metrum servare cogun-
tur, adeo ignoscitur, ut vitia ipsa, alijs in cat-
mine

Nota.

Metaplas-
mus.

mine appellationibus nominentur. METAPLAS-
MVS enim appellatur in carmine, qui in pro-
ratione Barbarismus dicitur. Itaq; laudem
ruti necessitati damus Metaplasmi species qu-
tuordecim plus minus sunt, de quibus, cum de
carminum dimensione egerimus Solæcismus
per vitium est, tum in ligata tum in soluta orati-
one, si ab aliquid per imprudentiam fiat: est in
vitium ab ignoratione & scientia profectum. si
re in carmine aut soluta oratione legatur
quid, quod Solæcismi faciem habere videat
non Solæcismus, sed Solæcophanes vocabitur.
SOLÆCOPHANES, ut vox ipsa declarat, species
quidem Solæcismi præ se fert, Solæcismus tamen
non est.

Solæco-
phanes.

Terentius Andr.

Ubi illic est scelus, qui me perdidit?

Idem.

Ut illum dii, deæq; senum perdant, qui me
hodie remoratus est.

Antecedens utrobique, ut vides, neutrum est,
lativum masculinum Si Relativum & Anteced-
ris leges audienda sunt; Solæcismus videtur:
tamen Schema sive figura; quæ Syllepsis dicitur
placet Donato.

Reflexit enim Poëta ad intellectum, non
verba siquidem intelligitur Scelæsus & Senes
cum quibus Relativum. Qui consentit Aristotelem
Zen, atq; verò Hellenismum hoc Solæcophanes

ant. Excogitata ita
na, quibus mulierent
atores prudentes, se
met res commississen
ma. figuras hujus ge-
pellat, hoc est, seche
Solæcismi habent.

ADM

CAVEANT adolesce-
ris, aut Solæci-
nigre amplissimos su-
antur, facili n-
enim, Adjutori-
qua apud Cicer.
videntur enim
nests tamen Quinti-
cum item multa
nibus scribantur, i-
am: Lacrymo, lachri-
gil Virgil, litus,
pro: ne putent er-
& similia aliter se
didicimus. Jam v-

ant. Excogitata itaque sunt nomina vitij proxima, quibus mollirentur peccata, quae poetae aut oratores prudentes, scientes contra Grammaticorum leges commississent. Eustachius ut supra diximus, figuras hujus generis ὁλοκλήρωσιν ἡμετέραν appellat, hoc est, schemata, sive figuras, quae factis Solacismi habent.

ADMONITIO.

AVEANT adolescentes, ne viros doctos Barba-
risini, aut Solacismi accusent: neve latinae
linguae amplissimos fines Nizolij observationibus
transcendantur, facile namque decipientur, existima-
bunt enim, Adjutorium, aliud id genus non pau-
ca quae apud Cicer. nusquam sunt, Barbarismos
videntur enim haec prima specie barbara,
in eis tamen Quintil. atque alij viri docti utan-
tur, cum item multa verba varie ab eruditissimis ho-
minibus scribantur, cujusmodi sunt Letum, Le-
gum: Lacrymo, lachrymo, autor, auctor, author:
Virgil. Virgil, litus, litus, littera, litera: imò,
ne putent errore esse factum, si quando
et similia aliter scripta offenderit, quam ip-
si didicerunt. Jam verò Solacismi notam ipsam
non vere, tanto magis verebuntur, quanto fadi-
us vitium. PUNITVS ES INIMICOS TUOS,
et Aristotelem multa obscure tradidisse,
et Solacismi me nocuisti, non male latine dicim-

Cum pro-
dencia le-
gendi au-
tores sunt

dur. At quis obsecro hac ferret, nisi Oratio pro
Mil. extaret, in qua est, Inimicissimum punctu
es? Quis non affirmaret Solécismum esse, Vide
tur Aristotelem multa obscure tradidisse? Nisi a
dem Cicer. 5. Tusc. dixisset, Non videtur ad be
atè vivendum satis posse virtutem. & Gell. lib.
19. c. 8. Videtur tibi C. Casarem de statu ver
bi contra te satis apertè satisq. constanter pronun
tiasse? Idem lib. 1. cap. 7. Videbatur quibusdam
Metellum Censorem, cui cum consilium esset, a
uxores ducendas populum hortari, non oportuisse
nec de molestia, incommodisq. perpetuis rei ux
ria consilieri, nec adhortari magis, quàm dissua
dere. Notere non solum accusativo juncti Plau
tus, sed etiam Seneca lib. 3. Controvers. ultim.
contro. Dum filium vindico, ubi me gravissimè
nocere possit, ostendit. Quàm multa olim bene la
tine dicta sunt, quæ hodiè barbarè atq. rusticè dic
ci putantur, cum reperia, lectaq. fuerint apud
os, qui Constantini Caesaris ætate, vel proximo
culo scripserunt, quod apud Cic. Cæs. Quint. al
osq. qui modò extant, non ligantur. Quasi ve
non fuerint eodem tempore referta bibliotheca
rimis scriptoribus, quorum vix nomina modò
persunt. Sed hæc hætenus.

OBSCURÆ ORATIONIS VITIA.

Orationis
obscuræ
vitia.

VERBA inusitata & à consuetudine
quod

notidiani serm
atem, & tenebra
t, si quis oppidop
are pro avertere
andem obsecrat
cyron, à Latini
Sperare pro tunc
unc ego si potui ra
item ambigua
accè appellanti
Taurus, animal f
elo, an nomen ho
si d. stinctum, int
Vel in sermoni
Audivi Chrem
Obscurator pra
oni deest aliqu
pauca MEONI
an: Vel contrà, cu
copiosa loquaci
SOLOGIAM vocan
quò minus diluc
nunciatur: aut
longius trajicia
Ho
mq; pila lippis in
Rectus enim

quoridiani sermonis remora, obscuri-
 tem, & tenebras orationi afferunt.
 si quis oppidò pro valdè dicat. A verrun-
 re pro avertere
 andem obscurat vitium, quod à Græcis
 cýron, à Latinis Improprium dicitur. Acyron.
 Sperare pro timere. Virg.
 inc ego si potui tantum sperare dolorem. *Ancid. 4*
 Item ambiguitas, quæ Amphibolia *Amphi-*
 acè appellantur. idq; in uno verbo. *bolia.*
 Taurus, animal sic, an mons, an signum in
 lo, an nomen hominis, an radix arboris;
 si distinctum, intelligitur.
 Vel in sermone.
 Audivi Chremete n̄ percussisse Demeani.
 Obscuratur præterea oratio, cum ser-
 moni deest aliquid, quò minus, plenus
 MEOSIN, hoc est, Diminutio. Meosis.
 Vel contrà, cum inani verborum turbâ,
 copiosa loquacitate obruitur oratio, PE-
 BOLOGIAM vocant Impeditur deniquè ser-
 logia.
 quò minus dilucidus sit, si longa parenthe-
 interijciatur: aut si verba confusa, permix-
 ta; longius trajiciantur.

Horatius.

Namq; pila lippis inimicum & ludere crudis. i. Ser. Sat.
 Rectus enim ordo est.

f.

AAA

Namq;

à consuetud
 qui

Namque pila ludere inimicum est lippis, & crudis.

quod vitium Synthesis, vel Hyperbaton obscurum, hoc est, confusa ac perturbata verborum transgressio vocatur. Si hæc vitia vitabimus, dilucida erit oratio.

APPENDIX.

CVM orationi structura decoris gratia variatur, neglecto simplici sermone ordine, non vitium est, sed vitiosus, quæ Hyperbaton appellatur, id est transgressio verborum.

Cic. pro Cluent. Animadverti iudices omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partes.

In duas partes divisam esse simplex erat ordo: sed durus & incomptus.

HYPERBATI ALIQUOT SPECIES.

Hyperbati sive Transgressionis aliquot sunt species.

Anastrophe. Anastrophe est duorum verborum ordo præposterus.

Ut, Mecum, Tecum, Secum, Nobiscum. Quibus de rebus.

ANASTROPHE

retract? Eusuel

urbis dedit? Pro: C

Eusuelum dedisti no

Timetis est cum

dividitur, aliqua

terro Arico, Per n

aris ad me pertere

ni memoria teneb

in externa bella:

Eiusdem gen

Rem ver: pphic

tractum est pro

oppare.

PARENTH

timoni, anteq

aus,

icero in M. Anton.

um, (ut ajant) lu

lor. a. bene invenimus

Deus, obscure

pp. 2. Iomedes lib

alogiam, Macrolog

et orationis sunt vi

docti Euphris num

dem: nra, cum ai

onis, ut Italiam fat

ista,

um est Ippis, &

vel Hyperba-

ontusa ac per-

gressio voca-

mus, dilucida-

X.

ra decoris gra-

o simplici ter-

um est, sed vi-

pellatur, id est

ti iudices emen-

tas divini et

n esse simpli-

ncompus.

LIQUO-

gressiois a

rum verbore

o, Nobiscum. Q-

ANASTROPHE illa, Urbem quam statuo
extra est? *Eunuchum quem dedisti nobis, quas
urbes dedit? Pro, Quam urbem statuo: Quem
Eunuchum dedisti nobis: admodum dura est.*

Tmesis est cum verbum compositum
dividitur, aliqua dictione interposita.

*Cicero Attico, Per mihi gratum erit, si id eu-
ris ad me perferendam. Idem de Senect. O-
nia memoria tenebat, non domestica solum, sed
et in externa bella:*

Eiusdem generis sunt illa.

Rem vero publicam penitus amisimus.

Præclarum est pro patria regi; publica mortem
proptere.

PARENTHESIS est brevis sensus, Parenthe-
simoni, antequam absolvatur, inter-
itus.

*Cicero in M. Anton. O præclarum custodem o-
rum, (ut ajunt) lupum. Livius, Tantum, (pro
dolor), degeneravimus a parentibus nostris.*

De vitis, obscura orationis agit Quintil. lib. 8.

De 2. Diomedes lib. 2. in quibus enumerat Tau-

logiam, Macrologiam, Pleonasmum, que inor-

natæ orationis sunt vitia, ut Quint. eodem lib. c.

docet Eclipsim numerat idem Diomedes inter

eodem vitia, cum ait esse defectum necessaria di-

ctionis, ut Italiam fato profugus, Latinagq; venis

lora.

Tmesis.

Lib. 5.

Philippi 3.
Bell. Pun. 2.

Deest enim prepositio Ad vel In Quint. lib. 8. cap. 3. ubi de vitis inornata orationis agit, μεῖσις. Meosin appellat. Vuanda, inquit, & μεῖσις οἷος cum sermoni quidem deest aliquid, quo minus plenus sit: quanquam obscura potius, quam inornata orationis vitium est. Sed hoc quoque cum imprudentibus fit, schema dici solet. Hec ille. Cum prudentes ac eruditi scriptores subrabunt verbum aliquid orationi, quod satis ex ceteris intelligitur, schema est, sive figura per Detractionem, quae Synecdoche vocatur, ut idem Quintilianus lib. 9. cap. 3. ut, Stupere gaudio Gracius, Simul enim additur verbum Corpi. Ibidem quoque inter Synecdochen & Apostrophen interfit, atque tissime docet, μεῖσις. Meosin videtur appellasse Quintilianus lib. 9. cap. 6. Eclipsin Quidam, inquit, Synecdochen vocant, cum & in contextu sententiae quod taceatur, accipimus. Verbum enim e verbo intelligitur, quod inter vitia Eclipses vocatur. Idem lib. 1. cap. 5. ubi de tribus formis Solacismi egit: Adjectione, Detractione, Transmutatione, subiicit: haec tria genera quidam adducunt à Solacismo. & Adjectionis vitium τὸ προσμεῖσις, Detractionis ἐκλεψις, Inversionis ἀντιστροφήν vocant: quasi in speciem Solacismi cadunt, ὁμοῖα, quod, appellari eodem modo possunt. Hec ille. Itaque fuerunt, qui credere quatuor esse Solacismi species, atque verò Solacismi

NOTA.

se: Hec ille. Itaque fuerunt, qui credere quatuor esse Solacismi species, atque verò Solacismi

Adjectione fieri quod vitium est inornatum. Quae Detractionis vitium est. Anastrophe, id est, sententia fuerunt, modo appellandum quod vitia, quae adjectione fierent si eorum numerum interstet, quae Adjectione, Diomedes, Urbem Solacismi, cum permutando. Notandum, quod praeterea Grammatici, non tantum, & Hyperbatum, ut inquit Dionysius, Virgiliana media arma ruant, & moriamur.

INORNATA

Cacophonia
Hive in uno
formi literarum
Tapinosis est
dignas minui
ut, siquit parricid

In Quint. lib. qui Adjectione fieret, Pleonasmum appellant, quod vitium est inornatae orationis, ut mox dicemus. Qui Detractione, Eclipsin, quod obscurae orationis vitium est: qui denique Transmutatione, Anastrophem, id est, inversionem. Qui in hac inuentia fuerunt, agebant Hyperbaton eodem modo appellandum esse Solæcismum si concederetur vitia, quae adjectione, Detractione, Transmutatione fierent speciosae esse Solæcisimæ. Diomedes non numerat inter species Solæcisimæ vitia orationis quae Adjectione, & Detractione fiunt. Idem Diomedes, Urbem quam statuo vestra est, ait esse Solæcismum, cum positus sit accusandi casus pro nominandi. Nobis videtur Anastrophe, tamen si durer. Duas præterea species Hyperbato subiiciunt Grammaticæ, Synchysin, quam inter vitia numeravimus, & Hyperologium sive ὑπερὸν ὀργάνον, tum, ut inquit Diomedes, sensus ordo præposterus additur. Virgilius *Aeneid.* 2. -. moriamur & in media arma ruamus: pro in media arma ruamus, & moriamur.

INORNATAE ORATIONIS VITIA

Cacophaton est obicænum dictum, sive in uno verbo, sive pluribus, sive **Cacophaton.** formi litterarum concursu fiat.

Tapinosis est, quæ rei magnitudo vel **Tapinosis.** dignitas minuitur. Itaque patriciam, hominem nequam vocet.

Tautologia.

TAVTALOGIA est ejusdem verbi, aut sermonis iteratio. Verbi:

Ut, Nam cuius rationis ratio non extat, citationi, ratio non est, fidem habere:

Sermonis:

Ut, Ibant, quā poterant; quā non poterant, non ibant.

VITANDA est & nimia ejusdem litteræ assiduitas.

Ut, Quidquam, quisquam, cuiquam, quod convenit neget?

Macrologia.

Ab Vrbe &

Pleonasmus.

MACROLOGIA est longior quàm oporteat sermo.

Livius, Legati non impetrata pace retro domum, unde venerant, abierunt.

PLEONASMOS est vitium, cum super vacuis verbis oneratur oratio.

Ut, Ego meis oculis vidi, *Satis est enim*, vidi.

CAVENDVM etiam diligenter est, ne consonantes asperè concurrant.

Ut, S, ultima cum X, proximat: *Ut*, Exercitus Xerxis.

DVRIOR etiam fit concursus, si utraque se ipsam sequatur.

Ut, Ars studiorum. Rex Xerxes.

VITANDI & crebri vocalium concursus, aut

erfus, quæ valde
m reddunt.

Bacæ æneæ, am
ro optima optemp

ILLVD quoqu
ceæ ejusdem ex

ngerantur.

Flentes, plorante
tes.

ET si verbi p
primæ sequent

O fortunatam nat

APP

Quando puer
aliquid offend

nam atque orio

hinc causa factu

enim interdun

onis gratia,

Terenti
Hicce oculis egom

Vi
vocemque his a

Adduntur & al
cursus, aut Auto

A

STIV.
eiusdem verbi, *refus*, quæ vastam & hiantem orationem reddunt.

non extat, citat, *Baccæ æneæ ardenssima impendebant.*
ere: *Prooptimo optemperasti olim.*

on poterant, non, *ILLVD quoque vitium est, si multæ
ces ejusdem exitus in unum locum
ingerantur.*

a ejusdem litæ, *Flentes, ploerantes, lachrymantes, obces-
ates.*

cuiquam, quod, *ET si verbi prioris ultimæ syllabæ
in primæ sequentis.*

ongior quàm, *O fortunatam natam me consule Romam.*

pace retro da-
unt.

rum, cum in
oratio.

est enim, videtur
diligenter est,
necurrant.

ut, Exercitum
his gratia.

concurfus, si
Hisce oculis egomet vidi.

ves.
ocalium con
cupie, aut
vocat, aut
Vetustate,
aut

Terentius Adelph.

Virgilius.

vocemque his auribus hausi.

Adduntur & alia, quæ aut Consuetu-

cupie, aut Autoritate, aut Vetustate,

Atque

aut

4. *Enclitica.*

aut necessitate denique excusantur.

Lib. 5.

Lib. 3.

Lib. 9.

Lib. 3.

Lib. 3.

Lib. 3.

Lib. 15.

Cicero ad Atticum, Vbi terrarum esses, ne fopiscabar quidem. Idem ad eundem, Longè genium abes. Ad eundem, & Brundisio nalla ad huc fama venit. Idem de Senectute, Adolescentulus miles profectus sum ad Capuam. Idem Verrem, Ceteri heredes adeunt ad Verrem. Idem ad Quintum Fratrem, Diem scire esse nolum, quæ die non dicam pro reo, Idem in Verrem, Imperant ut ne jurent. Idem Marcellum, Fratruis quanti faciat, semperque fecerit, esse hominem, qui ignoret, arbitror neminem.

UT PROPRIUM oratorum est ornate apteque dicere, ita eorum est, de inornate orationis vitio agere. Verum quoniam Grammatici etiam hanc partem attigerunt, non putamus omnia pratermittendam esse incertam: quanquam eam non Inornatam, sed Inordinatam appellat Diomedem certe arbitror, Inornatum, scriptum reliquisse, quomodo Quintilianus solet vocare lib. 8. cap. 4. ubi de eius vitiis agit, Vitanda, quæ, & præteritis cum sermoni quidem docet, quid, quominus plenus sit: quanquam id ob re. potius, quàm inornata orationis vitium. Primi viti exemplum consulit prætermisimam quod nec Cicero nec Quintilianus pudore imitari, sine circuituone ausi sunt apponere: Multa vitia detegit idem Quintilianus, quæ

olefcentes cum ad ar
runt, cognoscere
intelligat, quid
et, raxor videtur,
peritum, conlocatum
a. d. figurare, quid co
proprietatem arg. ubi
tum, tum sequebantur
us ornatur, ab eadem
simul est hac non
ne agere,

RELINQUANT IT

emilioribus, atque
arrogandi casu Ter
quoque præteritis
prætermisimam add
iones nonnunquam
que autem, & p
etiam subungere
centisimam repetit
endi, & Homo, de
præteritis præter
que præteritis doctis
voluerunt, Porro au
ad adhiberi, quon
modum dicit illud
dixitque, & præ

exemplum.

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

grammaticis. ne

lescentes cum ad artem bene dicendi gradū fe-
runt, cognoscerent. Qui enim fieri potest, ut mo-
intelligant, quid sit ἀνωκορῶντος, ἀνωκο-
v, ἀνωκορῶντος, hoc est, quod male dispositum
natum, collocatumque est, cum quid dissonare
d figure, quid collocare sit, prorsus ignorent
propterea atque seborata, seu figura tum verbo-
rum, tum sententiarum, quibus oratio ipsa in pri-
as ornatur, ab eadem arte sunt petendæ. Statim
cum multo est hac non attingere, quam de ijs je-
pse agere.

Orationis
vita ex
Rhetor-
ce præcep-
tionibus
cognoscē
da sunt.

RELINQUANT itaque Grammatici hanc par-
tem Rhetoricis, atque illud potius observent, in-
rogandi casus Terrarum, Gentium, præpositio-
que propriis locorum nominibus, etiam a Li-
tæroni interdum addi: eundem verborum præpo-
sitiones nonnunquam rursus casibus apponere, no-
nque autem casus non solum recte præponere,
etiam subjungere. Illi ne apud eundem fre-
quentissime reperitis: Nemo homo, aliquando
nulli, & Homo, superciliis anera esse videantur.
Iultra præterea ejusdem generis apud eundem, a-
qui ætatis doctos videntur, si eos diligenter
collegerint. Poetis autem veniam. Quando ali-
quid addiderint, quid plane orationem videbitur.
quomodo: et illud Virg. æneid. 5.
dixitque, & prælia voce diremit.

Idem

*Idem 1.**molemq; & montes insuper altos
impofuit:**Utroque enim conjunctionem, Que, metri nece-
ssitate confectus addidit.*

F I N I S.

STIT.

alios

Que metri uoce

S.

